

मन्त्रानुक्रमण्या सहितं

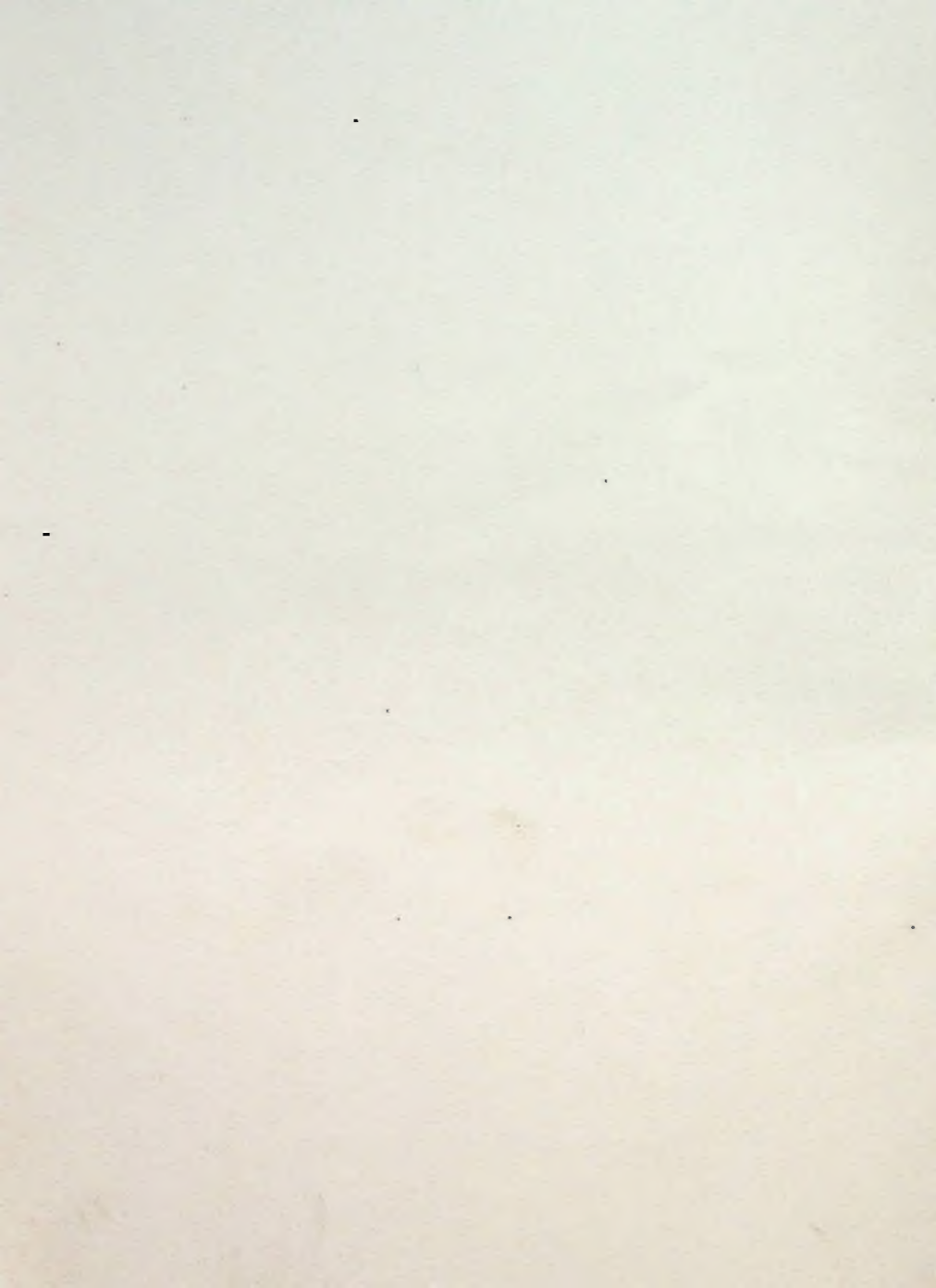
सामवेद-संहिता

(मूलमात्रम्)

॥श्रीः॥

ब्रजजीवन प्राच्यभारती ग्रन्थमाला

८८

मन्त्रानुक्रमण्या सहितं

सामवेद संहिता

(मूलमात्र)

चौखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठान

दिल्ली

सामवेद-संहिता

प्रकाशक

चौखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठान

(भारतीय संस्कृति एवं साहित्य के प्रकाशक तथा वितरक)

38 यू. ए. जवाहर नगर, बंगलो रोड

पो. बा. नं. 2113, दिल्ली - 110007

दूरभाष : (011) 23856391, 41530902

सर्वाधिकार सुरक्षित

पुनर्मुद्रित संस्करण 2014

पृष्ठ : 2+150

मूल्य : ₹ 150.00

अन्य प्राप्तिस्थान :

चौखम्बा विद्याभवन

चौक (बैंक ऑफ बड़ौदा भवन के पीछे)

पो. बा. नं. 1069

वाराणसी - 221001

चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन

के. 37/117 गोपाल मन्दिर लेन

पो. बा. नं. 1129

वाराणसी - 221001

चौखम्बा पब्लिशिंग हाउस

4697/2, भू-तल (ग्राउण्ड फ्लोर)

गली नं. 21-ए, अंसारी रोड

दरियागंज, नई दिल्ली - 110002

ISBN : 978-81-7084-119-X

मुद्रक :

ए. के. लिथोग्राफर्स, दिल्ली

सामवेद-संहिता

पूर्वार्चिकः (छन्द आर्चिकः)

आग्नेयं काण्डम् ।

अथ प्रथमोऽध्यायः ।

अथ प्रथमप्रपाठके प्रथमोऽर्चः ।

[१]

(१-१०) १-२, ४, ७, ९ आह्वानो वार्हस्पत्यः, ३ मेधाविधिः काण्वः, ५ उक्तानाः काण्वः, ६ छुदीविपुसमीडावाग्नि-
रसौ तयोर्वान्यतरः, ८ वत्सः काण्वः, १० वामदेवः ॥ अग्निः ॥ गायत्री ॥

- १ अग्न आ याहि वीतये गुणानो हव्यदातये । नि होता सत्सि वर्हिषि ॥ १ ॥
- २ त्वमग्ने यज्ञानां होता विश्वेषां हितः । देवेभिर्मानुषे जने ॥ २ ॥
- ३ अग्निं दूतं वृणीमहे होतारं विश्ववेदसम् । अस्य यज्ञस्य सुकृतम् ॥ ३ ॥
- ४ अग्निर्वृत्राणि अह्नन्द् द्रविणस्युर्विपन्यया । समिद्धः शुक्र आहुतः ॥ ४ ॥
- ५ प्रेष्टं वो अतिथिस्तुषे मित्रमिव प्रियम् । अग्ने रथं न वेधम् ॥ ५ ॥
- ६ त्वं नो अग्ने महोभिः पाहि विश्वस्या अरातोः । उत विषो मर्त्यस्य ॥ ६ ॥
- ७ पशू धु ब्रवाणि तेऽग्न इत्येतरा गिरः । एभिर्वर्धस इन्दुभिः ॥ ७ ॥
- ८ आ ते वत्सो मनो यमत्परमाशित्सधस्थात् । अग्ने त्वां कामये गिरा ॥ ८ ॥
- ९ त्वामग्ने पुष्करादध्ययवा निरमन्थत । भूमौ विश्वस्य वाधतः ॥ ९ ॥
- १० अग्ने विषस्वदा भरासभ्यभूतये महे । देवो ह्यसि नो हृषो ॥ १० ॥

इति प्रथमा वसतिः ॥ १ ॥ प्रथमः सप्तः ॥ १ ॥ [स्वरिता १ । उ० १० । पा० १० । वे ॥]

[१]

(१-१०) १ आयुर्वहनिः (अ० विरूप आक्रितः) ; २ वामदेवो गौतमः ; ३, ८-९ प्रयोगो भार्गवः ; ४ मधु-
च्छन्दा वैश्वामित्रः ; ५, ७ युवःशेष आजीर्गतिः ; ६ मेघातिथिः काण्वः ; १० वक्षः काण्वः ॥ अग्निः ॥ गायत्री ॥

११ नमस्ते अग्न ओजसे गुणन्ति देव हृद्यः । अमैरमित्रमर्दय ॥ १ ॥

१२ दृतं वो विश्ववेदसः इव्यवाहममर्त्यम् । यजिष्ठमृजसे गिरा । ॥ २ ॥

१३ उप त्वा जामयो गिरो देदिशतीर्हविष्कृतः । वायोऽनीके अश्विरज ॥ ३ ॥

१४ उप त्वान्ने दिवेदिवे दोषावस्तथिया वयम् । नमो भरन्त यमसि ॥ ४ ॥

१५ जरायोध तद्विविडि विशेविशे यक्षियाय । स्तोमश्चद्राय इक्षीकम् ॥ ५ ॥

१६ प्रति त्वं चारुमध्वरं गोपीथाय प्र ह्वये । मरुद्भिरज आ गहि ॥ ६ ॥

१७ अथ न त्वा वारवन्तं वन्द्या अग्निं नमोभिः । सप्ताजन्तमध्वराणाम् ॥ ७ ॥

१८ और्वधुगुवच्छुचिममवानवदा हुवे । अग्निं ससुद्रवाप्तसम् ॥ ८ ॥

१९ अग्निमिन्धानो मनसा धियं सचेत मर्त्यः । अग्निमिन्धे विवस्वभिः ॥ ९ ॥

२० आवित्तप्तस्य रेतसो ज्योतिः पश्यन्ति वासरम् । परो यद्विष्यते दिवि ॥ १० ॥

एति द्वितीया दक्षति ॥ २ ॥ द्वितीयः सप्तः ॥ २ ॥ [स्व० १ । उ० २ । धा० ५२ । सा ॥]

[२]

(१-१४) १ प्रयोगो भार्गवः ; २, ५ भरद्वाजो बार्हस्पत्यः ; ३, १० वामदेवो गौतमः ; ४, ६ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः ;

७ विरूप आक्रितः ; ८ युवःशेष आजीर्गतिः ; ९ गोपवन आग्नेयः ; ११ प्रसकण्वः काण्वः ; १२ मेघातिथिः

काण्वः ; १३ सिन्धुद्वीप आम्बरीषः, त्रित आयो वा ; १४ उरुना काण्वः ॥ अग्निः ॥ गायत्री ॥

२१ अग्निं वो वृधन्तमध्वराणां पुरुतमम् । अच्छा नष्टे सहस्वते ॥ १ ॥

२२ अग्निस्तिग्मेन शाचिया यश्सद्विश्वं न्यश्निणम् । अग्निं वक्षते रथिम् ॥ २ ॥

२३ अग्ने मृड महाः अस्यय आ देवयुं जनम् । इयेथ बर्हिंरासवम् । ॥ ३ ॥

२४ अग्ने रक्षा णो अश्वसः प्रति स देव रीषतः । तपिष्ठैरजरो दह ॥ ४ ॥

२५ अग्ने युक्त्वा हि ये तवाध्मासो देव साधवः । अरं वहन्त्याशवः ॥ ५ ॥

२६ नि त्वा नह्य विहपते धूमन्ते धीमहे वयम् । सुवीरमज्ञ आहुत ॥ ६ ॥

२७ अग्निमूर्धो दिवः ककुत्पतिः पृथिव्या अयम् । अपाश्च रेतोऽसि जिन्वति ॥ ७ ॥

२८ इमम् पु त्वमसाकः सनि गायत्रं नव्याऽसम् । अग्ने देवेषु प्र वोचः ॥ ८ ॥

२९ न त्वा गोपवनो धिगा अनिष्ठदग्ने अग्निः । स पावक अधी हवम् ॥ ९ ॥

- ३० परि वाजपतिः कविरभिर्द्वयान्यक्रमीत् । दक्षप्रज्ञानि दाशुषे ॥ १० ॥
 ३१ उदु त्वं जातवेदसं देवं वहन्ति केतवः । इशो विश्वाय सूर्यम् ॥ ११ ॥
 ३२ कविमस्मिपु स्तुहि सत्यधर्माणमच्यरे । देवममीवचातनम् ॥ १२ ॥
 ३३ शं नो देवीरभिष्टये शं नो भवन्तु पीतये । शं योरमि स्रवन्तु नः ॥ १३ ॥
 ३४ कस्य नूनं परीणासि धियो जिन्वसि सत्यते । गोपाता यस्य ते गिरः ॥ १४ ॥

इति तृतीया दक्षतिः ॥३॥ तृतीयः खण्डः ॥३॥ [स्व० ९ । उ० २ । पा० ५७ । ये ॥]

[४]

(१-१०) १, ३, ७ शंयुर्वाहस्यस्यः (७ तुलपाणिः); २, ५, ८-९ अर्गः प्रागायः; ४ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः; ६ प्रस्कण्वः

काण्वः; १० सोमरिः काण्वः ॥ अग्निः ॥ बृहती ॥

- ३५ यज्ञायज्ञा वो अग्नये गिरागिरा च दक्षसे । प्रप्र वयममृतं जातवेदसं प्रियं मित्रं न शंसिष्यम् ॥ ११ ॥
 ३६ पाहि नो अग्न एकया पाह्युक्षत द्वितीयया । पाहि गौर्भिस्तिष्ठभिर्कूर्जो पते पाहि चतसृभिर्वसो ॥ १२ ॥
 ३७ बृहन्निरग्ने अर्चिभिः शुक्रेण देव शोचिषा । मरद्वाजे समिधानो यविष्ठ्य रेवत्यावक दीदिहि ॥ १३ ॥
 ३८ त्वे अग्ने स्वाहुत प्रियासः सन्तु सूरयः । यन्तारो ये मधवानो जनानामृषे दयन्त गोनाम् ॥ १४ ॥
 ३९ अग्ने जरितर्विदपतिस्तपानो देव रक्षसः । अग्रोषिवान् गृहपते महाः असि दिवस्यायुर्दुरोणयुः ॥ १५ ॥
 ४० अग्ने विवस्वदुपसन्निधौ राधो अमर्त्य । आ दाशुषे जातवेदो वहा त्वमया देवाः उवर्बुधः ॥ १६ ॥
 ४१ त्वं नक्षिन्न उत्था वसो राधाऽसि चोदय । अस्य रायस्त्वमग्ने रथीरासि विदा गाधं तुवे तु नः ॥ १७ ॥
 ४२ त्वमित्सप्रथा अस्यग्ने व्रातःकृतः कविः । त्वां विप्रासः समिधान दीदिव आ विवासन्ति वैधसः ॥ १८ ॥
 ४३ आ नो अग्ने वयोवृधः रयि पावक शंस्यम् । रास्वा च न उपमाते पुरुषृष्टः सुनीती सुयशस्तमः ॥ १९ ॥
 ४४ यो विश्वा दयते वसु होता मन्द्रो जनानाम् । मघोर्न पात्रा प्रथमान्यसौ प्र स्तोमा यन्त्वमग्ने ॥ २० ॥

इति चतुर्थी दक्षतिः ॥४॥ चतुर्थः खण्डः ॥४॥ [स्व० ९ । उ० ३ । पा० ८३ । दो ॥]

[५]

(१-१०) १ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः; २ अर्गः प्रागायः; ३, ७ सोमरिः काण्वः; ४ मनुर्वैवत्यः; ५ सुशंतिपुरुमी-
 कावागिरसौ; ६ प्रस्कण्वः काण्वः; ८ मेधातिमेष्यातिथी काण्वः; ९ विश्वामित्रो गाधिनः; १० कण्वो वौरः

॥ अग्निः, ८ इन्द्रः ॥ बृहती ॥

- ४५ एना वो अग्निं नमसोजो नपातमा हुवे । प्रियं चेतिष्ठमरतिः स्वप्वरं विश्वस्य दूनममृतम् ॥ २१ ॥
 ४६ शेषे घनेषु मादृषु सं त्वा मर्तास इन्धते । अतन्द्रो हव्यं वहसि हविष्कृत आदिदेवेषु राजसि ॥ २२ ॥
 ४७ अर्धर्गि गातुविस्तमो यस्मिन्नतान्यादधुः । उपो पु जातमार्यस्य वर्धनमग्निं नक्षन्तु नो गिरः ॥ २३ ॥

- ४८ अग्निदधये पुरोहितो प्रावाणो बर्हिरध्वरे । ऋष्या यामि मरुतो ब्रह्मणस्पते देवा अवा वरेण्यम् ॥४॥
 ४९ अग्निमीडिष्यावसे गाथाभिः शीरशोचियम् । अग्निं राये पुक्मीढ भुतं नरोऽग्निः सुवीतये छदिः ॥५॥
 ५० भुधि भुत्कर्ण वह्निमिदं वैरमे सपावभिः । आ सीदतु बर्हिषि मित्रो अर्यमा प्रातर्यावभिरध्वरे ॥६॥
 ५१ प्र देवांशसो अग्निदेव इन्द्रो न ममना । अनु मातरं पृथिवीं वि वावृते तस्यौ नाकस्य शमेणि ॥७॥
 ५२ अथ ज्यो अथ वा दिवो बृहतो रोचनादधि । अया वर्धस्व तन्वा गिरा ममा जाता सुकतो पृण ॥८॥
 ५३ कायमानो घना त्वं यन्मातुरजगन्नपः । न तस्ते अग्ने प्रसृपे निवर्तनं यद् दूरे सशिद्वाभुवः ॥९॥
 ५४ नि त्वामग्ने मनुर्दधे ज्योतिर्जनाय शश्वते । दीदथ कण्व ऋतुजात उक्षितो यं नमस्यन्ति कृष्टयः ॥१०॥

इति पञ्चमी दशतिः ॥५॥ पञ्चमः सण्डः ॥५॥ [स्व० उ० ६ । वा० ७१ । पा०]

इति प्रथमप्रपाठके प्रथमोऽर्घ्यः ॥ १ ॥

[६]

(१-८) १, ७ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः, २, ३, ५ कण्वो वीरः, ४ सौमरिः काण्वः, ६ उरुकीकः कात्याः, ८ विश्वामित्रो गाथिनः ॥ जग्निः, ९ ब्रह्मणस्पतिः, ३ यूपः ॥ बृहती ॥

अथ प्रथमप्रपाठकस्थ द्वितीयोऽर्घ्यः ॥ १ ॥

- ५५ देवो वो ब्रविणोवाः पूर्णां विवष्ट्रासिचम् । उक्षा सिञ्चध्वमुप वा पृणध्वमादिष्टो देव ओहते ॥१॥
 ५६ प्रेतु ब्रह्मणस्पतिः प्र देव्येतु सूत्रता । अच्छा वीरं नर्यं पक्षिराधसं देवा यक्षं नयन्तु नः ॥२॥
 ५७ ऊर्ध्व ऊ पुण ऊतये तिष्ठा देवो न सविता । ऊर्ध्वो वाजस्य सनिता यदक्षिभिर्बाघद्विर्विह्वयामहे ॥३॥
 ५८ प्र यो राये निनीषति मतो यस्ते वसो दाशत् । स वीरं धत्ते अग्न उक्थशः सितं तमना सहस्रपोषिणम् ४
 ५९ प्र यो यक्षं पुरुणां विशां देवयतीनाम् । अग्निं मूक्तेभिर्वचोभिर्वृणामहे यश्समिदन्त्य इन्धते ॥५॥
 ६० अयमग्निः सुवीर्यस्येशो हि सौमगस्य । राय ईशे स्वपत्यस्य गोमत ईशे बृहदभ्यानाम् ॥६॥
 ६१ त्वमग्ने गृहपतिस्त्वः होता नो अध्वरे । त्वं पोता विश्ववार प्रवेता यक्षि यासि च वार्यम् ॥७॥
 ६२ सन्नायस्त्वा ववृमहे देवं मर्तास ऊतये । अपां नपातश्च सुभगश्च सुदश्चसत्सु सुप्रनूर्तिमनेहसम् ॥८॥

इति षष्ठी दशतिः ॥ ६ ॥ षष्ठः सण्डः ॥ ६ ॥ [स्व० ११ । उ० २ । वा० ५७ । ख ॥]

[७]

(१-१०) १ इषावाधो वामदेवो वा; २ उपस्तुतो बर्हिष्यः; ३ बृहदुक्थो वामदेव्यः; ४ कुत्स जागिरतः; ५-६ भरद्वाजो बर्हिष्यतयः; ७ वामदेवो यौतमः; ८, १० वसिष्ठो मैत्रावरुणिः; ९ गिक्षिरास्वाध्वः ॥ १, ३, ५, ९

त्रिपुपः २, ७ जगती; १० त्रिपादिराङ्गावष्टी ॥

६३ आ जुहोता हविषा मर्जयध्वं नि होतारं गृहपतिं वधिध्वम् ।

इदस्पदे नमसा रातह्वयश्च सपर्यता यजतं पस्त्यानाम्

॥ १ ॥

७५ शुक्रं ते अन्यद्यजतं ते अन्यद्विषुरूपे अहनी चौरिवासि ।

विभ्वा हि माया अवसि स्वधावन्मद्वा ते पूषभिह रातिरस्तु ॥ ३ ॥

७६ इहामग्ने पुरुवरसर्गं सनि गोः शम्भत्तमश् हवमानाय साध ।

स्वाशः स्रुस्तनयो विजावान्ने सा ते सुमतिर्भूत्वसे ॥ ४ ॥

७७ प्र होता जातो महाशमोविन्नुषमा सीदवर्पां विधते ।

दधयो धायी सुते वयाश्सि यन्ता वसुनि विधते तनूपाः ॥ ५ ॥

७८ प सन्नाजमसुरस्य प्रशस्तं पुंरसः कृष्टीनामनुमाचस्य ।

इन्द्रस्यैव प्र तवसस्क्रुतानि वन्दद्वा वन्दमाना विषदुः ॥ ६ ॥

७९ अरण्योर्निहितो जातवेदा गर्भं हवेत्सुभृतो गर्भिणीभिः ।

दिवेदिव ईक्ष्यो जागृवद्भिर्हविष्मद्भिर्मनुष्येभिरग्निः ॥ ७ ॥

८० सनादग्ने सृणसि यातुधानां त्वा रक्षांसि पूतनाशु जिह्युः ।

अनु दह सहसूरांक्तयादो मा ते हत्या मुक्षत दैन्यायाः ॥ ८ ॥

इति अष्टमी दशभिः ॥८॥ अष्टमः ऋण्डः ॥८॥ [स्व० १३ । उ० १ । धा० ६ । टौ ॥]

[९]

(१-१०) १ गय कात्रेयः, २ चामदेवः, ३, ४ मरद्वाजो वार्हस्पत्यः, ५ द्वितो सुक्रवाहा कात्रेयः, ६ वसुषव कात्रेयाः, ७, ९ गोपवन कात्रेयः, ८ एरात्रेयः, १० चामदेवः, कश्यपो वा मारीचो, मनुर्वा वैवस्वत, उजौ

वा ॥ अग्निः ॥ अनुषुप ॥

८१ अग्नं आजिष्णुमा भर युन्ममसभ्यमग्निगो । प्र नो राये पनीयसे रस्ति वाजाय पन्थाम् ॥ १ ॥

८२ यदि वीरो अनु प्यादक्षिभिन्धीत मर्त्यैः । आजुह्वद्व्यमानुषकं शर्मं भक्षीन दैव्यम् ॥ २ ॥

८३ त्वेयस्ते धूम ऋणवति दिवि सं ऋतुः आतनः । सूर्यो न हि द्युता त्वं रूपा पावक रोचसे ॥ ३ ॥

८४ त्वं हि क्षैतव्यशोऽग्ने मित्रो न पत्यसे । त्वं विचर्यणे श्रवो वसो पुष्टि न पुण्यसि ॥ ४ ॥

८५ प्रातरग्निः पुत्रिभ्यो विश स्तवेनानिधिः । विभ्वे यासिभमर्त्ये हव्यं मर्तास इन्धने ॥ ५ ॥

८६ यद्वादिष्टं तदग्नये बृहद्वचं विभावसो । महिषीव त्वद्रयिस्त्वद्वाजा उदीरते ॥ ६ ॥

८७ विशोपिशो वो अतिथिं वाजयन्तः पुत्रिभ्यम् । अग्निं वो दुर्यं वचः स्तुपे शूषस्य मन्मभिः ॥ ७ ॥

८८ बृहद्वयो हि मानवेऽर्चा देवायानये । यं मित्रं न प्रशस्तये मर्तासो दधिरे पुरः ॥ ८ ॥

८९ अगमं वृषहन्ताम ज्येष्ठमग्निमानवम् । य स भुनक्तेभ्यश्च बृहद्वनीक इभ्यते । ॥ ९ ॥

१० आतः परेण धर्मेणा यत्सवृद्धिः सहाभुवः । पिना यत्कश्यपस्याग्निः अन्ना माता मनुः कविः ॥ १० ॥
इति नवमी दशतिः ॥ ९ ॥ नवमः खण्डः ॥ ९ ॥ [स्व० १४ । उ० ७ । पा० ५१ अ ॥]

[१०]

(१-४) १ अग्निस्तापसः, २, ३ वासदेवः कश्यपः, अश्विनो देवलो वा, ४ सोमाहुतिर्भागवतः, ५ यातुर्भारहृत्स्वः

६ प्रकल्पः काण्वः ॥ अग्निः, १ विदेवेशः, २ अश्विनः ॥ अनुष्टुप् ॥

११ सौमरं राजानं वरुणमग्निमन्वारभाभहे । आदित्यं विष्णुं च सूर्यं ब्रह्माणं च बृहस्पतिम् ॥ १ ॥

१२ इत एत उदारुहन्दिवः पृथान्या रुहन् । प्र भूर्जयो यथा पथोषामक्रिस्तो ययुः ॥ २ ॥

१३ राये अग्ने महे त्वा दानाय समिधीमहि । ईडिष्वा हि नहे धूपं धावा होत्राय पृथिवी ॥ ३ ॥

१४ दधन्वे वा यदीमनु घोचक्रुह्येति वेध तत् । परि विभ्रानि काव्या नेमिब्रकमिवाभुवन् ॥ ४ ॥

१५ प्रत्यग्ने हरसा हरः शृणाहि विदधतस्परि । यातुधानस्य रक्षसो बले न्युज्जवीर्यम् ॥ ५ ॥

१६ त्वमग्ने वसुश्चरिः खराः आदित्याश्च उत । यजा स्वध्वरं जनं मनुजातं घृतमुग्रम् ॥ ६ ॥

इति दशमी दशतिः ॥ १० ॥ दशमः खण्डः ॥ १० ॥ [स्व० ४ । उ० ३ । पा० ९० । वी ।]

॥ इति प्रथमप्रपाठके द्वितीयोऽर्थः प्रथमः प्रपाठकश्च समाप्तः ॥ १ ॥

नव द्वितीयप्रपाठके प्रथमोऽर्थः ॥

[१]

(१-१०) दीर्घतमा औचक्यः, २, ४ विश्वामिश्रो गायिनः, ३ गोतमो राहुमणः, ५ वित्त आप्यः, ६ इतिभिदिः

काण्वः, ७, ८, १० विद्वमना वैयक्यः, ९ ऋजिश्वा भारद्वाजः ॥ अग्निः, ५ पवमानः सोमः, ६ अदितिः,

९ विद्वे देवाः ॥ उग्निक् ॥

१७ पुत्र त्वा दाशिवाश्चोच्चैऽतिरग्ने नय स्विदा । सौदस्येय शरण आ महस्य ॥ १ ॥

१८ प्र होत्रे पूज्ये वचोऽभये भरता बृहन् । विषां ज्योतींश्चि विभ्रने न वेधसे ॥ २ ॥

१९ अग्ने वाजस्य गोमत इशानः सहस्रो यहो । अस्मे देहि जानवेदो महि अवः ॥ ३ ॥

१०० अग्ने यजिष्ठो अच्वरे देवां देवयने यज । होता मन्द्रो वि राजस्यनि क्षिधः ॥ ४ ॥

१०१ जहानः सप्त मातृभिर्मैधामाशासन श्रिये । अयं ध्रुवो रथीणां विकेतदा ॥ ५ ॥

१०२ उन स्या नो दिवा मतिरदितिरुत्पागमन् । न्वा शन्ताना मयस्करवृष क्षिधः ॥ ६ ॥

१०३ ईडिष्वा हि प्रनीच्या उ यजम्ब जातयेदसम । चरिण्युधममगुभीनशोचियम् ॥ १ ॥

१०४ न तस्य मायया च न रिपुगीर्जीन मर्ये । यो अग्नये ददाश हेव्यदानये ॥ ८ ॥

१०५ अप न्यं वृजिन रिपुः स्नेनमग्ने द्राप्यन् । वरिष्ठमस्य सन्ताने कृषी सुगम् ॥ ९ ॥

१०६ ^{३ २ ३ १ २}भुवण्यन्ते नवस्य मे स्तोमस्य वीर विश्वते । नि ^{३ २ ३ १ २}मायिनस्तपसा ^{३ १ २}रक्षसो दह ॥ १० ॥
इति प्रथमा द्वाविः ॥ १ ॥ एकादशः क्षण्डः ॥ ११ ॥ [स्व० १ । उ० ३ । आ० ४२ ॥ वा ॥]

[२]

(१-८) १ प्रयोगो मार्गवः (अ० सौमरिः काण्वः); २, ३, ५-८ सौमरिः काण्वः; ४ प्रयोगो मार्गवः सौमरिः
काण्वो वा, ८ विश्वमना वैयङ्मः ॥ अग्निः ॥ उष्णिक्

१०७ प्र मरुद्विष्टाय गायत ऋताग्ने बृहते शुक्रशोचिषे । उपस्तुतासो अग्नये ॥ १ ॥
१०८ प्र सो अग्ने तपोतिभिः सुवीरामिस्तपति वाजकर्मभिः । यस्य त्वत्सख्यमाविथ ॥ २ ॥
१०९ तं गृध्या स्वर्णरं देवास्तो देवमरति दधन्विरे । देवत्रा हव्यमूहिषे ॥ ३ ॥
११० मा नो हृणीया अतिथि वसुरग्निः पुष्पशस्त पयः । यः सुहोता स्वध्वरः । ॥ ४ ॥
१११ भद्रो नो अग्निराहुनो भद्रा यतिः सुभग भद्रो अध्वरः । भद्रा उत प्रशस्तयः ॥ ५ ॥
११२ यजिष्ठं त्वा वधुमहे देवं देवत्रा होतारममर्त्यम् । अस्य यज्ञस्य सुकतुम् ॥ ६ ॥
११३ तदग्ने पुष्पमा भर यत्तासाहा सवने कं चिदत्रिणम् । मन्यु जनस्य दूत्यम् ॥ ७ ॥
११४ यद्वा उ विश्वपतिः शितः सुमीतो मनुषो विशे । विश्वेदग्निः प्रति रक्षाधसि सेधति ॥ ८ ॥
इति द्वितीया द्वाविः ॥ २ ॥ द्वादशः क्षण्डः ॥ १२ ॥ [स्व० १२ । उ० २ । आ० ४४ । वा ॥]
इत्याग्नेयं पर्व काण्वम् वा ॥ इति प्रथमोऽध्यायः ॥ इति प्रथमं पर्व ॥

आग्नेयकाण्डस्य मन्त्रसंख्या ११४

गायत्र्यः	३४	(१-३४)
बृहत्यः	२८	(३५-६२)
श्रिष्टुभः	१८	(६३-८०)
अनुष्टुभः	१६	(८१-९६)
उष्णिहः	१८	(९७-११४)
	११४	

अथ ऐन्द्रं काण्डम् ।

अथ द्वितीयोऽध्यायः ।

[३]

(१-१०) १ संयुर्बाह्विस्पत्यः; २ भुतकक्षः सुकक्षो वा नागिरसः; ३ हर्वसः प्रागायः; ४, ५ भुतकक्षः (अ० सुकक्षो वा, ५ सुकक्षः) नागिरसः; ६ देवनामय इन्द्रमातरः ऋषिकाः; ७, ८ गोपूत्यइवसुकिनौ काण्वायनौ; ९, १० मेधातिथिः काण्वः त्रियमेधनागिरसः ॥ इन्द्रः (अ० ३ नागिर्हवीपि वा) ॥ गायत्री ॥

११५ तद्वो गाय सुते सचा पुवहृताय सत्त्वेने । यं यद्वे न शाकिने ॥ १ ॥

११६ यस्ते नूनं शतक्रतविन्द्रं शुभ्रितमो मदः । तेन नूनं मदे मदेः ॥ २ ॥

११७ गाव उप वदावदे मही यक्षस्य रप्सुदा । उमा कर्णा हिरण्यया ॥ ३ ॥

११८ अरमभ्वाय गायत भुतकक्षारं गवे । अरमिन्द्रस्य धास्ने ॥ ४ ॥

११९ तमिन्द्रं वाजयामसि महे वृत्राय हस्तवे । स वृषा वृषनो भुवत् ॥ ५ ॥

१२० त्वमिन्द्र वलादधि सहस्रो जात ओजसः । त्वं सन्वृपन्वृपेदसि ॥ ६ ॥

१२१ यक्ष इन्द्रमवर्धयधन्मि व्यवर्तयत् । चक्राण ओपशो दिवि ॥ ७ ॥

१२२ यदिन्द्राह यथा त्वमीशीय वस्व एक इत् । स्तोता मे गोसखा स्यात् ॥ ८ ॥

१२३ पन्यं पन्यमिस्त्रोतार आ धावत मथाय । सोमं वीराय शूराय ॥ ९ ॥

१२४ इदं वसो सुतमन्धः पिबा सुपूर्णमुदरम् । अनामयिन्नरिमा ते ॥ १० ॥

इति तृतीया दशतिः ॥ ३ ॥ प्रथमः जण्डः ॥ १ ॥ [स्व० १० । उ० ४ । था० ४६ । सू ॥]

[४]

(१-१०) १, २ सुकक्षभुतकक्षौ (अ० सुकक्ष नागिरसः); ३ भारद्वाजः (अ० संयुर्बाह्विस्पत्यः); ४ भुतकक्षः (अ० सुकक्षो वा नागिरसः) । ५, ६ मधुच्छन्दा वैशमित्रः; ७, ९, १० मित्रोक्तः काण्वः; ८ वसिष्ठोः मैत्रावरुणिः ॥ इन्द्रः (९ अ० नागिन्द्रौ) ॥ गायत्री ॥

१२५ उद्धेवमि भुतामघं वृषमं नर्यापसम् । अस्तारमेणि सूर्य ॥ १ ॥

१२६ यदद्य कथं वृत्रहन्नुदगा अभि सूर्य । सर्वे तविन्द्र ते वशे ॥ २ ॥

१२७ य आनयन्परावतः सुनीती तुवेवां यदुम् । इन्द्रः स नो युवा सखा ॥ ३ ॥

१२८ मा न इन्द्राभ्यां विशः सूर्यो अस्तुप्रा यमत् । त्वा युजा वनेम तत् ॥ ४ ॥

१२९ एन्द्रं सानसि रयि रसजिन्वानं सदासहम् । वयिष्ठमृतये भर ॥ ५ ॥

- १३० इन्द्रं वयं महाधन इन्द्रममं हवामहे । युजं वृत्रेषु वज्रिणम् ॥ ६ ॥
 १३१ अपिबत्कद्रुवः सुतमिन्द्रः सहस्रबाहे । तत्राददिष्ट पौरस्यम् ॥ ७ ॥
 १३२ नयमिन्द्र त्वायवोऽग्निं प्र नोनमो वृषम् । विक्षी त्वा इ स्य नो वसो ॥ ८ ॥
 १३३ आ घा ये अग्निमिन्धते स्तृणन्ति बहिरानुपक् । येमामिन्द्रो युवा सखा ॥ ९ ॥
 १३४ मिन्धि विश्वा अप द्विषः परि बाधो जह्नी स्रधः । वसु स्वाहे तदा भर ॥ १० ॥
 इति चतुर्थी दशतिः ॥ ४ ॥ द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥ [स्व० ८ । उ० ३ । धा० ६२ । वा ॥]

[५]

- (१-१०) १ कण्वो घोरः, २ त्रिशोकः काण्वः, ३ वरसः काण्वः, ४ कुसीदी काण्वः, ५ मेधातिथिः काण्वः;
 ६ श्रुतकक्षः (अ० सुकक्षः) आगिरसः, ७ त्र्याश्व आग्नेयः, ८ प्रगाथः काण्वः, ९ वरसः काण्वः;
 १० हरिभिः काण्वः ॥ इन्द्रः (अ० १ मरुतः, ४ विश्वे देवाः, ५ ब्रह्मणस्पतिः, ७ सविता) ॥ गायत्री ॥

- १३५ इहेव शृण्व पर्यां कशा हस्तेषु यद्वान् । नि यामं चित्रमृक्षते ॥ १ ॥
 १३६ इम उ त्वा वि चक्षते सखाय इन्द्र सोमिनः । पुष्टावन्तो यथा पशुम् ॥ २ ॥
 १३७ समस्य मन्यवे विशो विश्वा नमन्त कृष्टयः । समुद्रायेव सिन्धवः ॥ ३ ॥
 १३८ देवानामिदवो महत्तदा वृणीमहे धयम् । वृणामस्मभ्यमृतये ॥ ४ ॥
 १३९ सोमानास्त्वरणं कृणुहि ब्रह्मणस्पते । कक्षीवन्तं य औशिजः ॥ ५ ॥
 १४० बोधन्मना इदस्तु नो वृक्ष्वा मूर्यासुतिः । शृणोतु शक आशिपम् ॥ ६ ॥
 १४१ अद्य नो देव सवितः प्रजावत्सावीः सौमगम् । परा तुःष्वन्यसुव ॥ ७ ॥
 १४२ ऋक्षस्य वृषमो युवा तुविभीषो अनानतः । ब्रह्मा कस्तस्त्वेत्यति ॥ ८ ॥
 १४३ उपहरे गिरीणास्सकृमे च नदीनाम् । धिया चिप्रो अजायत ॥ ९ ॥
 १४४ प्र संज्राजं चर्यणीनामिन्द्रस्तोता नव्यं गीभिः । नरं नृपाहं महिष्ठम् ॥ १० ॥

इति पञ्चमी दशतिः ॥ ५ ॥ तृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥ [स्व० ९ । उ० ना । धा० ४४ । ली ।]

॥ इति द्वितीयप्रपाठके प्रथमोऽर्थः ॥ १ ॥

[६]

- (१-१०) १ ध्रुतकक्षः (अ० सुकक्षः) आगिरसः, २ मेधातिथिः (अ० संयुर्बाह्वस्वरः) काण्वः, ३ गीतमो
 राहुगणः, ४ भरद्वाजो बार्हस्पत्यः, ५ विन्दुः पूतद्वो वा आगिरसः, ६, ७ श्रुतकक्षः सुकक्षो वा (अ०
 सुकक्षः) आगिरसः, ८ वरसः काण्वः, ९ शुनः शेष आजीगर्तिः, १० शुनः शेषो आजीगर्तिः, वामदेवो
 ना ॥ इन्द्रः, (४ अ० इन्द्रापूर्वगौ) ५ मरुतः ॥ गायत्री ॥

- १४५ अपातु मिद्रयन्धसः सुदक्षस्य प्रहोपिणः । इन्द्रोरिन्द्रो यवाशिरः ॥ १ ॥

- १४६ इमा उ त्वा पुरुषसोऽमि प्र नोनुननुगिरः । गावो वत्स न घेनवः ॥ २ ॥
- १४७ अत्राह गौरमन्वत नाम त्वष्टुरपीच्यम् । इत्या चन्द्रमसो गृहे ॥ ३ ॥
- १४८ यद्विन्द्रो अनयद्रितो महीरपो वृषन्तमः । तत्र पूषामवत्सत्वा ॥ ४ ॥
- १४९ गौधयति मरुताऽभवस्युमौता मघोनाम् । युक्ता वही रथानाम् ॥ ५ ॥
- १५० उप नो हरिमिः सुतं याहि मदानां पते । उप नो हरिमिः सुतम् ॥ ६ ॥
- १५१ इष्टा होत्रा अश्वक्षतेन्द्रं वृधन्तो अध्वरे । अच्छावभृथमोजसा ॥ ७ ॥
- १५२ अहमिन्द्र पितुष्परि मेधासृतस्य जग्रह । अहसूर्य इवाजनि ॥ ८ ॥
- १५३ रेवतीर्नः सधमाव इन्द्रे सन्तु तुविवाजाः । क्षुमन्तो यामिमदेम ॥ ९ ॥
- १५४ सोमः पूषा च चेततुर्विधासाऽसुक्षितीनाम् । देवत्रा रथ्योहिता ॥ १० ॥

इति षष्ठी दशतिः ॥६॥ अतुर्यः खण्डः ॥३॥ [स्व० ८ । उ० ५ । धा० ४४ । जी ३]

[७]

(१-१०) १, ४ शुक्लकः सुकशो वा आहिरसः, २ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः, ३ मेधाविधिः काण्वः, मियमेवमोगिरसः,
५ हरिभित्तिः काण्वः, ६, १० मधुच्छन्दा वैश्वामित्रः, ७ प्रियोकः काण्वः, ८ कुक्षीदी काण्वः, ९ शुक्लः सप आजी-
गतिः ॥ इन्द्रः ॥ गायत्री ।

- १५५ पान्तमा वो अन्धस इन्द्रमभि प्र गायत । विश्वासाहस्रतक्रतुं मरुद्विष्टं चर्षणीनाम् ॥ १ ॥
- १५६ प्र च इन्द्राय मदनं इन्द्र्यध्वाय गायत । सखायः सोमपात्रे ॥ २ ॥
- १५७ वयमु त्वा तदिदं इन्द्र न्वायन्तः सखायः । कण्वा उक्थेमिजगन्ते ॥ ३ ॥
- १५८ इन्द्राय महनं सुतं परि द्योमन्तु नो गिरः । अकमर्चन्तु कारवः ॥ ४ ॥
- १५९ अयं त इन्द्र सोमो निपूतो अभि बहिषि । पृथीमस्य व्रवा पिय ॥ ५ ॥
- १६० सुरूपकृत्नुमनये सुदुधामिव गोकुहे । जुहुमासि धाविधवि ॥ ६ ॥
- १६१ अमि त्वा वृषमा सुते सुतं सृजामि पीतये । तृष्णा व्यदुनी मवम् ॥ ७ ॥
- १६२ य इन्द्र चमसेष्वा सोमश्चमूप ते सुतः । पिबेदस्य त्वमीशिणे ॥ ८ ॥
- १६३ योगेयोगे तवस्तरं बाजेवाजे हवामहे । सखाय इन्द्रमनये ॥ ९ ॥
- १६४ आ त्वेता नि पीदतेन्द्रमभि प्र गायत । सखायः स्तोमवाहसः ॥ १० ॥

इति सप्तमी दशतिः ॥ ७ ॥ पञ्चमः खण्डः ॥ ५ ॥ [स्व० ५ । उ० २ । धा० ३६ । की ॥]

[८]

- (१-१०) १ विश्वामित्रो गाथिनः, २ मधुच्छन्दा वैश्वामित्रः, ३ कुसीदी काण्डः, ४ मियमेव जागिरसः;
५, ८ वामदेवो गौतमः, ६, ९ भुतकसः सुकक्षोः वा जागिरसः; (९ अ० सुकक्ष जागिरसः);
७ मेधातिथिः काण्वः, १० भिन्दुः पूतदक्षो वा जागिरसः ॥ इन्द्रः (अ० ७ सदसस्पतिः,

१० भरतः) ॥ गायत्री ॥

- १६५ इदं ह्यन्वोजसा सुतं राधानां पते । पिब्या त्वांस्य निर्घणः ॥ १ ॥
१६६ महा इन्द्रः पुरश्च नो महित्वमस्तु वज्रिणे । और्न प्रथिना शवः ॥ २ ॥
१६७ आ तू न इन्द्र भुमन्तं चित्रं प्रामंसं गृभाय । महाहस्ती दक्षिणेन ॥ ३ ॥
१६८ आभि प्र गोपतिं गिरेन्द्रमर्चं यथा विदे । सुनुंसत्यस्य सत्पतिम् ॥ ४ ॥
१६९ कया नक्षिन्न आ भुववृत्ती सदावृधः सखा । कया शचिप्रया वृता ॥ ५ ॥
१७० त्पमु वः सन्नासाहं विश्वासु गीर्षायतम् । आ क्पावयस्यूतये ॥ ६ ॥
१७१ सदसस्पतिमद्भुतं प्रियमिन्द्रस्य काम्यम् । सनि मेधामयासिषम् ॥ ७ ॥
१७२ ये ते पन्था अधो दिवो येमिव्यश्वमैरयः । उत श्रोपन्तु नो भुवः ॥ ८ ॥
१७३ भद्रमद्रं न आ भरेपमूर्जं शतक्रतो । यदिन्द्र सृडयासि नः ॥ ९ ॥
१७४ अस्ति सोमो अयंसुतः पिबन्त्यस्य भरतः । उत स्वराजो अश्विना ॥ १० ॥
इति ऋषी दशतिः ॥ ८ ॥ पठः खण्डः ॥ ६ ॥ [ख० १२ । उ० १ । पा० ४० ॥ चौ ॥]

[९]

- (१-१०) १ देवजामय इन्द्रमातरः, २ गोधा ऋषिः, ३ वृष्यहृजयवर्षणः, ४ प्रसकण्वः काण्वः, ५ गौतमो राहुगणः;
६ मधुच्छन्दा वैश्वामित्रः, ७ वामदेवो गौतमः, ८ वरसः काण्वः, ९ भुतः शोप जागीर्गतिः, १० उदो वातायनः ॥

इन्द्रः (अ० ४ अश्विनी, १० वायुः) ॥ गायत्री ॥

- १७५ इक्ष्म्यन्तीरपस्युव इन्द्रं जातमुपासते । वन्वानास्तः सुवीर्यम् ॥ १ ॥
१७६ नकि देवा इनीमसि न कया योपयामसि । मन्त्रभृत्यं चरामसि ॥ २ ॥
१७७ दीपो आगाद् वृहद्राय शुभद्रामन्त्रार्थर्षण । स्तुहि देवसंवितारम् ॥ ३ ॥
१७८ उपो उपा अपूण्या व्युच्छति प्रिया दिवः । स्तुये वामश्विना वृहत् ॥ ४ ॥
१७९ इन्द्रो दधीचो अस्थाभिर्वृत्राण्यप्रतिष्कृतः । जघान नवतीनव ॥ ५ ॥
१८० इन्द्रहि मन्त्यन्धसो विष्वेभिः सोमपर्वभिः । महा अमिष्टिरोजसा ॥ ६ ॥
१८१ आ तू न इन्द्र वृत्रहन्नास्माकमधेमा गहि । महान्महीभिरुतिभिः ॥ ७ ॥
१८२ आजस्तदस्य निन्विष उमे यन्समवर्तयत् । इन्द्रश्चर्मैव रोदसी ॥ ८ ॥

१८३ अयमु ते समतसि कपोत इव गर्भेधिम् । वचस्ताधिन्न ओदसे ॥ ९ ॥

१८४ वात आ वातु मेघजरश्मसु मयोभु नो हृदे । प्र न आयूधि तारिपत् ॥ १० ॥

इति नवमी दशतिः ॥ ९ ॥ सप्तमः खण्डः ॥ ७ ॥ [स्व० १० । ड० २ । वा० ४५ । कु ॥]

[१०]

(१-९) १ कण्वो धीरः, २, ३, ९ वसः (क० २, ९ वसोऽस्यः) काण्वः, ४ सुतकक्षः सुतक्षो वा जाग्रितसः,

५ मधुच्छन्दा वैश्वामित्रः, ६ वामदेवो गौतमः, ७ हरिस्त्रिभिः काण्वः, ८ सखशत्रिर्वाक्यः ॥ इन्द्रः (क०

१ वरुणमित्रार्यमणः, ८ वाविलः) गायत्री ॥

१८५ यर रक्षन्ति प्रचेतसो वरुणो मित्रो अर्यमा । न किं स वर्यते जनः ॥ १ ॥

१८६ गव्यो धु णो यथा पुराध्वयोत रथया । वरिवस्या मधोनाम् ॥ २ ॥

१८७ इमास्त इन्द्र पृथग्यो धृतं दुहत् आशिरम् । एनामृतस्य पिप्युपीः ॥ ३ ॥

१८८ अया धिया च गव्यया पुरुणामन्पुरुषदुत । यत्सोमसोम आमुवः ॥ ४ ॥

१८९ पावका नः सरस्वती वाजोभिर्वाजिनीवती । यन्न वष्टु धियावसुः ॥ ५ ॥

१९० क इमं नाहुपीष्वा इन्द्रक्षोमस्य तर्पयात् । स नो वसून्म मरात् ॥ ६ ॥

१९१ आ याहि सुधुमा हि त इन्द्र सोमं पिबा इमम् । यदं बहिः सदो मम ॥ ७ ॥

१९२ महि व्रीणामधरस्तु धुक्षं मित्रस्यार्यमणः । दुराध्वे वरुणस्य ॥ ८ ॥

१९३ स्वावतः पुरुषसो वयमिन्द्र प्रणेतः । स्मसिं स्यातर्हरीणाम् ॥ ९ ॥

इति दशमी दशतिः ॥ १० ॥ अष्टमः खण्डः ॥ ८ ॥ [स्व० १ । ड० ४ । वा० ३५ । कु ॥]

इति द्वितीयमपाठके द्वितीयोऽर्थः, द्वितीयः प्रपाठकश्च समाप्तः ।

अथ तृतीयप्रपाठके प्रथमोऽर्थः ।

[१]

(१-१०) १ प्रगायः काण्वः, २ विश्वामित्रो गायधिवः, ३, १० वामदेवो गौतमः, ४, ९ सुतकक्षः जाग्रितसः

(क० ४ सुतक्षो वा, ५ सुतक्ष जाग्रितसः), ५ मधुच्छन्दा वैश्वामित्रः, ७ युतमदः शौनकाः, ८, ९ भरद्वाजः

(क० - ८ शेषः) वार्षस्पत्यः ॥ इन्द्रः (१ क० इन्द्राभूषणौ) ॥ गायत्री ॥

१९४ उत्त्वा मन्दन्तु सोमाः कृणुष्व राधो अद्रिवः । अव ब्रह्माध्रियो जहि ॥ १ ॥

१९५ गर्विणः पाहि नः सुतं मधोर्धारामिरज्यसे । इन्द्र त्वादातमिच्छशः ॥ २ ॥

१९६ सदा य इन्द्रश्चक्रेपदा उपो न स सपयेत् । न देवो धृतः शर इन्द्रः ॥ ३ ॥

१९७ आ न्वा विशन्तिवन्दवः समुद्रमिव सिन्धवः । न त्वामिन्द्राति रिज्यते ॥ ४ ॥

१९८ इन्द्रमिद्राधिनी बृहद्विन्द्रमकमिरर्किणः । इन्द्र चापीरन्पुन ॥ ५ ॥

- १९९ इन्द्र इये ददातु न ऋमुक्षणदृमु^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}रयिम् । वाजी ददातु वाजिनम् ॥ ६ ॥
- २०० इन्द्रो अङ्ग मङ्गमयममी पदप चुच्यवत् । स हि स्थिरो विचर्यणिः ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ॥ ७ ॥
- २०१ इमा उ त्वा सुतेसुते नक्षन्ते गर्वणो गिरः । गावो वत्स न भेनवः ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ॥ ८ ॥
- २०२ इन्द्रा नु पूषणा वयस्यस्य स्वस्तये । हुवेम वाजसातये ^{२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ॥ ९ ॥
- २०३ न कि इन्द्र त्वदुत्तरं न ज्यायो अस्ति वृषद्वन् । न क्येवं यथा त्वम् ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ॥ १० ॥
- इति प्रथमा दशतिः ॥ १ ॥ नवमः खण्डः ॥ ९ ॥ [स्व० ८ । ड० ७ । पा० ३५ । ड ॥]

[२]

(१-१०) १, ४ त्रिशोकः काण्वः; २ मधुच्छन्दा वैशामित्रः; ३ दशतः काण्वः; (४० वक्षोऽक्षयः); ५ सुकक्ष जाङ्गिरसः;
६, ९ वामदेवो गौतमः; ७ विश्वामित्रो गायनिः । ८ गोपूकस्यशसूक्तिनौ काण्वावनौ; १० अतकक्षः सुकक्षो वा

जाङ्गिरसः ॥ इन्द्रः ॥ गायत्री ॥

- २०४ तरणि वो जनानां वदं वाजस्य गोमतः । समानमु प्र शशंसिषम् ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ॥ १ ॥
- २०५ अद्यमिन्द्र ते गिरः प्रति त्वामुदहासत । सजोषा वृषमं पतिम् ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ॥ २ ॥
- २०६ सुनीथो घा स मत्स्यो ये मरुतो यमयेमा । मित्रास्पान्त्यद्वुधः ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ॥ ३ ॥
- २०७ यक्षीडाविन्द्र यत्स्थिरे यन्पशाने पराभृतम् । वसु स्पार्हं तदा भर ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ॥ ४ ॥
- २०८ धृत वो वृषहन्तमं प्र शशं चर्यणीनाम् । आशिषे राधसे महे ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ॥ ५ ॥
- २०९ अं त इन्द्र अवसे गमेम शूर त्वावतः । अरशक परेमणि ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ॥ ६ ॥
- २१० धानावन्तं करम्मिणमपूपवन्तमुक्थिनम् । इन्द्र प्रातर्जुपस्व नः ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ॥ ७ ॥
- २११ अपां फेनेन नमुचं गिर इन्द्रोदघर्तयः । विश्वा यदजय स्पृधः ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ॥ ८ ॥
- २१२ इमे त इन्द्र सोमाः सुतामो ये व सोन्धाः । तेषां मत्स्य प्रभूवसो ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ॥ ९ ॥
- २१३ तुभ्यसुतासः सोमाः स्तीर्णो बद्धिर्विमावसो । स्तीतुभ्य इन्द्र मुखय ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ॥ १० ॥
- इति द्वितीया दशतिः ॥ २ ॥ दशमः खण्डः ॥ १० ॥ [स्व० ८ । ड० २ । पा० ३६ । डि ॥]

[३]

(१-९) १ सुनक्षत्र जाङ्गिरसः; २ धुनरुक्ष जाङ्गिरसः (४० सुकक्षो जाङ्गिरसो वा); ३ त्रिशोकः काण्वः;
४ मेघातिथिः काण्वः; ५ गोतमो राहुगणः; ६ मृगातिथिः काण्वः; ७ विश्वामित्रो गायनिो जमदग्निर्वा;
८ प्ररूपवः काण्वः (४० कण्वो गौः); ९ मेघातिथिः काण्वः ॥ इन्द्रः (४० ५ विश्वेदेवाः);

६ कथिनौ; मित्रावरुणौ; ८ तदुतः; ९ विष्णुः) ॥ गायत्री ॥

- २१४ आ व इन्द्रं क्वधि यथा वाजयन्तः शतक्रतुम् । मरुद्विष्टसिञ्च इन्दुभिः ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ॥ १ ॥
- २१५ अतस्मिदिन्द्र न उपा याहि शतवाजया । इषा सहस्रपाजया ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ॥ २ ॥

- २१६ आ बुन्द वृत्रहा ववे जातः पृच्छाहि मातरम् । क उग्राः के ह ऋषिरे ॥ ३ ॥
- २१७ बृवतुक्थं हवामहे सुप्रकरस्नमृतये । साधः कृष्णन्तमवसे ॥ ४ ॥
- २१८ ऋजुनीती नो वरुणो मित्रो नयति विद्वान् । अर्यमा देवैः सजोपाः ॥ ५ ॥
- २१९ वृषादिहेव यत्सतोऽरुणप्सुरशिञ्चितत् । वि भानुं विभ्वथातनत् ॥ ६ ॥
- २२० आ नो मित्रावरुणा घृतेर्गन्धूतिमुक्षतम् । मध्वा रजार्धसि सुक्रत् ॥ ७ ॥
- २२१ उदु त्ये सुनवो गिरः काष्ठा यक्ष्वल्लत । वाश्ना अभिष्टु यातवे ॥ ८ ॥
- २२२ इदं विष्णुर्वि चक्रमे ब्रध्ना नि वधे पवम् । समूढमस्य पार्सुले ॥ ९ ॥

इति तृतीया दशतिः ॥३॥ द्वादशः खण्डः ॥१॥ [स्व० १ । उ० १ पा० १९ । को ॥]

[४]

(१-१०) १, ७, ८ मेधाविधिः काण्डः; २ वामदेवो गौतमः; ३, ५ मेधातिथिः काण्डः, मिथमेवभाजितः; ४ विद्वान्-मित्रो गायिनः; ६ दुर्मित्रः (सुमित्रो वा) कांसः; ९ विद्वान्मित्रो गायिनोऽभीपाद उदलो वा; १० सुतकक्षः

(ऋ० सुकलो वा) जागिरतः ॥ इन्द्रः ॥ गायत्री ॥

- २२३ अतीहि मनुष्याविणरसुपुवाऽसमुपेरय । अस्य रातौ सुतं पिब ॥ १ ॥
- २२४ कवु प्रचेतसे महे षर्चो देवाय शस्यते । तदिष्यस्य वर्धनम् ॥ २ ॥
- २२५ उक्थं च न शस्यमानं नागो रथिरा चिकेत । न गायत्रं गीयमानम् ॥ ३ ॥
- २२६ इन्द्र उक्थेभिर्मन्दिष्टो वाजानां च वाजपतिः । हरिवांस्तुतानाऽसन्वा ॥ ४ ॥
- २२७ आ याहुप नः सुतं वाजेभिर्मा हणीयथाः । महारश्व युवजानिः ॥ ५ ॥
- २२८ कदा यसो स्तोत्रं हृत आ अव इमशा रुध्वाः । दीर्घं सुतं वाताप्याय ॥ ६ ॥
- २२९ ब्राह्मणादेन्द्र राधसः पिबा सोमसृत् ऋतु । तथेदं शस्यमसृत्तम् ॥ ७ ॥
- २३० वयं घा ते अपि स्मसि स्तोतार इन्द्र गिर्वणः । त्वं नो जिन्व सोमपाः ॥ ८ ॥
- २३१ एन्द्र पृष्ठु कासु चिन्मणं तनूषु धेहि नः । सत्राजिदुभ्र पौरस्यम् ॥ ९ ॥
- २३२ एवा ह्यसि वीर्युरवा धार उत स्थिरः । एवा ते राध्यं मनः ॥ १० ॥

इति चतुर्थी दशतिः ॥४॥ द्वादशः खण्डः ॥१२॥ [स्व० १२ । उ० वा । पा० ३० । यौ ॥]

इति द्वितीयोऽध्यायः ॥२॥

इत्येकस्मिन् समाप्तम् ॥

अथ तृतीयोऽध्यायः ।

[५]

- (१-१०) १, १, १ वसिष्ठो नैत्रावकणिः, २ भरद्वाजः (ऋ० संयुः) बार्हस्पत्यः, ३ प्रत्तकण्वः काण्वः, ४ नोषा यौतमः,
५ कलिः प्रागाथः, ७ मेधातिथिः काण्वः, ८ भर्गः प्रागाथः, १० प्रगाथो घौरः काण्वः ॥ इन्द्रः, ९ भरतः ॥ बृहती ॥
२३३ अमि त्वा शूर नोनुमोऽबुग्धा इव धेनवः । ईशानमस्य जगतः स्वदेशमीशानमिन्द्र तस्थुषः ॥ १ ॥
२३४ त्वामिन्द्रि हवामहे सातौ वाजस्य कारवः । त्वां वृत्रेभिन्द्र सत्पति नरस्त्वां काष्ठास्ववैतः ॥ २ ॥
२३५ अमि प्रवः सुराधसमिन्द्रमर्चं यथा विदे । यो जरिदृभ्यो मघवा पुरुवसुः सहस्रेणेव शिक्षति ॥ ३ ॥
२३६ नै चो दस्ममृतीपहं वसोर्मन्वानमन्धसः । अमि वत्सं न स्वसरेषु धेनव इन्द्रं गीर्मिर्नवामहे ॥ ४ ॥
२३७ तरोभिर्नो विदहसुमिन्द्र शसबाध ऊतये । बृहद्वायन्तः सुतसोमे अश्वरे बृधे भरं न कारिणम् ॥ ५ ॥
२३८ तरणिरित्तिपासति वाजं पुरन्ध्या युजा । आ व इन्द्र पुरुहूतं नमे गिरा नोमि तष्टेव सुबुवम् ॥ ६ ॥
२३९ पिवा सुतस्य रसिनो मत्स्वा न इन्द्र गोमतः । आपिनो धोषि सधमावे वृधेऽस्मा श्ववन्तु ते धियः ७ ॥
२४० त्वं श्वेहि चेरवे विदा भर्गं वसुसये । उद्वावृषस्व मघवन् गविष्टय उदिन्द्राश्वमिष्टये ॥ ८ ॥
२४१ न हि वध्वरमं च न वसिष्ठः परिमस्ते । अस्माकमय भरतः सुते सचा विश्वे पिबन्तु कामिनः ॥ ९ ॥
२४२ मा चिदन्यद्वि शश्सत सखायो मा रिपण्यत । इन्द्रमित्तोता वृषणरसचा सुते मुहुर्बुधा च शश्सत १० ॥
इति पञ्चमी दक्षतिः ॥ ५ ॥ प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥ [स्व० १२ । उ० ५ । चा० ७३ ॥ जि ॥]

इति तृतीय प्रपाठके प्रथमोऽर्धः ॥ १ ॥

[६]

- (१-१०) १ पुरुहन्ता आंगिरसः, २, ३ मेधातिथि-मेध्यातिथी काण्वः, ४ विश्वामित्रो गाधिनः, ५ गोतमो
(गोतमो वा) राहुगणः, ६ नृमेधपुरुमेधावांगिरसो, ७, ८, ९ मेधातिथिर्मेधातिथिर्वा (ऋ० मेध्यातिथिः)
काण्वः, १० देवातिथिः काण्वः ॥ इन्द्रः ॥ बृहती ॥
२४३ नकिष्टं कर्मणा नपायश्चकार सदावृषम् । इन्द्र न यज्ञेर्विश्वगतैस्त्वृषसमधृष्टं धृणुमोजसा ॥ १ ॥
२४४ य ऋते चिदभिभियः-पुरा जनुभ्य आलदः । सन्धाता सन्धि मघवा पुरुवसुर्निकतो विहृतं पुनः २ ॥
२४५ आ त्वा सहस्रमा शतं युक्ता रथे हिरण्यये । ब्रह्मयुजो हरय इन्द्र केशिनो वहन्तु सोमपीतये ॥ ३ ॥
२४६ आ मन्द्रैरिन्द्र हरिमियोहि मयूरगोमभिः । मा त्वा के चिन्नि येमुरिन्न पाशिनोऽति धन्वेव ताः इदिध ४ ॥
२४७ त्वमङ्ग प्रशरसियो देवः शविष्ट मर्त्यम् । न त्वदन्यो मघवन्नस्ति मर्दितेन्द्र ब्रवीमि ते वचः ॥ ५ ॥
२४८ त्वमिन्द्र यथा अस्यूजीमी शवसस्पतिः । त्वं वृत्राणि हृश्यप्रनीन्येक हृत्पुत्रं नु सन्नर्षणीधृतिः ॥ ६ ॥
२४९ इन्द्रमिदधतातय इन्द्र प्रयन्यध्वे । इन्द्ररसमीके वानिनो हवामहे इन्द्र धनस्य सानये ॥ ७ ॥

२५० इमा उ त्वा पुरुषसो गिरो वर्धन्तु या मम । पावकपर्णाः शुचयो विपश्चिताऽभिस्तोमैरनूयत ॥ ८ ॥
 २५१ उतु त्वे मधुमत्तमा गिर स्तोमास ईरते । सत्राजितो धनसा अक्षितोत्तयो वाजयन्तो रथा इव ॥ ९ ॥
 २५२ यथा गौरो अपा कृतं तृण्यसेत्यवेरिणम् । आपित्वे नः प्रपित्वे तूयमा गहि कण्वेषु सु सचा पिब ॥ १० ॥
 इति षष्ठी वृत्तिः ॥ ६ ॥ द्वितीयः खण्डः ॥ १ ॥ [स्त० ११ । ड० ७ । भा० ७२ । का ॥]

[७]

(१-१०) १ अर्धः प्रागायः, २ रेमाः काण्वः, ३ जमदग्निर्मानवः, ४, ५ मेधासिधिः काण्वः, (ज० मेधासिधिः काण्वः), ५, ६ नृपेधपुरुषेधावागिरसौ, ७ वासिष्ठो मैत्रावरुणिः, १० भरद्वाजः (ज० संयुः) बार्हस्पत्यः ॥ इन्द्रः, ३ मित्रावरुणादित्यः ॥ बृहती ॥

२५३ शङ्ख्युश्चु शचीपत इन्द्र विश्वामित्रातिभिः । भगं न हि त्वा यशसं वसुधिदमनु शूर चरामसि ॥ १ ॥
 २५४ या इन्द्र भुज आमरः स्वर्वाअसुरेभ्यः । स्तोतारमिन्मघवस्य वर्धये ये च त्वे वृकवर्हिपः ॥ २ ॥
 २५५ प्रमित्राय प्रार्थय्यो सचथ्यसुतावसो । वंरुथ्ये इवकणे छन्यं वचः स्तोत्रराजनु गायत ॥ ३ ॥
 २५६ अमि त्वा पूर्वपीतय इन्द्र स्तोमेभिर्नायवः । समीचीनास श्रुभवः समस्वरज्जुद्रा वृणन्त पूर्यम् ॥ ४ ॥
 २५७ प्रच इन्द्राय बृहते मक्तो प्रह्लाचेत । वृत्रहन्तति वृत्रहा शतकलुर्व्रजेण शतपर्वणा ॥ ५ ॥
 २५८ बृहदिन्द्राय गायत मक्तो वृत्रहन्तमम् । येन ज्योतिरजनय भूतावृथो देवं देवाय जागृषि ॥ ६ ॥
 २५९ इन्द्र कर्तुं न आ भर पिता पुत्रेभ्यो यथा । शिक्षा णो असिन्पुरुहूत यामनि जीवा ज्योतिरशीमहि ॥ ७ ॥
 २६० मा न इन्द्र परा वृणमवा नः सधमाधे । त्वं न ऊतो त्वमिन्न आप्ये मा न इन्द्र परावृणक् ॥ ८ ॥
 २६१ वयं च त्वा सुतावन्त आपो न वृकवर्हिपः । पवित्रस्य प्रसवणेषु वृत्रहन्परि स्तोतार आसते ॥ ९ ॥
 २६२ यद्विन्द्र नाहुषीष्वा ओजो नृम्यं च कृष्टिषु । यद्वा पञ्चक्षितीनां युग्ममा भर सत्रा विश्वानि पौरस्था ॥ १० ॥
 इति सप्तमी वृत्तिः ॥ ७ ॥ तृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥ [स्त० १० । ड० १ । भा० ६२ । पा ॥]

[८]

(१-१०) १ मेधासिधिः (ज० मेधासिधिः) काण्वः, २ रेमाः काण्वः, ३ वरसः (ज० वसोऽइत्यः), ४ भरद्वाजः (संयुः) बार्हस्पत्यः, ५ नृपेध आगिरसः, ६ पुरुहन्ता आगिरसः, ७ नृपेध-पुरुषेधावागिरसौ, ८ वासिष्ठो मैत्रावरुणिः, ९ मेधासिधि-मेधासिधि काण्वौ, १० कलिः प्रागायः ॥ इन्द्रः ॥ बृहती ॥

२६३ सत्यमित्था वृषेदसि वृषज्जितोऽविना । वृषा ह्युग्र शृण्विषे परायति वृषो अघावति भूतः ॥ १ ॥
 २६४ यच्छक्रासि परायति यद्वर्वावति वृत्रहन् । अतस्त्वा गीर्मैरुगविन्द्र केशिभिः सुतावाश्चा विवासति ॥ २ ॥
 २६५ अमि वो वीरमन्त्रसो मधेषु गाय गिरा महा विचेतसम् । इन्द्रं नाम अन्त्ये शाकिनं घवो यथा ॥ ३ ॥
 २६६ इन्द्र मित्रातु वारुणं विवस्वतस्त्वस्तये । छर्विरेच्छ मघवद्रथश्च महा च यावया दिशुमेभ्यः ॥ ४ ॥

३ (सं. ३.)

२६७ आयन्त इव सूर्यं विश्वेन्द्रस्य भक्षत । वसुनि जातो जनिमान्योजसा प्रति भागं न वीधिमः ॥ ५ ॥
 २६८ न सीमदेव आप तदिषं दीर्घायो मर्यः । एतन्वा चिद्य एतद्यो युयोजत इन्द्रो हरी युयोजते ॥ ६ ॥
 २६९ आ नो विश्वासु हव्यमिन्द्र सप्तस्तु भूषत । उप ब्रह्माणि सवनानि वृत्रहन्परमज्या ऋचीपम ॥ ७ ॥
 २७० तवेन्द्रावमं वसु त्वं पुण्यासि मध्यमम् । सत्रा विश्वस्य परमस्य राजसि न किप्वा गोषु वृण्वते ॥ ८ ॥
 २७१ ऋवेयय ऋवेदसि पुरुत्रा विद्धि ते मनः । अर्षिं युध्म खजकृत्पुंरं प्र गायत्रा अगासिषुः ॥ ९ ॥
 २७२ वयमेनमिदा होपीयेनेह वज्रिणम् । तस्मा उ अद्य सवने सुतं भरा नूनं भूषत भुते ॥ १० ॥
 इति मष्टी दशतिः ॥ ८ ॥ चतुर्थः खण्डः ॥ ४ ॥ [स्व० १४ । उ० १ । धा० ७४ । टी ॥]

[९]

(१-१०) १, २ पुरुदम्भा जागिरसः, ३ मर्गः प्रागायः, ४ हरिस्त्रिभिः काण्वः, ५ जमरभिर्भागिणः, ५, ७ देवा-
 तिभिः काण्वः, ८ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः, ९ भरद्वाजो बार्हस्पत्यः, १० मेष्ट्यः काण्वः ॥ इन्द्रः

(ऋ० ३ वान्तोष्पतिर्यः, ४ सूर्यः, ९ इन्द्राग्नी) ॥ वृहती ॥

२७३ यो राजा चर्यणीनां याता रथेभिरभिगुः । विश्वासां तस्ता पृतनानां ज्येष्ठं यो वृत्रहा गृणे ॥ १ ॥
 २७४ यत इन्द्र भयामहे ततो नो अमयं कृधि । मधवच्छधि तव तन्न ऊतये वि क्षिपो वि मृधो जहि ॥ २ ॥
 २७५ वास्तोष्पते भुवा स्थूणा सत्रं सोम्यानाम् । द्रप्सः पुरा मेता शम्भतीनामिन्द्रो मुनीनां सखा ॥ ३ ॥
 २७६ वण्महाऽसि सूर्यं बडादित्य महाऽसि । महस्ते सतो महिमा पनिष्टम म्हा देव महाऽसि ॥ ४ ॥
 २७७ अग्नी रथी सुरुप इन्द्रो मा श्यविन्द्र ते सखा । श्वात्रभाजा वयसा सचते सदा चन्द्रैर्याति समामुप ॥ ५ ॥
 २७८ यदद्याव इन्द्र ते शतं शतं भूमीरुत स्युः । न त्वा वज्रिन्तसहस्रसूयो अनु न जातमप रोदसी ॥ ६ ॥
 २७९ यदिन्द्र प्रागपागुदगम्यत्वा ह्यसे नृभिः । सिमा पुरु नृपू नो अस्यानवेऽसि प्रशर्धे तुर्वशे ॥ ७ ॥
 २८० कस्तमिन्द्र त्वा वसवा मर्त्या दधर्षति । अद्या हि ते मधवन्पार्ये दिवि वाजी वाजं सियासति ॥ ८ ॥
 २८१ इन्द्राग्नी अपादिषं पूर्वागात्पद्मतीभ्यः । हित्वा शिरो जिह्वा रारपच्चरत्विंशत्युदा न्यक्रमीत् ॥ ९ ॥
 २८२ इन्द्र नेदीय यदिहि मितमेधामिरुतिभिः । आ शतम शतमाभिरमिष्टिभिरा स्वापे स्वापिभिः ॥ १० ॥
 इति नवमी दशतिः ॥ ९ ॥ इति पञ्चमः खण्डः ॥ ५ ॥ [स्व० १५ । उ० ५ । धा० ७२ । टी ॥]

[१०]

(१-१०) १ नृमेध जागिरसः, २, ३ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः, ४ भरद्वाजः (ऋ० संयुः) बार्हस्पत्यः, ५ पुरुक्षेवो देवो-
 दासि, ६ वामदेवो गौतमः, ७ मेष्ट्यातिभिः काण्वः, ८ मर्गः प्रागायः, ९, १० मेघातिभिः मेष्ट्यातिभिः काण्वौ ॥

इन्द्रः (५ ऋ० आशिनी) ॥ वृहती ॥

२८३ इत ऊती वो अजरं महेतारमप्रहितम् । आशुं जतारं हेतारं रथीतममनूर्तं तुभियावृधम् ॥ १ ॥
 २८४ मो वृत्वा वाचतश्च नारे अस्मि रीरमन् । आगताश्च सधमार्त्तं न आ गहीद या सन्नुप भूधि ॥ २ ॥

- २८५ सुनोत सोमपात्रे सोममिन्द्राय वज्रिणे । पचता पकीरवसे कृणुष्वमित्पूणमित्पूणते मयः ॥ ३ ॥
- २८६ यः सत्राद्या विचर्यषिरिन्द्रं तर् इमहे वयम् । सवृक्षमन्यो नुविनुम्य सत्यते मवा समत्सु नो वृधे ॥ ४ ॥
- २८७ शचीभिर्नः शचीवस्त्विवा नक्तं विशस्यतम् । मा वा९ पतिरूपवसत्कदाचनान्मवातिः कदाचन ॥ ५ ॥
- २८८ यदा कदा च मीढुषे स्तोता जरेत मर्येः । आदिद्वन्द्वेत् वरुणं विपा गिरा घर्त्तादं विमतावानाम् ॥ ६ ॥
- २८९ पाहि गा अन्धसो मद इन्द्राय मेध्यातिथे । यः संमिस्तो हृषीर्यो हिरण्यय इन्द्रो वज्रा हिरण्ययः ॥ ७ ॥
- २९० उभय९भृणवच्च न इन्द्रो अर्वागिर्व वचः । सत्राच्या मघवास्तोमपीतये धिया शविष्ठ आ गमत् ॥ ८ ॥
- २९१ महे च न त्वाद्रिचः परा शुल्काय दीयसे । न सहसाय नायुताय वज्रिवो न शताय शतामघ ॥ ९ ॥
- २९२ वस्याश्नन्नासि मे पितुस्त भ्रातुरभुक्षतः । माता च मे छद्यथः समा वधो वस्तुत्वनाय राघसे ॥ १० ॥
- इति दशमी वसतिः ॥ १० ॥ पद्यः ऋग्वेदः ॥ ६ ॥ [स्व० १५, ४० ४ । पा० ७६ । सू ॥]

इति तृतीयप्रपाठके द्वितीयोऽर्धः, तृतीयः प्रपाठकश्च समाप्तः ॥

अथ चतुर्थप्रपाठके प्रथमोऽर्धः ।

[१]

- (१-१०) १ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः; २, ६, ७ वामदेवो गौतमः; ३ मेधातिथि-मेध्यातिथी काण्वौ, विश्वामित्र इत्येकै;
४ नोषा गांसमः; ५ मेधातिथिः (ऋ० मेध्यातिथिः) काण्वः; ८ क्षुष्टिगुः काण्वः; ९ मेध्यातिथिः
(मेधातिथिर्वा) काण्वः; १० नृमेघ आंगिरसः ॥ इन्द्रः; ७ वधुः ॥ वृद्धौ ॥

- २९३ इम इन्द्राय सुग्विरे सोमसो दध्याशिरः । ता९आ मदाय वज्रहस्त पीतये हृदिभ्यां याष्टोका आ ॥ १ ॥
- २९४ इम इन्द्र मदाय ते सोमाश्चिक्रिज उक्थिनः । मधोः पपान उप नो गिरः शृणु रास्व स्तोत्राय गिर्वेणः २ ॥
- २९५ आ त्वा३य सबर्हुधा श्रुवे गायत्रवेपसम् । इन्द्रं धेनु श्रुवुचामन्यामिपुसुरुधारामरङ्कृतम् ॥ ३ ॥
- २९६ न त्वा बृहन्तो अद्रयो वरन्त इन्द्र वीडवः । यच्छिक्षलि स्तुवते मावते वसु न किष्टदा मिनाति ते ॥ ४ ॥
- २९७ क इ वेद सुते सचा पिबन्तं कक्षयो वधे । अयं यः पुरो विभिनस्योजसा मन्वानः शिप्रयन्धसः ॥ ५ ॥
- २९८ यदिन्द्र शासो अमत् च्यावया सदसस्पतिः । अस्माकम श्रुं मघवपुसस्पृह वसत्ये अधि वर्धय ॥ ६ ॥
- २९९ त्वष्टा नो वैश्य वचः पर्जन्यो ब्रह्मणस्पतिः । पुत्रैर्भ्रातृमिरदितिर्नु पातु नो कुष्टर आमण वचः ॥ ७ ॥
- ३०० कदा चन स्तरीरसि नेन्द्र सञ्जसि दागुषे । उपोपेनु मघवन्मूय इन्दु ते दानं देवस्य पृच्यते ॥ ८ ॥
- ३०१ युक्रुश्वा हि वृत्रहन्तम हरी इन्द्र परावतः । अर्वाचीनो मघवन्स्तोमपीतय उग्र ऋधेमिरा गहि ॥ ९ ॥
- ३०२ त्वामिवा ह्यो नरोऽपीन्यवज्रिभूणयः । स इन्द्र स्तोमवाहस इह भ्रुभ्युस्वस्वरमा गहि ॥ १० ॥
- इति प्रथमा वसतिः ॥ ११ ॥ सप्तमः ऋग्वेदः ॥ ७ ॥ [स्व० १६, ४० ९ । पा० ८२ । वि ॥

[२]

(१-१०) १, २, ७, ८ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः, ३ अश्विनौ वैवस्वतौ, ४ प्ररुक्वः काण्वः, ५ मेवातिभिः मेष्वातिभिः काण्वौ, ६ देवातिभिः काण्वः, ७ रुमेव नागिरसः, १० नोधाः गौतमः ॥ इन्द्रः, १ उपाः, २, ३ (अ० ४)

मश्विनौ ॥ बृहती ॥

- ३०३ प्रत्यु अवर्षायत्युच्छन्ती बुहिता दिवः । अपो मही वृणुते चक्षुषा तमो ज्योतिष्कृणोति सूनरी ॥ १ ॥
- ३०४ इमा उ वां दिविष्ट्य उक्ता हवन्ते अश्विना । अयं वामदेऽवसे शचीवस् विशो विशाहि गच्छथः ॥ २ ॥
- ३०५ कुष्ठः को वामश्विना तपानो देवा मर्त्यः । ह्यता वामहमया क्षपमाणाश्शुनेत्यमु आह्वन्यथा ॥ ३ ॥
- ३०६ अयं वां मधुमत्तमः सुताः सोमो दिविष्टिषु । तमश्विना पिबतं तिरोअह्वयं अत्तरज्ञानि वाशुषे ॥ ४ ॥
- ३०७ आ त्वा सोमस्य गदद्या सदा याचक्षहं ज्या । भूणि मृगं न सवनेषु सुकुधं क ईशानं याचिषत् ॥ ५ ॥
- ३०८ अश्वर्यो ब्रावया त्वष्ट सोममिन्द्रः पिपासति । उपो नूनं युयुजे वृषणा हरी आ च जगाम वृजहा ॥ ६ ॥
- ३०९ अमीषतस्तवा भरिन्द्र ज्यायः कनीयसः । पुरुवसुहिं मघवन्वभूविथ भरिभरे च हव्यः ॥ ७ ॥
- ३१० यद्विन्द्र यावतस्तवमेतावद्दहमीशीय । स्तोतारमिद्विधे रदावसो न पापत्वाय रक्षसिष्म् ॥ ८ ॥
- ३११ त्वमिन्द्र प्रतूर्तिष्वमि विश्वा असि स्पृषः । अशस्तिहा जनिता वृत्रतूरसि त्वं तूर्यं तरुष्यतः ॥ ९ ॥
- ३१२ प्र यो रिरिक्ष ओजसा दिवः सदोभ्यस्पति । न त्वा विन्याच रज इन्द्र पार्थिवमति विश्वं ववसिथ १०

इति द्वितीया वृत्तिः ॥ २ ॥ अष्टमः खण्डः ॥ ८ ॥ [स्व० १० । उ० ३ । पा० ७७ । वे ॥]

इति बृहती समाप्ताः ।

[३]

(१-१०) १, २, ९, वसिष्ठो मैत्रावरुणिः, ३ नातुरावेयः, ४ वृधुर्वेयः, ५ तमगुरागिरसः, ७ गौरीवीतिः साकस्यः, ८ वेनो भार्गवः, ९ वृहस्पतिर्नकुलो वा, १० सुहोत्रो भारद्वाजः ॥ इन्द्रः, (अ० ५ इन्द्रो वैकुण्ठः)

८ वेनः ॥ मिथुन ॥

- ३१३ असावि देवं गोश्रुजीकमन्थो न्यस्मिभिन्द्रो जनुषमुवोच ।
वाधामसि त्वा ह्ययं यज्ञेयोधा न स्तोममन्धसो मदेषु ॥ १ ॥
- ३१४ योनिष्ठ इन्द्र सवने अकारि तमा नृभिः पुरुहूत प्र याति ।
असौ यथा नोऽविता वृधश्चिद्वो वसुनि ममदश्च सोमैः ॥ २ ॥
- ३१५ अवर्षत्समसृजो वि ज्ञानि त्वमणैवान्वद्वधानाः अरण्याः ।
महान्तमिन्द्र पर्वते वि यद्वः सृजद्वाप अव यद्दानवान्दहन् ॥ ३ ॥
- ३१६ सुष्वाणास इन्द्र स्तुमसि त्वा सनिष्यन्तश्चिबुविनृष्ण वाजम् ।
आ नो भर सुविहं यस्य कोना तना त्मना सक्षामात्त्वोताः ॥ ४ ॥

- ३ २ ३ १ ३ ३ १ ३ ३ १ ३ ३ १ ३
३१७ अयुक्ता ते वाक्षिणमिन्द्र हस्तं वसुधयो वसुपते वसुनाम् ।
विष्ठा हि त्वा गोपतिश्शूर गोनामस्मभ्यं चित्रं वृषणरथे वाः ॥ ५ ॥
- ३ २ ३ १ ३ ३ १ ३ ३ १ ३ ३ १ ३
३१८ इन्द्रं नरो नैमथिता इवन्ते यत्पार्यो युनजते धियस्ताः ।
शूरो नृषाता श्वसस्र काम आ गोमति ब्रजे भजा त्वं नः ॥ ६ ॥
- ३ २ ३ १ ३ ३ १ ३ ३ १ ३ ३ १ ३
३१९ वयः सुपणो उप सेदुरिन्द्रं प्रियमेधा श्रुपयो नाधमानाः ।
अप भवान्तमुण्दि पृथि चक्षुर्मुमुक्ष्याइस्माभिधेयव बन्धान् ॥ ७ ॥
- ३ २ ३ १ ३ ३ १ ३ ३ १ ३ ३ १ ३
३२० नाके सुपणमुप यत्पतन्तश्चवा वेनन्तो अभ्यचक्षत त्वा ।
हिरण्यपक्षं वरुणस्य दूतं यमस्य योनौ शकुनं सुरण्यम् ॥ ८ ॥
- ३ २ ३ १ ३ ३ १ ३ ३ १ ३ ३ १ ३
३२१ ब्रह्म जज्ञानं प्रथमं पुरस्ताद्वि सीमतः सुरुचो वेन आबः ।
स जुष्ण्या उपमा अस्य विष्ठाः सतस्र योनिमसतस्र विवः ॥ ९ ॥
- ३ २ ३ १ ३ ३ १ ३ ३ १ ३ ३ १ ३
३२२ अपूर्व्या पुस्तमान्यस्मै महे वीराय तवसे तुराय ।
विराजिते वज्रिणे शन्तमानि वचास्स्यस्मै स्थविराय तक्षुः ॥ १० ॥
- इति तृतीया दशतिः ॥ ३ ॥ इति नवमः खण्डः ॥ ९ ॥ [स्व० १३ । उ० १ । पा० ९१ । द ॥]

[४]

- (१-९) १, २, ३ युवानो माहवः (ऋ० तिरश्चीराक्षिरसः) ; ३ वृहदुक्तो वामदेवः ; ५ वामदेवोः गोमसः ; ९ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः ; ७ विश्वामित्रो गाथिनः ; ९ गोरिवीतिः शाक्यः ॥ इन्द्रः ॥ विन्दुप्, (१ ऋ० विराट्) ॥
- ३२३ अथ ब्रह्मो अशुमतीमतिप्रदीयानः कृष्णो वृशभिः सहस्रैः ।
आवत्तमिन्द्रः शक्या धमन्तमप स्नीहितं नृमणा अधव्राः ॥ १ ॥
- ३२४ वृषस्य त्वा श्वसथादीषमाणा विश्वे देवा अजहुर्य सखायः ।
मरुद्गिरिन्द्र सख्यं ते अस्वधेमा विश्वाः पूतना जयासि ॥ २ ॥
- ३२५ विश्वं दद्याणस्समने बहूनाः युवानः सन्तं पलितो अगार ।
वैधस्य पथ्य काण्ये महित्वाद्या ममार स ह्यः समान ॥ ३ ॥
- ३२६ त्वरह स्यत्सप्तभ्यो जायमानोऽशनुभ्यो अमवः शत्रुरिन्द्र ।
गूढे थावापृथिवी अन्वविन्दो विभुमङ्गयो भुवनेभ्यो रणं याः ॥ ४ ॥
- ३२७ मरि न त्वा वज्रिणं वृष्टिमन्तं पुरुषस्मानं वृषमस्तिरप्स्तुम् ॥
करोम्यस्तवपीडुवस्युग्मिन्द्रं कुक्षं वृत्रहणं गृणीवे ॥ ५ ॥

३३८ इन्द्रापर्वता बृहता रथेन धामीरिष आ बहतरसुवीराः ।

वीतः हव्यान्धरेषु देवा धर्षेयां गीर्मिरिडया मन्ता

॥ ७ ॥

३३९ इन्द्राय गिरो अनिशितसर्गा अपः प्रैरयत्सगरस्य बृध्नात् ।

यो अक्षणेव चक्रियौ शचीभिर्विष्वक्तस्तम्भ पृथिवीमुत धाम्

॥ ८ ॥

३४० आ त्वा सखायः सखाया बवृत्युस्तिरः पुरु चिदर्णवा जगम्याः ।

पितुर्नपातमा वधीत वैधा अस्मिन्क्षये प्रतरा दीधानः

॥ ९ ॥

३४१ को अथ युक्ते धुरि गा ऋतस्य शिमीवतो भामिनो दुर्हणायून् ।

आसन्नैषामप्सुवाहो मयोभून् पषा भुत्यामृणयत्स जीवात्

॥ १० ॥

इति पञ्चमी दशतिः ॥ ५ ॥ एकादशः खण्डः ॥ ११ ॥ [स्व० १८ । ड० ३ । ष० ८६ । इ ३]

इति त्रिद्विप् संमाहा ॥ इति चतुर्थप्रपाठकस्य प्रथमोऽर्धः ॥ १ ॥

[६]

(१-१०) १ मधुच्छन्ना दैवामित्रः, २ मेत्रा माधुच्छन्दपः, ३, ६ गोतमो राहुगणः, ४ अग्निर्गौगः, ५, ८ तिर-
ओराग्रिरसः, ७ नोपातिविषः काण्वः, ९ विश्वामित्रो गाथिनः, १० तिरओराग्रिरसः क्षुधाहर्हस्यो वा ॥

॥ इन्द्रः ॥ मधुद्विप् ॥

३४२ गायन्ति त्वा गायत्रिणोऽचेत्यर्कमर्कणः । ब्रह्माणस्त्वा शतक्रत उद्वरशमिष येमिरे ॥ १ ॥

३४३ इन्द्रं विश्वा अवीमृधन्तसमुद्रव्यचसं गिरः । रथीतमररथीनां वाजानां सत्पति पतिम् ॥ २ ॥

३४४ इममिन्द्र सुतं पिब ज्येष्ठममर्त्यं मदम् । शुक्रस्य त्वाभ्यक्षरन्धारा ऋतस्य सादने ॥ ३ ॥

३४५ यदिन्द्र चित्र म इदं नास्ति त्वादातमद्विषः । राधस्तन्नो विद्वदस उभयाहस्त्या मर ॥ ४ ॥

३४६ भुधी हव्यं तिरपचया इन्द्र यस्त्वा सपर्यति । सुवीर्यस्य गोमतो रायस्सुर्थि महाशसि ॥ ५ ॥

३४७ असावि सोम इन्द्र ते शविष्ठ धृग्नशा गदि । आ त्वा पूणक्षिष्वन्निप ररजः सुयो न रदिमामि ॥ ६ ॥

३४८ पन्द्र यादि हरिमिषप कण्वस्य सुदुतिम् । दिवो अमुष्य शासतो दिवं यय विवावसो ॥ ७ ॥

३४९ आ त्वा गिरो रथीरिवास्थुः सुतेषु गिर्वणः । अभि त्वा समनयत गावो वत्सं न धेनवः ॥ ८ ॥

३५० यतो न्विन्द्र स्तनवाम शुद्धं शुद्धेन सास्त्रा । शुद्धैर्यथैवावृत्वा शरं शुद्धैराशीर्वाग्ममसु ॥ ९ ॥

३५१ यो रथि वो रयिन्तमो यो धुन्नैर्युजवत्समः । सोमः सुतः स इन्द्र तेऽस्ति स्वधापते मदः ॥ १० ॥

इति षष्ठी दशतिः ॥ ६ ॥ द्वादशः खण्डः ॥ १२ ॥ [स्व० ३ । ड० ३ । षा० ५३ । जी ॥]

इति सतीयोऽध्यायः ॥ ३ ॥

अथ चतुर्थोऽध्यायः ।

[७]

(१-८) १ भरद्वाजो बार्हस्पत्यः, २ वामदेवो गौतमः, साकण्वो वा; ३ प्रियमेध जाह्नविसः; ४ प्रगावः काण्वः;

५ दध, वाध जागिना; ६ संयुर्बार्हस्पत्यः; ७ वामदेवो गौतमः; ८ जेता माधुच्छन्वसः ॥ इन्द्राः, १ मरुतः,

० दधिका वा ॥ अनुष्टुप् ॥

३५२ प्रत्यस्मै पिपीपते विश्वानि विदुषे भर । अरुक्माय अग्नयेऽपस्त्रावृष्वने नरः ॥ १ ॥

३५३ आ नो वयो वयःशयं महान्तं गह्वरेष्ठां महान्तं पूर्वनेष्टाम् । उग्रं वचो अपावधीः ॥ २ ॥

३५४ आ त्वा रथं ययातये सुज्ञाय वर्तयामसि । तुविकूर्मिमुत्तीषहमिन्द्र शविष्ठ सत्पतिम् ॥ ३ ॥

३५५ स पूर्वो महानां वेनः क्रतुमिरानजे । यस्य द्वारा मनुः पिता देवेषु धिय आनजे ॥ ४ ॥

३५६ यदी बहत्त्याद्याषो आजगमाना रयेष्वा । पिबन्तो मविरं मधु तत्र अवारसि कृण्वते ॥ ५ ॥

३५७ त्वमु वो अग्रहणं शुणीषे शवसस्पतिम् । इन्द्रं विश्वासाहं नर शविष्ठ विश्ववेदसम् । ॥ ६ ॥

३५८ दधिकाण्वो अकारिषं जिष्णोरुषस्य वाजिनः । सुरमि नो मुखा करत्र न आयूरपि तारिषत् ॥ ७ ॥

३५९ पुरां मिन्दुयुवा कविरितौजा अजायत । इन्द्रो विश्वस्य कर्मणो धर्तो वज्री पुरुषुतः ॥ ८ ॥

इति सप्तमी दशतिः ॥ ७ ॥ इति प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥ [स्व० ५ । उ० २ । पा० ३५ ॥ शु ४]

[८]

(१-१०) १, २, ५ प्रियमेध जाह्नविसः; २, १० वामदेवो गौतमः; ३ मधुच्छन्वा वैशामित्राः, ४ भरद्वाजो बार्हस्पत्यः;

० जगिर्नामः; ८ प्रस्कण्वः काण्वः; ९ वित जात्यः (क्र० कुत जागिरसो वा) ॥ इन्द्राः । (१ का० जगिनः)

८ उवा; ९ विश्वेदेवाः ॥ अनुष्टुप् ॥

३६० अग्र वसिष्ठममिषं वन्द्यीरायेन्वये । धिया वो मेघसातये पुरन्ध्या विवासति । ॥ १ ॥

३६१ कश्यपस्य स्वर्विदो यावाहुः सयुजाविति । ययोविश्वमपि व्रतं यज्ञं धीरा निचाय्य ॥ २ ॥

३६२ अचेत प्राचेता नरः प्रियमेधासो अचेत । अचेन्तु पुत्रका उत पुरमिद् धृष्यवर्चेत ॥ ३ ॥

३६३ उक्थमिन्द्राय शरस्यं वर्धनें पुननिःपिधे । शक्रो यथा सुतेषु नो रारणत्सख्येषु च ॥ ४ ॥

३६४ विश्वानरस्य वस्पतिमनानतस्य शवसः । एवैश्च चर्षणीनामूती हुवे रयानाम् । ॥ ५ ॥

३६५ स वा यस्ते दिवो नरो धिया मर्तस्य शमतः । अतो स बृहतो दिवो द्विषो अश्वो न तरति ॥ ६ ॥

३६६ विमोष्ट इन्द्र रायसो विश्वी रातिः शतक्रतो । अथा नो विश्वचर्षणे शुक्लसुवन्नमरुह्य ॥ ७ ॥

३६७ वयश्चित्ते पतन्निषो द्विपाशतुष्पादजुनि । उपः प्रारभ्रतुं दिवो अन्तेभ्यस्परि ॥ ८ ॥

३६८ अमी दे देवा स्थान मध्य जा रोचने दिवः । कञ्च अत कदमृतं का प्रत्ना च आहुतिः ॥ ९ ॥

३६९ ^{१ ३} ^{१ २} ^३ ^{१ ३} ^३ ^{१ २} ^१ ^{२४} ^{३ ३} ^{३ १ २}
 ३६९ ^{१ ३} ^{१ २} ^३ ^{१ ३} ^३ ^{१ २} ^१ ^{२४} ^{३ ३} ^{३ १ २}
 इति ऋषी द्यातिः ॥ ८ ॥ द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥ इत्यनुष्टुभः ॥ [स्व० ७ । उ० ३ । भा० ५३ । जी ३]

[१]

(१-११) १ रेमः काश्यपाः, २ सुवेदाः गौतमिः, ३ वामदेवो गौतमः, ४, ७, ८ सत्य आश्विनः, ५ विश्वामित्रो गायनिः, ६ कृष्ण आश्विनः, ९ भरद्वाजो बार्हस्पत्यः, १० मेधातिथिः काण्डः (ऋ० मान्वाला यौववाचः) ;

११ कुल्ल आश्विनः ॥ इन्द्रः, १ धावापृथिवी ॥ जगदी, १ अति जगती, १० महापृथ्विः ॥

३७० विश्वाः पुतना अभिभूतं नरः सज्जस्ततश्चुरिन्द्रं जजनुश्च राजसे ।

^{१ ३} ^{१ २} ^३ ^{१ २} ^३ ^{१ २} ^१ ^{२४} ^{३ ३} ^{३ १ २}
 कत्वे चरे स्थेमन्यासुरीमुतोममोजिष्ठं तरसं तरस्विनम् ॥ १ ॥

३७१ असे दधामि प्रथमाय मन्यधेऽहन्त्यहस्युः नये विवेपनम् ।

^{१ ३} ^{१ २} ^३ ^{१ २} ^३ ^{१ २} ^१ ^{२४} ^{३ ३} ^{३ १ २}
 उमे यत्वा रोदसी धावतामनु भ्यसाते शुष्मात्पृथिवी चिद्विषः ॥ २ ॥

३७२ समेत विश्वा आजसा पतिं दिवो य एक इन्द्ररतिथिजनानाम् ।

^{१ ३} ^{१ २} ^३ ^{१ २} ^३ ^{१ २} ^१ ^{२४} ^{३ ३} ^{३ १ २}
 स पूर्यो नूतनमाग्निगीर्षं तं बतेनीरनु बावृत एक इत् ॥ ३ ॥

३७३ इमे त इन्द्र ते वयं पुरुषुत ये त्वारम्य चरामसि प्रभवसो ।

^{१ ३} ^{१ २} ^३ ^{१ २} ^३ ^{१ २} ^१ ^{२४} ^{३ ३} ^{३ १ २}
 न हि त्वदन्यो गिर्वणो गिरः सद्यत्क्षोणीरिव प्रति तद्वयं नो वचः ॥ ४ ॥

३७४ चर्षणीधृतं मधवानमुक्थ्यामिन्द्रं गिरो बृहतीरम्यनूषत ।

^{१ ३} ^{१ २} ^३ ^{१ २} ^३ ^{१ २} ^१ ^{२४} ^{३ ३} ^{३ १ २}
 बावृधानं पुरुहूतं सुवृकिमिरमर्त्यं जरमाणं दिवेदिवे ॥ ५ ॥

३७५ अच्छा व इन्द्रं मतयः स्वयुषः सग्नीचीर्विश्वा उशतीरनूषत ।

^{१ ३} ^{१ २} ^३ ^{१ २} ^३ ^{१ २} ^१ ^{२४} ^{३ ३} ^{३ १ २}
 परि ष्वजन्त अनयो यथा पतिं मर्यं न शुन्ध्यु मधवानमृतये ॥ ६ ॥

३७६ अमि त्वं मेघं पुरुहूतसृग्मियमिन्द्रं गीर्मिर्मदता वस्वो अर्णवम् ।

^{१ ३} ^{१ २} ^३ ^{१ २} ^३ ^{१ २} ^१ ^{२४} ^{३ ३} ^{३ १ २}
 यस्य चावो न विचरन्ति मानुषं मुजे मरुहिष्ठममि विप्रमर्चत ॥ ७ ॥

३७७ त्यश्नु मेघं महया स्वर्विदशतं यस्य सुमुषः साकमीरते ।

^{१ ३} ^{१ २} ^३ ^{१ २} ^३ ^{१ २} ^१ ^{२४} ^{३ ३} ^{३ १ २}
 अत्यं न वाजश् हवन्स्यदं रथमिन्द्रं ववृत्पामवसे सुवृकिमिः ॥ ८ ॥

३७८ घृतवती भुवनानामग्निशिवी पृथ्वी मधुदुधे सुपेशसा ।

^{१ ३} ^{१ २} ^३ ^{१ २} ^३ ^{१ २} ^१ ^{२४} ^{३ ३} ^{३ १ २}
 धावापृथिवी वरुणस्य धर्मेणा विष्कसिते अजरे भूरिरेतसा ॥ ९ ॥

३७९ उमे यद्विन्द्र रोदसी आपप्राथोवा इव । महान्तं त्वा महीनां सग्नाजं चर्षणीनाम् ।

^{१ ३} ^{१ २} ^३ ^{१ २} ^३ ^{१ २} ^१ ^{२४} ^{३ ३} ^{३ १ २}
 देवी जनिष्यजीजनद्भ्रा जनिष्यजीजनत् ॥ १० ॥

३८० प्र मन्दिने पितुमदर्वता वचो यः कृष्णगर्भा निरहन्नुजिभ्यना ।

अवस्यवो वृषणं वज्रदक्षिणं मस्त्यन्तः सख्याय हुवेमहि ॥ ११ ॥

इति नवम दशतिः ॥ ९ ॥ तृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥ [स्व० १४ । उ० ७ । पा० १३ । मि ॥]

॥ इति जगत्स्यः ॥

[१०]

(१-१०) १ नारदः काण्वः; २, ३ गोपूस्त्यश्वसूक्तिनौ काण्वायनौ; ४ पर्वतः काण्वः; ५-७, १० विश्वमना वैवश्वः;

८ नृमेघ जाक्षिरसः; ९ गोतमो राहुगणः ॥ इन्द्रः ॥ उणिक् ॥

३८१ इन्द्रं सुनेषु सोमेषु क्रतुं पुनीय उक्थ्यम् । विदे वृषस्य वृक्षस्य महारहि यः ॥ १ ॥

३८२ तमु अभि प्र गायत पुरुहूतं पुरुष्टुतम् । इन्द्रं गीर्मिस्तवीषमा विवासत ॥ २ ॥

३८३ नं ते मदं गृणीमसि वृषणं पृष्टु सासहिम् । उ लोककृत्नुमद्रिचो हरिभियम् ॥ ३ ॥

३८४ यन्सोममिन्द्र विष्णवि यद्वा घ त्रित आप्त्ये । यद्वा मरुत्सु मन्दसे समिन्दुभिः ॥ ४ ॥

३८५ एतु मधोर्मदिन्तरः सिञ्चाभ्यर्षो अन्धसः । एवा हि वीरस्तवते सदावृधः । ॥ ५ ॥

३८६ एतुमिन्द्राय सिञ्चत पिपाति सोम्यं मधु । प्र राघारसि चोदयते महित्वना ॥ ६ ॥

३८७ एतो त्विन्द्रः स्तवाम सख्यायः स्तोम्यं नरम् । कृषीर्यो विश्वा अभ्यस्त्येक इत् ॥ ७ ॥

३८८ इन्द्राय साम गायत विप्राय बृहते बृहत् । ब्रह्मकृते विपश्चिते पनस्यथे ॥ ८ ॥

३८९ य एक इक्षिदयते वसु मतीय दाशुपे । ईशानो अग्रतिष्कृत इन्द्रो अह् ॥ ९ ॥

३९० सख्याय आ शिषामहे ब्रह्मेन्द्राय वज्रिणे । स्तुष ऊ शु वौ नृतमाय धृष्णावे ॥ १० ॥

इति दशमी दशतिः ॥ १० ॥ चतुर्थः खण्डः ॥ ४ ॥ [स्व० १० । उ० ४ । पा० १२ । सा ॥]

इति चतुर्थप्रपाठके द्वितीयोऽर्धः, चतुर्थः प्रपाठकश्च समाप्तः ॥

नव पञ्चमः प्रपाठकः ।

[१]

(१-८) १ प्रगाथो वीरः काण्वः; २ ब्रह्मजो बार्हस्पत्यः; ३ नृमेघ जाक्षिरसः; ४ पर्वतः काण्वः; ५, ७ हरिभिविः

काण्वः; ६ विदवमना वैवश्वः; ८ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः ॥ इन्द्रः; ५, ७ जादित्याः ॥ उणिक् । ८ विराड्णिक् ॥

३९१ गृणे तदिन्द्र ते शव उपमां वैवतातये । यद्धरसि वृत्रमोजसा शचीपते ॥ १ ॥

३९२ यस्य त्यक्तम्वरं मदे दिवोदासाय रन्धयन् । अयस सोम इन्द्र ते सुतः पिब ॥ २ ॥

३९३ एन्द्र नो गधि प्रिय सत्राजिदगोह्य । गिरिर्न विश्वतः पृथुः पतिर्दिवः ॥ ३ ॥

३९४ य इन्द्र सोमपातमो मदः शविष्ठ चेतति । येना हंसि न्याश्त्रिणं तमीमहे ॥ ४ ॥

३९५ तुचे तुनाय तत्सु नो द्राघीय आयुर्जीवसे । आदित्यासः समहसः कृणोतन ॥ ५ ॥

३९६ वेत्था हि निःश्रुतीनां वज्रहस्त परिवृजम् । अहरहः शुन्ध्युः परिपदामिव ॥ ६ ॥
 ३९७ अपामीवामप खिधमप सेधत कुमेतिम् । आदित्यासो युयोतना नो अश्नसः ॥ ७ ॥
 ३९८ पिवा सोममिन्द्र मन्दतु त्वा यं ते सुपाव ह्येभ्याद्रिः । सोतुर्वाहुभ्याश्च सुयतो नार्वी ॥ ८ ॥
 इति प्रथमा वृत्ततिः ॥ १ ॥ पञ्चमः खण्डः ॥ ५ ॥ इत्युष्णिहः । [स्व० ५ । उ० २ । धा० ५१ । क ॥]

[२]

(१-१०) सोमसिः काण्वः, ७, ८ नृमेध जागिरसः ॥ इन्द्रः, ३, १ मरुतः ॥ ककुप् ॥

३९९ अञ्जातुष्यो अना त्वमनापिरिन्द्र अनुषा सनादसि । युधेदापित्वमिच्छसे ॥ १ ॥
 ४०० यो न इदमिदं पुरा प्र वस्य अनिनाय तमु व स्तुपे । सखाय इन्द्रमृतये ॥ २ ॥
 ४०१ आ गन्ता मा रिषण्यत प्रस्थावानो माप स्थात समन्यवः । दृढा विद्यमयिष्णवः ॥ ३ ॥
 ४०२ आ याहायमिन्द्रवऽश्वपते गोपत उर्वरापते । सोमश्च सोमपते पिब ॥ ४ ॥
 ४०३ त्वया ह स्विद्युजा वयं प्रति श्वसन्तं वृषम वृषीमहि । स्रस्ये जनस्य गोमतः ॥ ५ ॥
 ४०४ गावश्चिन्दा समन्यवः सजात्येन मरुतः सवन्धवः । रिद्धते ककुमो मिथः ॥ ६ ॥
 ४०५ त्वं न इन्द्रा भर ओजो नृमण्यशतक्रतो विचर्षणे । आ वीरं पृतनासहम् ॥ ७ ॥
 ४०६ अथा हीन्द्र गिर्वेण उप त्वा काम ईमहे ससृमहे । उदेव ममन्त उदमिः ॥ ८ ॥
 ४०७ सीवन्तस्ते वयो यथा गोभीते मयौ मदिरै विवक्षणे । ममि त्वामिन्द्र नोनुमः ॥ ९ ॥
 ४०८ वयमु त्वामपुर्व्यं स्थूरं न कचिद्भ्रान्तोऽवस्यवः । वज्रि विज्रश्चयामहे ॥ १० ॥
 इति द्वितीया वृत्ततिः ॥ २ ॥ पञ्चः खण्डः ॥ ११ ॥ इति ककुमः ॥ [स्व० २ । उ० २ । धा० ४१ । उ ॥]

[३]

(१-१०) १-८ गोतमो (सम्मदो वा) राहुगणः, ९ त्रिवः आपवः (ऋ० कुम्भ जागिरतो वा); १० वयस्युरा-
 त्रेयः ॥ इन्द्रः, ९ विवेदेवाः, १० आभिनी ॥ पंक्तिः ।

४०९ स्वादोरित्था विधूवतो मधोः पिबन्ति गौर्यः ।
 या इन्द्रेण सयावरीवृष्णा मदन्ति शोमथा वस्वीरु स्वराज्यम् ॥ १ ॥
 ४१० इत्या हि सोम इन्मदो ब्रह्म जकार वधेनम् ।
 शविष्ठ वज्रिभोजसा पृथिव्या निः शशा अहिमचेक्षनु स्वराज्यम् ॥ २ ॥
 ४११ इन्द्रो मदाय चावुधे शवसे धृजहा नृभिः ।
 तमिन्महत्स्वाजिपूतिमर्मे हवामहे स वाजेषु प्र नोऽविषन् ॥ ३ ॥

४१२ इन्द्र तुभ्यमिदं प्रिवोनुसं वषिन्त्वीर्यम् ।
यद्वा त्वं मायिनं मृगं तव त्वन्माययावधीरवेषन्न स्वराज्यम् ॥ ४ ॥

४३ प्रेहामीहि धृष्णुहि न ते वषो नि यस्सते ।
इन्द्र नृम्णरहि ते शवो हनो धृञ् जया अपोऽवधन् स्वराज्यम् ॥ ५ ॥

४१४ यदुदीरत आजयो धृष्णवे धीयते धनम् ।
युद्धत्वा मद्ध्युता हरी कश्चनः कं वसौ वधोऽस्मारश्चन्द्र वसौ वधः ॥ ६ ॥

४१५ अक्षममीमदन्त छाव प्रिया अधपत ।
अस्तोपत स्वभानवो विप्रा नविष्टया मती योजा न्विन्द्र ते हरी ॥ ७ ॥

४१६ उपो^१ यु^२ अणु^३ही गिरो^४ भवन्मातया^५ इव ।
कदा^६ नः^७ सुनुताषतः^८ कर^९ इदर्थयास^{१०} इद्योजा^{११} न्विन्द्र^{१२} ते^{१३} हरी^{१४} ॥ ८ ॥

४१७ चन्द्रमा अन्वांऽक्षतरा सुपर्णा आवते दिवि ।
न वो हिरण्यनेमयः पद्मं विन्दन्ति विद्यतो विपुं मे अस्य रोवली ॥ ९ ॥

४१८ प्रति प्रियतम^{१२}रथं^{१३} वृषणं^{१२} वसुधाहनम् ।
स्तोता^३ नामाश्विना^१धृषि^३ स्तोमैर्भिर्भयति^३ प्रति माध्वी^२ मम अत^३श्चवम्^{१२} ॥ १० ॥

इति सूचीया दशतिः ॥३॥ सप्तमः खण्डः ॥७॥ [स्व० १३ । उ० ५ भा० ७५ । पृ ॥]

[୪]

(१-८) १, ० वसुभृत आग्नेयः; २, ४ त्रिमद पेन्द्रः (ज० प्राज्ञापरयो वा, वसुकुशा वासुकः); ३ सत्यभवा आग्नेयः; ५, ६ गोतमो राहूगणः; ८ अंशुगुह्याग्नेयः; (ज० कुलमलयादिर्वः कैतृपिवां,) ॥ अग्निः, ३ उवाः, ४ सोमः; ५, ६ इन्द्रः; ८ विश्वेदेवाः ॥ पंक्तिः; ८ वृष्टी ॥

४१९ आ ते अग्न इधीमहि शुमन्तं देवाजग्म ।
यज्ञ स्या ते पनीयसी समिधादयति धवीषः स्तोत्रभ्य आ भर ॥ १ ॥

४२० आग्निं न स्ववृत्तिभिर्होतारं त्वा वृणीमहे ।
शीरं पावकशोचिषं वि वो मदे यक्षेप्सु स्त्रीर्णवर्हिषं विवक्षसे ॥ २ ॥

४२१ महे नो अद्य बोधयोपो राये दिवित्मती ।
यथा चित्तो अशोधयः सत्यश्रवसि वाग्ये सुजाते अभ्वसुनते ॥ ३ ॥

४२२ मद्रं नो अपि वातय मनो वक्षसुत क्रतुम् ।
अथा ते सस्ये अन्धसो वि वो मये रणा गावो न यवसे विवक्षसे ॥ ४ ॥

४२३ कत्वा महारं अनुवर्ष भीम आ वाधूते शवः ।
अथ ऋष्व उपाकयोनिं शिरी हरिषां दधे हस्तयोर्विषमायसम् ॥ ५ ॥

४२४ स घा तं वृषणं रथमधि तिष्ठाति गोविदम् ।
यः पात्रं हारियोजनं पूर्णमिन्द्राचिकेतानं योजा निवद्र ते हरी ॥ ६ ॥

४२५ अग्निं तं मन्ये यो वसुरस्तं यं यन्ति धेनवः ।
अस्तमर्वन्त आशधोऽस्तं नित्यासो वाजिन इषं स्तोतुम्य आ भर ॥ ७ ॥

४२६ न तमर्हो न वुरितं देवासो अष्ट मर्त्यम् ।
सजोषसो यमर्यमा मित्रो नयति वरुणो अति द्विषः ॥ ८ ॥

इति चतुर्थी दशतिः ॥ ७ ॥ अष्टमः खण्डः ॥ ८ ॥ [स्व० ७ । उ० ३ । आ० ५० । डे ॥]
इति पंचमः ॥

[५]

(१-१०) अण-वसवस्तुः (अ० १, १-५, १० वनयो विष्ण्या देवराः २, ६, इयदग्नौदणः, वसवस्तुः पौरुङ्गस्तः) ७ वसिष्ठो सैत्रावरुणिः, ८ वामदेवो गौतमः ॥ पवमानः सोमः ७ मरुतः, ६ वासिः ९ वाजिनः ॥

द्विपदा विराट्, ८ पदपङ्क्तिः, ९ पुरडग्निक्, २, ६ द्विपदा अनुष्टुप्पिपीठिकामध्या ॥

४२७ परि प्र धन्वेन्द्राय सोम स्वादुमित्राय पूष्णे भगाय ॥ १ ॥

४२८ पर्ये वु प्र धन्व वाजसातये परि वृक्षाणि सक्षणिः । द्विपस्तरभ्या ऋणया न ईरसे ॥ २ ॥

४२९ पवस्व सोम महान्तसमुद्रः पिता देवानां विभ्वामि धाम ॥ ३ ॥

४३० पवस्व सोम महे वक्षायाम्भो न निको वाजी धनाय ॥ ४ ॥

४३१ इन्द्रः पविष्ट चारुमदायापामुपस्थे कविर्मगाय ॥ ५ ॥

४३२ अनु हि त्वा सुतं सोम मवामसि महे समर्थराज्ये । वाजां अमि पवमान प्र गाहसे ॥ ६ ॥

४३३ क ई व्यक्ता नरः सनीडा रुद्रस्य मयी अथा स्वभ्याः ॥ ७ ॥

४३४ अग्ने तमद्याभ्वं न स्तोमैः क्रतु न भद्रं हृदिस्पृशम् । ऋष्यामा त ओहैः ॥ ८ ॥

४३५ आविर्मयी आ वाजं वाजिनो अगमं देवस्य सवितुः सवम् । स्वर्गो अर्वन्तो जवत ॥ ९ ॥

४३६ पवस्व सोम शुम्नी सुधारो महारं अवीनामनुपूर्वः ॥ १० ॥

इति पञ्चमी दशतिः ॥ ५ ॥ इति नवमः खण्डः ॥ ९ ॥ [स्व० ८ । उ० २ । आ० ३५ । डे ॥]
इति पंचमपाठस्य प्रथमोऽर्धः ॥ १ ॥

[६]

(१-१०) असवस्तुः, ७ संवत्तं आगिरसः ॥ इन्द्रः, १ विधेदेवाः, ७ उवाः ॥

ह्रिपवा विराड् ॥

- ४३७ विभक्तोदावन्विभक्तो न आ भर यं त्वा शविष्ठमीमहे ॥ १ ॥
 ४३८ पप ब्रह्मा य ऋत्विष इन्द्रो नाम भुतो गृणे ॥ २ ॥
 ४३९ ब्रह्माण इन्द्रं महयन्तो अकरवर्धयन्नहये हन्तवा उ ॥ ३ ॥
 ४४० अनवस्ते रथमश्वाय तक्षुस्त्वष्टा वज्रं पुरुहूत सुमन्तम् ॥ ४ ॥
 ४४१ शं पदं मधः रयीषिणो न काममव्रतो हिनोति न स्पृशद्रथिम् ॥ ५ ॥
 ४४२ सदा गावः शुचयो विश्वधायसः सदा देवा अरेपसः ॥ ६ ॥
 ४४३ आ याहि वनसा सह गावः सचन्त वर्तनि यदूधभिः ॥ ७ ॥
 ४४४ उप प्रक्षे मधुमति क्षियन्तः पुष्येभ रयि धीमहे त इन्द्र ॥ ८ ॥
 ४४५ अर्चन्त्यकं मरुतः स्वकां आ स्तोमति भुतो युवा स इन्द्रः ॥ ९ ॥
 ४४६ प्र व इन्द्राय वृत्रहन्तमाय विप्राय गार्गं गायत सं जुजोषते ॥ १० ॥

इति पद्यी दशतिः ॥ ६ ॥ दशमः सण्डः ॥ १० ॥ [स्व० ७ । उ० २ । आ० ४२ । छ ।]

[७]

(१-१०) १ पुष्यः काण्वः, २, ३, ४ वण्डुः सुवधुः भुतवन्धुर्विषियन्नुज क्रमेण गोपायना औपायना वा; ५ संवत्तं आगिरसः; ६ सुवन माध्वः; सावनो वा मौवनः; ७ ऊषा ऐरूः; ८ भरद्वाजो वार्हस्पत्यः; ९ आत्रेयः;
 १० वसिष्ठो मैत्रावरुणिः ॥ अग्निः; ५ उवाः; ६, ७, ९ विधेदेवाः; ३, ४, ८, १० इन्द्रः ॥ ह्रिपवा

विराड्, १० पक्षपदा ॥

- ४४७ अचेत्याग्निश्चिकितिर्हव्यवाङ् सुमद्रथः ॥ १ ॥
 ४४८ अग्ने त्वं नो अन्तम उत ज्ञाता शिवो भुवो वरूथ्यः ॥ २ ॥
 ४४९ भगो न चित्रो अग्निमहोनां दधानि रत्नम् ॥ ३ ॥
 ४५० विश्वस्य प्र स्तोम पुरो वा सन्यादि वेह नूनम् ॥ ४ ॥
 ४५१ उपा अप स्वसुष्टमः सं वर्तयति वर्तनि सुजानता ॥ ५ ॥
 ४५२ इमा नु कं भुवना सीपधेन्द्रश्च विश्वे च देवाः ॥ ६ ॥
 ४५३ वि स्तुतयो यथा पथा इन्द्र त्वद्यन्तु रातयः ॥ ७ ॥
 ४५४ अथा वाजं देवहितं सनेम मदेम शतहिमाः सुवीराः ॥ ८ ॥

४५५ ऊर्जा मित्रो वरुणः पिबन्तेऽङ्गाः पीचरीमिषं कृणुही न इन्द्र ॥ ९ ॥

४५६ इन्द्रो विश्वस्य राजति ॥ १० ॥

इति सप्तमी दशतिः ॥ ७ ॥ एकादशः खण्डः ॥ ११ ॥ [स्व० ५ । उ० ४ । आ० ४१ । अ ॥]

[८]

(१-१०) १, १० गृह्यमदः शौचकः; २ गौरांगिरसः; ३, ५, ९, पदच्छेपो देवोदासिः; ४ रेनः काश्यपः;

६ एवधामकदात्रेयः; ७ जनानतः पारुष्येयः; ८ नकुलः ॥ १, ३, ५, १० इन्द्रः; २ सूर्यः; ५ विश्वेदेवाः; ६ मरुतः;

७ एवमानः सोमः; ८ सविता, ९ अग्निः ॥ १, १० अष्टिः (१० अतिशयवरी वा) ; ३, ५, ७-९ अरुष्टिः;

२, ४, ६, अतिअगती (अतिर्वा !) ॥

४५७ निकटुकेषु महिषो यवाशिरं तुविशुभस्तुम्पत्सोममपिबन्निष्पुनां सुतं यथावशम् ।
स इममाद महि कर्म कर्तव्ये महामुरुः सैनस्रध्वेवो देवः सत्य इन्द्रः सत्यमिन्द्रम् ॥ १ ॥

४५८ अयं सहस्रमानवो दशः कवीनां मतिज्योतिर्विधर्म ।
ब्रह्मः समीचीरुपसः समैरयदरोपसः सचेतसः स्वसरे मन्युमन्तश्चिता गोः ॥ २ ॥

४५९ एन्द्र याधुप नः परावतो नायमच्छा विदधानीव सत्यतिरस्ता राजेव सत्यतिः ।
हवामहे त्वा प्रयस्वन्तः सुतेष्वा पुत्रासो न पितरं वाजसातये मरुद्विष्टे वाजसातये ॥ ३ ॥

४६० तमिन्द्रं जोहवीमि मधवानमुग्रं सत्रा दधानमप्रतिक्नुतं श्रवारंसि भूरि ।
मरुद्विष्टो गीमिरा च यज्ञियो ववर्त राये नो विश्वा सुपथा कृणोतु वजी ॥ ४ ॥

४६१ अस्तु औषद् पुरो अग्निं धिया दध आ तु न्यच्छर्धो दिव्यं वृणीमह इन्द्रयायु वृणीमहे ।
यद्वा क्राणा विवस्वते नाभा सन्दाय नव्यसे । अथ प्र नूनमुप यग्निं धीतयो देवारं अच्छा न धीतयः ५

४६२ प्र वो महे मतयो यस्तु विष्णवे मरुत्वते गिरिजा एवयामरुत् ।
प्र शर्धाय प्र यज्यवे सुखादये तवसे भन्ददिष्टये धुनिप्रताय शवसे ॥ ६ ॥

४६३ अया रुचा हरिण्या पुनानो विश्वा द्वेषांसि नरति सयुग्मभिः सरो न सयुग्मभिः ।
धारा पृथस्य रोधते पुनानो अरुषो हरिः । विश्वा यद्रपा पगियास्यकभिः सप्तास्येभिर्गृकभिः ॥ ७ ॥

४६४ अभि त्वं देवः सधितारमौण्योः कविकुतुमर्चामि सन्यसवः रत्नधाममि प्रियं मतिम् ।
ऊर्वा यस्यामतिर्मा भविशुतन्मवीमनि हिरण्यपाणिगमिमीते सुक्रुतुः कृपा स्वः ॥ ८ ॥

४६५ अग्निं श्रोतारं मन्ये दास्यन्तं वसोः सुनुं सहस्रो जातवेदसं विप्रं न जातवेदसम् ।

य ऊर्ध्वया स्वधरो देवो देवाच्या कृपा । घृतस्य विभ्राष्टिमनु शुक्रशोचिष आजुह्वानस्य सर्पिषः ॥९॥

४६६ तव त्यज्ये जुतोऽप इन्द्रं प्रथमं पूज्ये दिवि प्रवाक्यं कृतम् ।

यो देवस्य शबसा प्रारिणा असु रिणन्नपः । भुवो विभ्वमभ्यदेवमोजसा विदेदुर्जशतक्तुषिदेद्विषम् १०

[स्व० ३ उ० १ पा० १० । ८]

इति ऋषी दशभिः ॥६॥ द्वादशः सण्डः ॥१२॥ इत्येन्द्रं पर्यं काण्डं वा समाप्तम् ॥ इति सतुर्थोऽध्यायः ॥४॥

पेन्द्रकाण्डे ।

गावप्यः ११५—२३२ (११८)

तत्र १५५ 'पान्तं' इत्यनुष्टुप् ।

बृहत्याः १३३—३१२ (८०)

मिष्टुमः ३१३—३४१ (२८)

तत्र ३१८ 'प्र वो' इति त्रिपद्विराट् ।

अनुष्टुमः ३४२—३६९ (२८)

ज्यात्यः ३७०—३८० (११)

तत्र ३७९ 'उमे यदिन्द्रे'ति महापङ्क्तिः ।

उष्णिहः ३८१—३९८ (१८)

तत्र ३९८ 'पिबे'ति विराट् ।

ककुभाः ३९९—४०८ (१०)

पङ्क्तयः ४०९—४२६ (१८)

तत्र ४२६ 'नतमि' लुपरिष्टाद्वृत्ती ।

द्विपदाः ४२७—४५५ (२९)

[तत्र ४२८; ४३२; ४३४; ४३५ अनुष्टुपावयस्तत्रैवोक्ताः]

जलाष्टयः ४५६—४६६ (११)

तत्र ५६६ 'इन्द्रो विभ्वस्ये'ति कपदा ।

३५२

पेन्द्रकाण्डस्य मन्त्रसंख्या ३५२

आग्नेयकाण्डस्य ,, ,, ११४

सर्वयोगः ४६६

अथ पावमानं काण्डम् ।

अथ पञ्चमोऽध्यायः ।

[९]

(१-१०) १, ३ अमहीयुराक्षिरसः, २ मधुच्छन्दा वैष्णमित्रः, ३ भृगुर्वाकणिर्जमदग्निर्मान्गवो वा, ५ त्रित जाप्यः, ६ काश्यपोः मारीचः, ७ अमदग्निर्मान्गः, ८ हृत्पुत्र्युत आगस्त्यः, ९, १० वसितः काश्यपो देवलो वा ॥

पवमानः सोमः ॥ गायत्री ॥

४६७ उवा ते आतमन्धसो दिवि सन्मया ददे । उग्रशर्म महि ध्रुवः ॥ १ ॥

४६८ स्वादिष्टया मदिष्टया पवस्व सोम धारया । इन्द्राय पातवे सुतः ॥ २ ॥

४६९ वृषा पवस्व धारया मरुत्वते च मत्सरः । विश्वा दधान औजसा ॥ ३ ॥

४७० यस्ते मदो वरेण्यस्तेना पवस्वान्वसा । देवावीरवशश्चहा ॥ ४ ॥

४७१ तिस्रो वाच उदीरते गावो मिमन्ति धेनवः । हरिरेति कनिकदत् ॥ ५ ॥

४७२ इन्द्रायेनो मरुत्वते पवस्व मधुमत्तमः । अकस्य योनिमासदम् ॥ ६ ॥

४७३ असाव्यशुर्मवापाप्सु वक्षो गिरिष्ठाः । इयेनो न योनिमासदत् ॥ ७ ॥

४७४ पवस्व वक्षसाधनो देवेभ्यः पीतये हरे । मरुतयो धायवे मदः ॥ ८ ॥

४७५ परि स्वानो गिरिष्ठाः पवित्रे सोमो अक्षरत् । मदेषु सर्वथा असि ॥ ९ ॥

४७६ परि म्रिया दिवः काविर्वयाश्चि नप्योर्हितः । स्वानैर्याति कविक्रतुः ॥ १० ॥

इति पवमानो द्वाविः ॥ ९ ॥ प्रथमः काण्डः ॥ १ ॥ [स्व० ६ । उ० ३ पा० ४२ । गा ॥]

[१०]

(१-१०) १ (कविर्मेधावी) इयावाच आग्नेयः, २ त्रित जाप्यः, ३, ८ अमहीयुराक्षिरसः, ४ भृगुर्वाकणिर्जमद-
ग्निर्मान्गवो वा, ५, ६ काश्यपो मारीचः, ७ मिथुभिः काश्यपः, ९, १० वसितः काश्यपो देवलो वा ॥

पवमानः सोमः ॥ गायत्री ॥

४७७ प्र सोमासो मद्ध्युतः अयसे नो मघोनाम् । सुता विदधे अक्रमुः ॥ १ ॥

४७८ प्र सोमासो विपश्चितोपो नयन्त ऊर्मयः । वनानि महिषा इव ॥ २ ॥

४७९ पवस्वेन्यो वृषा सुतः क्रुधी नो यशसो जने । विदधा अप द्विपो जहि ॥ ३ ॥

४८० वृषा ह्यसि भानुना शुमन्तं त्वा हवामहे । पवमान स्वदेशम् ॥ ४ ॥

४८१ इन्द्रः पविष्ट चेतनः म्रियः कपीनां मतिः । सृजद्व्यरयतिथ ॥ ५ ॥

४८२ अचक्षत प्र वाजिनो गव्या सोमासो अक्षया । शुक्रासो वीरयाशवः ॥ ६ ॥

४८३ पवस्व देव आयुषगिन्त्रं गच्छतु ते मदः । वायुमा रोह चर्मणा ॥ ७ ॥

४८४ पवमानो अजीजनद्विचक्षिष्व न तन्यतुम् । ज्योतिर्वैश्वानरं बृहत् ॥ ८ ॥

४८५ परि स्थानास इन्द्रो मदाय बहणा गिरा । मघो अर्पन्ति धारया ॥ ९ ॥

४८६ परि प्राप्तिष्यदत्कविः सिन्धोरुमाधधि भितः । कार्द विभ्रत्युदस्पृहम् ॥ १० ॥

इति दशमी दशतिः ॥ द्वितीयः खण्डः ॥ [स्व० ११ । उ० ना । पा० ४९ । प्रो ॥]

इति पञ्चमप्रपाठकस्य द्वितीयोऽर्धः, पञ्चमः प्रपाठकश्च समाप्तः ॥ ५ ॥

[१]

अथ पञ्चमप्रपाठकस्य प्रथमोऽर्धः ॥ ६ ॥

(१-१०) १, ८, ९ जमहीयुरागिरसः, २ बृहन्मतिरागिरसः, ३ जमदगिर्मागिर्वः, ४ मधुवसुरागिरसः, ५ मेष्वा-
तिभिः काश्यपः, ६, ७ विभ्रुभिः काश्यपः, १० उच्यन्त आगिरसः ॥ पवमानः सोमः ॥ नायत्री ॥

४८७ उपो सु जातमप्सुरं गोमिमेकं परिष्कृतम् । इन्दुं देवा अयासिषुः ॥ १ ॥

४८८ पुनानो अकसीदमि विश्वा मृधो विचर्षणिः । शुम्भन्ति विप्रं धीतिभिः ॥ २ ॥

४८९ आविशन्कलशां सुतो विष्वा अषेजामि श्रियः । इन्दुरिन्द्राय धीयते ॥ ३ ॥

४९० असजि रथ्यो यथा पवित्रे चम्बोः सुतः । कार्मन्वाजी न्यकसीत् ॥ ४ ॥

४९१ म यद्वावो न भूणयस्त्वेवा आयासो अकसुः । म्रन्तः कृष्णामप र्वचम् ॥ ५ ॥

४९२ अपम्रन्पवसे मृधः क्रतुवित्सोम मत्सरः । नुदस्वादेषु जनम् ॥ ६ ॥

४९३ अया पवस्व धारया यथा सूर्यमपोचयः । हिन्धानो मानुषीरपः ॥ ७ ॥

४९४ स पवस्व य आविथेन्द्रं वृत्राय हन्तवे । वम्रिवाँसं महीरपः ॥ ८ ॥

४९५ अया कीर्तो परि क्वच यस्त इन्द्रो मदेष्वा । अवाहमवतीर्नव ॥ ९ ॥

४९६ परि युक्षं सनद्रथि भद्राज्ञे नो अन्धसा । स्वानो अर्ध पवित्र आ ॥ १० ॥

इति प्रथमा दशतिः ॥ ११ । तृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥ [स्व० ९ । उ० ६ । पा० ३५ । प्रो ॥]

[२]

१-१४) १ मेष्वातिभिः काश्यपः, २, ७ मधुवसुरागिरसः, ३ जमदगिर्मागिर्वो वा, ४ उच्यन्त आगिरसः, ५ जमत्सारः काश्यपः,

६ विभ्रुभिः काश्यपः, ८, १० जलितः काश्यपो देवलो वा, ९, ११ कविर्मागिर्वः, १२

जमदगिर्मागिर्वः, १३ जमत्सार आगिरसः, १४ जमहीयुरागिरसः ॥ पवमानः सोमः ॥ नायत्री ॥

४९७ अचिक्रद्वृषा हरिर्महाग्निषो न दक्षतः । सूर्येण दिद्युते ॥ १ ॥

४९८ आ ते दक्षं मयोमुखं वह्निमया वृणीमहे । पान्तमा पुरुस्पृहम् ॥ २ ॥

४९९ अज्वयो अग्निभिः सुतं सोमं पवित्र आ नय । पुनाहीन्द्राय पातवे ॥ ३ ॥

५०० तरत्स मन्दी धावति धारा सुतस्यान्धसः । तरत्स मन्दी धावति ॥ ४ ॥

- ५०१ आ पवस्व सहस्रिणः रयिः सोम सुवीर्यम् । अस्मै अवारसि धारय ॥ ५ ॥
- ५०२ अनु प्रजास आयवः पवं नवीयो अक्रमुः । क्वे अनन्त सूर्यम् ॥ ६ ॥
- ५०३ अर्षा सोम धुमन्तमोमि द्रोण्यानि रोवत् । सीदन्मोनौ वनेष्वा ॥ ७ ॥
- ५०४ वृषा सोम धुमाः अंसि वृषा देव वृषवतः । वृषा धर्माणि दधिषे ॥ ८ ॥
- ५०५ इये पवस्व धारया सून्यमानो मनीषिभिः । इन्दो क्वामि गा इहि ॥ ९ ॥
- ५०६ मन्द्रया सोम धारया वृषा पवस्व देवयुः । अग्न्या वारिमिरस्मयुः ॥ १० ॥
- ५०७ अया सोम सुकृतया महान्तसन्नभ्यवर्चयाः । मन्दान इहवायसे ॥ ११ ॥
- ५०८ अये विचर्येणिहितः पवमानः स जेतति । हिन्वान् आर्यं ब्रह्म ॥ १२ ॥
- ५०९ प्र न इन्दो महे तु न ऊर्मि न विभ्रद्वर्षि । अग्नि देवाः अयास्यः ॥ १३ ॥
- ५१० अपन्नप्यवते सूद्योप सोमो अराजः । गच्छसिन्द्रस्य निष्कृतम् ॥ १४ ॥

इति द्वितीया वक्रतिः ॥ २५ ॥ चतुर्थः काण्डः ॥ ४ ॥ [स्व० १५ । उ० २ । आ० ५७ । पौ ३]

इति गायत्र्यः ॥

[३]

(१-१२) सप्तर्षयः (१ भरद्वाजो बार्हस्पत्यः, २ कश्यपो मारीचः, ३ गोतमो राहुगणः, ४ अत्रिगौतमः, ५ विश्वामित्रो गायिनः, ६ जमदग्निर्मर्गवः, ७ बसिष्ठो मैत्रावरुणिः) पवमानः सोमः ॥ बृहती ॥

- ५११ पुनानः सोम धारयापो वसानो अर्षसि । आ रत्नधा योनिमुतस्य सीदस्युत्सो देवो हिरण्ययः ॥ १ ॥
- ५१२ परीतो विश्रुता सुतः सोमो य उत्तमः हविः । दधन्वाः यो नया अन्स्वाऽन्तरा सुपाव सोममग्निभिः २
- ५१३ आ सोम स्वानो अग्निमिस्तिरो वाराण्यव्यया । जनो न पुरि चम्बोविशद्वरिः सदो वनेषु दधिषे ॥ ३ ॥
- ५१४ प्र सोम देवचीतये सिन्धुने पिब्ये अर्णसा । अरशोः पयसा मविरो न जागृविरच्छा कोशं मधुश्च्युतम् ४
- ५१५ सोम उ त्वाणः सौतमिरधि णुमिरवीनाम् । अभ्येव हरिता याति धारया मन्द्रया याति धारया ५
- ५१६ तवाहः सोम रारण सख्य इन्दो दिवेदिवे । पुरुणि बभ्रो नि चरन्ति मामव परिधीररति तारइहि ॥ ६ ॥
- ५१७ सून्यमानः सुहृत्स्यां समुद्रे वाचमिन्वसि । रयि पिशङ्गं ब्रह्मं पुरुस्पृहं पवमानान्मर्षसि ॥ ७ ॥
- ५१८ अग्नि सोमास आयवः पवन्ते मयं मदम् । समुद्रस्याधि विष्टपे मनीषिणो मत्सरासो मवच्युतः ॥ ८ ॥
- ५१९ पुनानः सोम जागृविरग्न्या वारिः परि म्रियः । त्वं विप्रो असवोऽङ्गिरस्तम मग्ना यङ्गं मिमिक्ष णः ॥ ९ ॥
- ५२० इन्द्राय पवते मदः सोमो मरुत्वते सुतः । सहस्रधारो अत्यव्यमर्षति तमी मृजन्त्यायवः ॥ १० ॥
- ५२१ पवस्व बाजसातमोमि विह्वानि वार्या । त्वः समुद्रः प्रथमे विधर्मं देवेषुः सोम मत्सराः ॥ ११ ॥

५२२ पवमाना असुस्त पवित्रमति धारया । मत्स्वन्तो मत्सरा इन्द्रिया ह्या मेधामभि प्रयासि च ॥ १२ ॥
इति सुवीधा दशतिः ॥ ३ ॥ पञ्चमः खण्डः ॥ ५ ॥ इति बृहत्सः ॥ स्व० १९ । उ० ३ । जा ९१ । व ॥

[४]

(१-१०) १, ९ उवाचा काण्वः; २ वृषगणो वासिष्ठः; ३, ७ पराशरः काण्वः; ४, ६ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः; ५, १०
प्रतर्द्वौ देवोदासिः; ८ प्रस्कण्वः काण्वः ॥ पवमानः सोमः ॥ त्रिष्टुप् ॥

५२३ प्र तु ब्रुव परि कोशं नि षीद् नृभिः पुनानो अभि वाजमर्ष ।
अश्वं न त्वा वाजिनं मर्जयन्तोऽच्छा वहीं रशनाभिर्नयन्ति ॥ १ ॥

५२४ प्र काव्यमुशनेव ब्रुवाणो देवो देवानां जनिमा विवक्ति ।
महिमतः शुचिबन्धुः पावकः पदा वराहो अभ्येति रेमन् ॥ २ ॥

५२५ तिस्रो वाच ईरयति प्र वक्षिष्कृतस्य धीतिं ब्रह्मणो मनीषाम् ।
गावो यन्ति गोपतिं पृच्छमानाः सोमं यन्ति मतयो वावशानाः ॥ ३ ॥

५२६ अस्य प्रेषा ह्रमना पूयमानो देवो देवैभिः समपृक्त रसम् ।
सुतः पवित्रं पर्येति रेमन् मितेव सद्य पशुमन्ति होता ॥ ४ ॥

५२७ सोमः पवते जनिता मतीनां जनिता दिवो जनिता पृथिव्याः ।
जनिताग्नेजनिता सूर्यस्य जनितेन्द्रस्य जनितोत विष्णोः ॥ ५ ॥

५२८ अभि विपृष्टं वृषणं वयोधामङ्गोषिणमवावशन्त वाणीः ।
वना वसानो वरुणो न सिन्धुर्वि रत्नधा दयते वार्याणि ॥ ६ ॥

५२९ अक्रात्समुद्रः प्रथमे विधमे जनयन् प्रजा भुवनस्य गोपाः ।
वृषा पवित्रे अधि सानो अग्नये बृहत्सोमो वावृधे स्वानो अग्निः ॥ ७ ॥

५३० कनिकान्ति हरिरा ख्यमानः सोदन्वन्स्य जठरे पुनानः ।
नृभिर्यतः कृणुते निर्णिजं गामतो मतिं जनयत स्वधामिः ॥ ८ ॥

५३१ पयस्य ते मधुमा इन्द्र सोमो वृषा वृष्णः परि पवित्रे अक्षाः ।
सहस्रदाः शतदा भूरिदावा शश्वत्तमं वहिरा वाज्यस्थान् ॥ ९ ॥

५३२ पवस्व सोम मधुमा ऋतावापो वसानो अधि सानो अग्नये ।
अव द्रोणानि घृतवन्ति रोह मद्विन्तमो मत्सर इन्द्रपानः ॥ १० ॥
इति चतुर्थी दशतिः ॥ ४ ॥ खण्डः ॥ ६ ॥ [स्व० १८ । उ० ३ । जा० ८७ । उ० ३]

[५]

(१-१२). १ प्रसर्वभो वैवोदासिः, २, १० पराशरः सावत्यः, ३ इन्द्रममसिर्वासिष्ठः, ४ वसिष्ठो मेधावसणिः, ५ कर्णधृत्वासिष्ठः, ६ नोषा गौतमः, ७ कण्वो धौरः, ८ मन्थुर्वासिष्ठः, ९ कुत्स नाकिरसः, ११ कश्यपो भारीषः,

१२ प्रत्कण्वः काण्वः ॥ पवमानः सोमः ॥ त्रिष्टुप् ॥

५३३ प्र सेनानीः शूरो असे रथानां गव्यक्षेति हव्यते अस्य सेना ।

मद्रान् कण्वक्षिन्मृहवात्सक्षिम्य आ सोमो वल्मा रमसानि वसे ॥ १ ॥

५३४ प्र ते धारा मधुमतीरसुग्रन्वारं यत्पूतो अत्येष्ट्यव्यम् ।

पवमान पवसे धाम गानां जनयत्सूर्यमपिन्वो अर्कैः ॥ २ ॥

५३५ प्र गायताभ्यर्चाम देवात्सोमश्चिह्नोत महते घनाय ।

स्वादुः पवतामति वारमव्यमा सीदतु कलशं वैध इन्दुः ॥ ३ ॥

५३६ प्र दिन्वानो जनिता रोदस्यो रथो न वाजः सनिषक्यासीत् ।

इन्द्रं गच्छन्नायुधा सरशिशानो विश्वा वसु हस्तयोरावधानः ॥ ४ ॥

५३७ तक्षयदी मनसो वेनतो वाग् ज्येष्ठस्य धर्मं धुक्षोरनीके ।

आदीमायन्वरमा वावशाना जुष्टं पति कलशो गाव इन्दुम् ॥ ५ ॥

५३८ साकमुक्षो मर्जयन्त स्वसारो वश धीरस्य धीतयो धनुवीः ।

हरिः पर्यद्रवज्जाः सूर्यस्य द्रोणं ननक्षे अत्यो न वाजी ॥ ६ ॥

५३९ अधि यदस्मिन्वाजिनीव शुमः रूपधेन्ते धियः सूरं न विशः ।

अपो वृणानः पवते कवीयान्वर्जं न पशुवर्धनाय मन्म ॥ ७ ॥

५४० इन्दुर्वाजी पवते गोन्योधा इन्द्रे सोमः सह इन्वन्मदाय ।

हन्ति रक्षो बाधते पर्यराति वरिवस्कण्वन्वृजनस्य राजा ॥ ८ ॥

५४१ अया पवा पवस्वैना वसूनि माश्चत्व इन्दो सरसि प्र धन्व ।

प्रभ्राश्चिद्यस्य वातो न जूति पुरुमेधाश्चित्तकवे नरं धात् ॥ ९ ॥

५४२ महत्तत्सोमो महिषश्चकारापां यद्रभौवृणीत वैवान् ।

अदधाविन्द्रे पवमान ओजोजनयत्सूर्य ज्योतिरिन्दुः ॥ १० ॥

५४३ असर्जि वक्त्रा रथ्ये यथाजौ धिया मनोता प्रथमा मनीषा ।

दश स्वसारो अधि सानो अव्यो मृजान्ति वह्निस्तदनेवच्छ ॥ ११ ॥

५४४ अपामिवैवूर्मयस्तर्तुराणाः प्र मनीषा ईरते सोममच्छ ।

नमस्यन्तीरुप च यन्ति स चाव विशास्त्युशतीरुशान्तम्

॥ १२ ॥

इति पञ्चमी दशतिः ॥ ५ ॥ सप्तमः खण्डः ॥ ७ ॥ [स्व० १९ । उ० ३ । पा० ८९ । वा ॥]

इति विष्टुमः ॥ इति पञ्चमपाठकस्य प्रथमोऽर्थः ॥ ६ ॥

[६]

(१-९) १ कम्पीयुः इषावाभिः, २ नहुषो मातवः, ३ यवाभिर्मातवः, ४ मधुः सांवरणः, ५, ६ चम्बरीयो वार्वागिरः कविन्वा भारद्वाजः, ६, ७ रेमसूत काश्यपौ, ९ प्रजापतिर्वैशामित्रो वाप्यो वा ॥ पचमानः सोमः अनुष्टुप्, ७ बृहती ॥

अथ पञ्चमपाठकस्य द्वितीयोऽर्थः ॥ ६ ॥

५४५ पुरोजिती धौ अन्धसः सुताय मावयित्तवे । अप श्वानरश्वायिष्टन सञ्चारो दीर्यजिह्वम् ॥ १ ॥

५४६ अयं पूषा रयिर्मगः सोमः पुनानो अर्पति । पतिर्विध्वस्य भूमनो व्यस्यद्रोवसी उमे ॥ २ ॥

५४७ सुतासो मधुमत्तमाः सोमा इन्द्राय मन्विनः । पवित्रवन्तो अक्षरन् वैवान् गच्छन्तु यो मवाः ॥ ३ ॥

५४८ सोमाः पवन्त इन्द्रोऽस्मभ्यं गादुवित्तमाः । मित्राः स्वाना अरेपसः स्वाध्यः स्वर्षिदः ॥ ४ ॥

५४९ अमी नो वाजसातमरश्चरिष्यं शतस्पृष्टम् । इन्द्रो सहस्रमर्षसं तुविद्युसं विमासहम् ॥ ५ ॥

५५० अमी नवन्ते अद्भुहः प्रियमिन्द्रस्य काम्यम् । वत्सं न पूर्वं आयुनि जातविद्वन्ति मातरः ॥ ६ ॥

५५१ आ ह्येताय धृष्णवे धनुश्चन्ति पौरुष्यम् । शुक्रा वि यन्त्यसुराय निमिजे विषामये महीयुवः ७

५५२ परि त्यरुह्येत ईरि वक्तुं पुनन्ति वारेण । यो देवान्निष्कारि इत्यपि मदेन सह गच्छति ॥ ८ ॥

५५३ म सुन्वानायान्धसो मतो न वष्ट तद्वचः । अप श्वानमराधस ईहता मर्षं न भृगवः ॥ ९ ॥

इति षष्ठी दशतिः ॥ ६ ॥ अष्टमः खण्डः ॥ ८ ॥ [स्व० १० । उ० ५ । पा० ९१ । म ॥]

इत्यनुष्टुभः (एका बृहती) ॥

[७]

(१-१२) १-३, ५ कविर्मातवः, ४, ६ सिकता निवावरी, ७ रेणुवैशामित्रः, ८ देवो वार्मवः, ९ वसुभारद्वाजः,

१० वत्समिर्मातवः, ११ सुस्तमदः, यौनकः, १२ पवित्र आक्षिरसः ॥ पचमानः सोमः ॥ अगरी ॥

५५४ अमि प्रियाणि पवते चनोहितो नामानि यज्ञो अथि येषु वर्धते ।

आ सूर्यस्य बृहतो बृहन्धि रथं विष्वज्जमरुद्विचक्षणः

॥ १ ॥

५५५ अचोदसो नो धन्वन्तिवन्दवः प्र स्वानासो बृहदेवेषु हरयः ।

वि चिदभाना इषयो अरातयोऽर्थो नः सन्तु सनिपन्तु नो धियः

॥ २ ॥

५५६ एषं प्र कौशो मधुमारश्चक्रद्विन्द्रस्य वज्रो वपुषो वपुष्टमः

अभ्युक्षस्य सधुषा धृतच्छ्रुतो वाष्ठा अर्पन्ति पयसा च धेनवः

॥ ३ ॥

५५७ प्रो अयासीद्विन्दुरिन्द्रस्य निष्कतसञ्जा सपयुने प्र मिनाति सक्षिरम् ।

मर्ष इव युवतिभिः समर्पति सोमः कलशो शतवामना पथा

॥ ५ ॥

५५८ धर्ता दिवः पवते कृत्यो रसो दक्षो देवानामनुमायो नृभिः ।
हरिः सृजानो अत्यो न सत्वमिदृथा पाजार्सि कृणुषे नदीन्वा ॥ ५ ॥

५५९ वृषा मतीनां पवते विचक्षणः सोमो अह्नां प्रतरीतोपसाश्विवः ।
प्राणा सिन्धुनाकलशाश्च अचिक्रद्विन्म्रस्य हाप्याविशन्मनीषिभिः ॥ ६ ॥

५६० त्रिरस्मै सप्त धेनवो वुदुहिरं सत्यामाशिरं परमे व्योमनि ।
चत्वार्यन्या भुवनानि निर्णिजे चारुणि चक्रे यवतैरवधत् ॥ ७ ॥

५६१ इन्द्राय सोम सुष्ठुतः परि जषापामीवा भवतु रससः सह ।
मा ते रसस्य मत्सत इथाविनो द्रणिणस्वन्त इह सन्त्विन्ववः ॥ ८ ॥

५६२ असावि सोमो अरयो वृषा हरौ राजेव दस्मो अमि गा अभिक्रव ।
पुनानो धारमत्येभ्यव्ययश्च्येनो न योनि घृतवन्तमासवत् ॥ ९ ॥

५६३ प्र वैवमच्छा मधुमन्त इन्दवोऽसिष्यदन्त गाव आ न धेनवः ।
वर्धियदो वचनावन्त ऊधभिः परिक्षुतमुखिया निर्णिजे धिरे ॥ १० ॥

५६४ अजते व्यजते समजते क्रतुश्चिद्वन्ति मन्वाभ्यजते ।
सिन्धोवऽङ्गसे पतयन्तमुखणश्चिरण्यपावाः पशुमप्सु गृणते ॥ ११ ॥

५६५ पवित्रं ते विततं ब्रह्मणस्पते प्रभुर्गात्राणि पर्येषि विश्वतः ।
अतस्तनूनं तवामो अश्नुते श्रुतास इन्द्रहन्तः सं तदाशत ॥ १२ ॥

इति सप्तमी वृत्तिः ॥ ७ ॥ नवमः काण्डः ॥ ९ ॥ [स्व० १५ । उ० ११ । पा० १९० । रे ॥]
इति जगत्यः ॥

[८]

(१-१२) १, ७, ११ मशिम्राक्षुवः; २ चक्रुर्मानवः; ३, ४, ९, १० पर्वतनारदौ काण्वौ (३, १० सिक्किन्मना-
वस्परसौ काण्वयो वा); ५ वित आप्यवः; ६ मरुताप्सवः; ७, १२ द्विव आप्यवः; ८ पवमानः सोमः ब्रणिणम् ।

५६६ इन्द्रमच्छ सुता इमे वृषणं यन्तु हरयः । भुष्टे जातास इन्दवः स्वविदः ॥ १ ॥

५६७ प्र धन्वा सोम जायुविरिन्द्रायेन्दो परि जष । घुमन्तश्शुग्ममा भर स्वविदम् ॥ २ ॥

५६८ सखाय आ नि पौवत पुनानाय प्र गायत । शिशु न यवैः परि भूयत भिये ॥ ३ ॥

५६९ तं वः सखायो भवाय पुनानमभि गायत । शिशु न हव्यैः स्वदयन्त गूर्तिभिः ॥ ४ ॥

५७० प्राणा शिशुमहीनाश्चिन्वन्तस्य दीधितिम् । विश्वा परि श्रिया भुवदध क्षिता ॥ ५ ॥

५७१ पवस्व वैशपीतय इन्दो धारामितोजसा । आ कलशं मधुर्मात्सोम नः सपः ॥ ६ ॥

५७२ सोमः पुनान ऊर्मिणाव्यं वारं वि धावति । अग्रे वाचः पवमानः कनिक्वत् ॥ ७ ॥

५७३ अ पुनानाय वैधसे सोमाय वच उच्यते । मृति न मरा मतिभिर्बुजोषते ॥ ८ ॥

५७४ गोमधे इन्द्रो अश्ववत्सुतः सुवस घनिव । शुचि च वर्णमधि गोषु धारय ॥ ९ ॥

५७५ अरुम्यं त्वा वसुविदमभि वाणीरनूषत । गोमिष्टे वर्णमभि वासयामसि ॥ १० ॥

५७६ पवते हयतो हरिरति हराशंसि ररक्षा । अग्नये स्तोतृभ्यो वीरवचशः ॥ ११ ॥

५७७ परि कोशं मधुस्रुतं सोमः पुनानो अर्थति । अभि वाणीर्बुजोषिता सता नूषत ॥ १२ ॥

इत्यहमी दशतिः ॥ ८ ॥ दशमः खण्डः ॥ १० ॥ [स्व० ८ । उ० ३ । धा० ४६ । उ ॥]

[९]

(१-८) १ गौरवीतिः वाक्स्वः, २ उर्ध्वसता आग्निरसः, ३, ८ कश्चिवा भारद्वाजः, ४ कृतयशा मागिरसः,

५ कर्मवचो राजर्षिः, ६ काकितर्षिणः, ७ कस्तूरगिरसः ॥ पवमानः सोमः ॥ ककुप, ५ पवमस्या गायत्री ॥

५७८ पवस्व मधुमत्तम इन्द्राय सोम क्रतुविस्तमो मवः । महि शुश्रुतमो मवः ॥ १ ॥

५७९ अभि युञ्जं बृहद्यश इषस्पते दिदीहि वैव देवयुम् वि कोशं मध्यमं युव ॥ २ ॥

५८० आ सोता परि पिञ्चताम्यं न स्तोममस्तुरशरजस्तुरम् । वनप्रक्षुद्रमुत्तम् ॥ ३ ॥

५८१ पतसु त्वं मदध्युतं सहस्रधारं वृषमं विबोदुहम् । विष्वा वसूनि विभ्रतम् ॥ ४ ॥

५८२ स सुत्वे यो वसूनां यो रायामानेता य इडानाम् । सोमो यः सुक्षितीनाम् ॥ ५ ॥

५८३ त्वं ह्यशङ्क दैव्य पवमान जनिमानि धुमन्तमः । अमृतत्वाय घोषयन् ॥ ६ ॥

५८४ पयस्य धारया सुतोऽग्न्या वारमभिः पवते मदिन्तमः । कीडन्नुर्मिरपामिध ॥ ७ ॥

५८५ य उक्षिया अवि या अन्तरश्मनि निर्गा अकृन्तवोजसा ।

अभि प्रजं तक्षिष्य गन्धममृत्यं वर्मिच धृष्णवा रुज । ओ३म् वर्मिच धृष्णवा रुज ॥ ८ ॥

इति त्वमी दशतिः ॥ ९ ॥ एकादशः खण्डः ॥ ११ ॥ [स्व० ७ । उ० १ । धा० ४३ । चि ॥] इत्युत्तिष्ककुमः ॥

इति पद्यपाठकस्य द्वितीयोऽर्थः पद्यपाठकस्य समाप्तः ॥ ६ ॥ इति पद्यमोऽध्यायः ॥ ५ ॥

इति छन्दोगप्रकृतिश्च समाप्ता ॥ इति सौम्यं पावमानं खण्डं पर्व वा समाप्तम् ॥

॥ इति पूर्वार्चिकः (छन्द आर्चिकः) समाप्तः ॥ पावमानकाण्डस्य मन्त्रसंख्या-११९

तत्र गायत्र्यः ४६७—५१० (४४), बृहत्याः ५११—५२२ (१२), त्रिष्टुभः ५२३—

५४४ (२२), यजुष्टुभः ५४५—५५६ (१२), [तत्र ' आह्वयत ' इति ५५१ बृहती],

अगाधः ५५७—५६५ (१२), उत्तिष्ककुमः ५६६—५८५ (२०), ११९

मेन्द्रकाण्डस्य मन्त्रसंख्या ३५२

आग्नेयकाण्डस्य मन्त्रसंख्या ११४

सर्वयोगः ५८५

अथ आरण्यं काण्डम् ।

अथ षष्ठोऽध्यायः ।

[१]

(१-९) १ संयुर्बाह्विस्पलः (भरद्वाजः) ; २ बलिष्ठो मैत्रावरुणिः ; ३, १ वामदेवो गौतमः ; ४ शुनःशेष बाजीगर्हिः
कृत्रिबो देवरातो वैश्वामित्रो वा ; ५ कृत्स्न बांगिरसः (गृत्समदः) ; ७, ८ अमहीशुरागिरसः ; ९ आत्मा ॥
इन्द्रः ; ४ वरुणः ; ५, ७, ८ पवमानः सोमः ; ६ विधे देवाः ; ९ जहन् ॥ १ बृहती ; २, ४, ५, ९ त्रिष्टुप् ;

३, ७-८ गायत्री ; ६ एकपाजगती ॥

५८६ इन्द्र ज्येष्ठं न आ भर ओजिष्ठं पुपुरि अयः । यदिष्टुक्षेम वज्रहस्त रोवेसी उमे सुशिप्र पत्राः ॥ १ ॥

५८७ इन्द्रो राजा जगतश्चर्पणीनामधिक्षमा विश्वरूपं यदस्य ।

ततो ददाति दाशुपे वसूनि चोदद्राध उपस्तुतं चिदवाक् ॥ २ ॥

५८८ यस्येदमा रजोयुजस्तुजे जने वनस्वः । इन्द्रस्य रन्त्यं बृहत् ॥ ३ ॥

५८९ उदुत्तमं वरुण पाशमस्रदवाधमं वि मध्यमं भ्रथाय । अथादित्य व्रते वयं तवानागसो मदितये स्यामध

५९० त्वया वयं पवमानेन सोम भरे कृतं वि चितुयाम शश्वत् ।

तन्नो मित्रो वरुणो मामहन्ता मदितिः सिन्धुः पृथिवी उत द्यौः ॥ ५ ॥

५९१ इमं वृषणं कृणुतैकमिन्माम् ॥ ६ ॥

५९२ स न इन्द्राय यज्यवे वरुणाय मरुद्भयः । वरिचोविस्परिक्लव ॥ ७ ॥

५९३ एना विश्वान्ययं आ शुस्त्रानि मानुषाणाम् । सिपासन्तो वनामहे ॥ ८ ॥

५९४ अहमस्मि प्रथमजा श्रुतस्य पूर्वं देवेभ्यो अमृतस्य नाम ।

यो मा ददाति स इदेवमावदहमभमममदन्तमाधि ॥ ९ ॥

इति प्रथमा द्वाविः ॥ प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥

[२]

(१-७) १ श्रुतकक्ष बाङ्गिरसः ; २ पवित्र बाङ्गिरसः ; ३, ४ मधुष्णन्दा वैश्वामित्रः ; ५ प्रयो बालिष्ठः ; ६ गृत्समदः
गौतमः ; ७ नृमेधयुग्मेधावांगिरसौ ॥ इन्द्रः ; २ पवमानः सोमः ; ५ विधे देवाः ; ६ वायुः ; ७ गायत्री, २ जगती,
५ त्रिष्टुप्, ७ अनुष्टुप् ॥

५९५ त्वमेतद्वधारयः कृष्णास्तु रोहिणीषु च । परुष्णीषु रुशत्ययः ॥ १ ॥

५९६ अरुचवुषस्तः पृश्निरभिय उक्षा मिमेति भुवनेषु बाजयुः ।

मायाविनो ममिरे अस्य मायया नृचक्षस्तः पितरो गर्भमादधुः ॥ २ ॥

- ५९७ इन्द्र इक्ष्वोः सखा सम्मिदल आ वचोयुजा । इन्द्रो वज्री हिरण्ययः ॥ ३ ॥
- ५९८ इन्द्र वाजेषु नोऽव सहस्रप्रथनेषु च । उग्र उग्रामिद्विभिः ॥ ४ ॥
- ५९९ प्रथमस्य सप्रथमस्य नामातृष्टुमस्य हविषो हविर्यत् ।
धातुर्धुतानात्सवितुश्च विष्णो रथन्तरमा जमारा वसिष्ठः ॥ ५ ॥
- ६०० नियुत्वान्वायथा गह्वरं शुक्रो अयामि ते । गन्तासि सुन्वतो गृहम् ॥ ६ ॥
- ६०१ यज्ञायथा अपूर्व्यं मधवन्तु ब्रह्मत्याय । तत्पृथिवीमप्रथयस्तवस्तम्ना उतो दिवम् ॥ ७ ॥
- इति द्वितीया वक्रतिः ॥ द्वितीयाः खण्डः ॥ २ ॥

[३]

- (१-१३) १, ५, ७, १० वासवेवो गौतमः; २, ३, गौतमो राहुगणः; ४ मनुजन्वा वैशामित्रः; ५ गृहसमदः शौनवः; ८ सरद्वाजो बार्हस्पत्यः; ९ ऋजिषा नारदाजः; ११ हिरण्यस्तप नागिरसः; १२, १३ विष्वामित्रो गाविषः (१२ मन्त्रः) ॥
- १ प्रजापतिः; २, ३ सोमः; ४, ५, ८, १३ ऋषिः; ६ अपरानपावः; ७ राशिः; ९ विश्वेदेवाः; १० ऋगोक्तः; ११ इन्द्रः; १२ आत्मा ऋषिर्वा ॥ त्रिष्टुप्; १, ७ अनुष्टुप्; ४ गायत्री; ८, ९ जगती; १० महापंक्तिः ॥
- ६०२ मयि वचो अथो यशोऽथो यज्ञस्य यत्पयः । परमेष्ठी प्रजापतिर्दिवि घामिव ददद्दत्त ॥ १ ॥
- ६०३ सं ते पयांसि समु यन्तु वाजाः सं वृण्वान्यभिमातिषाहः ।
आप्यायमानो अमृताय सोम दिवि अवांस्युत्तमानि धिष्व ॥ २ ॥
- ६०४ त्वमिमा ओषधीः सोम विश्वास्त्वमपो अजनयस्त्वं गाः ।
त्वमातनोऽर्वाऽन्तरिक्षं त्वं ज्योतिषा वि समो ववर्थ ॥ ३ ॥
- ६०५ अग्निमीडे पुणोहितं यज्ञस्य देवमुत्विजम् । होतारं रत्नधातमम् ॥ ४ ॥
- ६०६ ते मन्वत प्रथमं नाम गौर्नां त्रिः सप्त परमं नाम जानन् ।
ता जानतीरभ्यनूपत क्षा आधिर्मुचन्नरणीर्यशसा गावः ॥ ५ ॥
- ६०७ समन्या यन्त्युपयन्त्यन्याः समानसुर्वं नद्यस्तृणन्ति ।
तम् शुचिं शुचयो वीदिवांसमपात्रपातमुप यन्त्यापः ॥ ६ ॥
- ६०८ आ प्रागाङ्गद्वा युवतिरङ्गः केतुस्तमीर्त्सति । अभूद्भद्रा निवेशनी विश्वस्य जगतो रात्री ॥ ७ ॥
- ६०९ प्रक्षस्य वृष्णो अरुणस्य नू महः प्र नो वचो विदथा जातवेदसे ।
वैश्वानराय मतिर्नव्यसे शुचिः सोम इव पवते चारुरग्नये ॥ ८ ॥
- ६१० विश्वे देवा मम गृण्वन्तु यज्ञमुभे रोवसी अपां नपाश्च मम ।
मा वो यचांसि परिचक्ष्णाणि धोन्नं सुलेन्विद्धो अन्तमा मदेम ॥ ९ ॥

१ २ ३ १ २ १ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
६११ यशो मा द्यावापृथिवी यशो मेन्द्रबृहस्पती । यशो भगस्य विन्दुं यशो मा प्रतिमुच्यताम् ।

यशसाश्चस्याः सरसदोऽहं प्रवदिता स्याम् ।

॥ १० ॥

१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
६१२ इन्द्रस्य तु वीर्याणि प्रवोचं यानि चकार प्रथमानि वज्री ।

अह्नश्चक्षिमन्वपस्ततर्व प्र वक्षणा अभिनत्पर्वतानाम्

॥ ११ ॥

३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
६१३ अग्निरस्मि जन्मना जातवेदा घृतं मे चक्षुरमृतं म आसन् ।

त्रिधातुरको रजसो विमानोजसं ज्योतिर्दिविरस्मि सर्वम्

॥ १२ ॥

१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
६१४ पात्याग्निर्विपो अग्रं पदं वेः पाति यद्वन्नरण्यं सूर्यस्य ।

पाति नाभा सप्तशीर्षाणमग्निः पाति देवानामुपमादमुच्यः

॥ १३ ॥

इति तृतीया दशतिः ॥ तृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥

[४]

(१-१२) वामदेवो गौतमः, ३-७ नारायणः ॥ १-२ अग्निः, ३-७ पुरुषः, ८ द्यावापृथिवी, ९-११ इन्द्रः, १२ गावाः ॥ अनुष्टुप्, १-१ पंक्तिः, ८, ११, १२ त्रिष्टुप् ॥

१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
६१५ भ्राजन्त्यग्ने समिधान दीदिवो जिह्वा चरत्यन्तरासनि ।

स त्वं नो अग्ने पयसा वसुविप्रयि वचो हशेऽवाः

॥ १ ॥

३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
६१६ वसन्त इन्दु रन्त्यो ग्रीष्म इन्दु रन्त्यः । वर्षाण्यनु शरदो हेमन्तः शिशिर इन्दु रन्त्यः ॥ २ ॥

३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
६१७ सहस्रशीर्षाः पुरुषः सहस्राक्षः सहस्रपाद् । स भूमिं सर्वतो वृत्वात्यतिष्ठद्दशाङ्गुलम् ॥ ३ ॥

३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
६१८ त्रिपादूर्ध्वं उदैत्पुरुषः पादोऽप्येहामवत्पुनः । तथा विष्वक् व्यक्रामवशनानशने अभि ॥ ४ ॥

१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३
६१९ पुरुष पवेदं सर्वं यद्वृतं यच्च भाव्यम् । पादोऽस्य सर्वा भूतानि त्रिपादस्यामृतं दिवि ॥ ५ ॥

१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३
६२० तावानस्य महिमा ततो ज्यायाश्च पुरुषः । उतामृतत्वस्येशानो यद्वन्नानातिपोदति ॥ ६ ॥

१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३
६२१ ततो विराडजायत विराजो अधि पुरुषः । स जातो अत्यरिच्यत पञ्चाभूमिमथो पुरः ॥ ७ ॥

१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३
६२२ मन्ये वां द्यावापृथिवी सुभोजसो ये अप्रथेयाममितमभि योजनम् ।

द्यावापृथिवी भवतं स्थोने ते नो मुञ्चतमंहसः ॥

॥ ८ ॥

१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३
६२३ हरी त इन्द्र क्षमशृणुतो ते हरितौ हरी । तं त्वा स्तुवन्ति कवयः परुषासो वनर्गवः ॥ ९ ॥

१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३
६२४ यद्वचो हिरण्यस्य यद्वा वचो गवामुत । सत्यस्य ब्रह्मणो बर्हस्तेन मा सरसृजामसि ॥ १० ॥

१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३
६२५ सहस्तन्न इन्द्र दक्षयोज ईशो ह्यस्य महतो विरश्निन् ।

कतुं न नृण्यस्थविरं च वाजं वृत्रेषु शमून्सहना कृषी नः

॥ ११ ॥

६२६ सहर्षमाः सहवत्सा उदैत विश्वा रूपाणि विश्वतीर्थधीः ।

उरुः पृथुर्यं यो अस्तु लोक इमा आपः सुप्रपाणा इह स्त

॥ १२ ॥

इति चतुर्थी दशतिः ॥ चतुर्थः सण्डः ॥ ४ ॥

[५]

(१-१४) १ अयं वैश्वानराः, २ विभ्राद् सौर्यः, ३ कुल आश्रितः, ४-५ सारपराङ्गी, ७-१४ प्रत्यक्षः काण्वः ॥
सूर्यः, १ अग्निः पवमानः, ४-६ जामा वा ॥ गायत्री, २ जगती, ३ त्रिष्टुप् ॥

६२७ अग्न आधूर्यं पवस आसुवोजमिरे च नः । आरे धाधस्व तुच्छुनाम्

॥ १ ॥

६२८ विभ्राद् धृतिपवतु सौम्यं मध्यायुर्दधयन्नपताचविहृतम् ।

वातज्जतो यो अभिरक्षति त्मना प्रजाः पिपतिं बहुधा वि राजति

॥ २ ॥

६२९ चित्रं देवानामुदगादनीकं चक्षुर्मित्रस्य वरुणस्याग्नेः ।

आप्रा घावापृथिवी अन्तरिक्षं सूर्य आत्मा जगतस्तस्थुषश्च

॥ ३ ॥

६३० आयं गौः पृथिरक्षमीदसदन्मातरं पुरः । पितरं च प्रयन्स्वः

॥ ४ ॥

६३१ अन्तश्चरति रोचनास्य प्राणादपानती । व्यख्यन्महिषो दिवम्

॥ ५ ॥

६३२ विश्वशङ्काम वि राजति वाक्पतङ्गाय धीयते । प्रति वस्तोरहं शुभिः

॥ ६ ॥

६३३ अप त्वे ताथवो यथा नक्षत्रा यन्त्यक्तुभिः । सूराय विश्वचक्षसे

॥ ७ ॥

६३४ अदधन्नस्य केतवो चि रक्षमया जनाश्चनु । भ्राजन्तो अग्नयो यथा

॥ ८ ॥

६३५ तरणिर्विश्वदर्शतो ज्योतिष्कदसि सूर्य । विश्वमाभासि रोचनम्

॥ ९ ॥

६३६ प्रत्यङ् देवानां विशाः प्रत्यङ्कुदपि मानुषान् । प्रत्यङ् विश्वस्वर्देशे

॥ १० ॥

६३७ येना पावक चक्षसा भुरण्यन्तं जनाश्चनु । त्वं वरुण पश्यसि

॥ ११ ॥

६३८ उदयामेपि रजः पृथ्वहा मिमानो अक्तुभिः । पश्यजन्मानि सूर्य

॥ १२ ॥

६३९ अयुक्त सप्त शुन्ध्युवः सृगो रथस्य नज्यः । तामिर्याति स्वयुक्तिभिः

॥ १३ ॥

६४० सम त्वा हरितो रथे वहन्नि देव सूर्य । शोचिष्केशं विचक्षण

॥ १४ ॥

इति पञ्चमी दशतिः ॥ पञ्चमः सण्डः ॥ ५ ॥

इति षष्ठीऽध्यायः ॥ ६ ॥ इति सामवेद-संहितायामारण्यं काण्वं पर्व वा समाप्तम् ॥

अथ महानाम्न्यार्चिकः ।

(१-१०) प्रवापतिः ॥ इन्द्रैकोनपात्मा ॥ त्रिकं = [१ प्रथमं द्विपदा + (२) तत्तत्त्रयः काकराः पादाः + (३) तत् उपसर्गौ + (३) उभयं (काकरोपसर्गौ) + (५) ततः काकराक्षयः पादाः + (६) उपसर्गः ।]

६४१ विदा मघवन् विदा गातुमनुशंसिषो दिशः । शिक्षा शचीनां पते पूर्वीणां पुरुवसो ॥ १ ॥

६४२ आभिष्टुमभिष्टुमिः स्वाऽऽर्क्षः । प्रचेतन प्रचेतयेन्द्र युक्ताय न इये ॥ २ ॥

६४३ एवा हि शक्रो राये वाजाय वज्रिवः ।

शविष्ठ वज्रिन्नुजसे मरुहिष्ठ वज्रिन्नुजस । आ याहि पिब मत्स्व ॥ ३ ॥

६४४ विदा राये सुवीर्यं सुवी वाजानां पतिर्वशाऽभु । मरुहिष्ठ वज्रिन्नुजसे यः शविष्ठः शराणाम् ४

६४५ यो मरुहिष्ठो मघोनामरु जुर्ध्वं शोचिः । चिकित्वो अभि नो नयेद्रो विरे तमु स्तुहि ॥ ५ ॥

६४६ इषो हि शक्रस्तमूतये हवामहे जेतारमपराजितम् । स नः स्वर्षदति द्विषः कतुदछन्दः कृतं वृद्धम् ॥ ६ ॥

६४७ इन्द्रं धनस्य सातये हवामहे जेतारमपराजितम् । स नः स्वर्षदति द्विषः स नः स्वर्षदति द्विषः ॥ ७ ॥

६४८ पूर्वस्य यत्ते अद्रिवोऽशुर्मदाय । सुन्न आ धेहि नो वसो पूर्तिः शविष्ठ शस्यते ।

वधो हि शक्रो नूनं तन्नव्यसंस्यसे ॥ ८ ॥

६४९ प्रमो जनस्य वृत्रहन् त्समयेषु ब्रवावहै । शूरो यो गोषु गच्छति सखा सुशेवो अद्रयुः ॥ ९ ॥

वय पञ्च पुरीषपदाणि ॥

६५० एवाहोऽऽऽऽऽ व । एवा ह्यमे । एवाहीन्द्र । एवा हि पूषन् । एवा हि देवाः ॐ एवाहि देवाः ॥ १० ॥

इति पञ्च पुरीषपदाणि ॥

इति महानाम्न्यार्चिकः समाप्तः ॥

पूर्वार्चिकस्य मन्त्रसंख्यया

१ आग्नेयस्य काण्डस्य (१—११४)	११४
२ ऐन्द्रस्य काण्डस्य (११५—४६६)	३५२
३ पावमानस्य काण्डस्य (४६७—५८५)	११९
४ आरण्यकस्य काण्डस्य (५८६—६४०)	५५
५ महानाम्न्यार्चिकस्य (६४१—६५०)	१०

सर्वयोगः ६५०

सामवेदसंहिता ।

(उत्तरसंहिता) उत्तरार्चिकः ।

अथ प्रथमोऽध्यायः ।

अथ प्रथमप्रपाठके प्रथमोऽर्थः ॥ १ ॥

[१]

(१-२३) १ असितः काश्यपो देवको वा; २ कश्यपोः मारीचः; ३ शतं वैखानसः; ४, २१ भरद्वाजो बार्हस्पत्यः; ५, ७ विश्वामित्रो गायिनः; ५ अमदशिर्या; ६ इरिम्बिष्ठः काण्वः; ८ जमदीयुरागिरसः; ९ सप्तर्षयः (१ भरद्वाजो बार्हस्पत्यः; २ कश्यपो मारीचः; ३ गोतमो राहुगणः; ४ अभिमौमः, ५ विश्वामित्रो गायिनः; ६ अमदशिर्यागिरसः; ७ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः); १० उशाना काण्वः; ११ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः; १२ वामदेवो गौतमः; १३ वोषा गौतमः; १४ कलिः प्रगाथः; १५ मधुच्छन्दा वैश्वामित्रः; १६ गौरवीतिः शाकल्यः; १७ अक्षिबाह्वृषः; १८ अन्वीशुः इषावाशिः; १९ कविर्भागवः; २० शंभुर्बार्हस्पत्यः; (तुणपाणिः) २२ सोमरिः काण्वः; २३ तुमेध आगिरसः ॥ १-३, ८-१०, १५-१९ प्रवसानः सोमः; ४, २०, २१ जग्निः; ५ मित्रावरुणौ; ७ इन्द्रासी; ६, ११-१४, २२-२३ इन्द्रः ॥ १-८, १२ (१-२), १५, १८ (२-३), २१ गायत्री; ९, ११, १३, १४, २० प्रगाथः = (विषमा बृहती, समा सतो बृहती); १० मिधुपुः; १२ (३) पादनिचृषः; १६, २२ काकुनः प्रगाथः = (विषमा ककुपु समा सतो बृहती) १७ उणिक्; १८ (१) मधुचुपुः; १९ जगती; २३ (१) ककुपु, (२) उणिक्, (३) पुर उणिक् ॥

६५१ ^{१ १}उपास्मै ^{३ १२ ३ १}गायता नरः ^{३ १ ३ १}पवमानायेन्वचे । ^{३ १ ३ १}असि देवाः ^{३ १}इयक्षते ॥ १ ॥

६५२ ^{३ १ ३ १ ३ १}असि ते ^{३ १ ३ १ ३ १}मधुना पयोधर्वाणो ^{३ १ ३ १ ३ १}अशिअयुः । ^{३ १ ३ १ ३ १}देवं देवाय देवयु ॥ २ ॥

६५३ ^{१ २}स नः ^{३ १ ३ १}पवस्व ^{३ १ ३ १}शं गवे ^{३ १ ३ १}शं जनाय ^{३ १ ३ १}शमवर्ते । ^{३ १ ३ १}शरराजजोषधीभ्यः ॥ ३ ॥ ॥१(ती) ॥

६५४ ^{१ २}दविद्युतत्या ^{३ १ ३ १ ३ १}रुचा परिष्टोभन्त्या ^{३ १ ३ १}कृपा । ^{३ १ ३ १}सौमाः ^{३ १ ३ १}शुक्रा ^{३ १ ३ १}गवाशिरः ॥ १ ॥

६५५ ^{३ १ ३ १ ३ १}हिन्वानो ^{३ १ ३ १ ३ १}हेतुभिर्हित आ ^{३ १ ३ १ ३ १}वाजं ^{३ १ ३ १ ३ १}वाज्यक्रमीत् । ^{३ १ ३ १ ३ १}सीदन्तो ^{३ १ ३ १ ३ १}वसुषो यथा ॥ २ ॥

६५६ ^{३ १ ३ १ ३ १}ऋधक्सोम स्वस्तये ^{३ १ ३ १ ३ १}संजग्मानो ^{३ १ ३ १ ३ १}दिवा कवे । ^{३ १ ३ १ ३ १}पवस्व सूर्यो दशे ॥ ३ ॥ ॥२(यि) ॥

६५७ ^{१ २}पवमानस्य ते ^{३ १ ३ १ ३ १}कवे ^{३ १ ३ १ ३ १}वाजित्स्वर्गा ^{३ १ ३ १ ३ १}असृक्षत । ^{३ १ ३ १ ३ १}अर्वन्तो न ^{३ १ ३ १ ३ १}अवस्थवः ॥ १ ॥

६५८ ^{१ २ ३ १ ३ १}अच्छा ^{३ १ ३ १ ३ १}कोशो ^{३ १ ३ १ ३ १}मधुचक्षुतमसृष्टं ^{३ १ ३ १ ३ १}वारं ^{३ १ ३ १ ३ १}अव्यये । ^{३ १ ३ १ ३ १}अवाचशान्त ^{३ १ ३ १ ३ १}धीतयः ॥ २ ॥

६५९ ^{१ २ ३ १ ३ १}अच्छा ^{३ १ ३ १ ३ १}समुद्रमिन्द्वीऽस्तं ^{३ १ ३ १ ३ १}गावो न ^{३ १ ३ १ ३ १}धेनवः । ^{३ १ ३ १ ३ १}अगमन्वुतस्य ^{३ १ ३ १ ३ १}योनिमा ॥ ३ ॥ ॥३(कौ) ॥

॥ इति प्रथमः अध्यायः ॥ १ ॥

६६० ^{१ २ ३ १ ३ १}अग्न आ ^{३ १ ३ १ ३ १}यादि ^{३ १ ३ १ ३ १}वीतये ^{३ १ ३ १ ३ १}शृणानो ^{३ १ ३ १ ३ १}हव्यदातये । ^{३ १ ३ १ ३ १}नि होता ^{३ १ ३ १ ३ १}सत्सि ^{३ १ ३ १ ३ १}बर्हिषि ॥ १ ॥

६६१ ^{१ २ ३ १ ३ १}तं ^{३ १ ३ १ ३ १}त्या ^{३ १ ३ १ ३ १}समिञ्जिरङ्गियो ^{३ १ ३ १ ३ १}श्रुतेन ^{३ १ ३ १ ३ १}वर्धयामसि । ^{३ १ ३ १ ३ १}बृहच्छोचा ^{३ १ ३ १ ३ १}यविष्ठय ॥ २ ॥

- ६६२ स नः पुंयु अवाग्यमच्छा देव विवाससि । बृहदग्ने सुवीर्यम् ॥ ३ ॥ ॥ ४ ॥
- ६६३ आ नो मित्रावरुणा धृतेर्गैर्व्युतिमुक्तम् । मध्वा रजाश्सि सुकृत् ॥ १ ॥
- ६६४ उरुशश्शा नमोवृथा मग्ना वक्षस्य राजथः । द्रधिद्याभिः शुचिप्रता ॥ २ ॥
- ६६५ गुणाना जमदग्निना योनाधृतस्य सीदतम् । पातश् सोममृतावृथा ॥ ३ ॥ ॥ ५. (यि) ॥
- ६६६ आ याहि सुषुमा हित इन्द्र सोमं पिबा इमम् । पदे बहिः सदो मम ॥ १ ॥
- ६६७ आ त्वां ब्रह्मयुजो हरी बहतामिन्द्र केशिना । उप ब्रह्माणि नः शृणु ॥ २ ॥
- ६६८ ब्रह्माणस्त्वा युजा वयश् सोमपामिन्द्र सोमिनः । सुतावन्नो हवामहे ॥ ३ ॥ ॥ ६. (फौ) ॥
- ६६९ इन्द्राग्नी आ गतश् सुतं गीर्भिनमो वरेण्यम् । अस्य पातं धियेपिता ॥ १ ॥
- ६७० इन्द्राग्नी जरितुः सचा यज्ञो जिगाति चेतनः । अथा पातमिमश् सुतम् ॥ २ ॥
- ६७१ इन्द्रमग्निं कविच्छवा यज्ञस्य जूत्या धृणे । ता सोमस्यैह रुम्पताम् ॥ ३ ॥ ॥ ७. (ता) ॥

॥ इति द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥

- ६७२ उष्वा ते जातमन्धसो विवि सङ्गम्या ददे । उग्रश् शर्म महि अश्वः ॥ १ ॥
- ६७३ स न इन्द्राय यज्यवे वरुणाय मरुद्गन्धः । वरिधोवित्परि स्रव ॥ २ ॥
- ६७४ एना विश्वान्यय आ शुमानि मातृपाणाम् । सिपासन्तो वनामहे ॥ ३ ॥ ॥ ८. (डी) ॥
- ६७५ पुनानः सोम धारयापो वसानो अर्षसि । आ रक्षथा योनिमृतस्य सीदस्युत्सो देवो हिरण्ययः ॥ १ ॥
- ६७६ बुधान ऊषादिव्यं मधु म्रियं प्रक्षश् सधस्थमासदत् ।
- आपृच्छयं धरुणं धान्यर्षसि नृमिधौतो विचक्षणः ॥ २ ॥ ॥ ९. (डु) ॥
- ६७७ प्र तु द्रव परि कोशं नि पीद नृमिः पुनानो अग्निं वाजमर्ष ।
- अश्वं न त्वा वाजिनं मर्जयन्तोऽच्छा बर्ही रशानभिर्नयन्ति ॥ १ ॥
- ६७८ स्वायुधः पवते देव इन्दुरशस्तिहा वृजना रक्षमाणः ।
- पिता देवानां जनिता सुदक्षो विष्टम्भो दिवो धरुणः पृथिव्याः ॥ २ ॥
- ६७९ ऋषिर्विप्रः पुरणता जनानामृषुर्धोर उशाना काव्येन ।
- स च्छिवेद निहितं यदासामपीच्याश् गुह्यं नाम गोनाम् ॥ ३ ॥ ॥ १०. (डु) ॥

॥ इति तृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥

- ६८० अग्निं त्वा शूर नोनुमोऽवुग्धा इव धेनवः । ईशानमस्य जगनः स्वदेशमीशानमिन्द्र तस्युषः ॥ १ ॥

६८१ न त्वावा^१र^२ अन्यो दिव्यो न पार्थिवो न जातो न जनिष्यते ।

अध्वान्तो मधवचिन्द्रा^३ वाजिनो गव्यन्तस्त्वा ह्रवामहे^४ ॥ २ ॥ १११ (यी) ॥

६८२ कया नश्चिन्न आ भुवद्वृती सदावृधः सखा । कया शचिष्ठया वृता ॥ १ ॥

६८३ कस्त्वा सख्यो मदानां मरुहिष्ठो मत्सदन्धसः । वृद्धा चिद्वारजे वसु ॥ २ ॥

६८४ अमी पु णः सखीनामविता जरितुणाम् । शतं भवास्यूतये ॥ ३ ॥ ११२ (दा) ॥

६८५ न वो वसमृतीपदं वसोर्मन्दानमन्धसः । अभि वत्सं न स्वसेरेषु धेनव इन्द्रं गीर्भिर्नवामहे ॥ १ ॥

६८६ युक्षं सुदातुं तविषीमिरावृतं गिरिं न पुरुभोजसम् ।

भूमन्तं वाजं शतिनं सहस्रिणं मक्षु गोमन्तमीमहे ॥ २ ॥ ११३ (ही) ॥

६८७ तपोमिवो विद्वद्वसुमिन्द्रं सवाध उतये । वृहद्वायन्तः सुतसोमे अभ्वरे हुवे भरं न कारिणम् ॥ १ ॥

६८८ न यं वृद्धा वरन्ते न स्थिरा मुरो मदेषु शिप्रमन्धसः ।

य आहत्या शशमानाय सुन्वते दाता जरित्र उक्थ्यम् ॥ २ ॥ ११४ (जु) ॥

॥ इति चतुर्थः खण्डः ॥ ४ ॥

६८९ स्वादिष्ठया मदिष्ठया पवस्व सोम धारया । इन्द्राय पातवे सुतः ॥ १ ॥

६९० रक्षोहा विश्वचर्यणिरभि योनिमयोहते । द्रोणे सधस्थमासदत् ॥ २ ॥

६९१ वरिवोधातमो भुवो मरुहिष्ठो वृत्रहन्तमः । परि राधो मघोनाम् ॥ ३ ॥ ११५ (पौ) ॥

६९२ पवस्व मधुमत्तम इन्द्राय सोम क्रतुवित्तमो मदः । महि युक्षतमो मदः ॥ १ ॥

६९३ यस्य ते पीत्वा वृषभो वृषायतेऽस्य पीत्वा स्वविदः ।

स सुप्रकृतो अभ्यकमीदिपोऽच्छा वाज नेतराः ॥ २ ॥ ११६ (प) ॥

६९४ इन्द्रमच्छ सुता इमे वृषणं यन्तु हरयः । ध्रुष्टे जातास इन्द्रवः स्वविदः ॥ १ ॥

६९५ अयं भराय सानसिरिन्द्राय पथते सुतः । सोमो जैत्रस्य चेतति यथा विदे ॥ २ ॥

६९६ अत्येदिन्द्रो मदेष्ट्या ग्रामं गृण्णाति सानसिम् । वस्त्रं च वृषणं भरत्समस्तुजित् ॥ ३ ॥ ११७ (कि) ॥

६९७ पुरोजिती यो अन्धसः सुताय मादयित्त्ववे । अप भ्यानंश्चाधिष्टन सखायो दीर्घजिह्वयम् ॥ १ ॥

६९८ यो धारया पावकया परिप्रस्यन्दते सुतः । इन्दुराधो न कृत्यः ॥ २ ॥

६९९ तं दुरोपममी नरः सोमं विश्वाच्या धिया । यज्ञाय सन्वद्वयः ॥ ३ ॥ ११८ (यि) ॥

७०० अग्निं प्रियाणि पवते चनोहितो नामानि यज्ञो अधि येषु वर्धते ।

आ सूर्यस्य बृहतो बृहन्नाथि रथे विष्वञ्चमरुहद्विचक्षणः

॥ १ ॥

७०१ ऋतुस्य जिह्वा पवते मधु प्रियं वक्ता पतिर्धियो अस्या अवाभ्यः ।

वधाति पुत्रः पित्रोरपीच्यांश्नाम तृतीयमधि रोचनं दिवः

॥ २ ॥

७०२ अब धुतानः कलशाश्च अधिकवन्दुर्मियमाणः कोश आ हिरण्यये ।

अमी ऋतस्य दोहना अनुपताधि त्रिपुष्ट उपसो वि राजसि

॥ ३ ॥ ॥ १९ (दि) ॥

इति पञ्चमः खण्डः ॥ ५ ॥

७०३ यज्ञायज्ञा वो अग्नये गिरागिरा च वससे ।

प्रम वयमसृतं जातवेदसं प्रियं मित्रं न शशंसियम्

॥ १ ॥

७०४ ऊर्जो नपातश्च हिनायमस्मयुर्दोशेन हव्यदातये ।

भुवद्वाजेन्वविता भुवद्दृथ उत जाता तनूनाम्

॥ २ ॥ ॥ २० (यु) ॥

७०५ एषु धु प्रवाणि तेऽग्न इत्येतत् गिरः । एमिर्वर्षास इन्दुभिः

॥ १ ॥

७०६ यत्र क्व च ते मनो वक्षं वक्षस उत्तरम् । तत्र योनिं कृणवसे

॥ २ ॥

७०७ न हि ते पूर्वमसिपुत्रवक्षेमानां पते । अथा बुधो वनवसे

॥ ३ ॥ ॥ २१ (यी) ॥

७०८ वयमु त्वामपूर्व्य स्थूरं न कश्चिज्जरन्तोऽवस्थवः । वसिं चित्रहवामहे

॥ १ ॥

७०९ उप त्वा कर्मभूतये स नो युवोऽग्रक्राम यो धृषत् ।

त्वामिभ्यवितारं वधूमहे सलाय इन्द्र सानसिम्

॥ २ ॥ ॥ २२ (च) ॥

७१० अथा हीन्द्र गिर्वेण उप त्वा काम ईमहे ससृग्महे । उदेव गमन्त उदभिः ॥ १ ॥

७११ वार्ज त्वा यज्यामिर्वर्धन्ति शूर प्रक्षाणि । वावृश्वाश्च विद्विषो दिवेदिवे ॥ २ ॥

७१२ युजन्ति हरी इविरस्य गाथयोरौ रथ उर्युगे वचोयुजा । इन्द्रवाहा स्वर्विदा ॥ ३ ॥ ॥ २३ (यि) ॥

इति षष्ठः खण्डः ॥ ६ ॥

इति प्रथमपठके प्रथमोऽर्थः ॥ १ ॥ इति प्रथमोऽध्यायः ॥ १ ॥

: ७ (अ. सं.)

अथ द्वितीयोऽध्यायः ।

[२]

अथ प्रथमप्रपाठके द्वितीयोऽर्थः ॥ १ ॥

(१-२२) १, ४ श्रुतकसः सुकसो वा जाग्रिरसः; २, ८, १३-१५ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः ३ मेधाविधिः; काण्वः मित्र-
मेधाजाग्रिरसः; ५ इतिविधिः काण्वः; ६ कुसीदी काण्वः; ७ त्रिशोकः काण्वः; ८ विश्वामित्रो गायिनः; १० मनुष्यन्दा
वैश्वामित्रः; ११ क्षुनःक्षेप जाजीमर्तिः; १२ नारदः काण्वः; १३ जवत्सारः काण्वपः; १७ (१) क्षुनःक्षेप
जाजीमर्तिः स देवराजः कृत्रिमो वैश्वामित्रः; १७ (२-३) मेध्याविधिः काण्वः; १८ (१, ३) असितः
काण्वयो देवलो वा; १८ (२) जमहीयुराग्रिरसः; १९ त्रित काण्वः; २० सप्तर्षयः (१ भरद्वाजो
नारदस्वहा, २ कश्यपो मारीचः; ३ गौतमो राहुगणः, ४ जत्रिजौमः, ५ विश्वामित्रो गायिनः, ६ जमवसि-
मारीचः, ७ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः); २१ शावाच जात्रेयः; २२ (१-२) जमिवाक्षुषः; २२ (३)
प्रजापतिर्वैश्वामित्रो वाण्यो वा ॥ १-१२ इन्द्रः; १३ अग्निः; १४ उषोः; १५ जमिनी; १६-२२
पवमानः सोमः ॥ १ (२-३)—११; १६-१९, २१; गायत्री, १२, २२ (१-२) उषिगृह्यः
१३-१५, २० प्रगाथः= (विप्रमा बृहती, समा सरोबृहती); ४ (१), २२ (३) मनुष्यन्दा

- ७१३ पातमा वा अन्धस इन्द्रमभि प्र गायत । विश्वासाहं शतक्रतुं मं हिष्टं चर्षणीनाम् ॥ १ ॥
- ७१४ पुकृहत् पुकृदुतं गाथान्या ३९ सनश्रुतम् । इन्द्र इति ब्रवीतन ॥ २ ॥
- ७१५ इन्द्र इषो महोनां वाता वाजानां नृनुः । महाश्वाभिश्वा यमत ॥ ३ ॥ १ (वा) ॥
- ७१६ अ व इन्द्राय मादनं ह्येभ्वाय गायत । सखायः सोमपात्रे ॥ १ ॥
- ७१७ शरसेदुक्थं सुदानव उत दुक्षं यथा नरः । चक्रमा सत्यराथसे ॥ २ ॥
- ७१८ त्वं न इन्द्र वाजयुस्त्वं गन्तुः शतक्रतो । त्वं हिरण्ययुर्वसो ॥ ३ ॥ २ (गौ) ॥
- ७१९ वयमु त्वा तदिदृथो इन्द्र त्वायन्तः सखायः । कण्वा उक्थेभिर्जरन्ते ॥ १ ॥
- ७२० न वेमन्यदा पपन वज्रिपसो नविद्यौ । तवेदु स्तोमैदिककेत ॥ २ ॥
- ७२१ इच्छन्ति देवाः सुवन्तं न स्वमाय स्पृहयन्ति । यन्ति प्रमादमतन्द्राः ॥ ३ ॥ ३ (पा) ॥
- ७२२ इन्द्राय मङ्गने सुतं परि द्योमन्तु नो गिरः । अर्कमर्वन्तु कारवः ॥ १ ॥
- ७२३ यस्मिन्विद्वा अधि श्रियो रणन्ति सप्त सरसदः । इन्द्रं सुते हवामहे ॥ २ ॥
- ७२४ त्रिकद्रुकेषु चेतनं देवासो यक्षमन्तत । तमिद्वर्धन्तु नो गिरः ॥ ३ ॥ ४ (ला) ॥

॥ इति प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥

- ७२५ अयं त इन्द्र सोमो निपूतो अधि बर्हिषि । पहीमस्य द्रवा पिब ॥ १ ॥
- ७२६ शाचिगो शाचिपूजनाय रणाय ते सुतः । आखण्डल प्र ह्यसे ॥ २ ॥

- ७२७ यस्ते ऋक्बुधो णपात्प्रणपात्कुण्डपात्त्यः । त्वस्मि दक्ष आ मनः ॥ ३ ॥ ५ (वि) ॥
- ७२८ आ तू न इन्द्र क्षुमन्तं चित्रं प्रामरं सं गुमाय । महाहस्ती वक्षिणेन ॥ १ ॥
- ७२९ विषा हि त्वा तुविर्कर्म तुविदेष्णं तुवीमधम् । तुविमाधमवौमिः ॥ २ ॥
- ७३० न हि त्वा मूर देवा न मतोसो दिव्सन्तम् । मीमं न गां वायन्ते ॥ ३ ॥ ॥६(कि)॥
- ७३१ अमि त्वा वृषभा सुते सुतस्सुजामि पीतये । मृषा व्यश्नुदी मवम् ॥ १ ॥
- ७३२ मा त्वा मूर अविष्यवो मोपहस्वान आ वमन् । मा कीं ब्रह्माक्षिष वनः ॥ २ ॥
- ७३३ इह त्वा गोपरीणसं महे मन्वन्तु राधसे । सरो गौरो यथा पिब ॥ ३ ॥ ॥७(वा)॥
- ७३४ इदं वसो सुतमन्धः पिबा सुपूर्णमुदरम् । अनामिथ्ररिमा ते ॥ १ ॥
- ७३५ नृमिथौतः सुतो अह्नैरज्या वारिः परिपूतः । अश्वो न निकतो नदीधु ॥ २ ॥
- ७३६ ते ते यव यथा गोमिः स्वाहुमकर्म श्रीणन्तः । इन्द्र त्वास्मिस्तस्यमाये ॥ ३ ॥ ॥८(घौ)॥
- इति द्वितीयः खण्डः ॥ १ ॥
- ७३७ इवश्वन्वोजसा सुतस्सराधानां पते । पिबा त्वाश्चर्यं गर्विणः ॥ १ ॥
- ७३८ यस्ते मनु स्वधामसत्सुते नि यच्छ तन्वम् । स त्वा ममसु सोम्य ॥ २ ॥
- ७३९ प्र ते अश्रोतु कुक्ष्योः मेन्द्र ब्रह्मणा शिरः । प्र बाहू मूर राधसा ॥ ३ ॥ ॥९(पी)॥
- ७४० आ त्वेता नि वीदतेन्द्रममि प्र गायत । सखाय स्तोमदाहसः ॥ १ ॥
- ७४१ पुरुतमं पुरुणामीशानं वार्योणाम् । इन्द्रसोमि सचा सुते ॥ २ ॥
- ७४२ स वा नो योग आ भुवत्स राये स पुरन्त्या । गमद्वाजेमिरा स नः ॥ ३ ॥ ॥१०(टी)॥
- ७४३ योगेयोगे तथस्तारं वाजेवाजे हवामहे । सखाय इन्द्रसुतये ॥ १ ॥
- ७४४ अनु प्रतनस्यौकसे हुवे तुविप्रति नरम् । यं ते पूर्वं पिता हुवे ॥ २ ॥
- ७४५ आ या गमद्यदि श्रवत्सहक्षिणीमिरुतिमिः । वाजेमिरुप नो हवम् ॥ ३ ॥ ॥११(ला)॥
- ७४६ इन्द्र सुतेषु सोमिषु क्रतु पुनीष उक्थ्यम् । विदे वृषस्य दक्षस्य महाशहि वः ॥ १ ॥
- ७४७ स प्रथमे व्योमनि देवानां सवने वृधः । सुपारः सुध्रवस्तमः समप्युजिह्व ॥ २ ॥
- ७४८ तमु हुवे वाजसातय इन्द्र मराय शुष्मिणम् । मवा नः सुसे अन्तमः सखा वृधे ॥ ३ ॥ ॥१२(वा)॥

॥ इति तृतीयः खण्डः ॥ १ ॥

- ७४९ यना वो अमि नमसोजो नपातमा हुवे । प्रियं चेतिष्ठमरतिस्वध्वरं विध्वस्य दूतमसूतम् ॥ १ ॥

७५० स योजते अरुण विश्वभोजसा स वृषधत्स्वाहुतः ।

सुप्रभा यक्षः सुशमी वसुनां देवः राधो जनानाम् ॥ २ ॥ ॥१३ (सु)॥

७५१ प्रत्यु मदहर्षायत्युच्छन्ती दुहिता दिवः । अपो मही वृणुते चक्षुषा तमो ज्योतिष्कृणोति सूनरी ॥ १ ॥

७५२ उदुक्षियाः सृजते सूर्यः अक्षा उद्यन्नक्षत्रमर्चिवत् ।

तवेदुषो व्युधि सूर्यस्य च सं मत्तेन गमेमहि ॥ २ ॥ ॥१४ (वा)॥

७५३ इमा उ वां दिविष्टय उक्षा हवन्ते अभिना । अयं वामक्षेऽवसे शचीवसू विशाविशः हि गच्छथः ॥ १ ॥

७५४ युषं चित्रं वदधुभोजनं नरा जोदेथाः सृनुतावते ।

अवाग्रथः समनसा नि यच्छतं पिबतः सौम्यं मधु ॥ २ ॥ ॥१५ (वा)॥

॥ इति चतुर्थः खण्डः ॥४॥

७५५ अस्य प्रक्षामजु धृतः शुक्रं वृषुहे अहयः । पयः सहस्रसामुषिम् ॥ १ ॥

७५६ अयं सूर्य इषोपदगायः सरांसि धावति । सप्त प्रवत आ दिवम् ॥ २ ॥

७५७ अयं विश्वानि विष्टति पुनानो भुवनोपरि । सोमो देवो न सूर्यः ॥ ३ ॥ ॥१६ (ति)॥

७५८ एष प्रत्नन जन्मना देवो देवेभ्यः सुतः । हरिः पवित्रं अर्पति ॥ १ ॥

७५९ एष प्रत्नेन मन्मता देवो देवेभ्यस्परि । कविर्विप्रेण वावृधे ॥ २ ॥

७६० वृहानः प्रत्नामित्पयः पवित्रं परि विच्यसे । क्रन्दं देवाः अजीजनः ॥ ३ ॥ ॥१७ (हा)॥

७६१ उप शिक्षापतस्त्युषो भियसमा घेहि शत्रवे । पवमानं विदा रयिम् ॥ १ ॥

७६२ उपो धु जातमन्तुरम् ॥ २ ॥

७६३ उपास्मै गायता नरः ॥ ३ ॥ ॥१८ (वौ)॥

॥ इति पञ्चमः खण्डः ॥ ५ ॥

७६४ प्र सोमासो विपश्चितोऽपो नयन्त ऊर्मयः । वनानि महिषा इव ॥ १ ॥

७६५ अमि प्रोणानि वभ्रवः शुक्राः श्रुतस्य धारया । वाजं गोमन्तमक्षरम् ॥ २ ॥

७६६ सुता इन्द्राय वायवे वरुणाय मरुद्भ्यः । सोमा अर्पन्तु विष्णवे ॥ ३ ॥ ॥१९ (वि)॥

७६७ प्र सोम देववीतये सिन्धुर्न पिब्ये अर्णसा ।

अश्वतोः पयसा मद्विरो न जायुविरच्छा कोशं मधुस्रुतम् ॥ १ ॥

- ७६८ आ हयतो अर्जुनो अत्के अव्यत प्रियः सुनुने मर्ज्यः ।
 तमीरहित्वन्त्यपसो यथा रथं नदीष्वा गमस्त्योः ॥ २ ॥ ॥२० (क)॥
- ७६९ प्र सोमासो मवच्युतः भवसे नो मघोनाम् । सुता विदथे अक्रमः ॥ १ ॥
- ७७० आदीर हंसो यथा गणं विश्वस्यावीवशन्मतिम् । अत्यो न गोभिरज्यते ॥ २ ॥
- ७७१ आदीर त्रितस्य योषणो हरिरहित्वन्त्यग्निभिः । इन्दुभिन्द्राय पीतये ॥ ३ ॥ ॥२१ (ली)॥
- ७७२ अया पवस्व देवयु रेमन्यविभं पर्येपि विश्वतः । मघोभोरा असुक्षत ॥ १ ॥
- ७७३ पवते हयतो हरिः ॥ २ ॥
- ७७४ प्र सुन्वानायान्वसोः ॥ ३ ॥ ॥२२ (लि)॥

इति षष्ठः सर्गः ॥ ६ ॥

॥ इति प्रथमपाठके द्वितीयोऽर्धः प्रथममपाठकस्य समाप्तः ॥ १ ॥

॥ इति द्वितीयोऽध्यायः ॥ २ ॥

अथ तृतीयोऽध्यायः ।

[१]

अथ द्वितीयमपाठके प्रथमोऽर्धः ॥ २ ॥

- (१-१९) १ अमदाग्निसर्गवः, २, ५, १५ प्रमदीयुराग्निरसः, ३ कश्यपो मारीचः, ४, १० धृगुर्वाक्यिर्जमदग्निसर्ग-
 र्गवो वा; ६-७ मेधातिथिः काण्वः, ८ मधुच्छन्दा वैष्वाभिनः, ९ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः, ११ उपमन्धुर्वासिष्ठः;
 १२ शंभुर्वाहस्पत्यः, १३ वालासिध्याः, प्रकण्वः काण्वः, १४ द्रुमेव जाग्निरसः, १६ बहुषो मानवः, १७
 (१-२) शिकता निवावरी, १७ (३) धूमियोऽजाः, १८ भुतकक्षः सुकक्षो वा आग्निरसः, १९ जेवा
 मधुच्छन्दाः, ॥ १-५, १०-११, १५-१७ पवमानः सोमः, ६ अतिवः, ७ मिगावरुणी, ८, १९-१४,
 १६-१९ इन्द्रः, ९ इन्द्रासो ॥ १-१०, १५, १८ गायत्री, ११ त्रिष्टुप्, १२-१४ प्रगाथाः =
 (विष्वा बृहती, समा सतोबृहती), १६, १९ अमुष्टुप्, १७ जगती ॥

- ७७५ पवस्व वाचो अभियः सोम चित्राभिरुतिभिः । अभि विश्वानि काव्या ॥ १ ॥
- ७७६ त्वंसमुद्रिया अपोऽभियो वाच इरयन् । पवस्व विश्वचर्षणे ॥ २ ॥
- ७७७ तुम्येमा भुवना कवे महिम्ने सोम तद्विधरे । तुम्ये धावन्ति धेनवः ॥ ३ ॥ ॥ १ (यी)॥
- ७७८ पवस्वेन्दो वृषा सुतः कृषी नो यशसो जने । विश्वा अप द्वियो जहि ॥ १ ॥
- ७७९ यस्य ते सख्ये वयसासहाम पृतन्यतः । तवेन्दो शुल उरुमे ॥ २ ॥
- ७८० या ते भीमान्यायुधा तिग्मानि सन्ति धूर्वणे । रक्षा समस्य नो निदः ॥ ३ ॥ ॥ २ (इ) ॥

- ७८१ वृषा सोम शुमा^{१२}असि वृषा देव वृषप्रतः । वृषा धर्माणि वृषिषे ॥ १ ॥
- ७८२ वृष्णस्ते वृष्ण्य^{१२}शवो वृषा वने वृषा सुतः । स त्वं वृषन्वपेदसि ॥ २ ॥
- ७८३ अश्वो न चक्रदो वृषा सं गा इन्दो समर्वतः । वि नो राये^{१२}दुरो वृषि ॥ ३ ॥ ॥३ (जु)॥
- ७८४ वृषा ह्यसि भानुना शुमन्तं त्वा हवामहे । पवमान स्वदेशम् ॥ १ ॥
- ७८५ यदग्निः परिविध्यसे मनुज्यमान आयुमिः । द्रोणे सवस्थमस्तुषे ॥ २ ॥
- ७८६ आ पवस्य सुवीर्यं मन्वमानः स्वायुध । इहो विन्दवा गदि ॥ ३ ॥ ॥४ (यो)॥
- ७८७ पवमानस्य ते वर्यं पवित्रमभ्युन्दतः । सत्तित्वमा वृणीमहे ॥ १ ॥
- ७८८ ये ते पवित्रमयोऽभिक्षरन्ति धारया । तेभिर्नः सोम मृडय ॥ २ ॥
- ७८९ स नः पुनान आ भर रर्यं वीरवतीमिषम् । इधानः सोम विभ्वतः ॥ ३ ॥ ॥५ (का) ॥
- इति प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥
- ७९० अग्निं वृत्तं वृणीमहे होतारं विभ्वेदसम् । अस्य यज्ञस्य सुकृतम् ॥ १ ॥
- ७९१ अग्निमग्निहवीमभिः सदा हवन्त विष्पतिम् । हव्यवाहं पुनमियम् ॥ २ ॥
- ७९२ अग्रे देवा^{१२} इहा वह जज्ञानो वृक्तवर्हिषे । असि होता न इक्ष्यः ॥ ३ ॥ ॥६ (यो)॥
- ७९३ मित्रं वर्यं हवामहे वरुणं सोमपीतये । या जाता पूतदक्षसा ॥ १ ॥
- ७९४ ऋतेन यावृतावृथावृतस्य ज्योतिषरूपती । ता मित्रावरुणा हुवे ॥ २ ॥
- ७९५ वरुणः प्राविता भुवन्मित्रो विश्वामिकृतिभिः । करतां नः सुपथसः ॥ ३ ॥ ॥७ (वा) ॥
- ७९६ इन्द्रमिन्द्राथिनो बृहदिन्द्रमर्कमिरर्कणः । इन्द्रं वाणीरनूषत ॥ १ ॥
- ७९७ इन्द्र इक्ष्योः सखा समिदं आ वचोयुजा । इन्द्रो वज्री हिरण्ययः ॥ २ ॥
- ७९८ इन्द्रं वाजेषु नोऽव सहस्रप्रवनेषु च । उग्र उग्रामिकृतिभिः ॥ ३ ॥
- ७९९ इन्द्रो वीर्याय चक्षस आ सूर्यरोहयदिवि । वि गोभिरद्विमैत्यत् ॥ ४ ॥ ॥८ (का)॥
- ८०० इन्द्रे अग्रा नमो बृहत्सुवृषितमेरयामहे । धिया धेना अवस्यवः ॥ १ ॥
- ८०१ ता हि शम्भन्त इडत इत्या विप्रास ऊतये । सबाथो वाजसातये ॥ २ ॥
- ८०२ ता वा गीर्भिर्विपन्युवः प्रयस्वन्तो हवामहे । मेघसाता सनिष्यवः ॥ ३ ॥ ॥ ९ (हु)॥
- ॥ इति द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥
- ८०३ वृषा पवस्य धारया मन्वते न मत्सरः । विश्वा दधान ओजसा ॥ १ ॥

८०४ तं त्वा धर्तारमोण्योऽः पवमान स्वदेशम् । हिन्वे वाजेषु वाजिनम् ॥ २ ॥

८०५ अया चित्तो विपानया हरिः पवस्व धारया । युजं वाजेषु चोदय ॥ ३ ॥ १० (ट) ॥

८०६ वृषा शोणो अभिकनिक्कद्वा नदयन्नेपि पृथिवीमुत याम् ।

इन्द्रस्येव वज्रुरा ऋण्व आजौ प्रचोदयन्नेपि वाचमेमाम् ॥ १ ॥

८०७ रसाव्यः पयसा पिबमान इरयन्नेपि मधुमन्तमशुम् ।

पवमान सन्तनिमेपि कृण्वन्निन्द्राय सोम परिपिच्यमानः ॥ २ ॥

८०८ एवा पवस्व मदिरो मदायोदग्रामस्य नमयन्वधस्तुम् ।

परि वर्णं भरमाणो रुशन्तं गव्युनो अयं परि सोम सिक्तः ॥ ३ ॥ ११ (टि) ॥

॥ इति मृगीयः खण्डः ॥ ३ ॥

८०९ त्वामिच्छि हवामहे सातौ वाजस्य कारवः । त्वां वृत्रेभ्यिन्द्र सत्पति नरस्त्वां काष्ठास्ववेतः ॥ १ ॥

८१० सं त्वं नश्चिन्नं वज्रहस्त धृष्णुया मह स्तवानो अद्रिषः ।

गामभ्यः पर्ययमिन्द्र सं किं सन्ना वाजं न जिग्युषे ॥ २ ॥ १२ (कु) ॥

[भा० १० । उ० २ । ख० ५]

८११ अग्निं प्र वः सुराधसमिन्द्रमर्चं यथा विदे ।

यो जरितृभ्यो मधवा पुरुषसुः सहस्रेणेव शिक्षति ॥ १ ॥

८१२ शतानीकेव प्र जिगाति धृष्णुया हस्ति वृत्राणि दाशुषे ।

गिरेरिव प्र रसा अस्थ पिन्विरे वृत्राणि पुरुभोजसः ॥ २ ॥ १३ (दि) ॥

[भा० ११ । उ० भा० । ख० ३]

८१३ त्वामिदा ह्यो नरोऽपीप्यन्वभिन्न भूण्यः ।

स इन्द्र स्तामवाहस इह भुक्ष्युप स्वसरमा गहि ॥ १ ॥

८१४ मत्स्वा सुशिप्रिन्द्ररिषस्तमीमहे त्वया भूषन्ति वैधसः ।

तव भवाः स्युपमान्युष्य सुतेष्विन्द्र गिर्वणः ॥ १ ॥ १४ (क) ॥

॥ इति ऋतुर्थः खण्डः ॥ ४ ॥

[भा० १२ । उ० भा० । ख० १]

८१५ यस्ते मदी वरेण्यस्तेना पवस्वान्धसा । देवावीरघराः सह ॥ १ ॥

८१६ जग्निवृत्रमभिभियः सस्निर्वाजं दिवेदिवे । गोपातिरधसा आसि ॥ २ ॥

८१७ सम्मिस्तो अदयो भुवः स्रपस्थामिर्न धेनुभिः । सीवं चछयेनो न यौनिमा ॥३॥ ॥१५ (चौ)

[भा० १२ । उ० १ । स्व० नास्ति]

८१८ अयं पूषा रयिमंगः सोमः पुनानो अर्षति । पतिर्विभ्यस्य भूमनो व्यत्यद्रोवसी उमे ॥१॥

८१९ समु मिया अनूषत गावो मदाय घृन्धयः । सोमासः कृण्वते पथः पवमानास इन्धवः ॥२॥

८२० य जोषिष्ठस्तमा भर पवमान अवाप्यम् । यः पञ्च चर्वणीरमि रयि येन धनामहे ॥ ३ ॥ ॥१६ (कु)॥

[भा० १९ । उ० २ । स्व० ५]

८२१ कृषा मतीनां पवते विचक्षणः सोमो अह्नां प्रतरीतोषसां दिवः ।

प्राणा सिन्धूनां कलशां अचिक्रद्विन्द्रस्य ह्यार्धाविशन्मनीषिभिः ॥ १ ॥

८२२ मनीषिभिः पवते पूर्व्यः कविर्नुमिषेतः परि कौशां अस्थिवत् ।

भित्तस्य नाम जनयन्मधु क्षरसिन्द्रस्य वायुं सख्याय वर्धयन् ॥ २ ॥

८२३ अयं पुनान उषसो अरोचयदयं सिन्धुभ्यो अभवदु लोकाकृत् ।

अयं निः सप्त दुदुहान आशिरं सोमो हृदे पवते चारु मत्सरः ॥ ३ ॥ ॥१७ (गौ)॥

॥ इति पञ्चमः खण्डः ॥५॥ [भा० ३६ । उ० ३ । स्व० ४]

८२४ एषा ह्यसि वीर्युरेवा शूर उत स्थिरः । एषा ते राष्ट्र्यं मनः ॥ १ ॥

८२५ एषा रातिस्तुविमग विभ्वेमिर्धायि धावुभिः । अधा चिदिन्द्र नः सखा ॥ २ ॥

८२६ सो धु ब्रह्मेण तन्द्रयुर्मवो वाजानां पते । मत्स्वा सुतस्य गोमतः ॥ ३ ॥ ॥१८ (ति)॥

[भा० १४ । उ० १ । स्व० ३]

८२७ इन्द्रं विभ्वा अभीवृथत्समुद्र्यचक्षं गिरः । रथीतमं रथीनां वाजानां सत्पतिं पतिम् ॥ १ ॥

८२८ सख्ये त इन्द्र वाजिनो मा मेम शवसस्पते । त्वामभि प्र नोनुमो जेतारमपराजितम् ॥ २ ॥

८२९ पूर्वसिन्द्रस्य रातयो न वि दस्यंत्यूतयः ।

यवा वाजस्य गोमत स्तोतृभ्यो मरुहते मघम् ॥ ३ ॥ ॥१९ (जी)॥

[भा० १८ । उ० नास्ति । स्व० ४]

इति षष्ठः खण्डः ॥ ६ ॥ ॥ इति द्वितीयमपाठके त्रयमोऽर्धः ॥ २ ॥

॥ इति तृतीयोऽध्यायः ॥ ३ ॥

अथ चतुर्थोऽध्यायः ।

[२]

अथ द्वितीयप्रपाठके द्वितीयोऽर्धः ॥ २ ॥

(१-१९) १ जमदग्निर्माग्विः, २ मृगुर्वाक्यिर्जमदग्निर्माग्विः वा; ३ कर्मिर्माग्विः, ४ कश्यपो मारीचः, ५ मेधा-
विधिः काण्वः, ६-७ मधुच्छन्दा वैश्वामित्रः, ८ भरद्वाजो बार्हस्पत्यः, ९ सप्तर्षयः (१ भरद्वाजो बार्हस्पत्यः, २ कश्यपो
मारीचः, ३ गोतमो राहुगणः, ४ अग्निर्मौमः, ५ विश्वामित्रो गायनिः, ६ जमदग्निर्माग्विः, ७ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः),
१० पराशरः शाण्वः, ११ पुरुदम्भा जाह्निरसः, १२ मेधाविधिः काण्वः, १३ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः, १४ श्रित आण्वः,
१५ ययातिर्नाहुषः, १६ पवित्र आगिरसः, १७ सोमरिः काण्वः, १८ गोपुस्त्यश्चक्षिनौ काण्ववायवी; १९ तिरमोरा-
गिरसौ ॥ १-४, ९, १०, १४-१६ पवमानः सोमः ५, १७ कर्मिः, १ मित्रावरुणौ ७ मरुतः, ७ (१, ३) इन्द्रश्च;
८ इन्द्राववी; ११-१३, १८-१९ इन्द्रः ४ १-८, १४ गायत्री, ९ (३) द्विपदा विराट्; १० त्रिष्टुप्; ९ (१-२)
११, १३ प्रगाथः = (विपमा बृहती, समा सप्तोबृहती); १२ बृहती, १५, १९ ऋजुष्टुप्; १६ जगती, १७
प्रगाथः = (विपमा ककुप्, समा सप्तोबृहती); १८ दम्पिक् ॥

८३० एत अमुग्रमिन्द्रवस्तिरः पवित्रमाशवः । विश्वान्यमि सौमगा ॥ १ ॥

८३१ विष्ण्वन्तो वुरिता पुरु सुगा तोकाय वाजिनः । त्मदा कृण्वन्तो अर्वतः ॥ २ ॥

८३२ कृण्वन्तो वरिषो गवेऽभ्यवर्न्ति सुष्टुतिम् । इदामस्मभ्य ५ संयतम् ॥ ३ ॥ १ (था) ॥

[पा० ७। उ० नास्ति । स्व० २]

८३३ राजा मेधाभिरीयते पवमानो मनावधि । अन्तरिक्षेण यातवे ॥ १ ॥

८३४ आ नः सोम सहो जुषो रूपं न वर्चसे भर । सुष्वाणो देववीतये ॥ २ ॥

८३५ आ न इन्द्रो शातग्विनं गवां पोष ५ स्वस्यम् । बहा भगसिमतये ॥ ३ ॥ २ (छा) ॥

[पा० १४। उ० नास्ति । स्व० २]

८३६ तं त्वा जुष्णानि विभ्रत ५ सधस्थेषु सहो दिवः । चाव ५ सुकृत्ययेमहे ॥ १ ॥

८३७ संवृकधृष्णुमुकथ्यं महामहिमतं मदम् । शतं पुरो रुक्मणिम् ॥ २ ॥

८३८ अतस्त्वा रयिरभ्ययद्राजान ५ सुकृतो दिवः । सुपणो अय्यथी भरत ॥ ३ ॥

८३९ अथा हित्वान इन्द्रियं ज्यायो महित्वमानवो । अभिदिदृक्षिर्वणिः ॥ ४ ॥

८४० विश्वस्मा इ स्वदेशो साधारण ५ रजस्तुरम् । गोपामृतस्य विमरेत् ॥ ५ ॥ ३ (इ) ॥

[पा० २६। उ० नास्ति । स्व० ६]

८४१ इये पवस्व धारया मुज्यमानो मनीषिभिः । इन्दो रुक्मिणि गा इदि ॥ १ ॥

८४२ पुनानो वरिषस्कृध्यूजं जनाव गिर्वणः । हरे सुजान आशिरम् ॥ २ ॥

८४३ पुनानो देववीतय इन्द्रस्य याहि निष्कृतम् । घुतानो वाजिभिर्हितः ॥ ३ ॥ ॥४ (या)॥
इति प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥ [अ० १७ । उ० नास्ति । स्व० २]

८४४ अग्निनाशिः समिष्यते कविर्यद्वपतिर्युवा । हव्यवाड्जुह्वायः ॥ १ ॥

८४५ यस्त्वामग्ने हविष्यतिर्दूतं देव सपर्यति । तस्य स्म प्राविता मव ॥ २ ॥

८४६ यो अग्निं देववीतये हविष्मा९ आविवासति । तस्मै पावक मृडय ॥ ३ ॥ ॥ ५ (रि) ॥
[अ० १३ । उ० नास्ति । स्व० ३]

८४७ मित्र९हुवे पूतदक्षं वरुणं च रिशावसम् । धियं घृताची९साधन्ता ॥ १ ॥

८४८ ऋतेन मित्रावरुणाघृतावृधावृतस्पृष्टा । कर्तुं बृहन्तमाशाये ॥ २ ॥

८४९ कवी नो मित्रावरुणा तुविजाता उरुक्षया । दक्षं वधाते अपसम् ॥ ३ ॥ ॥ ६ (व) ॥
[अ० १० । उ० नास्ति । स्व० १]

८५० इन्द्रेण स९हि दक्षसे संजग्मानो अभिभ्युषा । मन्तुं समानवर्चसा ॥ १ ॥

८५१ आदह स्वधामनु पुनर्गर्मेत्वमेरिरे । वधाना नाम यक्षिणम् ॥ २ ॥

८५२ वीडु चिदारुजत्नुभिर्गुहा चिदिन्द्र वह्निभिः । अविन्द उक्षिया अनु ॥ ३ ॥ ॥ ७ (ति) ॥
[अ० १४ । उ० १ । स्व० ३]

८५३ ता हुवे ययोरिदं पन्ने विश्वं पुरा कृतम् । इन्द्राग्नी न मर्धतः ॥ १ ॥

८५४ उमा विधनिना मृध इन्द्राग्नी हवामहे । ता नो मृडात ईद्वयो ॥ २ ॥

८५५ हयो वृत्राण्याया हयो दासानि सत्पती । हयो विश्वा अप द्विषः ॥ ३ ॥ ॥ ८ (पी) ॥
॥ इति द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥ [अ० १० । उ० १ । स्व० ४]

८५६ अभि सोमास आयवः पवन्ते मर्धं मवम् ।
समुद्रस्याधि विष्टपे मनीषिणो मत्सरासो मदच्युतः ॥ १ ॥

८५७ तरत्समुद्रं पवमान ऊर्मिणा राजा देव ऋतं बृहत् ।

अर्षा मित्रस्य वरुणस्य धर्मेणा प्र हिन्वान ऋतं बृहत् ॥ २ ॥

८५८ नुमिर्येमाणो हयतो विचक्षणो राजा देवः समुद्र-यः ॥ ३ ॥ ॥ ९ (ड) ॥
[अ० १५ । उ० नास्ति । स्व० ५]

८५९ तिस्रो वाच ईरयति प्र वहिर्ऋतस्य धीर्ति ब्रह्मणो मनीषाम् ।

गावो यन्ति गोपतिं पृच्छमानाः सोमं यन्ति मतयो वावशानाः ॥ १ ॥

८६० ^{३ ३ १ १ ३ १ १ ३ १ ३ ३ १ ३ ३ १ ३ ३ १ ३} सोमं गावो धेनवो वावशाजाः सोमं विप्रा मतिभिः पूरुछमानाः ।

^{१ १ ३ १ ३ ३ १ ३ ३ १ ३ ३ ३ १ ३ ३ ३ १ ३} सोमः सुत ऋच्यते पवमानः सोमे अर्काक्षिपुमः सं नवन्ते

॥ २ ॥

८६१ ^{३ १ ३ ३ ३ १ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३} यवा नः सोम परिषिच्यमान आ पवस्व पूयमानः स्वस्ति ।

^{३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३} इन्द्रमा विशा बृहता मधेन वर्षया वाचं जनया पुरंधिम

॥ ३ ॥ ॥ १० (पी) ॥

॥ इति तृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥ [भा० ३० । उ० १ । स्व० ४]

८६२ ^{१ २ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३} यदथाव इन्द्र ते शतशतं भूमीयत स्युः । न त्वा वज्रिन्तसहस्रं शूर्या अनु न जातमष्ट रोदसी ॥ १ ॥

८६३ ^{१ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३} आ प्रमाथ महिना वृण्ण्या वृषन्विश्वं शविष्ठ शर्वसा ।

^{३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३} अस्मा श्वम मघवन् गोमति व्रजे वज्रि विश्रामिषतिभिः

॥ २ ॥ ॥ ११ (ली) ॥

[भा० १९ । उ० नास्ति । स्व० ४]

८६४ ^{३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३} वयं य त्वा सुतावन्त आपो न वृक्तवर्हिषः । पवित्रस्य प्रब्रवणेषु वृत्रहन्परि स्तोतार आसते ॥ १ ॥

८६५ ^{३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३} स्वरमि त्वा सुते नरो वसो निरेक उक्थिनः ।

^{३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३} कदा सुते दृषाण ओक आ गमविन्द्र स्वन्दीव वरसगाः

॥ २ ॥

८६६ ^{३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३} कण्वेमिर्धृष्ण्या धृषद्व्राजं धृषि सहस्रिणम् ।

^{३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३} पिशङ्गकपं मघवन्विचर्वणे मधू गोमन्तमीमहे

॥ ३ ॥ ॥ १२ (छा) ॥

[भा० २० । उ० २ । स्व० २]

८६७ ^{३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३} तरणिरित्तिषासति वाजं पुरंध्या युजा । आ व इन्द्र पुब्रह्म नमे गिरा नेमि तष्टेव सुदुवम् ॥ १ ॥

८६८ ^{३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३} न दुन्दुतिर्द्विषादेष्टु हास्यते न क्षेधन्त शरयिर्नशत् ।

^{३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३} सुशक्तिरिन्मघवं तुभ्यं मावते देव्या यत्पार्थ दिवि

॥ १३ ॥ ॥ १३ (यि) ॥

॥ इति चतुर्थः खण्डः ॥ ४ ॥ [भा० १० । उ० नास्ति । स्व० ३]

८६९ ^{३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३} तिस्रो वाच उदीरते गावो मिमन्ति धेनवः । हरिरेति कनिकदत्

॥ १ ॥

८७० ^{३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३} अग्नि ब्रह्मीरनूषत यक्षीकृतस्य मातरः । मर्जयन्तीर्दिवः शिशुम्

॥ २ ॥

८७१ ^{३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३} रायः समुद्राश्चतुरोऽस्यस्यसोम विश्वतः । आ पवस्व सहस्रिणः

॥ ३ ॥ ॥ १४ (छा) ॥

[भा० १८ । उ० १ । स्व० २]

८७२ ^{३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३ ३} सुतासो मधुमक्षमाः सोमा इन्द्राय मन्दिनः । पवित्रवन्तो अक्षरं देवान्गच्छन्तु वो मयाः ॥ १ ॥

८७३ इन्दुरिन्द्राय पवत इति देवासी अभुवन् । वाचस्पतिर्मन्त्रस्यते विश्वस्येशान ओजसः ॥ २ ॥

८७४ सहस्रधारः पवते समुद्रो वाचमीह्वयः । सोमस्पती रयीणां सखेन्द्रस्य दिवेदिवे ॥ ३ ॥ ॥१५(लि)॥
[चा० २९ । उ० नास्ति । स्व० २]

८७५ पवित्रं ते विततं ब्रह्मणस्पते प्रभुर्गामाणि पर्येषि विश्वतः ।

अतप्ततनूर्न तदामो अश्लुते श्रुतास इहहन्तः स तवाशत ॥ १ ॥

८७६ तपोष्पवित्रं विततं दिवस्पदेऽर्चन्तो अस्य तन्तवो व्यस्थिरन् ।

अवन्त्यस्य पवितारमाशवो दिवः पृष्ठमधि रोहन्ति तेजसा ॥ २ ॥

८७७ अरुचचवुपसः पृश्निरभिय उक्षा मिमेति भुवनेषु वाजयुः ।

मायाविनो ममिरे अस्य मायया नृचक्षसः पितरो गर्भमा वधुः ॥ ३ ॥ ॥१६(डु)॥

॥ इति पञ्चमः खण्डः ॥ ५ ॥ [चा० ३८ । उ० १ । स्व० ५]

८७८ प्र मरुदिष्टाय गायत श्रुताज्ञे बृहते शुक्रशोचिषे । उपस्तुतासो अग्नये

॥ १ ॥

८७९ आ वरसते मधवा वीरवधशः समिद्धो घुम्याहुतः ।

कुविज्ञो अस्य सुमतिर्मवीरस्यच्छा वाजेभिरागमत् ॥ २ ॥ ॥१७(या)॥

[चा० १७ । उ० नास्ति । स्व० २]

८८० सं ते मदं गृणीमासि वृषणं पुशु सासहिम् । उ लोककृत्नुमद्रिचो हरिश्चियम्

॥ १ ॥

८८१ येन ज्योतीरप्यायधे मनधे च विवेद्विथ । मन्दानो अस्य बर्हिषो वि राजसि

॥ २ ॥

८८२ तदद्या चित्त उक्थिनोऽनु प्लुवन्नि पूर्वथा । वृषपत्नीरपो जया दिवेदिवे

॥ ३ ॥ ॥१८(डु)॥

[चा० २१ । उ० नास्ति । स्व० १]

८८३ सुधी हवं तिरद्व्या इन्द्र यस्त्वा सपर्यति । सुवीर्यस्य गोमनो रायस्पर्धि महाअसि ॥ १ ॥

८८४ यस्त इन्द्र नवीयसी गिरं मन्द्रामजोजनत् । चिकित्थिन्मनसं धियं प्रज्ञामृतस्य पिब्युपीम् ॥ २ ॥

८८५ तमु एवाम यं गिर इन्द्रमुक्त्यानि वावृधुः । पुरुषस्य पौरस्या सिषासन्तो वनामहे ॥ ३ ॥ ॥१९(फा)॥

॥ इति षष्ठः खण्डः ॥ ६ ॥ [चा० १५ । उ० २ । स्व० २]

इति द्वितीयप्रपाठके द्वितीयोऽर्धः, द्वितीयप्रपाठकस्य समाप्तः ॥ २ ॥

॥ इति चतुर्थोऽध्यायः ॥ ४ ॥

[8]

(१-२२) १ अकृष्ण भाषाः; २ जनेहीपुराक्षिरसः; ३ मेघ्यासिधः काण्वः; ४, १२ बृहन्मथिराक्षिरसः; ५ अगुर्वा-
काजिर्जमदक्षिर्भागवो वा; ६ सुर्वेभर आत्रेयः; ७ गुप्तमदः सौमकः; ८, २१ गोमो राहुगणः; ९, १३ बसिष्ठो मैत्रा-
वक्षणिः; १० बृहस्पतिर्जागस्यः; ११ सप्तर्षयः (१ भरद्वाजो बार्हस्पत्यः, २ कश्यपो मारिचः ३ गोमो राहुगणः;
४ अत्रिर्जैमिः, ५ विश्वामित्रो गायनिः, ६ जमदक्षिर्भागवः, ७ बसिष्ठो मैत्रावक्षणिः) १४ रत्नः काद्वपः;
१५ पुण्ड्रन्मा जाक्षिरसः; १६ अक्षितः काद्वप्यो देवको वा; १७ (१) साकिर्वासिष्ठः, १७ (२)
वरागिरसः; १८ अक्षिन्माक्षुषः; १९ प्रवर्द्धो वैदोदासिः; २० प्रयोगो मार्गवः; २१ पावकोऽभिर्वाह-
स्पत्यो वा, गृहपतियविष्टो सहस्रः पुत्रावन्मथरो वा; २२, ॥ १-५, १०-१२, १६-१९ पवमानः
सोमः; १, २० अक्षिः ७ मित्रावर्ज्यौ; ८, १३-१५, २१ हम्त्रः; ९ हम्त्र्योः २२ ॥ १, ६
चपली; २-५, ७-१०, १२, १६, २० गावत्री; ११, १५ प्रगाथः = (विषमा बृहदी,
समा सवोबृहदी), १३ विराट्; १४ (१) अवि जंगवी, १४ (२-३) उपरिप्यद्
बृहती; १७ काकुसः प्रगाथः = (विषमा ककुस, समा सवोबृहदी), १८ अण्डिक्
१९ त्रिष्टुप्, २१ पञ्चष्टुप् ॥

0 2 0

॥ ३ ॥

॥ ३ ॥ ५१(वी॥)

ۛ ۛ ۛ

И ? И

॥ ३ ॥ ॥२(पा)॥

讨论

॥ २ ॥

11 3 11

- ८९५ आ पवस्व महीमिषं गोमदिन्दो हिरण्यवत् । अश्ववत्सोम वीरवत् ॥ ४ ॥
 ८९६ पवस्व विश्वचर्षण आ मही रोदसी पृण । उषाः सूर्यो न रश्मिभिः ॥ ५ ॥
 ८९७ परि णः शर्मयन्त्या धारया सोम विश्वतः । सरा रसेव विष्टपम् ॥ ६ ॥ ॥३(भी)॥

[भा० ३५ । उ० ४ । स्व० ४]

॥ इति प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥

- ८९८ आशुरर्षे बृहन्मते परि प्रियेण धाम्ना । यत्रा देवा इति भुवन् ॥ १ ॥
 ८९९ परिष्कृण्वन्ननिष्कृतं जनाय यातयन्निपः । पृष्टिं दिवः परि स्रव ॥ २ ॥
 ९०० अयं स यो दिवस्पतिं रघुयामा पवित्र आ । सिन्धोरुर्मा व्यक्षरत् ॥ ३ ॥
 ९०१ सुत पति पवित्र आ त्विषिं दधान ओजसा । विचक्षाणो विरोचयन् ॥ ४ ॥
 ९०२ आविवासन्परावतो अथो अर्वावतः सुतः । इन्द्राय सिच्यते मधु ॥ ५ ॥
 ९०३ समीचीना अनूपत हरिश्चिन्त्यन्त्यद्रिभिः । इन्दुमिन्द्राय पीतये ॥ ६ ॥ ॥४(जी)॥

[भा० ३२ । उ० ३ । स्व० ४]

- ९०४ दिनन्ति सूरमुख्यः स्वसारो जामयस्पतिम् । महामिन्दुं महीयुषः ॥ १ ॥
 ९०५ पथमानं रुचारुचा देव देवेभ्यः सुतः । विश्वा वसून्त्या विशा ॥ २ ॥
 ९०६ आ पवमानं सुष्टुतिं वृष्टिं देवेभ्यो दुवः । इये पवस्व संयतम् ॥ ३ ॥ ॥५(इ)॥

॥ इति द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥ [भा० ११ । उ० नास्ति । स्व० १]

- ९०७ जनस्य गोपा अजनिष्ट जागृविराग्निः सुदक्षः सुविताय नव्यसे ।
 घृतप्रतीको बृहता दिविस्पृशा शुमद्भि भाति भरतेभ्यः शुचिः ॥ १ ॥
 ९०८ त्यामग्ने अङ्गिरसो गुहा हितमन्वविन्दं छिन्नधियाणं वनेवने ।
 स जायसे मथ्यमानः सहो महत्वामाहुः सह सस्पुत्रमङ्गिरः ॥ २ ॥
 ९०९ यक्षस्य केलुं प्रथमं पुरोहितमग्निं नरस्मिधस्थे समिन्धते ।
 इन्द्रेण देवैः सरथं स बर्हिषि सीदन्नि होता यजथाय सुकृतुः ॥ ३ ॥ ॥६(वे)॥

[भा० ३० । उ० नास्ति । स्व० ७]

- ९१० अयं वां मित्रावरुणा सुतः सोम ऋतावृधा । ममेदिह श्रुतं हवम् ॥ १ ॥
 ९११ राजानावनभिदुहा ध्रुवे सदस्युत्तमे । सहस्रस्थूण आशाते ॥ २ ॥
 ९१२ ता सभ्राजा घृतासुती आदित्या दानुनस्पती । सचेते अनवह्वरम् ॥ ३ ॥ ॥७(यि)॥

[भा० १५ । उ० १ । स्व० ३]

- ११३ इन्द्रो दधीचो अस्थभिर्धृत्राण्यप्रतिष्कृतः । अद्यान नवतीर्नव
॥ १ ॥
- ११४ इच्छन्नस्यै यच्छिरः पर्वतैश्चपश्चितम् । तद्विदच्छयैणावति
॥ २ ॥
- ११५ अत्राह गोरमन्वत नाम त्वष्टुरपीच्यम् । इत्या चन्द्रमसो गृहे
॥ ३ ॥ ॥ ८ (ती) ॥
[धा० १३ । उ० १ । स्व० ५]
- ११६ इयं वामस्य मन्मन इन्द्राग्नी पूर्यस्तुतिः । अत्राद्वृष्टिर्वाजनि
॥ १ ॥
- ११७ शृणुत जरितुर्हवमिन्द्राग्नी वनतं गिरः । ईशाना पिप्यतं धियः
॥ २ ॥
- ११८ मा पापत्वाय नो नरेन्द्राग्नी माभिश्चस्ये । मा नो रीरघतं निदे
॥ ३ ॥ ॥ ९ (चा) ॥
[इति वृषीयः ऋण्डः ॥ ३ ॥ [धा० १२ । उ० १ । स्व० २]
- ११९ पवस्व दक्षसाधनो देवेभ्यः पीतये हरे । मरुद्भयो वायवे मदः
॥ १ ॥
- १२० स देवैः शोभते वृषा कवियोऽनावधि प्रियः । पवमानो अदाभ्यः
॥ २ ॥
- १२१ पवमान धिया हितोऽमि योर्नि कनिकदत् । धमेणा वायुमारुहः
॥ ३ ॥ ॥ १० (स) ॥
[धा० ११ । उ० २ । स्व० १]
- १२२ तवाह सोम रारण सख्य इन्द्रो दिवेदिदे । पुरुणि वभ्रो नि चरन्ति मामव परिधीरति तारुहि १
॥ १ ॥
- १२३ तवाह नक्तमुत सोम ते विवा दुहानो वभ्र ऊधनि ।
॥ २ ॥ ॥ ११ (ति) ॥
[धा० १४ । उ० १ । स्व० ३]
- १२४ पुनानो अक्रमीदमि विश्वा मृधो विचर्षणिः । शुम्भन्ति विप्रं धीतिभिः
॥ १ ॥
- १२५ आ योनिमरुणो रुद्रमदिन्द्रो वृषा सुतम् । भ्रुवे सदसि सीदतु
॥ २ ॥
- १२६ नू नो रयि महामिन्द्रोऽस्मभ्यं सोम विश्वतः । आ पवस्व सहस्रिणम्
॥ ३ ॥ ॥ १२ (चा) ॥
[इति चतुर्थः ऋण्डः ॥ ४ ॥ [धा० १२ । उ० १ । स्व० २]
- १२७ पिबा सोममिन्द्र मदन्तु त्वा यं ते सुपाव हयैश्वाग्निः । सोतुर्वाहुभ्यार सुयतो नार्यो ॥ २ ॥
- १२८ यस्ते मदो गुण्यश्चारुस्ति येन वृत्राणि हर्यश्च हरसि । स त्वामिन्द्र प्रभूवसो ममसु ॥ २ ॥
- १२९ वोधा सु मे मघवन्वाचमेमां यां ते वसिष्ठो अर्चति प्रशस्तिम् ।
॥ ३ ॥ ॥ १३ (चा) ॥
[धा० १२ । उ० १ । स्व० २]
- १३० विश्वाः पृतना अभिभूतारं नरः सजुस्ततश्चुरिन्द्रं जजनुश्च राजसे ।
॥ १ ॥
क्रत्वे वरे स्थेमन्यामुरीमुतोऽग्रमोजिष्ठं तरसं तरस्विनम्

९३१ नेमि नमन्ति चक्षसा मेघं विप्रां अमिस्वरे । सुदीतयो वो अहुहोऽपि कर्णे तरस्विनः ससृकमिः ॥२॥

९३२ समु रेभासो अस्वरभिन्द्रं सोमस्य पीतये ।

स्वः पतिर्यदी वृधे घृतव्रतो ह्योजसा समूतिभिः

॥ ३ ॥ ॥१४(बी)॥

[चा० १२। उ० १। स्व० ३]

९३३ यो राजा चर्षणीनां याता रथेमिरभिगुः । विश्वासां तस्ता पृतनानां ज्येष्ठे यो वृत्रहा युगे ॥ १ ॥

९३४ इन्द्रं तं शुम्भ पुरुहन्मन्त्रसे यस्य द्विता विघतेरि ।

हस्तेन वज्रः प्रति धायि दशतो महा देवो न सूर्यः

॥ २ ॥ ॥१५(बि)॥

॥ इति पञ्चमः खण्डः ॥ ५ ॥ [चा० १७। उ० १। स्व० ३]

९३५ परि प्रिया दिवः कविर्वयांसि नप्योर्हितः । स्वानैर्याति कविक्रतुः

॥ १ ॥

९३६ स सुसुर्मातरा शुचिर्जातो जाते अरोचयत् । मह्यम्हा ऋतावृथा

॥ २ ॥

९३७ प्रम क्षयाय पण्यसे जनाय जुष्टो अहुहः । वीत्यर्थं पनिष्टये

॥ ३ ॥ ॥१६(रि)॥

[चा० ३। उ० नास्ति । स्व० ३]

९३८ त्वं ह्याक्षं दैव्यं पवमानं जनिमानि सुमत्तमः । अमृतत्वाय औषधम्

॥ १ ॥

९३९ येना नवम्वा दध्यक्षुषोणुते येन विप्रास आपिरे ।

देवानां सुखे अमृतस्य चारुणो येन अवास्याशत

॥ २ ॥ ॥१७(पौ)॥

[चा० १३। उ० १। स्व० नास्ति]

९४० सोमः पुनानं ऊर्मिणाव्यं वारं वि धावति । अग्रे वाचः पवमानः कनिक्कदत्

॥ १ ॥

९४१ धीमिर्दृजन्ति वाजिनं वने कीडन्तमत्यविम् । अभि त्रिपृष्ठं मतयः समस्वरन्

॥ २ ॥

९४२ असर्जि कलशां अभि मीढ्वात्सर्जिनं वाजयुः । पुनानो वाचं जनयन्नसिन्धवत् ॥ ३ ॥ ॥१८(फा)॥

[चा० १०। उ० २ स्व० २]

९४३ सोमः पवते जनिता मतीनां जनिता दिवो जनिता पृथिव्याः ।

जनिताग्नेजनिता सूर्यस्य जनितेन्द्रस्य जनितो वृष्णिः

॥ १ ॥

९४४ ब्रह्मा देवानां पदवीः कवीनामृषिर्विप्राणां महिषो मृगाणाम् ।

इयेनो मृग्राणां स्वधितिर्वनानां सोमः पवित्रमत्येति रेभन्

॥ २ ॥

९४५ प्रावीविपद्वाच ऊर्मि न सिन्धुर्गिर स्तोमान्पवमानो मनीषाः ।

अन्तः पश्यन्वृजनेमावराण्या तिष्ठति वृषभो गोषु जानन्

॥ ३ ॥ ॥१९(फ)॥

[चा० ३०। उ० २ स्व० ३]

१५६ त्वं नृचक्षा असि सोम विश्वतः पवमान वृषम ता वि धावसि ।

स नः पवस्व वसुमक्षिरण्यवद्वयं स्याम भुवनेषु जीवसे ।

॥ २ ॥

१५७ इष्टान इमा भुवनानि ईयसे युजान इन्दो हरितः सुपर्ण्यः ।

तास्ते क्षरन्तु मधुमद्भृतं पयस्तव व्रते सोम तिष्ठन्तु कृप्यः ।

॥ ३ ॥ ॥ १ (खी) ॥

[पा० ४१ । उ० १ । स्व० ४]

१५८ पवमानस्य विश्ववित्तं ते सर्गा असुक्षत । सूर्यस्येव न रश्मयः ।

॥ १ ॥

१५९ केतुं कृण्वं दिवस्पदि विश्वा रुपाभ्यर्षसि । समुद्रः सोम पिब्वसे ।

॥ २ ॥

१६० जज्ञानो वाचमिष्यसि पवमान विधर्मणि । क्रन्दं देवो न सूर्यः ।

॥ ३ ॥ ॥ २ (पो) ॥

[पा० १५ । उ० १ । स्व० २]

१६१ प्र सोमासो अधन्विषुः पवमानास इन्धवः । श्रीणाना अप्सु वृजते ।

॥ १ ॥

१६२ अमि गावो अधन्विषुरापो न प्रवता यतीः । पुनांना इन्द्रमाशत ।

॥ २ ॥

१६३ प्र पवमान धन्वसि सोमेन्द्राय मादनः । नृभिर्यतो वि नीयसे ।

॥ ३ ॥

१६४ इन्दो यदग्निमिः सुतः पवित्रं परिदीयसे । अरमिन्द्रस्य धास्ते ।

॥ ४ ॥

१६५ त्वं सोम नृमादनः पवस्य चर्षणीधृतिः । सस्त्रियो अजुष्टाघः ।

॥ ५ ॥

१६६ पवस्व वृत्रहन्तम उषथेमिरनुमाद्यः । शुचिः पावको अद्भुतः ।

॥ ६ ॥

१६७ शुचिः पावक उच्यते सोमः सुतः स मधुमान् । देवावीरयशस्रस्रहा ।

॥ ७ ॥ ॥ ३ (है) ॥

॥ इति प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥

[पा० ४१ । उ० नास्ति । स्व० ८]

१६८ प्र कविर्देवधीतयेऽव्या वारेभिरव्यत । साहान्विभ्वा अमि स्फुपः ।

॥ १ ॥

१६९ स हि मा जरितुम्य आ वाजं गोमन्तमिन्वति । पवमानः सहस्रिणम् ।

॥ २ ॥

१७० परि विश्वानि चेतसा मृज्यसे पवसे मती । स नः सोम श्रवो विदः ।

॥ ३ ॥

१७१ अभ्यर्थे बृहद्यशो मधवद्भयो भुवश् रयिम् । इपश् स्तोतुम्य आ भर ।

॥ ४ ॥

१७२ त्वं राजेव सुव्रतो गिरः सोमविवेशिथ । पुनानो वहे अद्भुत ।

॥ ५ ॥

१७३ स वहिरप्सु दुष्टरो मृज्यमानो गमस्त्योः । सोमश्चसूषु सीदति ।

॥ ६ ॥

१७४ क्रीडुर्मखो न मरुदयुः पवित्रं सोम गच्छसि । दधत्स्तोत्रे सुवीर्यम् ।

॥ ७ ॥ ॥ ४ (को) ॥

[पा० २१ । उ० १ । स्व० ९]

- १७५ ययंययं नो अन्धसा पुष्टपुष्टं पणि ऋव । विश्वा च सोम सौमगा ॥ १ ॥
 १७६ इन्द्रो यथा तव स्तवो यथा ते जातमन्धसः । नि वहिषि प्रिये-सदा ॥ २ ॥
 १७७ उत नो गोविदश्चविपवस्व सोमान्धसा । मधूतमेभिरहमिः ॥ ३ ॥
 १७८ यो अजानि न जीयते हन्ति शत्रुमभीत्य । स पयस्व सहस्रजिन् ॥ ४ ॥ ५ (हि) ॥

[धा० ११ । उ० नास्ति । स्व० ३]

- १७९ यास्तै धारा मधुक्षुतोऽसुप्रमिन्द्र उतयं । तामिः पवित्रमासदः ॥ १ ॥
 १८० सो अयन्द्वाय पीतये तिरो वाराण्यव्यया । सविद्वृतस्य योनिमा ॥ २ ॥
 १८१ त्वं स्तोम परि ऋव स्वादिष्टो अक्षिरोभ्यः । वरिवोविद्वृतं पयः ॥ ३ ॥ ६ (हि) ॥

॥ इति द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥ [धा० ११ । उ० नास्ति । स्व० ३]

- १८२ तव भियो वर्धस्येव विधुतोऽग्नेभिरुपसामिवेतयः ।
 यदोषधीरमितृष्टो वनानि च परि स्वयं विनुये अन्नमासनि ॥ १ ॥
 १८३ वातोपजुत इषितो यशाऽनु तृषु यदन्ना वेविपक्षितिष्ठसे
 आ ते यतन्ते रथ्योऽयथा पृथक् शर्धोऽस्यग्ने अजरस्य धक्षतः ॥ २ ॥
 १८४ मेधाकारं विदधस्य प्रसाधेनमशिः होतारं परिभूतरं मतिम् ।
 त्वामभेस्य हविषः समानमित्रां महो वृणते नान्यं त्वन् ॥ ३ ॥ ७ (वृ) ॥

[धा० ३५ । उ० ३ । स्व० ५]

- १८५ पुरुक्षणा चिद्वयस्त्यवो नूनं वां वरुण । मित्र वरसि वाऽसुमतिम् ॥ १ ॥
 १८६ ता वाऽसम्यगद्बुद्धाणेषमदयाम भाम च । वयं वां मित्रा स्याम ॥ २ ॥
 १८७ पातं नो मित्रा पायुभिरुत त्रायेथाऽसुत्रात्रा साह्याम दस्युं तनुभिः ॥ ३ ॥ ८ (य) ॥

[धा० १२ । उ० नास्ति । स्व० १]

- १८८ उत्तिष्ठभोजसा सह पीत्वा शिपि अवेपथः । सोममिन्द्र चमू सुतम् ॥ १ ॥
 १८९ अनु स्वा गोवसी उभे स्पधेमानमददेनाम् । इन्द्र यदस्युहामवः ॥ २ ॥
 १९० वाचमप्रापदीमहं नयन्नानिमृतावृधम । इन्द्रान्परितन्व्यं ममे ॥ ३ ॥ ९ (०) ॥

[धा० ११ । उ० नास्ति । स्व० ५]

- १९१ इन्द्राग्नी युवामिमंऽभि स्तोमा अनुपत । पिबन्ऽशम्भुवा सुतम् ॥ १ ॥
 १९२ या वाऽसन्ति पुरुम्पृहो नियुगो दाशुपे नरा । इन्द्राग्नी तामिगा गतम् ॥ २ ॥

१९३ तामिरा गच्छतं नरोपेक्षस्वनसुतम् । इन्द्राग्नी सोमपीतये ॥ ३ ॥ ॥१०(हा)॥

॥ इति तृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥ [भा० ११ । उ० नास्ति । स्व० २]

१९४ अग्नौ सोमं धुमस्तमोऽग्निं द्रोणानि रोक्षन् । सोमन्योनौ वनेष्वा ॥ १ ॥

१९५ अस्ता इन्द्राय वायवे वरुणाय मरुद्भ्यः । सोमा अर्पन्तु विष्णवे ॥ २ ॥

१९६ इयं तोकाय नो दधवस्मभ्यः सोमं विश्वतः । आ पवस्व सहस्रिणम् ॥ ३ ॥ ॥११(ला)॥

[भा० १४ । उ० नास्ति । स्व० २]

१९७ सोम उष्माणः सोममिरधि णुमिरवीनाम् । अभ्येव हरिता याति धारया मन्द्रया याति धारया ॥ १ ॥

१९८ अनुपै गोमान् गोमिरक्षाः सोमो दुग्धमिरक्षाः ।

समुद्भूतं च संवरणान्यग्मन्मन्दी भदाय तोशते ॥ २ ॥ ॥१२(फ)॥

[भा० १५ । उ० २ । स्व० १]

१९९ यत्सोमं चित्रमुक्थ्यं दिव्यं पार्थिवं वसु । तस्य पुनान आ भर ॥ १ ॥

२०० वृषा पुनान आयूँषि स्तनयन्नधि वर्हिषि । हरिः सन्योनमासदः ॥ २ ॥

२००१ युवः हि स्यः स्वःपती इन्द्रश्च सोम गोपती । ईशाना पिप्यतं धियाः ॥ ३ ॥ ॥१३(पु)॥

इति चतुर्थः खण्डः ॥ ४ ॥

[भा० १५ । उ० १ । स्व० ५]

२००२ इन्द्रो भवाय वावुषे शवसे वृत्रहा नृभिः ।

समिन्महत्स्वाजिबूतिमर्मे हवामहे स वाजेषु प्र नोऽविपत् ॥ १ ॥

२००३ असि हि धीर सन्योऽसि भूरि परादधिः ।

असि दध्नस्य चिद्वृथो यजमानाय शिक्तासि सुन्वते भूरि ते वसु ॥ २ ॥

२००४ यदुशीरत आजयोः ॥ ३ ॥ ॥१४(ख)॥

[भा० २६ । उ० २ । स्व० ५]

२००५ स्वादोरित्था विषुवतो ।

॥ १ ॥

२००६ ता अस्य पृशनायुवः सोमः श्रीणन्ति पृथयः ।

प्रिया इन्द्रस्य धेनवो वज्रः हिन्वन्ति सायकं वस्वीरनु स्वराज्यम् ॥ २ ॥

२००७ ता अस्य नमसा सहः सपर्यन्ति प्रचेतसः ।

मत्तान्यस्व सन्धिरे पुक्कणि पूर्वविचये वस्वीरनु स्वराज्यम् ॥ ३ ॥ ॥१५(घ)॥

॥ इति पञ्चमः खण्डः ॥ ५ ॥

[भा० १५ । उ० नास्ति । स्व० १]

- १००८ असौख्यं शुभं वायाप्सु दक्षो गिरिष्ठाः । श्येनो न योनिमासदस् ॥ १ ॥
 १००९ शुभ्रमन्धो देववातमप्सु धौतं नृभिः सुतम् । स्वदन्ति गावः पयोभिः ॥ २ ॥
 १०१० आदीमन्धं न हेतारमशुभमवृत्ताय । मथो रसः सधमादे ॥ ३ ॥ ॥१६(बु)॥
 [पा० १९ । उ० १ । स्व० ५]
 १०११ अभि धुमं बृहद्यश इषस्पते विदीहि देव देवयुम् । बि कोशं मध्यमं युव ॥ १ ॥
 १०१२ आ वक्ष्यस्व सुदक्ष चम्बोः सुतो विशां घटिने विशतिः ।
 वृष्टिं दिवः पवस्व रीतिमपो जिन्वन् गाविष्टये धियः ॥ २ ॥ ॥१७(डा)॥
 [पा० १८ । उ० ३ । स्व० २]
 १०१३ प्राणा शिशुर्महीनाः हिन्वन्नुतस्य दीधितिम् । विश्वा परि प्रिया भुवदध क्षिता ॥ १ ॥
 १०१४ उप त्रितस्य पाप्योऽरभकं यद्ब्रह्मा पदम् । यक्षस्य सप्त धामभिरथ प्रियम् ॥ २ ॥
 १०१५ नीणि त्रितस्य धारया पृष्ठेऽवैयद्रथिम् । मिमीते अस्य योजना वि सुक्रतुः ॥ ३ ॥ ॥१८(री)॥
 [पा० ८ । उ० नाति । स्व० ४]
 १०१६ पवस्व वाजसातये पवित्रे धारया सुतः । इन्द्राय सोम विष्णवे देवेभ्यो मधुमत्तरः ॥ १ ॥
 १०१७ त्वाः रहन्ति धीतयो हारि पवित्रे अद्रुहः । वल्सं जातं न मातरः पवमान विधर्मणि ॥ २ ॥
 १०१८ त्वं द्यां च महिमत पृथिवीं चाति जग्धिषे । प्रति द्रापिममुञ्जथाः पवमान महित्वना ॥ ३ ॥ ॥१९॥(ता)॥
 [पा० २४ । उ० १ । स्व० २]
 १०१९ इन्दुर्वाजी पवते गोम्योद्या इन्द्रे सोमः सह इन्वन्मवाय ।
 हगित रक्षो बाधते पर्यराति वरिष्कण्वन्नुजनस्य राजा ॥ १ ॥
 १०२० मध धारया मध्या पृचानस्तिरो रोम पवते अद्रिबुग्धः ।
 इन्दुरिन्द्रस्य सख्यं जुषाणो देवो देवस्य मत्सरो मवाय ॥ २ ॥
 १०२१ अभि व्रतानि पवते पुनानो देवो देवान्स्वधेन रसेन पूञ्चन् ।
 इन्दुर्धर्माण्युतथा वसानो दश क्षिपो अन्यत सानो अन्ये ॥ ३ ॥ ॥२०(पी)॥
 ॥ इति वष्टः ऋणः ॥ ६ ॥ [पा० २० । उ० १ । स्व० ४]
 १०२२ आ ते अग्न इधीमग्निं धुमन्तं देवाजरम् ।
 यक्ष स्या ते पनीयसी समिदीदयति यवीषः स्तोतृभ्य आ भर ॥ १ ॥
 १०२३ आ ते अग्न ऋचा हविः शुक्रस्य ज्योतिषस्पते ।
 सुधन्म दसम विदपते हव्यवात् नृभ्यः हव्यत इषः स्तोतृभ्य आ भर ॥ २ ॥

१०२४ ओमे सुधन्द्र धिदपते दर्वी श्रीणीप आसनि ।

उतो न उपपूर्या उपपेपु शवसस्तन इप९ स्तोतृभ्य आ भर

॥ ३ ॥ ॥ २१ (रा) ॥

[धा० २६ । उ० नास्ति । स्व० २]

१०२५ इन्द्राय साम गायत विप्राय बृहते बृहन् । ब्रह्मकृते विपश्चिते पनस्यवे ॥ १ ॥

१०२६ न्वमिन्द्राभिभूगसि त्व९ सूर्यमगंचयः । विश्वकर्मा विश्वदेवो मह्य९ असि ॥ २ ॥

१०२७ विभाजं ज्योतिषा स्व३रगच्छो रोचनं दिवः । देवास्त इन्द्र सख्याय येमिरे ॥ ३ ॥ ॥ २२ (घ) ॥

[धा० १५ । उ० नास्ति । स्व० १]

१०२८ असावि सोम इन्द्र ते शविष्ठ धृष्णवा गहि । आ त्वा पूणाक्विबन्धिय९ रजः सूर्यो न गदिमभिः ॥ १ ॥

१०२९ आ तिष्ठ बृहद्व्रथ युक्ता ते ब्रह्मणा हरी । अर्याचीन९ सु ते मनो प्राचा कृणोतु वग्नुना ॥ २ ॥

१०३० इन्द्रमिदरी वह्नोऽप्रतिधृष्टशवसम् । ऋषीणां सुष्टुतीरुप यज्ञं च मानुषाणाम् ॥ ३ ॥ ॥ २३ (पा) ॥

॥ इति सप्तमः खण्डः ॥ ७ ॥ [धा० १० । उ० १ । स्व० २]

इति तृतीयप्रपाठके द्वितीयोऽर्थः ॥ ३ ॥

तृतीयः प्रपाठकश्च समाप्तः ॥ ३ ॥

॥ इति षष्ठोऽध्यायः ॥ ६ ॥

अथ सप्तमोऽध्यायः ।

[१]

अथ सप्तमप्रपाठके प्रथमोऽर्थः ॥ ४ ॥

(१-२४) १ (बह्वहमापादयः) त्रयः ; २, ११ कश्यपो मारीचः ; ३ मेधातिथिः काण्वः ; ४ हिरण्यस्तूप आक्षिरसः ;

५ जवस्तारः काश्यपः ; ६ जमदग्निर्भागवः ; ७, २१ कुत्र नाक्षिरसः ; ८ वसिष्ठो मेधाधरुणिः ; ९ त्रिशोकः काण्वः ;

१० द्यावादेव जग्नेयः ; १२ सप्तर्षयः (१ भरद्वाजो बार्हस्पत्यः, २ कश्यपो मारीचः, ३ गोतमो राहुगणः,

४ जग्निर्मीमः, ५ विश्वामित्रो गार्ग्यिनः, ६ जमदग्निर्भागवः, ७ वसिष्ठो मेधाधरुणिः) ; १३ जमदीयुरागिरसः ;

१४ सुवन्धुश्चिप्रवन्धुश्च कमेण गोपायना क्षौपायना वा ; १५ मधुच्छन्दा वैश्वामित्रः ; १६ (१, ३, २-पूर्वार्धः) मान्वाता यौवनाश्वः,

१६ (२ उत्तरार्धः) गोधा ऋषिका ; १७ जसितः काश्यपो देवलो वा, १८ (१) कर्णचयो राजर्षिः,

१८ (२) शक्तिर्वासिष्ठः ; १९ पर्वतनारदो काण्वो ; २० मनुः सांवरणः, २१ वन्धुः सुवन्धुः

ध्रुववन्धुर्विप्रवन्धुश्च कमेण गोपायना क्षौपायना वा ; २३ सुवन्धुः सायनो वा मौक्चवः ॥

१-६, ११-१३, १७-२१ पञ्चमानः सोमः ; ७, २२ जग्निः, ८ जादित्वा, ९, १४-१६

इन्द्रः ; १० इन्द्राभी ; २३ विश्वे देवाः, २४ ॥ १, ७ जगती ; २-६, ८-११, १३-१५,

१० गायत्री, १२ प्रगाथः = (विपमा बृहती, समा सतोबृहती) ; १६ महापंक्तिः ;

१८ (१) यवमध्या गायत्री, १८ (२) सतो बृहती ; १९ उष्णिक् ; २०

जनुष्टुप् ; २१ त्रिष्टुप्, २२ द्विपदा विराट् ; २३ द्विपदा त्रिष्टुप् ; २४ ॥

१०३१ ज्योतिर्यस्य पथने मधु प्रियं पिता देवानां जनिना विभूवसुः ।

नश्चानिरक्ष९ स्वधयोगीर्य९ मदिन्नमो मन्व९ इन्द्रियो रमः

॥ १ ॥

१०३२ अमिकन्दकलक्षं वाज्यपतिं पतिदिवः शतधारो विचक्षणः ।
 दग्मित्रस्य सदानेषु सीदति मर्त्यजानोऽविभिः सिन्धुभिर्वृषा

॥ २ ॥

१०३३ अग्रे सिन्धूनां पवमानो अग्रेष्यग्रे वाचां अग्रियो गोपु गच्छसि ।

अग्रे वाजस्य भजसे महद्भनः स्वायुधः सोदुभिः सोम स्यसे

॥ ३ ॥ ॥ १ (बृ) ॥

[अ० २९ । उ० नास्ति । स्व० ५]

१०३४ असुक्षतं प्र वाजिनो गच्छा सोमासो अभया । शुक्रासो वीरयाश्वः

॥ १ ॥

१०३५ शुम्भमाना ऋतायुभिर्मृज्यमाना गभस्त्वोः । पवन्ते वागे अभ्यये

॥ २ ॥

१०३६ ते विश्वा दाशुपे वमु सोमा दिव्यानि पार्थिवा । पवन्तामान्तरिक्षा

॥ ३ ॥ ॥ २ (वी) ॥

[अ० ३० । उ० नास्ति । स्व० ४]

१०३७ पवस्व देववीरनि पवित्रसोम रक्षा । इन्द्रमिन्द्रो नृपा विशा

॥ १ ॥

१०३८ आ वच्यस्व महि त्वरो वृषेन्द्रो युक्षवसमः । आ योनिं धर्षसिः सदः

॥ २ ॥

१०३९ अधुक्षतं ग्रियं मधु धारा सुतस्य वेधसः । अपो वसिष्ठ सुक्तुः

॥ ३ ॥

१०४० महान्मे ग्वा महोरन्वापो अर्पन्ति सिन्धवः । यद्रोभर्वांसयिष्यसे

॥ ४ ॥

१०४१ समुद्रो अयमु मासृजे विप्रश्मो धरुणा दिवः । सोमः पवित्रे अस्मयुः

॥ ५ ॥

१०४२ अचिकद्वृषा दग्मिन्द्रान्मित्रो न दशतः । सः स्येण दिव्युने

॥ ६ ॥

१०४३ गिगस्त इह्द ओजन्मा मसृज्यन्ते अपस्युवः । यामिर्मदाय शुम्भमे

॥ ७ ॥

१०४४ ते त्वा मदाय धृष्यय उ न्नाकहन्नुमीमहे । नव प्रशस्मये महं

॥ ८ ॥

१०४५ गोपा इन्द्रो नृपा अस्यभस्ता वाजसा उत । आन्मा यजस्य पुर्यः

॥ ९ ॥

१०४६ अस्मभ्यमिन्द्रविन्द्रियं मग्नाः पवस्व धारया । पजन्या वृष्टिमाहव

॥ १० ॥ ॥ ३ (कै) ॥

॥ इति प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥ [अ० ५१ । उ० १ । स्व० ८]

१०४७ सना च सोम जेषि च पवमान महि धवः । अथा नो वस्यसस्कृधि

॥ १ ॥

१०४८ सना ज्योतिः सना स्वर्ध्विष्वा च सोम नौमगा । अथा नो वस्यसस्कृधि

॥ २ ॥

१०४९ सना दक्षमुन क्रतुमप सोम सृथा जहि । अथा नो वस्यसस्कृधि

॥ ३ ॥

१०५० पवीतारः पुनीतन सोममिन्द्राय पातव । अथा नो वस्यसस्कृधि

॥ ४ ॥

१०५१ त्वमस्य न आ भज तव क्रन्वा नवोनिभिः । अथा नो वस्यसस्कृधि

॥ ५ ॥

१०५२ तव क्रन्वा नवोनिभिर्न्याक्पश्येम नयम । अथा नो वस्यसस्कृधि

॥ ६ ॥

- १०५३ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ २ १ २ ३ १ २} अम्यै स्वायुध सोम द्वियर्हसंरथिम् । अथा नो वस्यसस्कृधि ॥ ७ ॥
- १०५४ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ २ १ २ ३ १ २} अम्यैधानपच्युतो वाजिन्तसमत्सु सासहिः । अथा नो वस्यसस्कृधि ॥ ८ ॥
- १०५५ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} त्वां यद्वैरवीबुध्न्यवमान विधर्मणि । अथा नो वस्यसस्कृधि ॥ ९ ॥
- १०५६ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} रथिं नक्षिन्नमश्विनमिन्द्रो विश्वायुमा भर । अथा नो वस्यसस्कृधि ॥ १० ॥ ॥४(आ)॥
[भा० २९ । उ० १ । स्व० १]
- १०५७ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} तरत्स मन्दी धावति धारा सुतस्यान्धसः । तरत्स मन्दी धावति ॥ १ ॥
- १०५८ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} उक्षा वेद वसूनां मर्तस्य देव्यवसः । तरत्स मन्दी धावति ॥ २ ॥
- १०५९ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ध्वक्षयोः पुरुषन्त्योरा सहस्राणि दक्षहे । तरत्स मन्दी धावति ॥ ३ ॥
- १०६० ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} आ यथास्मिंशतं तना सहस्राणि च दक्षहे । तरत्स मन्दी धावति ॥ ४ ॥ ॥५(हा)॥
[भा० ३१ । उ० नास्ति । स्व० १]
- १०६१ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} एते सोमा असृक्षत गृणानाः शवसे महे । मदिन्तमस्य धारया ॥ १ ॥
- १०६२ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अग्निं गव्यानि वीतये नृष्णा पुनानो अर्षसि । सनद्धाजः परि ऋव ॥ २ ॥
- १०६३ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} उत नो गोमतीरियो विश्वा अर्यं परिपुमः । गृणानो जमदग्निना ॥ ३ ॥ ॥६(धि)॥
[भा० १५ । उ० नास्ति । स्व० ३]
- १०६४ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} इमं स्तोममर्हते जातवेदसे रथमिव सं महेमा मनीषया ।
^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} मद्वा हि नः प्रमतिरस्य संसद्यमे सख्ये मा रिषामा वर्यं तव ॥ १ ॥
- १०६५ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} मरामध्मं कृणवामा हवीर्ये ते वितयन्तः पर्वणापर्वणा वयम् ।
^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} जीवातवे प्रतरां साधया धियोऽग्ने सख्ये मा रिषामा वर्यं तव ॥ २ ॥
- १०६६ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} शकेम त्वा समिधं साधया धियस्त्वे देवा हविरवन्त्याहुतम् ।
^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} त्वमादित्यां आ बह तान्मू ३ इमस्यमे सख्ये मा रिषामा वर्यं तव ॥ ३ ॥ ॥७(छौ)॥
॥ इति द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥ [भा० ३० । उ० १ । स्व० १०]
- १०६७ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} प्रति वांसूर उदिते मित्रं गृणीषे वरुणम् । अर्यमणं रिशावसम् ॥ १ ॥
- १०६८ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} राया हिरण्यया मतिरियमवृकाय शवसे । इयं विप्रा मेधसातये ॥ २ ॥
- १०६९ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ते स्याम देव वरुण ते मित्र सूरिभिः सह । इपस्वश्च धीमहि ॥ ३ ॥ ॥८(हा)॥
[भा० ११ । उ० नास्ति । स्व० २]
- १०७० ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} मिन्धि विश्वा अप द्विपः परि बाधो जह्री मृधः । वसु रूपाहं तदा भर ॥ १ ॥

- १०७१ यस्य ते विश्वमाजुपगभूरेदसस्य वेदति । वसु स्वाहे तवामर
॥ २ ॥
- १०७२ यद्रीडाविन्द्र यत्स्थिरे यत्पशोने पराभृतम् । वसु स्वाहे तवा मर
॥ ३ ॥ ॥ २ (चु) ॥
[भा० १२ । उ० १ । स्व० १]
- १०७३ यश्चस्य हि स्य ऋत्विजा सस्नी बाजेषु कर्मसु । इन्द्राग्नी तस्य बोधतम्
॥ १ ॥
- १०७४ तोशासा रथयावाना वृत्रहणापराजिता । इन्द्राग्नी तस्य बोधतम्
॥ २ ॥
- १०७५ इदं वां मधिरं मध्वधुश्रद्धिभिनेरः । इन्द्राग्नी तस्य बोधतम्
॥ ३ ॥ ॥ १० (रा) ॥
॥ इति तृतीयः खण्डः ॥ १ ॥ [भा० ८ । उ० १ । स्व० २]
- १०७६ इन्द्रायेन्द्रो मरुत्वते पवस्व मधुमत्तमः । अर्कस्य योनिमासदम्
॥ १ ॥
- १०७७ तं त्वा विष्ठा वचोविदः परिष्कृण्वन्ति धर्णासिम् । सं त्वा मुजन्त्यायवः
॥ २ ॥
- १०७८ रसं ते मित्रो अर्यमा पिबन्तु वरुणः कथे । पवमानस्य मरुतः
॥ ३ ॥ ॥ ११ (क) ॥
[भा० १४ । उ० नास्ति । स्व० १]
- १०७९ मृज्यमानः सुहस्या समुद्रे वाचमिन्वसि । रथे पिशङ्गं बहुलं पुरुस्पृहं पयमानाम्यर्यसि
॥ १ ॥
- १०८० पुनाकै चारै पवमानो अर्यये वृषो अचिक्रदध्वने ।
देवानां सोम पवमान निष्कृतं गोभिरज्जानो अर्यसि
॥ २ ॥ ॥ १२ (ति) ॥
[भा० १४ । उ० १ । स्व० ३]
- १०८१ एतमु त्थ दंश क्षिपो सृजन्ति सिन्धुमातरम् । समादित्येभिरक्ष्यत
॥ १ ॥
- १०८२ समिन्द्रेणोत वायुना सुत एति पवित्र आ । स९ सूर्यस्य रश्मिभिः
॥ २ ॥
- १०८३ स नो भागाय वायवे पूष्णे पवस्व मधुमान् । चारुमित्रे वरुणे च
॥ ३ ॥ ॥ १३ (टि) ॥
॥ इति चतुर्थः खण्डः ॥ १ ॥ [भा० ८ । उ० १ । स्व० ३]
- १०८४ रेवतीर्नः सधमाद् इन्द्रे सन्तु तुविवाजाः । भ्रूमन्तो यामिर्मदेम
॥ १ ॥
- १०८५ आ घ त्वावान् त्मना युक्तः स्तोतृभ्यो धृष्णधीयानः । ऋणोरक्षं न चक्रयोः
॥ २ ॥
- १०८६ आ यद् दुवः शतकृतवा कामं जरिर्नृणाम् । ऋणोरक्षं न शक्नोमिः
॥ ३ ॥ ॥ १४ (डी) ॥
[भा० १८ । उ० २ । स्व० ४]
- १०८७ सुरुपकृत्नुमूतये सुदुधामिव गोदुहे । जुहुमसि यविद्यवि
॥ १ ॥
- १०८८ उप नः सवना गन्धि सोमस्य सोमपाः पिब । गोदा इद्रेवतो मदः
॥ २ ॥
- १०८९ अथा ते अन्नमनानां विद्याम मुमतीनाम् । मा नो अति ख्य आ गहि
॥ ३ ॥ ॥ १५ (कौ) ॥
[भा० ११ । उ० १ । स्व० नास्ति ।]

१०९० उमे यदिन्द्र रोदसी आपग्राथोपा इव । महान्तं न्वा महीनाः सभ्राजं चर्पणीनाम् ।

देवी जनित्र्यजीजनद्भद्रा जनित्र्यजीजनत् ॥ १ ॥

१०९१ दीर्घं ह्यङ्कुशं यथा शक्ति विमर्षि मन्तुमः । पूर्वेण मयवन्पदा वयामजो यथा यमः ।

देवी जनित्र्यजीजनद्भद्रा जनित्र्यजीजनत् ॥ २ ॥

१०९२ अथ स्म दुर्दृणायतो मत्तस्य तनुर्नि स्थिरम् । अधस्पदं तर्मा कृधि यो अस्माः अभिदासति ।

देवी जनित्र्यजीजनद्भद्रा जनित्र्यजीजनत् ॥ ३ ॥ ॥ १६ (या) ॥

[इति पञ्चमः खण्डः ॥ ५ ॥ [था० ४२ । उ० नास्ति । स्व० १०]

१०९३ परि म्याना गिरिष्ठाः प्रविशे सोमो अक्षरन् । मदेपु सर्वथा असि

॥ १ ॥

१०९४ न्वं यिप्रस्त्वं कविमधु प्र जानमन्धसः । मदेपु सर्वथा असि

॥ २ ॥

१०९५ न्वं विश्वे नृजोपमो देवान्मः पीनिमागन । मदेपु सर्वथा असि

॥ ३ ॥ ॥ १७ (स्वा) ॥

[था० ११ । उ० २ । स्व० २]

१०९६ स सुन्ये यो वमृता यो रायामानेता य इडानाम् । सोमो यः सुक्षितीनाम्

॥ १ ॥

१०९७ यस्य न इन्द्रः पिपाद्यस्य मरुता यस्य वायमणा भगः ।

आ येन मित्रावरुणा कगमहं एन्द्रमयसं महं

॥ २ ॥ ॥ १८ (नी) ॥

[था० ५ । उ० नास्ति । स्व० ४]

१०९८ ते चः मन्वायो मदाय पुनानममि गायत । शिशुं न हव्यैः स्वदयन्त गृनिभिः

॥ १ ॥

१०९९ सं वत्स इव मानृभिरिन्दुहिन्वानो अज्यते । देवावीर्मदो मतिभिः परिष्कृतः

॥ २ ॥

११०० अयं दक्षाय साधनाऽयं शर्धाय वीतय । अयं देवेभ्यो मधुमलगः सुतः

॥ ३ ॥ ॥ १९ (यि) ॥

[था० १३ । उ० नास्ति । स्व० ३]

११०१ सोमाः पचन्त इन्द्रोऽस्मभ्यं गानुवित्तमाः । मित्राः स्वाना अग्रेपसः स्वाध्यः स्वविदः ॥ १ ॥

११०२ ते पूतामो धिपश्चितः सोमासो दध्याशिरः । सुगसो न दशतासो जिगन्तवो ध्रुवा धृते ॥ २ ॥

११०३ सुध्याणासो व्यद्रिभिश्चिताना गोरधि न्वधि । इपमम्मभ्यमभितः समस्वरन्वमुविदः ॥ ३ ॥ ॥ २० (धा) ॥

[था० १० । उ० नास्ति । स्व० २]

११०४ अथा पथा पवस्येना वमृनि माः श्रुत्य इन्द्रा सप्तसि प्र धन्य ।

प्रधध्विद्यस्य धाता न जूनि पुरुमेशाश्चित्तकवे नरे धात्

॥ १ ॥

११०५ उत न एता पवथा पयस्वाधि श्रुते श्रवाग्यस्य तीर्थे ।

पष्टिः सन्नन्वा नैगुतो वमृनि वृक्षं न पक्षं धनयद्रणाय

॥ २ ॥

- ११०६ महीमे अस्य वृष नाम शूरे मांश्चत्वे वा पुशने वा वषभे
अम्हापयस्मिगुतः स्नेहयच्चापामित्राः अपाचितो अचतः
॥ ३ ॥ ॥ २१ (कि) ॥
[भा० १६। उ० १। स्व० ३]
- ११०७ अग्ने त्वं नो अन्नम उत ज्ञाना शिवो भुवो वरुध्यः
॥ १ ॥
- ११०८ वसुरमिर्वसुधवा अच्छा नक्षि शुमसमो रयि दाः
॥ २ ॥
- ११०९ तं त्वा शोचिष्ठ दीदिवः मुन्नाय नूनमीमहे सविभ्यः
॥ ३ ॥ ॥ २२ (पा) ॥
[भा० १५। उ० नास्ति। स्व० २]
- १११० इमा नु क भुवना मीपधेमेन्द्रश्च विश्वे च देवाः
॥ १ ॥
- ११११ यज्ञं च नस्तन्व्यं च प्रजां चादित्यैरिन्द्रः सह सीपधातु
॥ २ ॥
- १११२ आदित्यैरिन्द्रः सगणो मरुद्भिरम्मथ्यं भेषजा करन
॥ ३ ॥ ॥ २३ (छा) ॥
[भा० १२। उ० २। स्व० २]
- १११३-१५ प्र वोऽर्चाप
॥ १-३ ॥ ॥ २४ (य) ॥
[भा० २। उ० नास्ति। स्व० १]

इति सप्तमः खण्डः ॥ ७ ॥ इति चतुर्थप्रपाठस्य प्रथमोऽर्थः ॥ ७ ॥ इति सप्तमोऽध्यायः ॥ ७ ॥

अथाष्टमोऽध्यायः ।

[२]

अथ चतुर्थप्रपाठस्य द्वितीयोऽर्थः ॥ ४ ॥

- (१-१४) १ (१-३) वृषगणो वालिष्ठः; १ (४-१२), २ (१-९) असितः काश्यपो देवलो वा; २ (१०-१२) १.
११ सुगुर्वारुणिर्जमद्रुमिर्गोमो वा; ३, ६ सरद्वाजो वार्हस्पत्यः; ४ यज्ञत आग्नेयः; ५ मधु-सन्दा वैशामित्रः;
७ सिकता निवाधरी; ८ पुरुहन्मा आगिरसः; ९ पर्वतनारदौ काश्यवौ शिखण्डिन्वाय-अरसौ काश्यवी वा; १० अग्ने
धिष्यवो देशराः १० वरसः काश्यवः; १३ रुमेध आगिरसः; १४ अत्रिर्गोमः ॥ १-२, ७, ९-११ पत्रमानः सोमः;
३, १२ असिः; ४ मिश्रावर्णौ; ५, ८, १३-१४ इन्द्रः; ६ इन्द्राग्नी ॥ (१-३), ३ त्रिभुवः १ (४-१२),
२, ४-६, ११-१२ गायत्री; ७ जगती; ८ प्रगाथः = (विपत्ता वृद्धी, समा सतो वृद्धी); ९ उज्ज्वलः;
१० द्विपदा विराट्; १३ (१-२) ककुप् १३ (३) पुर उज्ज्वलः; १४ अनुष्टुप् १

- १११६ प्र काव्यमुशनेय घुवाणो देवो देवानां जनिमा धिवक्ति ।
मद्विघ्नः शुचिर्वन्धुः पावकः पदा वराहो अभ्येति मेमन
॥ १ ॥
- १११७ प्र हं सासस्तृपला वन्धुमच्छामावस्ते वृषगणा भयानुः ।
अङ्गोपिणं पलमानं सन्वायां दुर्मर्गं नाणं प नदन्ति साकम
॥ २ ॥

- १११८ स योजत उरुगायस्य जृति वृथा क्रीडन्तं मिमते न गावः ।
 परीणसं कृणुते सिग्मभृङ्गो विवा हरिर्वदशे नक्तसृञः ॥ ३ ॥
- १११९ प्र स्वानासो रथा इवार्धन्तो न श्रवस्यवः । सोमासो राये अक्रमुः ॥ ४ ॥
- ११२० हिन्वानासो रथा इव दधन्विरे गमस्त्योः । भरासः कारिणामिव ॥ ५ ॥
- ११२१ राजानो न प्रशस्तिभिः सोमासो गोभिरञ्जते । यज्ञो न सप्त धातुभिः ॥ ६ ॥
- ११२२ परि स्वानास इन्द्रवो मदाय बर्हणा गिरा । मधो अर्पन्ति धारया ॥ ७ ॥
- ११२३ आपानासो विवस्वतो जिन्वन्त उपसो भगम् । सूर्य अण्वं वि तन्वते ॥ ८ ॥
- ११२४ अप द्वारा मतीनां प्रजा ऋण्वन्ति कारवः । वृष्णो हरस आयवः ॥ ९ ॥
- ११२५ समीचीनास आशत होतारः सन्तजानयः । पद्मेकस्य पिप्रतः ॥ १० ॥
- ११२६ नामा नाभि न आ ददे चक्षुषा सूर्ये हवो । कवेरपत्यमा दुहे ॥ ११ ॥
- ११२७ अमि त्रियं दिवस्पदमध्वर्युभिर्गुहा हितम् । सूरः पश्यति चक्षसा ॥ १२ ॥ ॥१॥ (त्रै) ॥
- ॥ इति प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥ [पा० ५०। ३० ४ । स्व० ८]
- ११२८ असृप्रमिन्दवः पथा धमेन्नुतस्य सुधियः । विद्वाना अस्य योजना ॥ १ ॥
- ११२९ प्र धारा मधो अत्रियो महारपो वि गाहते । हविर्हविःपु वन्यः ॥ २ ॥
- ११३० प्र युजा वाचो अत्रियो वृषो अचिक्रद्वहने । सभाभि सन्त्यो अन्वरः ॥ ३ ॥
- ११३१ परि यत्काव्या कविर्द्युम्ना पुनानो अर्पति । स्वर्वाजी सिपासति ॥ ४ ॥
- ११३२ पवमानो अमि स्पृधो विशो राजेव सीदति । यदीमृण्वन्ति वेधसः ॥ ५ ॥
- ११३३ अद्या वारे परि त्रियो हरिर्वनेषु सीदति । रमो वनुष्यते मती ॥ ६ ॥
- ११३४ स वायुमिन्द्रमग्निना साकं मदेन गच्छति । रणा यो अस्य धर्मणा ॥ ७ ॥
- ११३५ आ मित्र वरुणे भगे मधोः पवन्त उर्मयः । विद्वाना अस्य शक्मभिः ॥ ८ ॥
- ११३६ असम्यग् रोदसी रथि मग्धो वाजस्य सातथे । श्रवो वसूनि सजितम् ॥ ९ ॥
- ११३७ आ ते दक्षं मयोभुवं वह्निमथा वृणीमहे । पान्तमा पुरुस्पृहम् ॥ १० ॥
- ११३८ आ मन्द्रमा वरेण्यमा विप्रमां मनीषिणम् । पान्तमा पुरुस्पृहम् ॥ ११ ॥
- ११३९ आ रयिमा मुञ्चतुनमा मुक्नो तनुषा । पान्तमा पुरुस्पृहम् ॥ १२ ॥ ॥२॥ (ण) ॥

११४० मूर्धानं दिवो अरतिं पृथिव्या वैश्वानरमुत आ जातमग्निम् ।

कविः सम्राजमतिथिं जनानामासन्नः पात्रं जनयन्त देवाः

॥ २ ॥

११४१ स्वां विभ्वे अमृतं जायमानं शिशुं न देवा अमि सं नवन्ते ।

तव क्रतुभिरमृतत्वमायन् वैश्वानर यत्पित्रोरदीदेः

॥ ३ ॥

११४२ नाभिं यज्ञानां सदनं रथीणां महामाहावमभि सं नथन्त ।

वैश्वानरः रथमध्वराणां यज्ञस्य केतुं जनयन्त देवाः

॥ ३ ॥ ॥३॥ (कु)॥

[धा० २६ । उ० १ । स्व० ५]

१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ २ ३ २ १ ३ ३ २ ३ २
११४३ प्र चो मित्राय गायत वरुणाय विषा गिरा । महिक्षन्नावृतं बृहत्

11 2 10

११४४ सम्राजा या घृतयोनी मित्रभ्योमा वरुणश्च । देवा देवेषु प्रशस्ता

॥ २ ॥

१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ ३ १ २ ३ ४
११५ ता नः शक्तं पार्थिवस्य महो रायो दिव्यस्य । मद्भि वां क्षत्रं देवेभ्य

॥ ३ ॥ ॥४(र)॥

[अ० १३ : उ० नास्ति । स्व० १]

११४६ इन्द्रा याहि चित्रभानो सुता इमे त्वायवः । अण्वीभिस्तना पूतासः ।

" ३ ॥

११४७ इन्द्रा याहि धियेषितो विप्रजतः सुतावतः । उप ब्रह्माणि वाघतः

1130

११४६ इन्द्रा याहि तत्तजान उप व्रथाणि हरिवः । सुते दधिध्व नश्चनः

॥ ३ ॥ ॥ ॥ (३३) ॥

[धा० १६ । उ० नास्ति । स्व० ४]

११४९ तमीडिथ यो अर्चिषा वना विश्वा परिण्वजत् । रुष्णा रुणोति जिह्वया

॥ २ ॥

६१५० य इह आविवासति सुम्नमिन्द्रस्य मर्त्यः । युस्नाय सुतरां अपः

४३०

११५१ ता नो वाजवतीरिष आशून् पिपृतमर्वतः । एन्द्रमग्निं च वोढवे

॥ ३ ॥ ॥६(य)॥

॥ इति सतीषः खण्डः ॥ ३ ॥ [था० ७ । उ० नास्ति । स्व० १]

११५३ प्रो अयासीद्विन्दरिन्दस्य निष्कृत* सखा सख्युर्न प्र मिनाति सक्तिरम् ।

मर्त्य इव यवतिमिः समर्पति सोमः कलशे शतयामना पथा

11 2 11

११५३ प्र षो धियो मन्त्रयुषो विपन्युवः पनस्युवः संवरणेष्वाक्रमुः ।

२३ १ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२

॥ ३ ॥

११५४ आ नः सोम संयतं पिप्युषीमियमिन्दो पवस्व पवमान ऊर्मिणा ।

२. ३ १ १३३५ ३१२ ३१ २२३१ २ ३३३
या नो दोहते त्रिरहससदचुपी क्षुमद्वाजवन्मधुमत्सुवीर्यम

॥ ३ ॥ ॥ ७ (३) ॥

[धा० २८। उ० २। स्थ० ३]

११५५ न किष्टं कर्मणा न शयश्चकार सदावृधम् । इन्द्रं न यज्ञैर्विभ्वगूतेभ्यस्त्वमधृष्टं धृष्णुमोजसा ॥ १ ॥

११५६ अपादमुष्टं पूतनासु सासद्भि यन्मिन्महीरुजयः ।

सं धेनवो जायमाने अनोनवृषावः क्षामीरनोनवुः

॥ २ ॥ ॥८॥(सी॥)

॥ इति चतुर्थः खण्डः ॥४॥

[अ० १५ । उ० नास्ति । स्व० ४]

११५७ सन्वाय आ नि पीदत पुनानाय प्रगायत । शिष्टुं नः यज्ञैः पवि भूषत धिये ॥ १ ॥

११५८ क्षमी यन्मं न मातृभिः खजना गयसाधनम् । देवाव्येसमदमभि द्विशवसम् ॥ २ ॥

११५९ पुनाना दक्षसाधनं यथा शर्थाय वीनय । यथा मित्राय वरुणाय शन्तमम् ॥ ३ ॥ ॥९॥(पि॥)

[अ० १५ । उ० १ । स्व० ३]

११६० प्र वाज्यक्षाः सहस्रधारस्तिरः पवित्रं वि वाग्मव्यम् ॥ १ ॥

११६१ स वाज्यक्षाः सहस्ररेता अद्रिस्तृजानो गोभिः श्रीणानः ॥ २ ॥

११६२ प्र सोम याहीन्द्रस्य कुआ नृभियमानो अद्रिभिः सुतः ॥ ३ ॥ ॥१०॥(पु॥)

[अ० १५ । उ० १ । स्व० ५]

११६३ ये सोमासः पगवनि ये अर्वावति सुन्विरे । ये वादः शर्यणावनि ॥ १ ॥

११६४ ये आर्जाकेषु कृत्वसु ये मध्ये पस्त्यानाम् । ये वा जनेषु पञ्चसु ॥ २ ॥

११६५ ते नो वृष्टिं दिवस्पति पवन्नामा सुवीर्यम् । स्वाना देवास इन्द्रवः ॥ ३ ॥ ॥११॥(त्रि॥)

॥ इति पञ्चमः खण्डः ॥ ५ ॥

[अ० ७ । उ० १ । स्व० ३]

११६६ आ ने वत्सो मना यमन्परमाधिन्सथस्थान् । अग्ने त्वां कामये गिरा ॥ १ ॥

११६७ पुत्रा हि सहस्रानि दिगो विश्वा अनु प्रभुः । समस्तु त्वा हवामहे ॥ २ ॥

११६८ समन्त्यग्निमवने वाजयन्तो हवामहे । वाजेषु चित्राधसम् ॥ ३ ॥ ॥१२॥(अ॥)

[अ० १३ । उ० २ । स्व० २]

११६९ त्वं न इन्द्रा भर आजो नृमणः शतक्रनो विचर्यणे । आ वीरं पूतनासहम् ॥ १ ॥

११७० त्वं हि नः पिना वसो त्वं माता शतक्रनो वभूविथ । अथा ते सुसमीमहे ॥ २ ॥

११७१ न्वां शुष्मिन्पुङ्गव वाजयन्मुप द्रव्ये सहस्रकृत । स नो रास्व सुवीर्यम् ॥ ३ ॥ ॥१३॥(ल॥)

[अ० १४ । उ० ना० । स्व० १]

११७२ यद्दिन्द्रं चित्रं म इह नास्ति न्वादानमद्रिचः । गधस्तप्तो विद्वद्भस् उभयाहस्या भर ॥ १ ॥

११७३ यगान्यरे वरेण्यमिन्द्रं दृष्टं तदा भर । गिलाग नम्य ने नम्यमकूपारसा दाननः ॥ २ ॥

११७४ यत्ते दिक्षु प्रराध्यं मनो अस्मि ध्रुते बृहत् । तेन दृढा चिद्विष आ वाजं दधिं स्नानये ॥३॥ ॥१४(पी)॥

॥ इति पष्ठः सप्तः ॥ १ ॥ [पा० २५ । उ० १ । स्व० ४]

॥ इति चतुर्थपपाठके द्वितीयोऽर्थः ॥ २ ॥ चतुर्थपपाठकस्य समाप्तः ॥ ४ ॥

॥ इति अष्टमोऽध्यायः ॥ ८ ॥

अथ नवमोऽध्यायः ।

अथ पञ्चमपपाठके प्रथमोऽध्यायः ॥५॥

[१]

(१ २०) १ प्रतर्दनो देवोदासिः २, ३, ४ असितः काश्यपो देवको वाः ५, ११ उक्थ्य आंगिरसः ६, ७ जमही-
पुराङ्गिरसः ८, १५ विष्णुविः काश्यपः ९ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः १० सुकक्ष आंगिरसः १२ कविर्गोमिः १३ देवातिविः
काश्यः १४ मर्गः प्रगाथः १५ अश्वरीपो वाष्वांगिरः अजिथा आरुद्राजः १७ जमये धिष्यवा देवराः १८ उदना
काश्यः १९ नृमेध आंगिरसः २० जेता मापुच्छन्द्सः ॥ १-८, ११-१२, १५-१७ पवमानः सोमः ९, १८
जमिः १०, १३, १४, १९-२० इन्द्रः ॥ १-९ त्रिष्टुप् ॥ २-८, १०-११, १५, १८ गायत्रीः जगती १३,
१४ प्रगाथः= (विपमा बृहती, समा सतोबृहती) १६, २० अनुष्टुप् ॥ १७ द्विपदा विराट्, १९ उज्जिह्व ॥

११७५ शिशुं जज्जानं ह्यतं मृजन्ति शुम्भन्ति विप्रं मरुतो गणेन ।

कविर्गोमिः काश्यपो कविः सन्त्सोमः पविप्रमन्येति रेभन् ॥ १ ॥

११७६ ऋषिमना य ऋषिहन्स्वर्पाः सहस्रनीथः पदवीः कर्षनाम ।

नृतीयं धाम महिषः सिषामन्सोमो विगजमनु राजन्ति प्लुप् ॥ २ ॥

११७७ चमृपच्छयेनः शकुनो विश्वन्वा गोविन्दुद्रप्स आयुधानि विभ्रान् ।

अपामुमिं सचमानः समुद्रं नृतीयं धाम महिषो विवन्ति ॥ ३ ॥ ॥१(नृ)॥

[पा० २६ । उ० वा० । स्व० ५]

११७८ गते सोमो अभि प्रियमिन्द्रस्य कामक्षरन् । वर्षन्तो अम्य वीर्यम् ॥ १ ॥

११७९ पुनानासश्चसुपदो गच्छन्तो वायुमभिवना । ते नो धत्त सुवीर्यम् ॥ २ ॥

११८० इन्द्रस्य सोम राधसे पुनानो हार्दि चोदय । देवानां यानिमासदम ॥ ३ ॥

११८१ मृजन्ति न्या दश क्षिपो हिन्वन्ति सम धीतयः । अनु विप्रा अमादिपुः ॥ ४ ॥

११८२ देवेभ्यस्त्वा मद्राय कं मृजानमति मेप्यः । सं गोमियांनयामसि ॥ ५ ॥

११८३ पुनानः कलशेषा वस्त्राण्यन्यो हरिः । परि गदयान्वयन् ॥ ६ ॥

११८४ मघोन आ पयस्व नो जहि विभ्रा अप क्षिपः । इन्द्रो सन्वायमा विश ॥ ७ ॥

११८५ नृन्ममं न्या नयमिन्द्रगीतं न्विदम । भक्षीमहि प्रजाभिणम् ॥ ८ ॥

११८६ ^{३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२} वृष्टिं दिवः परि स्रव शुक्लं पृथिव्या अधि । सहो नः सोम पुत्सु धाः ॥ ९ ॥ २(ति) ॥
॥ इति प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥ [भा० ३९। ३०। १। स्व० १३]

११८७ ^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२} सोमः पुनानो अर्षति सहस्रधारे अत्यधिः । वायोरिन्द्रस्य निष्कृतम् ॥ १ ॥

११८८ ^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२} पवमानमवस्यवो विप्रमभि प्र गायत । सुष्वाणं देववीतये ॥ २ ॥

११८९ ^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२} पवन्ते वाजसातये सोमाः सहस्रपाजसः । गृणाना देववीतये ॥ ३ ॥

११९० ^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२} उत नो वाजसातये पवस्व बृहतीरिषः । शुमदिन्दो सुवीर्यम् ॥ ४ ॥

११९१ ^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२} अत्या हियाना न हेतुमिरसुमं वाजसातये । विचारमव्यमाशवः ॥ ५ ॥

११९२ ^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२} ते नः सहस्रिण रयि पवन्तामा सुवीर्यम् । स्वाना देवास इन्दवः ॥ ६ ॥

११९३ ^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२} वाधा अपन्तीन्दवोऽभि वत्सं न मातरः । दधन्विरे गमस्तयोः ॥ ७ ॥

११९४ ^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२} जुष्ट इन्द्राय मत्सरः पवमानः कनिकृदत् । विश्वा अप द्विषो जहि ॥ ८ ॥

११९५ ^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२} अपगन्तो अराव्यः पवमानाः स्वर्दशः । योनावृत्तस्य सीदत ॥ ९ ॥ ३(इ) ॥

॥ इति द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥

[भा० ३९। ३०। ३। स्व० ६]

११९६ ^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२} सोमा असुप्रमिन्दवः सुता ऋतस्य धारया । इन्द्राय मधुमत्तमाः ॥ १ ॥

११९७ ^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२} अभि विप्रा अनूपत गावो वत्सं न धेनवः । इन्द्राय सोमस्य पीतये ॥ २ ॥

११९८ ^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२} मद्युत्क्षेति सादने सिन्धोरुर्मा विपश्चित् । सोमो गौरी अधि धितः ॥ ३ ॥

११९९ ^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२} दिवो नामा विचक्षणोऽव्या वारे महीयते । सोमो यः सुकतुः कविः ॥ ४ ॥

१२०० ^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२} यः सोमः कलशेष्या अन्तः पवित्र आहितः । तमिन्दुः परि पस्वजे ॥ ५ ॥

१२०१ ^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२} प्र वाचमिन्दुरिष्यति समुद्रस्याधि विष्टपि । जिन्वन्कोशं मधुमुत्तम् ॥ ६ ॥

१२०२ ^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२} नित्यस्तोत्रो वनस्पतिधेनामन्तः सबहुषाम् । हिन्वानो मानुषा युजा ॥ ७ ॥

१२०३ ^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२} आ पवमान धारया रयि सहस्रयवसम् । अस्मे इन्दो स्वाभुवम् ॥ ८ ॥

१२०४ ^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२} अभि प्रिया दिवः कविर्विप्रः स धारया सुतः । सोमो हिन्वे परावति ॥ ९ ॥ ४(मे) ॥

॥ इति तृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥

[भा० ४०। ३०। ४। स्व० ७]

१२०५ ^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२} उक्ते शुष्मास ईरते सिन्धोरुर्मैरिष स्वनः । वाणस्य चोदया पविम् ॥ १ ॥

१२०६ ^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२} प्रसवे त उदीरते तिष्ठो वाचो मवस्युवः । यदव्य पपि स्नानवि ॥ २ ॥

१२०७ ^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२} अद्या नाँः पपि प्रियः हनिः हिन्वन्त्यद्रिभिः । पवमानं मधुद्व्युत्तम् ॥ ३ ॥

- १२०८ आ पवस्व मदिन्तम पवित्रं धारया कथे । अर्कस्य योनिमासवम् ॥ ४ ॥
- १२०९ स पवस्व मदिन्तम गोमिरञ्जानो अम्नुमिः । पद्मस्य जडर विशा ॥ ५ ॥ ॥५(का)॥
- ॥ इति चतुर्थः स्कन्धः ॥ ५ ॥ [पा० ११ । उ० १ । स्व० २]
- १२१० अया वीती परि लव यस्त इन्दो मदेखा । अवाहभवतीनेव ॥ १ ॥
- १२११ पुरा सद्य इत्याधिये दिवोवासाय शबरम् । अथ त्वं नुवर्षं यदुम् ॥ २ ॥
- १२१२ परि नो अश्वमश्वविज्ञोमदिन्वो हिरण्यवत् । क्षरा सहस्रिणीरिवः ॥ ३ ॥ ॥३(हि)॥
- [पा० ११ । उ० नास्ति । स्व० ३]
- १२१३ अपद्मपवते सुधोऽप सोमो अराण्यः । गच्छभिन्नस्य निष्कृतम् ॥ १ ॥
- १२१४ महो नो राय आ भर पवमान जही सुधः । रास्तेन्दो वीरवद्यशः ॥ २ ॥
- १२१५ न त्वा शतं च न द्रुतो राधो दिस्सन्तमा मिनव । यत्पुनानो मन्स्यसे ॥ ३ ॥ ॥७(का)॥
- [पा० ११ । उ० २ । स्व० २]
- १२१६ अया पवस्व धारया यया सूर्यमरोचयः । हिन्वानो मातुषीरपः ॥ १ ॥
- १२१७ अयुक्त सूर पतशं पवमानो मनावधि । अन्तरिक्षेण यातवे ॥ २ ॥
- १२१८ उत त्वा हरितो रये सुरो अयुक्त यातवे । इन्दुरिन्द्र इति भुवन ॥ ३ ॥ ॥८(का)॥
- ॥ इति पञ्चमः स्कन्धः ॥ ५ ॥ [पा० ११ । उ० १ । स्व० २]
- १२१९ अग्निं वो वैवमग्निमिः सजोया यजिष्ठं दूतमश्वरे कृणुष्वम् । ॥ १ ॥
- यो मत्येषु निम्नुविभ्रतावा तपुर्वर्था घृताशः पावकः ॥ २ ॥
- १२२० प्रोथवम्भो न यवसेऽधिष्यन्त्यदा महः संवरणाद्वयस्थात् । ॥ ३ ॥
- मावस्य वातो अजु वाति शोचिरध स्म ते व्रजनं कृण्यमस्ति ॥ ४ ॥
- १२२१ उषस्य ते नवजातस्य धृणोऽग्ने अरम्यजरा इधानाः । ॥ ५ ॥
- अच्छा यामरुषो धूम पथि सं दूतो अन्न ईयसे हि देवान् ॥ ६ ॥ ॥९(टी)॥
- [पा० १६ । उ० १ । स्व० ४]
- १२२२ तमिन्नं वाजयामसि महे वृषाय हन्तवे । स वृषा वृषभो भुवत् ॥ १ ॥
- १२२३ इन्द्रः स दामने हन ओजिष्ठः स बन्धे हितः । पुंसी शोषी स म्भोम्यः ॥ २ ॥

१२२४ गिरा वज्रो न सम्भृतः सखलो अनपच्युतः । ववक्ष उग्रो अस्तृतः ॥ ३ ॥ ११० (छ) ॥

॥ इति वष्टः खण्डः ॥ ६ ॥ [भा० १७ । उ० २ । स्व० ७]

१२२५ अथयो अद्रिमिः सुतर मोमं पवित्र आ नय । पुनाहीन्द्राय पातये ॥ १ ॥

१२२६ तव त्य इन्द्रो अन्धसो देवा मघोर्व्याशत । पवमानस्य मदतः ॥ २ ॥

१२२७ दिवः प्रीयूपमुत्तम सोममिन्द्राय वज्रिणे । सुनीता मधुमत्तमम् ॥ ३ ॥ १११ (झ) ॥

[भा० ११ । उ० २ । स्व० ३]

१२२८ धता दिवः पवने कृत्वो रसो दक्षो देवानामनुमायो नृभिः ।

हरिः मृजानो अन्यो न मन्दमिबृथा पाजांसि कृणुपे नदीष्व ॥ १ ॥

१२२९ गृणे न धन आयुधा गमस्योः स्वः सिपासन्नयितो गाविष्टिषु ।

इन्द्रस्य शुष्ममीरः अगस्युमिरिन्द्रहिंशानो अज्यते मनीषिभिः ॥ २ ॥

१२३० इन्द्रस्य सोम पवमान ऊर्मिणा तविष्यमाणो जडरेष्व विशा ।

प्र नः पिब्व विद्युदध्रैव गेदसी धिया नो वाजा उप माहि शम्भनः ॥ ३ ॥ ११२ (चा) ॥

[भा० १७ । उ० १ । स्व० २]

१२३१ गदिन्द्र प्रागपागुदङ्गन्वा हयसे नृभिः । सिमा पुरु नृषूतो अस्यानवेऽग्नि प्रशर्ध नुर्वगे ॥ १ ॥

१२३२ यद्वा रुमे रुशम द्यावके रूप इन्द्र मादयसे मन्वा ।

कण्वासस्त्वा स्तोममिब्रेक्षवात्स इन्द्रा यच्छत्त्या गहि ॥ २ ॥ १३ (कि) ॥

[भा० ११ । उ० १ । स्व० ३]

१२३३ उमयः शृणध्व न इन्द्रो अर्वागिर्व वचः । सत्राच्या मयवात्सोमपीतये धिया श्विष्टि आ गमत् ॥ १ ॥

१२३४ तं हि स्वराजं नृपमं तमोज्ज्वा धिपणे निष्टतक्षतुः ।

उतोपमानां प्रथमो नि पौदसि सोमकामं हि ते मनः ॥ २ ॥ १४ (की) ॥

॥ इति सप्तमः खण्डः ॥ ७ ॥ [भा० १७ । उ० १ । स्व० ३]

१२३५ पवम् देव आयुपगिन्द्रं गच्छतु न मदः । वायुमा गेह धर्मणा ॥ १ ॥

१२३६ पवमान नि तोशसे रयिः सोम अवाय्यम् । इन्द्रो समुद्रमा विशा ॥ २ ॥

१२३७ अपन्नपवने मृधः ॥ ३ ॥ १५ (लि) ॥

[भा० १७ । उ० नाग्नि । स्व० ३]

१२३८ अमी नो वाजसातम् ॥ १ ॥

१२३९ वयं ते अस्य राघवो वसोर्वसो पुरुस्पृहः । नि नेदिष्ठतमा ह्यः स्याम सुम्ने ते अग्निगो ॥ २ ॥

१२४० परि स्य स्वानो अक्षरादिन्दुरव्ये मवच्युतः ।

धारा य ऊर्षा अम्बरे आजा न याति गवयुः ॥ ३ ॥ ॥ १३ (ली) ॥

[भा० १४ । उ० नास्ति । स्व० ४]

१२४१ पवस्व सोम महान्समुद्रः पिता देवानां विश्वामि धाम ॥ १ ॥

१२४२ शुक्रः पवस्व देवेभ्यः सोम दिवे पृथिव्यै शं च प्रजाभ्यः ॥ २ ॥

१२४३ दिवो धर्तासि शुक्रः पीयूषः सत्ये विधर्मन्वाजी पवस्व ॥ ३ ॥ ॥ १७ (वि) ॥

॥ इत्यष्टमः खण्डः ॥ ८ ॥ [भा० ११ । उ० नास्ति । स्व० ३]

१२४४ प्रेष्ठ वो अतिथिः स्तुपे मित्रमिव प्रियम् । अग्ने रथं न वेद्यम् ॥ १ ॥

१२४५ कविमिव प्रशस्त्यं ये देवास्त इति द्विता । नि मर्त्येष्वामृषुः ॥ २ ॥

१२४६ त्वं यविष्ठ वाशुषो नृः पाहि ऋणुही गिरः । रक्षा लोकमुत त्मना ॥ ३ ॥ ॥ २८ (यी) ॥

[भा० १२ । उ० नास्ति । स्व० ४]

१२४७ पन्द्र नो गाधि प्रिय सन्नाजिदगोष्ठः । गिरिने विश्वतः पृथुः पतिर्दिवः ॥ १ ॥

१२४८ अमि हि सत्य सोमपा उमे वभूय रोदसी । इन्द्रासि सुन्वतो वृधः पतिर्दिवः ॥ २ ॥

१२४९ त्वर हि शम्भतीनामिन्द्र धर्ता पुरामसि । हन्ता दस्योर्मनोवृधः पतिर्दिवः ॥ ३ ॥ ॥ २९ (के) ॥

[भा० २० । उ० २ । स्व० ७]

१२५० पुरां मिन्द्रयुवा कविरमितौजा अजायत । इन्द्रो विश्वस्य कर्मणो धर्ता वजी पुरुदुतः ॥ १ ॥

१२५१ त्वं बलस्य गोमतोऽपावरद्विवो बिलम् । त्वां देवा अविभ्युषस्तुज्यमानास्त आविपुः ॥ २ ॥

१२५२ इन्द्रमीशानमोजसामि स्तोमैरनूयत । सद्यसं यस्य रातय उत वा सन्ति भूयसीः ॥ ३ ॥ ॥ ३० (मी) ॥

॥ इति नवमः खण्डः ॥ ९ ॥ [भा० ११ । उ० नास्ति । स्व० ४]

इति पञ्चमप्रपाठके प्रथमोऽर्धः ॥ ५-१ ॥

नवमोऽध्यायः समाप्तः ॥ ९ ॥

अथ दशमोऽध्यायः ।

[१]

अथ पञ्चमप्रराठकस्य द्वितीयोऽर्धः ॥ ५ ॥

(१-२३) १ पराशरः वापस्वः, २ क्षुण्णः शेष आजीगर्भिः स देवरातः कृत्रिमो वैधानिवाः, ३ असितः काश्यपो देवको वा;
 ४, ७, राहुगण आगिरसः, ५ (१-१), ५ (प्रथम पादः) मियमेध मांगिरसः, ५ (सेवास्वः पादाः) ५ (प्रथम पादः)
 १७ कुमेध मांगिरसः, ६ (सेवास्वः पादाः) इधमवाहो दार्हस्प्युतः, ८ पवित्र मांगिरसो वा वसिष्ठो वा उभौ वा;
 ९ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः, १० वसः दण्ड्यः, ११ शरत् वैस्वानसः, १२ सप्तर्वयः (१ भरद्वाजो बार्हस्पत्यः, २ कश्यपो
 मारीचः, ३ गोतमो राहुगणः, ४ अत्रिमौलः, ५ विद्यामित्रो गाधिनः, ६ जमदग्निमार्गवः, ७ वसिष्ठो
 मैत्रावरुणिः); १३ वसुन्मरिद्वाजः, १५ अर्गः प्रागाधः, १६ भरद्वाजो बार्हस्पत्यः, १७ मधुराप्सवः;
 १८ जम्बरीषो बार्पागिरः ऋजिषा भारद्वाजश्च, १९ जप्तयो विष्णवः देवराः, २० जमदीयुरागिरसः,
 २१ त्रिशोकः वापस्वः, २२ गोतमो राहुगणः, २३ मधुच्छन्दा वैद्यामित्रः ॥ १-७, ११-१३,
 १६-२० पवसानः सोमः, ८ पवसावाध्वेता, ९, १४-१५, २१ (२-३), २२-२३ हन्तः;
 ९ जप्तिः, २१ (१) जप्तीग्नौ ॥ १, ९ श्रिष्टुपः, २-७, १०-११, १६, २०-२१ गायत्री;
 ८, १८, २३ जडुष्टुपः, १२ (१-२), १३, १५ प्रागाधः = (कुहू, सरोहृहवी);
 १३ (३), १९ द्विषदा विराट्, १३ जगती, १७, २२ उष्णिक् ॥

१ १ ३१ २३ १ २७ ३ १ २ ३ १ २२ ३ १
 १२५३ अमात्स्यमुद्रः प्रथमे विधमेन जनयन्मजा भुवनस्य गोपाः ।

१ २ ३ १ ३ १ ३ २ ३ १ २ ३ १ २२ ३ १ २२
 वृषा पवित्रे अचि स्तानो अन्व्ये वृष्टत्सोमो वावृधे स्वानो अग्निः

॥ १ ॥

१ २ ३ १ ३ १ ३ २ ३ १ २ ३ १ २२ ३ १ २
 १२५४ मत्सि बायुमिष्टये राधसे नो मत्सि मित्रावरुणा पूयमानः ।

१ २ ३ १ ३ १ ३ २ ३ १ २ ३ १ २२ ३ १ २
 मत्सि द्यौषो मावर्ते मत्सि देवान्मत्सि द्यावापृथिवी देव सोम

॥ २ ॥

३ १ २ ३ १ ३ १ ३ २ ३ १ २ ३ १ २
 १२५५ महत्सत्सामो महिषश्चकारापां यद्वर्माऽक्षणीत देवान् ।

१ २ ३ १ ३ १ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
 अद्याविन्ने पवमान ओजोऽजनयत्सूर्यं ज्योतिरिन्द्रः

॥ ३ ॥ १ (दे) ॥

[चा० २८ । ड० १ । ख० ८]

३ १ ३ १ ३ २ ३ १ ३ २ ३ १ ३ २ ३ १ ३
 १२५६ एष देवो अमार्थः पर्णवीरिष दयते । अग्निं द्रोणान्वासवम्

॥ १ ॥

३ १ ३ १ ३ २ ३ १ ३ २ ३ १ ३ २ ३ १ ३
 १२५७ एष विमैरमिष्टुतोऽपो देवो वि गाहते । दधद्रक्षानि दाक्षुषे

॥ २ ॥

३ १ ३ १ ३ २ ३ १ ३ २ ३ १ ३ २ ३ १ ३
 १२५८ एष विम्बानि द्यापो शूरो यन्निव सत्वमिः । पवमानः सिषासति

॥ ३ ॥

३ १ ३ १ ३ २ ३ १ ३ २ ३ १ ३ २ ३ १ ३
 १२५९ एष देवो रथयति पवमानो विशस्यति । आविष्कृणोति वषट्पुम्

॥ ४ ॥

३ १ ३ १ ३ २ ३ १ ३ २ ३ १ ३ २ ३ १ ३
 १२६० एष देवो विपन्थुभिः पवमान ऋतायुभिः । हरिर्वाजाय मृज्यते

॥ ५ ॥

३ १ ३ १ ३ २ ३ १ ३ २ ३ १ ३ २ ३ १ ३
 १२६१ एष देवो विषा कृतोऽति हराऽसि धावति । पवमानो अद्याभ्यः

॥ ६ ॥

३ १ ३ १ ३ २ ३ १ ३ २ ३ १ ३ २ ३ १ ३
 १२६२ एष दिवं वि भावति तिरो रजाऽसि धारया । पवमानः कनिक्कवत्

॥ ७ ॥

१२६३ एष विषं व्यासरसिरो रजःस्थसूतः । पवमानः स्वध्वरः
३२ ३ १ २ ३ ३ ३ १ २ १ २ ३ १
॥ ८ ॥
१२६४ एष प्रत्नेन जन्मना देवो देवेभ्यः सुतः । हरिः पवित्रे अर्षति
३२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
॥ ९ ॥
१२६५ एष उ स्य पुरुवतो ज्ञानो जनयन्निवः । धारया पवते सुतः
३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
॥ १० ॥ ॥ २(इ) ॥
॥ इति प्रथमः सर्गः ॥ १ ॥ [अं १३ । उ० ३ । स्व० १]

१२६६ एष धिया यात्यण्या शूरो रथेमिराशुभिः । गच्छन्निद्रस्य निष्कृतम्
३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
॥ १ ॥
१२६७ एष पुरु धियायते बृहते देवतातये । यन्मासृतास आघात
३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
॥ २ ॥
१२६८ एतं सुजान्ति मर्त्यमुप द्रोणेष्वायवः । प्रचक्राणं महीरियः
३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
॥ ३ ॥
१२६९ एष हितो वि नीयतेऽन्तः शुन्यायता पथा । यदी लुञ्जन्ति भूर्ययः
३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
॥ ४ ॥
१२७० एष कृष्णमिरीयते बाजी शुभ्रेभिरशुभिः । पतिः सिन्धूनां भवन्
३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
॥ ५ ॥
१२७१ एष शृङ्गाणि दोधुवच्छिणीते यूथ्योऽ वृषा । नृगणा वधाने ओजसा
३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
॥ ६ ॥
१२७२ एष वसुनि पिबन्तः पक्वा ययिवाऽ अति । अथ शार्वेषु गच्छति
३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
॥ ७ ॥
१२७३ एतमु त्वं दश क्षिपौ हरिः हिन्वति यातवे । स्वायुधं मदन्तमम्
३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
॥ ८ ॥ ॥ ३(के) ॥
॥ इति द्वितीयः सर्गः ॥ २ ॥ [अं ३१ । उ० ११ । स्व० ७]

१२७४ एष उ स्य वृषा रथोऽभ्या वारोभिरव्यत । गच्छन्वाजः सहस्रिणम्
३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
॥ १ ॥
१२७५ एतं वितस्य योषणो हरिः हिन्वत्यग्निभिः । हन्तुमिन्द्राय पीतये
३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
॥ २ ॥
१२७६ एष स्य मानुषीष्वा ज्येनो न विष्णु सीदति । गच्छ जारो न योषितम्
३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
॥ ३ ॥
१२७७ एष स्य मघो रसोऽव चष्टे दिवः शिशुः । य इन्द्रवारमाविशत्
३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
॥ ४ ॥
१२७८ एष स्य पीतये सुतो हरिरर्षति धर्षसिः । क्रन्दन्त्योनिमि म्रियम्
३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
॥ ५ ॥
१२७९ एतं त्वं हरितो दश मर्त्यज्यन्ते अपस्युवः । यामिर्मदाय शुम्भते
३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
॥ ६ ॥ ॥ ४(वी) ॥
॥ इति तृतीयः सर्गः ॥ ३ ॥ [अं २५ । उ० ८ । स्व० ४]

१२८० एष बाजी हितो नृभिर्विभवन्मनसस्पतिः । अव्यं वारं वि धावति
३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
॥ १ ॥
१२८१ एष पवित्रे अक्षरत्सोमो देवेभ्यः सुतः । विभ्वा धामान्याविशन्
३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
॥ २ ॥
१२८२ एष देवः शुमायतेऽपि योनावमर्त्यः । वृत्रहा देववीतमः
३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
॥ ३ ॥
१२८३ एष वृषा कनिष्कदृशभिर्जामिभिर्यतः । अभि द्रोणानि धावति
३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
॥ ४ ॥
१२८४ एष सूर्यमरोचयत्पवमानो अधि घवि । पवित्रे मत्सरो मवः
३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १
॥ ५ ॥

१२८५ एष सूर्येण हासते संवसानो विवस्वता । पतिर्वाचो अदाभ्यः ॥ ६ ॥ ५(के) ॥

॥ इति चतुर्थः खण्डः ॥ ४ ॥ [अ० २६ । उ० १ । स्व० ७]

१२८६ एष कविरमिन्दुतः पवित्रे अधि तोषाते । पुनानो ज्ञानप द्विषः ॥ १ ॥

१२८७ एष इन्द्राय धायवे स्वर्जित्पारि विच्यते । पवित्रे वक्षसाधनः ॥ २ ॥

१२८८ एष नृमिर्वि नीयते दिवो मूर्धा वृषा सुतः । सोमो वनेषु विभ्रवित् ॥ ३ ॥

१२८९ एष गव्युरचिकदत्पवमानो हिरण्ययुः । इन्दुः सत्राजिदस्सुतः ॥ ४ ॥

१२९० एष शुष्यसिष्यदक्षन्तरिक्षे वृषा हरिः । पुनान इन्दुरिन्द्रमा ॥ ५ ॥

१२९१ एष शुष्यदाभ्यः सोमः पुनानो अर्पति । देवावीरघशस्सहा ॥ ६ ॥ १(गु) ॥

॥ इति पञ्चमः खण्डः ॥ ५ ॥ [अ० ३१ । उ० ३ । स्व० ५]

१२९२ स सुतः पीतये वृषा सोमः पवित्रे अर्पति । विष्णुप्रक्षाशसि देवयुः ॥ १ ॥

१२९३ स पवित्रे विचक्ष्णो हरिरर्पति धर्णसिः । अग्नि योनि कनिकदत् ॥ २ ॥

१२९४ स वाजी रोचनं दिवः पवमानो वि धावति । रक्षोहा वारमन्यम् ॥ ३ ॥

१२९५ स भित्तस्याधि सानवि पवमानो अरोचयत् । जामिभिः सूर्यश्शह ॥ ४ ॥

१२९६ स वृत्रहा वृषा सुतो वरिवोविदभ्यः । सोमो वाजमिवासरत् ॥ ५ ॥

१२९७ स दवः कविनेषितोऽग्नि द्रोणानि धावति । इन्दुरिन्द्राय मरुहयन् ॥ ६ ॥ ७(खि) ॥

॥ इति षष्ठः खण्डः ॥ ६ ॥ [अ० ३१ । उ० २ । स्व० ७]

१२९८ यः पावमानीरभ्येत्युषिभिः संधुतस्सम् । सर्वस्स पूतमन्नाति स्वदितं मातरिभना ॥ १ ॥

१२९९ पावमानीर्यो अभ्येत्युषिभिः संधुतस्सम् । तस्मै सरस्वती वुहे क्षीरसर्पिर्मधूदकम् ॥ २ ॥

१३०० पावमानीः स्वस्त्ययनीः सुदुधा हि धृतश्शुतः । ऋषिभिः संभूतो रसो ब्राह्मणेष्वसुतश्चितम् ॥ ३ ॥

१३०१ पावमानीर्दधन्तु न इमं लोकमथो अमुम् । कामान्तस्मर्धयन्तु नो देवादेवः समाहृताः ॥ ४ ॥

१३०२ येन देवाः पवित्रेपात्मानं पुनते सदा । तेन सहस्रधारेण पावमानीः पुनन्तु नः ॥ ५ ॥

१३०३ पावमानीः स्वस्त्ययनीस्तामिर्गच्छति नाय्दनम् ।

पुण्याश्च भक्षान्भक्षयत्यसुतत्वं च गच्छति

॥ ६ ॥ ८ (ती) ॥

॥ इति सप्तमः खण्डः ॥ ७ ॥

[अ० ३४ । उ० १ । स्व० ४]

१३०४ अगन्म महा नमसा यविष्ठ यो दीदाय समिद्धः स्वे दुरोणे ।

चित्रमातुर्देवसी अन्तर्यामि स्वाहुतं विभ्रतः प्रत्यञ्जम्

॥ १ ॥

१३०५ स महा विश्वा वुरितानि साक्षानि हवै दम आ जातवेदाः ।

स नो रक्षिष्वरिताद्वधावस्मान्पुणत उत नो मघाना ।

॥ २ ॥

१३०६ त्वं वरुण उत मित्रो अग्ने त्वां वर्यन्ति मतिमिर्वसिष्ठाः ।

त्वे वसु सुपणनानि सन्तु यूयं पात स्वस्तिभिः सदा नः

॥ ३ ॥ ॥ १९ (दी) ॥

[आ० २१ । उ० नास्ति । स्व० ४]

१३०७ महा इन्द्रो य ओजसा पर्जन्यो वृष्टिमा इव । स्तोमैर्वत्सस्य वावृधे

॥ १ ॥

१३०८ कण्वा इन्द्र यदकृत स्तोमेयज्ञस्य साधनम् । जामि ब्रुवत आयुषा

॥ २ ॥

१३०९ प्रजासृतस्य पिप्रतः प्र यज्ञरन्त वह्नयः । विप्रा ऋतस्य वाहसा

॥ ३ ॥ ॥ १० (दि) ॥

१. इति नवमः खण्डः ॥ ८ ॥

[आ० ८ । उ० १ । स्व० ३]

१३१० पवमानस्य जिघ्नतो हरेअन्ध्रा असृक्षत । जीरा अजिघ्र्योषिषः

॥ १ ॥

१३११ पवमानो रधीतमः शुभ्रेभिः शुभ्रयास्तमः । हरिअन्ध्रो मरुङ्गणः

॥ २ ॥

१३१२ पवमान व्यश्नुहि रक्षिमिर्वाजसातमः । दधत्स्तोत्रे सुवीर्यम्

॥ ३ ॥ ॥ ११ (ह) ॥

[आ० ११ । उ० नास्ति । स्व० १]

१३१३ परीतो विश्रता सुतः सोमो य उत्तमः हविः ।

दधन्वा यो नर्यो अन्वश्मृता सुपाव सोममग्निभिः

॥ १ ॥

१३१४ नूनं पुनानोऽविभिः परि ज्ञवादग्नेः सुरमितरः ।

सुते चित्वाप्सु मवामो अंधसा औणन्तो गोभिश्चरम्

॥ २ ॥

१३१५ परि स्वानश्चक्षसे देवमादनः क्रतुरिन्दुर्विचक्षणः

॥ ३ ॥ ॥ १२ (जा) ॥

[आ० १६ । उ० २ । स्व० २]

१३१६ गसावि सोमो अरुणो वृषा हरी राजेव वस्मो अग्नि गा अचिक्रवत् ।

पुनानो वारमत्येष्यव्ययः ह्यैनो न योनि धृतवन्तमासदत्

॥ १ ॥

१३१७ पर्जन्यः पिता महिषस्य पर्णिनो नाभा पृथिव्या गिरिषु क्षयं दधे ।

स्वसार आयो अग्नि गा उदासरन्तस् प्रावमिर्वसते वीते अश्वरे

॥ २ ॥

१३१८ कविर्वेधस्या पर्येधि माहिनमत्यो न मृष्टो अग्नि वाजमर्षसि ।

अपसेधन् वुरिता सोम नो मृड घृता वसानः परि यासि निर्णिजम्

॥ ३ ॥ ॥ १३ (ग्र) ॥

॥ इति नवमः खण्डः ॥ ९ ॥ [आ० २६ । उ० ३ । स्व० ६]

१३१९ आयन्त इव सूर्य विश्वेदिन्द्रस्य भक्षत । वसूनि जातो जनिमान्योजसा प्रति भार्गं न दीधिमः ॥ १ ॥

१३२० मर्धिरिति वसुदामुप स्तुहि भद्रा इन्द्रस्य रातयः ।

यो अस्य कामं विचतो न रोपति मनो दानाय चोदयन्

॥ २ ॥ ॥ १३४ (ख) ॥

[अ० ११ । उ० नास्ति । स्व० १]

१३२१ यत इन्द्र मयामहे ततो नो अभयं कृधि । मघवन् उधि तव तव उतये धि द्विषो वि शृषो जहि ॥ १ ॥

१३२२ त्वं हि राधसस्यते राधसो महः क्षयस्यासि विचर्ता ।

तत्त्वा वयं मघवधिन्द्र गिर्धनः सुतावन्तो हवामहे

॥ २ ॥ ॥ १३५ (ग) ॥

इति दशमः खण्डः ॥ १० ॥ [अ० २० । उ० ३ । स्व० २]

१३२३ त्वं सोमासि धारयुमेन्द्र ओजिष्ठो अश्वरे । पवस्व मरुहयप्रथिः

॥ १ ॥

१३२४ त्वं सुतो मयिन्तमो वधन्वान्मत्सरिन्तमः । इन्दुः सत्राजिद्वसुतः

॥ २ ॥

१३२५ त्वं सुष्वाणो अद्रिमिरम्यर्थं कनिकवत् । शुमन्तं शुष्ममा भर

॥ ३ ॥ ॥ १३६ (ली) ॥

[अ० ११ । उ० नास्ति । स्व० ३]

१३२६ पवस्व देववीतय इन्द्रो धारामिरोजसा । आ कलशं मधुमान्तसोम नः सवः

॥ १ ॥

१३२७ तव द्रप्सा उवमुत इन्द्रं मवाय वावुधुः । त्वां देवासो अमृताय कं पयुः

॥ २ ॥

१३२८ आ नः सुतास इन्द्रवः पुनाता धावता रथिम् । वृद्धिप्राप्तो रीत्यापः स्वर्विदः

॥ ३ ॥ ॥ १३७ (वी) ॥

[अ० १५ । उ० नास्ति । स्व० नास्ति]

१३२९ परि त्यं हयतं हारिं वधुं पुनन्ति वारेण । यो देवाम्बिभ्यां हत्यारि मवेन सह गच्छति ॥ १ ॥

१३३० द्विषे पञ्च स्वयशसं सखायो अद्रिसंहतम् । प्रियमिन्द्रस्य काम्यं प्रस्नापयन्त ऊर्मयः ॥ २ ॥

१३३१ इन्द्राय सोम पातवे वृत्रमे परि विरुयसे । नरे च दक्षिणावते वीराय सदानसदे ॥ ३ ॥ ॥ १८ (जी) ॥

[अ० २२ । उ० ३ । स्व० ३]

१३३२ पवस्व सोम महे दक्षायाभ्यो न निको धाजी धनाय

॥ १ ॥

१३३२ अ ते सोतापो रसं मदाय पुनन्ति सोमं महे शुम्नाय

॥ २ ॥

१३३४ शिशुं जघानं हरिं वृजन्ति पवित्रे सोमं देवेभ्य इन्दुम्

॥ ३ ॥ ॥ १३९ (का) ॥

[अ० ११ । उ० १ । स्व० २]

१३३५ उपो धु जातमप्युरे गोमिमं परिष्कृतम् । इन्दुं देवा अयासिषुः

॥ १ ॥

१३३६ तिमिर्धन्तु नो गिरो वत्सरं संहिम्बरीरिष । इन्द्रस्य इदं सनिः

॥ २ ॥

१३३७ अर्था नः सोमं शं गवे धुसस्व पिप्युपीमिषम् । वर्धो सनुद्रमुक्थ्य ॥ ३ ॥ ॥२०(ही)॥
[इति एकादशः खण्डः ॥ ११ ॥ [पा० ११। उ० नास्ति । स्व० ४]

१३३८ आ घा ये अग्निमिन्धते स्तुणन्ति वर्धिराजुषक् । येषामिन्द्रो युवा सखा ॥ १ ॥

१३३९ बृहन्निधिम् एषां भूरि शस्त्रं पृथुः स्वहः । येषामिन्द्रो युवा सखा ॥ २ ॥

१३४० अयुद्ध इद्युधा वृतं शूर आजति सत्वभिः । येषामिन्द्रो युवा सखा ॥ ३ ॥ ॥२१(उ)॥
[पा० ३। उ० २। स्व० १]

१३४१ य एक इन्द्रिदयते वसु मर्ताप दाशुये । ईशानो अग्रतिष्कृत इन्द्रो अङ्ग ॥ १ ॥

१३४२ यन्निदि त्वा बहुभ्य आ सुतावाः आविवासति । उग्रं तत्पत्यते शव इन्द्रो अङ्ग ॥ २ ॥

१३४३ कदा मर्तमराधसं पदा भ्रुग्मिव स्फुरत् । कदा नः शुभवतिर इन्द्रो अङ्ग ॥ ३ ॥ ॥२२(कि)॥
[पा० ११। उ० १। स्व० ३]

१३४४ गायन्ति त्वा गायन्निणोऽर्चस्त्यर्कमर्किणः । ब्रह्माणस्त्वा शतक्रत उद्गंशमिव येमिरे ॥ १ ॥

१३४५ यत्सानोः सान्वावहो भूर्यस्पष्ट कर्तव्यम् । तदिन्द्रो अर्थे चेतति यूयेन वृष्णिरेजति ॥ २ ॥

१३४६ युद्धा हि केशिना हरी वृष्णा कस्यमा । अथा न इन्द्र सोमपा गिरासुपभृति चर ॥ ३ ॥ ॥२३(बी)॥
[इति द्वादशः खण्डः ॥ १२ ॥ [पा० २५। उ० ३। स्व० ४]

इति पञ्चमप्रपाठके द्वितीयोऽर्धः, पञ्चमप्रपाठकस्य समाप्तः ॥ ५-२ ॥

॥ इति द्वादशोऽध्यायः ॥ १० ॥

अथ एकादशोऽध्यायः ।

[१]

अथ षष्ठप्रपाठके प्रथमोऽर्धः ॥ ६ ॥

(१-११) मेधातिथिः काण्वः, २, १० वसिष्ठो मैत्रावरुणिः, ३ प्रगाथः काण्वः, ४ पराशरः शास्त्राः, ५ प्रगाथो घोरः काण्वः, ६ मेधातिथिः काण्वः, ७ मत्स्यकौत्सः, ८ असद्वसुः पौककुत्सः, ९ अमर्यो विष्णवा ऐश्वराः, १० विरप्यस्त्य आश्विनः, १० सारंगजी ॥ १ जाग्रोर्कः = (१ इष्टः समिद्धोऽग्निर्वि, २ तन्वराज, ३ नराशंस, ४ इक्षः); २ जादित्वाः, ३, ५-६ इन्द्रः, ७, ९-१० पवमानः सोमः, १० अग्निः, ११ आत्मा, सूर्यो वा । १-३ ११ गावर्गः, ४ निष्ठुपः, ५-६ प्रगाथः = (विषमा बृहती, समा सतोहृहती) ; ७ विपीलिकमत्वा अनुष्टुप्, ८ द्विपदा विराट्, ९ जगदीः, १० विराट् ॥

१३४७ सुषमिन्द्रो न आ वह देवाः अग्रे हविष्मते । होतः पावक यज्ञि च ॥ १ ॥

१३४८ मधुमन्नं तनूनपायश्च देवेषु नः कवे । अथा कृणुह्यतये ॥ २ ॥

१३४९ नगदाः समिद्धं प्रियमग्निमन्यङ्ग उप ब्रूये । मधुजिह्वं हविष्कृतम् ॥ ३ ॥

१३५० १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ २ ३ १ २
अग्ने सुव्रतमे रथे दवाꣳ ईडित आ वह । असि होता मनुर्हितः ॥ ४ ॥ ॥ १ (प) ॥

[धा० १४ । उ० नास्ति । स्व० २]

१३५१ १ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
यद्य सूर उदितेऽनागा मित्रो अयमा । सुवाति सविता भगः ॥ १ ॥

१३५२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
सुगावीरस्तु स क्षयः प्र तु यामन्सुवानवः । ये नो अꣳहोऽतिप्रिति ॥ २ ॥

१३५३ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
उत स्वरजो अदितिरद्वन्द्वस्य व्रतस्य ये । महो राजान ईशते ॥ ३ ॥ ॥ २ (खि) ॥

[धा० ११ । उ० २ । स्व० ३]

१३५४ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
उ त्वा मदन्तु सोमाः कृणुष्व राधो अद्रिचः । अन्न ब्रह्मद्विषो जहि ॥ १ ॥

१३५५ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
पदा पणीनराधसो नि बाधस्व महाꣳ असि । न हि त्वा कश्च न प्रति ॥ २ ॥

१३५६ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
त्वमीशिषे सुतानामिन्द्र त्वमसुतानाम् । त्वꣳ राजा जनानाम् ॥ ३ ॥ ॥ ३ (डि) ॥

॥ इति प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥

[धा० १३ । उ० २ । स्व० ३]

१३५७ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
आ जागृषिर्विप्र ऋतं मतीनाꣳ सोमः पुनानो असद्वन्मूपु ।

सपन्ति यं मिथुनासो निकामा अध्वर्यवो रथिरासः सुहस्ताः ॥ १ ॥

१३५८ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
स पुनान उप सरे दधान ओमे अप्रा रोदसी वी ष आवः ।

प्रिया चित्रस्य प्रियसास ऊती सतो धनं कारिणे न प्र यꣳसत् ॥ २ ॥

१३५९ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
स वर्धिता वर्धनः पूयमानः सोमो मीद्व्याꣳ अभि नो ज्योतिपावित् ।

यत्र नः पूर्वं पितरः पदङ्गाः स्वर्यिदो अभि गा अद्रिमिण्णन् ॥ ३ ॥ ॥ ४ (डि) ॥

[धा० १९ । उ० १ । स्व० ८]

१३६० १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
मा चिद्वन्यद्वि शꣳसत सखायो मा रिपण्यत ।

इन्द्रमिस्ततोता वृषणꣳ सचा सुते मुहुꣳकथा च शꣳसत ॥ १ ॥

१३६१ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
अवक्रक्षिणं वृषम यथा जुवं गां न चर्यणीसहम् ।

विद्वेषणꣳ संवननमुभयङ्करं मꣳहिष्ठमुभयाविनम् ॥ २ ॥ ॥ ५ (यी) ॥

[धा० १७ । उ० ना । स्व० ४]

१३६२ १ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
उदु त्ये मधुमत्तमा गिरः स्तोमास ईरते । सत्राजितो धनसा अक्षितोतयो वाजयन्तो रथा इव ॥ १ ॥

१३६३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
कण्वा इव भृगवः सूर्यो इव विश्वमिद्धीतमाशत ।

इन्द्रꣳ स्तोमेभिर्महयन्त आयवः प्रियमेधासो अस्वरन् ॥ २ ॥ ॥ ६ (ला) ॥

[धा० १४ । उ० नास्ति । स्व० ९]

१३६४ पर्यु धु प्र धन्व वाजसातये परि वृषाणि सक्षणिः । द्विपस्तरण्या ऋणया न ईरसे ॥ १ ॥

१३६५ अजीजनो हि पवमान सूर्यं विधारे शक्मना पयः । गोजीरया र१६माणः पुरण्या ॥ २ ॥

१३६६ अनु हि त्वा सुतर सोम मदामसि ॥ ३ ॥ ७(छ) ॥

[अ० १ । उ० नास्ति । स्व० १]

१३६७ परि प्र धन्व ॥ १ ॥

१३६८ पवासृताय महे क्षयाय स शुक्रो अर्ष दिव्यः पीयूषः ॥ २ ॥

१३६९ इन्द्रस्ते सोम सुतस्य पेयात्कावे दक्षाय विधे व देवाः ॥ ३ ॥ ८(ला) ॥

॥ इति द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥ [अ० १ । उ० नास्ति । स्व० २]

१३७० सूर्यस्येव रश्मयो द्रावयित्वा बो मत्सरासः प्रसुतः साकमीरते ।

तन्तुं ततं परि सर्गास आशवो नेन्द्रादते पवते धाम किं चन ॥ १ ॥

१३७१ उपो मतिः पृच्यते सिच्यते मधु मन्त्राजनी चोदते अन्तरासनि ।

पवमानः सन्तानिः सुन्वतामिष मधुमानं ब्रूयः परि वारमर्षति ॥ २ ॥

१३७२ उक्षा मिमेति प्रति यान्ति धेनवो देवस्य देवीरप यान्ति निष्कृतम् ।

अत्यकमीदर्जुनं वारमव्ययमत्कं न नितं परि सोमो अव्यत ॥ ३ ॥ ९(ग) ॥

[अ० २१ । उ० ३ । स्व० १]

१३७३ अग्निं नरो दीधितिमिररण्यार्द्धस्तच्युतं जनयत प्रशस्तम् । दूरेदशां गृहपतिमथव्युम् ॥ १ ॥

१३७४ तमग्निमस्ते वसवो न्युपवन्तुप्रतिचक्षमवसे कुतश्चित् । दक्षाय्यो यो दम आसु नित्यः ॥ २ ॥

१३७५ प्रेक्षो यज्ञे दीदिहि पुरो नोऽजक्षया सूर्या यविष्ठ । त्वा९ शब्दन्त उप यान्ति बाजाः ॥ ३ ॥ १०(डी) ॥

[अ० २८ । उ० ३ । स्व० ३]

१३७६ आयं गौः पृश्निरक्रमीदसदन्मातरं पुरः । पितरं च प्रयन्त्वः ॥ १ ॥

१३७७ अन्तश्चरति रोचनास्य प्राणादपानती । व्यव्यन्महिषो दिवम् ॥ २ ॥

१३७८ त्रि९शब्दाम वि राजति वाक्पतङ्गाय धीर्यते । प्रति वस्तोरह शुभिः ॥ ३ ॥ ११(छि) ॥

॥ इति तृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥ [अ० १० । उ० २ । स्व० ३]

इति षष्ठ्यष्टके प्रथमोऽर्धः ॥ १-१ ॥

एकादशोऽध्यायः समाप्तः ॥ ११ ॥

अथ द्वादशोऽध्यायः ।

[२]

अथ षष्ठप्रपाठके द्वितीयोऽर्धः ॥६-२४॥

(१-२०) १ (१-२) गोतमो राहुगणः १ (३), ८, ११ वसिष्ठो मैत्रावरुणः २, ७ भरद्वाजो बार्हस्पत्यः ३ प्रजा-
पतिर्वैशामित्रो वास्यो वा; ४, १३ सोमरिः काण्वः ५ मेघातिथि-मेघ्यातिथी काण्वौ; ६ (१) कश्मिष्ठा भारद्वाजः;
६ (२) ऊर्ध्वसपा आंगिरसः, ९ विरक्षीरात्रिरसः, १० सुर्वसरं वाजेयः १२, १९ नृमेघ-पुरुमेघावात्रिरसौ;
१३ क्षुपाःशेष आजीगर्तिः १५ नोषा गौतमः १६ मेघ्यातिथिः काण्वः १७ रेणुर्वैशामित्राः १८ कुपः आत्रि-
रसः २० अगस्त्यो मैत्रावरुणः ॥ १-२, ७, १०, १३-१४ अग्निः ३, ६, ८, ११, १५, १७-१८ पतमाना
सोमः ४, ५, ९, १२, १६, १९, २० इन्द्रः ॥ १-२, ७, १०, १४, गायत्री ३, ९, १९ (१-२) २०
(२-३) अनुष्टुप् ४, ६-१३ काकुभः प्रगाथः = (विषमा ककुप्, समा सतोबृहती); ५, १९
(३), बृहती ८, ११, १५, १८ त्रिष्टुप् १२, १६ प्रगाथः = (विषमा बृहती, समा सतोबृहती);
१७ जगती २० (१) स्कन्धोद्गीची बृहती ॥

१३७९ उपप्रयन्तो अध्वरं मन्त्रं वोचेमाप्तये । आरे असे च शृण्वते ॥ १ ॥
१३८० यः स्त्रीहितीषु पूर्व्यः संजग्मानास्तु कृष्टिषु । अरक्षदाशुषे गयम् ॥ २ ॥
१३८१ स नो वेदो अमात्यमग्री रक्षतु शन्तमः । उतास्मान्पात्य श्हेसः ॥ ३ ॥
१३८२ उत श्रुवन्तु जन्तव उदमिबृहद्वाजनि । धनञ्जयो रणेरणे ॥ ४ ॥ ॥१(ति) ॥
॥ इति प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥ [भा० १९ । उ० १ । स्व० ३]
१३८३ अग्ने युष्वा हि ये तवाभ्यासो देव साधवः । अरं वहन्त्याशवः ॥ १ ॥
१३८४ अच्छा नो यास्या वहामि प्रयांसि धीतये । आ देवान्सोमपीतये ॥ २ ॥
१३८५ उदग्ने भारत युमदजज्ञेण वविद्युतन् । शोचा वि माह्वजर ॥ ३ ॥ ॥२(यी) ॥

१३८६ प्र सुन्वानायांन्धसो मर्तो न वष्ट तद्वचः । अप ध्वानमराधस हता भर्जे न भृगवः ॥ १ ॥
१३८७ आ जागिरत्के अव्यत भुजे न पुत्र ओण्योः । सरज्जारो न योयणां वरो न योनिमासदम् ॥ २ ॥
१३८८ स वीरो दक्षसाधनो वि यस्तस्तम्भ रोदसी । हरिः पवित्रे अव्यत वैश्वान न योनिमासदम् ॥ ३ ॥ ॥३(लै) ॥

१३८९ अत्रातृष्यो अना त्वमनापिरिन्द्र जनुषा सनादासि । युधेदापित्वमिच्छसे ॥ १ ॥

१३९० न की रेवन्तस्मक्याय विन्दसे पीयन्ति ते सुराभ्यः ।

यदा कृणोषि नदन् समुहस्यादितिग्नेव ह्यग्ने

॥ २ ॥ ॥ ४(पि) ॥

[भा० १५ । अ० १ । स्व० ३]

१३९१ आ त्वा सहस्रमा शतं युक्ता रथे हिरण्यये । ब्रह्मयुजो हरय इन्द्र कैशिनौ वहन्तु सोमपीतये ॥ १ ॥

१३९२ आ त्वा रथे हिरण्यये हरी मयूरशेण्या । धितिपृष्ठा वहतां मन्त्रो अन्धसो विवक्षणस्य पीतये ॥ २ ॥

१३९३ पिबा त्वश्नस्य गिर्विणः सुतस्य पूर्वेया इव । परिष्कृतस्य रसिन इयमासुतिआक्रमेदाय पत्यते ॥ ३ ॥ (५)

[भा० २० । उ० १ । स्व० १]

१३९४ आ सौता परि विञ्चताश्वं न स्तोममन्तुरश्चरजस्तुरम् । वनप्रक्षमुदमुतम् ॥ १ ॥

१३९५ सहस्रधारं वृषभं पयोदुहं म्रियं देवाय जन्मने ।

श्रुतेन य श्रुतजातो विवाहृथे राजा देव श्रुतं बृहत्

॥ २ ॥ ॥६(या)॥

॥ इति द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥ [भा० १२ । उ० नास्ति । स्व० २]

१३९६ अनिवृत्ताणि जह्ननद्रविणस्युविपन्यया । समिद्धः शुक्र आहुतः ॥ १ ॥

१३९७ गर्भे मातुः पितुः पिता विविधुतानो अक्षरे । सीदन्मृतस्य योनिमा ॥ २ ॥

१३९८ ब्रह्म प्रजावदा भर जातवेदो विचर्षणे । अग्ने यदीदयदिवि ॥ ३ ॥ ॥७(घ)॥

[भा० १० । उ० नास्ति । स्व० १]

१३९९ अस्य प्रेषा हेमना पूयमानो देवो देवैभिः समपुक्त रसम् ।

सुतः पवित्रं पयति रेमन्मिमेव सन्न पशुमन्ति होता

॥ १ ॥

१४०० भद्रा वल्मा समन्या इ धसानो महात्कविर्निवचनानि शरसन् ।

आ वच्यस्व चम्बोः पूयमानो विचक्षणो जायुर्विदेववीतौ

॥ २ ॥

१४०१ समु म्रियो मुज्यते सानो अव्ये यशस्तरो यशसां क्षंतो अस्मे ।

अभि स्वर धन्वा पूयमानो यूयं पात स्वस्तिभिः सदा नः

॥ ३ ॥ ॥८(रि)॥

[भा० १८ । उ० नास्ति । स्व० ३]

१४०२ एतो न्विन्द्र रस्तवाम शुद्ध शुद्धेन साक्षा । शुद्धैरुपयैवावृषारसरशुद्धैराशीर्वाग्ममसु ॥ १ ॥

१४०३ इन्द्र शुद्धो न आ गहि शुद्धः शुद्धमिच्छतिभिः । शुद्धो रथि वि धारय शुद्धो ममाऽसोम्य ॥ २ ॥

१४०४ इन्द्र शुद्धो हि नो रथि शुद्धो रत्नानि दाशुषे ।

शुद्धो वृत्राणि जिघ्रसे शुद्धो वाजर सिषाससि

॥ ३ ॥ ॥९(मी)॥

॥ इति तृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥ [भा० १२ । उ० नास्ति । स्व० ४]

१४०५ अग्ने स्तोमं मनामहे सिध्नमद्य दिविस्पृशः । देवस्य द्रविणस्यवः ॥ १ ॥

१४०६ अग्निर्जुषत नो गिरो होता यो मानुषेया । स यक्षदैव्यं जनम् ॥ २ ॥

१४०७ त्वमग्ने सप्रथा असि जुष्टो होता षरेण्यः । त्वया यज्ञं वि तन्वते ॥ ३ ॥ १० (दि) ॥
[भा० १३ । उ० नास्ति । स्व० ३]

१४०८ अभि विपुष्टं वृषणं वयोधामक्रोषिणमवावशत वाणीः ।
वना वसानो वरुणो न सिन्धुर्विरक्षथा वयते वायाणि ॥ १ ॥

१४०९ शूरग्रामः सर्ववीरः सहावान् जेता पवस्व सनिता धनानि ।
तिग्मायुधः क्षिप्रधन्वा समत्स्वपादः साह्यान्वृतनासु शत्रून् ॥ २ ॥

१४१० उरुगन्धर्वतिरमयानि कृष्णवत्समीचीने आ पवस्वा पुरन्धी ।
अपः सिषासन्नुपसः स्वऽङ्गाः सं विक्रदो महो अस्मभ्यं बाजान् ॥ ३ ॥ ११ (५) ॥
[भा० ३० । उ० १ । स्व० ६]

१४११ त्वमिन्द्र यथा अस्यजीवी शवसस्पतिः । त्वं वृत्राणि ह२ स्यप्रतीन्येक इत्पुर्वेत्तत्तर्षणीधृतिः ॥ १ ॥

१४१२ तमु त्वा नूनमसुर प्रचेतस९ राघो भागमिवेमहे ।
महीव कृत्तिः शरणा त इन्द्र प्र ने सुम्ना नो अह्नवन् ॥ २ ॥ १२ (त) ॥
[भा० १४ । उ० १ । स्व० १]

१४१३ यजिष्ठं त्वा ववृमहे देवं देवत्रा होतारममर्त्यम् । अस्य यज्ञस्य सुकतुम् ॥ १ ॥

१४१४ अपां नपात२ सुभग९ सुदीदितिमग्निमु श्रेष्ठगोचिषम् ।
स नो मित्रस्य वरुणस्य सो अपामा सुक्षं यज्ञने दिधि ॥ २ ॥ १३ (ता) ॥
॥ इति चतुर्थः खण्डः ॥ ३ ॥ [भा० १४ । उ० १ । स्व० २]

१४१५ यमग्ने पुत्सु मर्त्यमवा बाजेषु यं जुनाः । स यन्ता शश्वतीरिपः ॥ १ ॥

१४१६ न किरस्य सहन्त्य पर्येता कयस्य चिन् । बाजो अस्ति श्रवाव्यः ॥ २ ॥

१४१७ स बाजं विश्वचर्यणिरेवेन्द्रिरस्तु तरुता । विप्रभिरस्तु सनिता ॥ ३ ॥ १४ (डा) ॥
[भा० १६ । उ० २ । स्व० २]

१४१८ साकमुक्षो मर्जयन्त स्वसारो दश भीरस्य धीतयो धनुव्रीः ।
हरिः पर्यद्रवज्जाः सूर्यस्य द्रोणं ननक्षे अत्यो न बाजो ॥ १ ॥

१४१९ सं मातृभिर्न शिशुर्बावशानो वृषा वधन्त्ये पुरुवारो अङ्गिः ।
मयीं न योयामभि निष्कृन्तं यत्सं गच्छते कलश उक्षियामिः ॥ २ ॥

१४२० उत प्र पिप्य ऊधरज्याया इन्दुधाराभिः सचते सुमेधाः ।
सूर्यो न गावः पयसा चमूष्वभि श्रीणन्ति वजुभिर्न निकैः

॥ ३ ॥ ॥१५(बू)॥

[भा० ३० । उ० नास्ति । स्व० ६]

१४२१ पिबा सुतस्व रसिनो मत्स्वा न इन्द्र गोमतः ।
आपिनो बोधि सधमाये वृधेऽस्मा अवन्तु ते धियः

॥ १ ॥

१४२२ भूयाम ते सुमतौ वाजिनो वयं मा न स्तरमिमातये ।
अस्मा विभामिरचतादमिष्टिमिरा नः सुमेधु यामय

॥ २ ॥ ॥१६(ख)॥

[भा० १४ । उ० नास्ति । स्व० १]

१४२३ त्रिरस्मै सप्त धेनवो दुदुहिरे सत्यामाशिरं परमे व्योमनि ।
चत्वार्यन्या भुवनानि निर्णिजे चारुणि चक्रौ यदतैरवर्धत

॥ १ ॥

१४२४ स भक्षमाणो अमृतस्य चारुण उभे घावा कान्येना वि शश्रये ।
तेजिष्ठा अपो मध्वना परि व्यत यदी देवस्य श्रवसा सवो विदुः

॥ २ ॥

१४२५ ते अस्य सन्तु केतवोऽमृत्यवोऽवाभ्यासो जनुषी उभे अनु ।
येभिर्नृणा च देव्या च पुनत आदिद्राजानं मनना अगृभ्यत ।
॥ इति पञ्चमः खण्डः ॥ ५ ॥

॥ ३ ॥ ॥१७(चे)॥

[भा० ३२ । उ० १ । स्व० ७]

१४२६ अमि वायु वीत्यर्षा गुणानोऽमि मित्रावरुणा पूयमानः ।
अमी नरं धीजवनं रथेष्टाममीन्द्रं वृषणं चक्रयाहुम्

॥ १ ॥

१४२७ अमि वक्त्रा सुवसनान्यर्षाभि धेनुः सुदुधाः पूयमानः ।
अमि चन्द्रा भर्तव नो हिरण्याभ्यश्चाप्रथिनो देव सोम

॥ २ ॥

१४२८ अमी नो अर्प दिव्या वसूत्यभि विश्वा पार्थिवा पूयमानः ।
अमि येन द्रविणमश्रवामाभ्यापर्यं जमदग्निवक्षः

॥ ३ ॥ ॥१८(ख)॥

[भा० २१ । उ० २ । स्व० ७]

१४२९ यज्जायथा अपूर्व्यं मधवन्वृत्रहत्याय । तत्पृथिवीमप्रथयस्तदस्तम्ना उतो दिवम् ॥ १ ॥

१४३० तत्ते यज्ञो अजायत तदर्क उत हस्क्रतिः । तद्विभ्रमभिभूरसि यज्जातं यच्च जन्वम् ॥ २ ॥

१४३१ आमासु एकमैरय आ सूर्यं रोहयो दिवि ।

॥ ३ ॥ ॥१९(पे)॥

[भा० ३० । उ० १ । स्व० ७]

^{१ २ ३ १३ १२} १४३२ मत्स्यपायि ते महः पात्रस्यैव हरिषो मत्सरो मवः । ^{३ १ २ १ २ ३ १ २ ३ १ २} वृषा ते वृष्ण इन्दुर्वाजी सहस्रसन्तमः ॥ १ ॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} १४३३ आ नस्ते गन्तु मत्सरो वृषा मवो वरेण्यः । ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} सहावाँ इन्द्र सानसिः घृतनाषाडमर्त्यः ॥ २ ॥

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} १४३४ त्वँ हि शूरः सनिता चोदयो मनुषा रथम् ।

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} सहावान्दस्यमव्रतमोषः पात्रं न शोचिषा

॥३॥ ॥(२३)वि॥

॥ इति पष्ठः ऋण्डः ॥ ६ ॥

[भा० २५ । उ० ३ । स्व० ३]

॥ इति पष्ठपठके द्वितीयोऽर्धः ॥ ६-२ ॥

इति द्वादशोऽध्यायः समाप्तः ॥ १२ ॥

अथ त्रयोदशोऽध्यायः ।

[३]

अथ पष्ठपठके तृतीयोऽर्धः ॥ ६-३ ॥

(१-२०) १ कर्मिर्गवः, २, ९, १६ अरहाजो वार्हस्पत्यः, ३ जसितः काश्यपो देवको वा, ४ सुकसः आगिरसः,

५ विशादृशैर्यः, ६, ८ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः, १०-१७ भार्गवः प्रागाथः, १०, १७ विश्वामित्रो गाथिनः, ११ मेधातिथिः

काण्वः, १२ शतं वैशानसाः, १३ यजत जात्रेयः, १४ सप्तृच्छन्वा वैशामित्रः, १५ उल्लाका काण्वः, १६ हव्यताः प्रागाथः,

१९ वृहदिव जाधर्वणः, २० गुप्तमवः सौमकः ॥ १, ३, १५ पवमानः सोमः, २, ४, ६, ७, १४, १९, २०

इन्द्रः, ८ सरस्वान्, ९ सरस्वती, १० सविता, ११ गङ्गाणस्पतिः, १२ अग्निः पवमानः, १३ मित्रावरुणौ,

१६-१८ जग्निः, १८ हवींषि वा, ५ सूर्यः ॥ १, ३-४, ८-१४, १६ (२-३) १८ गावन्नी, २ (१-३)

अनुपुप, २ (४) वृहती, ६, ७ प्रागाथः= (विषमा वृहती, समा सतोवृहती), १६ (१) वर्षमाना,

१९ त्रिनुपु, २० (१) जहिः, २० (२-३) अतिशकरी, ५ जगती ॥ १५

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} १४३५ पवस्व वृष्टिमा सु नोऽपासूमि दिवस्पति । ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अयस्मा वृहतीरिषः ॥ १ ॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} १४३६ तया पवस्व धारया यया गाव इहागमन् । ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} जग्यास उप नो वृहम् ॥ २ ॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} १४३७ घृतं पवस्व धारया यष्टे देववीतमः । ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अस्मभ्यं वृष्टिमा पव ॥ ३ ॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} १४३८ स न ऊर्जे व्यश्न्यय पवित्रं धाव धारया । ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} वैवांसः शूणवन् हि कम ॥ ४ ॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} १४३९ पवमानो असिप्यदृक्ष्वाश्न्यपजङ्गन्त् । ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} प्रत्नवद्रोचयमुचः ॥ ५ ॥ ॥(वी)॥

[भा० २६ । उ० १ । स्व० ४]

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} १४४० प्रत्यस्मै पिपीयते विश्वानि विदुषे भर । ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अरङ्गमाय जग्मयेऽपश्चाद्वचने नरः ॥ १ ॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} १४४१ यमेनं प्रत्येतन सोमेभिः सोमपातमम् । ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अमबोभिर्नृजीपिणमिन्द्रं सुतेमिरिन्दुभिः ॥ २ ॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} १४४२ यदी सुतेमिरिन्दुभिः सोमेभिः प्रतिभूयथ । ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} वेना विश्वस्य मेधिरो धूयसन्तमिदेयते ॥ ३ ॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} १४४३ अस्माभस्मा इदन्धसोऽध्वर्यो प्र भरा सुतम् । ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} कुवित्समस्य जेयस्य शधेतोऽभिशास्तेरवस्वरत् ॥ २ (उ)

॥ इति प्रथमः ऋण्डः ॥ १ ॥ [भा० २३ । उ० २ । स्व० १]

- १४४४ वञ्चवे जु स्वतवसेऽरुणाय दिविस्पृशे । सोमाय गाथमर्चत ॥ १ ॥
- १४४५ हस्तच्युतेभिरद्रिभिः सुतः सोमं पुनीतन । मधवा धावता मधु ॥ २ ॥
- १४४६ नमसेदुप सीदत दमेदमि श्रीणीतन । इन्दुमिन्द्रे दधातन ॥ ३ ॥
- १४४७ अमित्रहा विचर्यणिः पवस्व सोम शं गवे । देवेभ्यो अनुकामकृत् ॥ ४ ॥
- १४४८ इन्द्राय सोम पातवे मेदाय परि पिचयसे । मनश्चिन्मनसस्पतिः ॥ ५ ॥
- १४४९ पवमान सुवीर्यः रविः सोम रिरीहि णः । इन्द्रविन्द्रेण नो युजा ॥ ६ ॥ ३(य) ॥
- [पा० ३२ । उ० नास्ति । स्व० ६]
- १४५० उदेदमि श्रुतामयं वृषमं नृगोपसम् । अस्तारमेपि सुयं ॥ १ ॥
- १४५१ नव यो नवति पुरो विभेद बाह्वोजसा । अहिं च वृत्रहावधीत् ॥ २ ॥
- १४५२ स न इन्द्रः शिवः सखाभावद्रोमधमत् । उरुधारेय दोदते ॥ ३ ॥ ४(ती) ॥
- [इति द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥ [पा० ९ । उ० १ । स्व० ४]
- १४५३ विभ्राड् बृहत्पिबतु सोम्यं मधवायुर्दधराक्षपतावबिह्वनम् । ॥ १ ॥
- वातजुतो यो अभिरक्षति त्मना प्रजाः पिपतिं बहुधा वि राजति ॥ २ ॥
- १४५४ विभ्राड् बृहत्सुभृतं वाजसातम धर्मं दिवो धरुणे सत्यमर्पितम् । ॥ १ ॥
- अमित्रहा वृत्रहा दस्युहन्तमं ज्योतिर्जज्ञे असुरहा सपलहा ॥ २ ॥
- १४५५ इवः श्रेष्ठं ज्योतिषां ज्योतिरुत्तमं विश्वजिह्वनजिदुच्यते बृहन् । ॥ १ ॥
- विश्वभ्राड् भ्राजो महि सूर्यो ददा उरु पप्रथे सह भ्राजो अच्यतम् ॥ ३ ॥ ५(जि) ॥
- [पा० २३ । उ० ३ । स्व० ३]
- १४५६ इन्द्रं कर्तुं न आ भर पिता पुत्रेभ्यो यथा । शिक्षा णो अस्मिन्पुत्रहूत यामनि जावा ज्योतिरशीमहि ॥ १ ॥
- १४५७ मा नो अश्नाता वृजना वुराभ्योऽ माशिशालोऽन कमुः । ॥ १ ॥
- त्वया वयं प्रवतः शश्वतीरपोति शूर तरामहि ॥ २ ॥ ६(ल) ॥
- [पा० ९ । उ० नास्ति । स्व० १]
- १४५८ अद्याद्या भ्यःश्व इन्द्र आस्व परं च नः । विश्वा च नो जरितृस्सत्पते अहा दिवा नक्तं च रक्षिषः ॥ १ ॥
- १४५९ प्रभङ्गी शूरो मधवा तुवीमघः सम्मिस्तो वीर्योय कम् । ॥ १ ॥
- उमा ते बाह्व वृषणा शतकतो नि या वज्रं मिमिक्षतुः ॥ २ ॥ ७(वी) ॥
- [इति तृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥ [पा० १५ । उ० नास्ति । स्व० ४]

१४६० ^{३ २ ३ १ १ ३ १ ३ ३ १ १ १} जनीयन्तो न्वमवः पुत्रीयन्तः सुदानवः । सरस्वन्तः श्रद्धावहे ॥ १ ॥ ॥८(रौ)॥

[धा० ३ । उ० नास्ति । स्व० नास्ति]

१४६१ ^{३ १ ३ १ ३ १ २ ३ १ ३ १ १ १ १ १ १ १ १} उत नः प्रिया प्रियास्र सप्तस्वसा सुजुष्टा । सरस्वती स्तोम्या भूत ॥ १ ॥ ॥९(रौ)॥

[धा० १ । उ० नास्ति । स्व० नास्ति]

१४६२ ^{१ १ ३ १ २ ३ १ ३ ३ १ १ १ १ १ १ १ १ १} तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो देवस्य धीमहि । धियो यो नः प्रचोदयात् ॥ १ ॥

१४६३ ^{३ २ ३ १ १ १ १ १ १ १ १ १ १ १ १ १ १ १} सोमनां स्वरणं । ॥ २ ॥

१४६४ ^{१ ३ १ १ १ १ १ १ १ १ १ १ १ १ १ १ १ १} अग्न आयूरपि पवसे । ॥ ३ ॥ ॥१०(य)॥

[धा० २ । उ० नास्ति । स्व० १]

१४६५ ^{१ १ ३ १ ३ १ ३ १ ३ १ ३ १ ३ १ ३ १ ३ १} ता नः शक्तं पार्थिवस्य ॥ १ ॥

१४६६ ^{३ १ ३ ३ १ १ ३ १ ३ १ ३ १ ३ १ ३ १ ३ १} ऋतसृतेन सपन्तेषिरं दक्षमाशाते । अमुहा देवो बभूवे ॥ २ ॥

१४६७ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} वृष्टिधावा रीत्यापेयस्यती दानुमत्याः । बृहन्ते गर्तमाशाते ॥ ३ ॥ ॥११(पा)॥

[धा० ५ । उ० १ । स्व० १]

१४६८ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} युञ्जति ब्रह्मरुपं चरन्ते परि तस्थुयः । रोचन्ते रोचना दिवि ॥ १ ॥

१४६९ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} युञ्जन्त्यस्य काम्या हरी विपक्षसा रथे । शोणा धृष्ण नृवाहसा ॥ २ ॥

१४७० ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} केतुं कृण्वन्केतवे पेशो मर्या अपेशसे । समुपमिरजायथाः ॥ ३ ॥ ॥१२(य)॥

॥ इति चतुर्थः खण्डः ॥ ४ ॥

[धा० ७ । उ० नास्ति । स्व० १]

१४७१ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अयस्सोम इन्द्र तुभ्य सुन्वे तुभ्यं पवते त्वमस्य पाहि ।

^{१ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} त्वं ह यं चक्रे त्वं बभूव इन्नु मदाय युज्याय सोमम् ॥ १ ॥

१४७२ ^{२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} स ईदरथो न भुरियाडयो जि महः पुरुणि सातये वसूनि ।

^{२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} आर्वा विश्वा नहुष्याणि जाता स्वर्पाता वन ऊर्वा नवन्त ॥ २ ॥

१४७३ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} शुष्मी शर्धो न मावते पथस्वानभिः शस्ता दिव्या यथा विद् ।

^{२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} आपो न मक्षु सुमतिर्मेवा नः सहस्राप्ताः पृतनापाण्ण यज्ञः ॥ ३ ॥ ॥१३(धी)॥

[धा० २६ । उ० ४ । स्व० ४]

१४७४ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} त्वमग्रे यज्ञानां ह्योता विश्वेपाश्चितः । देवेभिर्मानुषे जने ॥ १ ॥

१४७५ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} स नो मन्त्रमिरः शरे जिह्वामिर्यज्ञा महः । आ देवात्वाक्षि यक्षि च ॥ २ ॥

१४७६ वेत्था हि वैधो अच्यनः पथश्च देवाञ्जसा । अने यक्केषु सुकतो ॥ ३ ॥ ॥१४(बौ)॥
[धा० ६ । ड० नास्ति । स्व० नास्ति]

१४७७ होता देवो अमर्त्यः पुरस्तादेति मायया । विवथानि प्रचोदयन् ॥ १ ॥

१४७८ बाजी बाजेषु धीयतेऽध्वरेषु प्रणीयते । विप्रो यक्षस्य साधनः ॥ २ ॥

१४७९ धिया चक्रे वरेण्यो भूतानां गर्भमा दधे । दक्षस्य पितरं तना ॥ ३ ॥ ॥१५(रा)॥
इति पञ्चमः खण्डः ॥ ५ ॥ [धा० १३ । ड० नास्ति । स्व० २]

१४८० आ सुते सिञ्जत श्रियं रोदस्योरभिधियम् । रसा दधीत वृषमम् ॥ १ ॥

१४८१ ते जानत स्वमोक्यं च वत्सासो न मादृभिः । मिथो नसन्त जामिभिः ॥ २ ॥

१४८२ उप स्रक्केषु वत्सतः कृण्वते धरुणं दिवि । इन्द्रे अग्रा नमः स्वः ॥ ३ ॥ ॥१६(च)॥
[धा० १२ । ड० १ । स्व० १]

१४८३ तदिवासा भुवनेषु ज्येष्ठं यतो जह्म उपस्त्वेषनुग्मः ।
सर्पो जहानो नि रिणाति शम्भुननु यं विश्वे मदन्त्यूमाः ॥ १ ॥

१४८४ वावृधानः शवसा भूर्योजाः शम्भुदोसाय भियसं दधाति ।
अग्नयश्च व्यनश्च सस्त्रि सं ते नवन्त प्रभृता मदेषु ॥ २ ॥

१४८५ त्वे क्रतुमपि वृद्धन्ति विश्वे क्षिर्यदेते त्रिर्मवन्त्यूमाः ।
स्वादोः स्वादीयः स्वादुना वृजा समदः सु मधु मधुनामि योधीः ॥ ३ ॥ ॥१७(गी)॥
[धा० २३ । ड० ५ । स्व० ४]

१४८६ त्रिकटुकेषु महिषो यवाशिरं तुविशुग्मस्तुम्पत्सोममपिबहिष्पुना सुतं यथावशम् ।
स ई ममाद् महि कर्म कर्तये महाभुक् सैनं सञ्चदेवो देव सत्य इदुः सत्यमिन्द्रम् ॥ १ ॥

१४८७ साकं जातः क्रतुना साकमोजसा बवक्षिष साकं वृद्धो वीर्यः सासहिर्मुखो विचरिषिः ।
दाता राध स्तुवते, काम्यं वसु प्रचेतन सैनं सञ्चदेवो देव सत्य इदुः सत्यमिन्द्रम् ॥ २ ॥

१४८८ अथ त्विषीमा शम्भोजसा कृधि युधामवशा रोदसी आपृणदस्य मज्जना प्र वावृधे ।
अग्रसान्यं जठरे प्रमरिच्यत प्र चेतय सैनं सञ्चदेवो देव सत्य इन्दुः सत्यमिन्द्रम् ॥ ३ ॥ ॥१८(थि)॥
इति पष्ठः खण्डः ॥ ६ ॥ [धा० ५४ । ड० २ । स्व० १३]

॥ इति पष्ठप्रपाठके नृनार्योऽर्थः पष्ठः प्रपाठकश्च समाप्तः ॥ ६ ॥

इति त्रयोदशोऽध्यायः ॥ १३ ॥

अथ चतुर्दशोऽध्यायः ।

[१]

अथ सप्तमप्रपाठके प्रथमोऽध्यायः ॥ ७-१ ॥

(१-१६) १, ९ प्रियमेध आङ्गिरसः; २ नृमेध-पुरुमेधावाङ्गिरसी; ३, ७ स्वर्गणैर्वृष्णः, त्रसदस्त्रुः पौरुङ्गसः, ४ जुनः-
 होप जाजीगर्तिः; ५ वत्सः काण्वः; ६ अमित्रापसः; ८ विश्वमना वैवशः; १० वसिष्ठो मैत्रावरुणिः; ११ सौमरिः काण्वः;
 १२ शर्त वैश्वानसः; १३ वसूयव जात्रेयः; १४ गोतमो राहुगणः; १५ केनुरात्रेयः; १६ विरूप आङ्गिरसः ॥ १-२,
 ५, ८-९ इन्द्रः; ३, ७ पवमानः सोमः; ४, १०-११, १३-१६ अग्निः; ६ विश्वे देवाः, १२ अग्निः पवमानः ॥
 १, ४-५, १२-१६ गायत्री; २, १० प्रगाथः = (विपमा बृहती, समा सतोबृहती) ३, ७ ऊर्वा बृहती;

६ अनुष्टुप्, ८-९ ऋणिकः; ११ बृहती ॥

^{३ १ १२ ३ १ २ १ २ ३ २ ३ ३ १ २}
 १४८९ अग्निं प्र गोपतिं गिरेन्द्रमर्चं यथा विदे । सूनुर सत्यस्य सत्पतिम् ॥ १ ॥

^{१ १२ ३ १ ३ १ ३ १ २ ३ १ ३ १ २}
 १४९० आ हरयः सत्यमिरेऽवपीरधि बर्हिषि । यत्रामि संनवामहे ॥ २ ॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ २ ३ २ ३ १ २ १ २ ३ ३ २}
 १४९१ इन्द्राय गाव आशिरे बुदुहे वज्रिणे मधु । यत्सीमुपकरे विदत् ॥ ३ ॥ ॥१(हा)॥
 [धा० ११ । उ० नास्ति । स्व० २]

^{२ ३ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ ३ १ २ ३ १ २}
 १४९२ आ नो विश्वासु हव्यमिन्द्रं समस्तु भूयत । उप प्रह्णाणि सवनानि वृत्रहन्परमज्या ऋचीयम ॥ १ ॥

^{३ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
 १४९३ त्वं दाता प्रथमो राधसामस्यसि सत्य ईशानकृत ।

^{३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ २}
 नुविद्युस्तस्य युज्या वृणीमहे पुत्रस्य शवसो महः ॥ २ ॥ ॥२(या) ॥

^{३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
 [धा० १७ । उ० नास्ति । स्व० ०]

^{३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
 १४९४ प्रलं पीयूषं पूष्यं यदुक्थ्यं महो गाहादिव आ निरपुक्षत । इन्द्रमग्निं जायमानं समस्वरत्न ॥ १ ॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
 १४९५ आर्दी के चित्पदयमानास आप्यं वसुरुचो दिव्या अभ्यनूयत । दिवो न वारं सविना व्यूर्णुते ॥२॥

^{१ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
 १४९६ अथ यदिमे पवमान रोदसी इमा च विश्वा भुवनानि मज्मना ।

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
 यूथे न निष्ठा वृषमो वि राजसि ॥ ३ ॥ ॥३(सू)॥

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
 [धा० १६ । उ० २ । स्व० १]

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
 १४९७ इमं पृ त्वमरमकं सनि गायत्रं नव्यां सम् । अग्ने देवेषु प्र वोचः ॥ १ ॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
 १४९८ विमकासि चित्रमानो सिन्धोरुमो उपाक आ । सद्यो दाशुरे क्षरासि ॥ २ ॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
 १४९९ आ नो भज परमेष्ठा वाजेष्ट मध्यमेयु । शिक्षा वस्वो अन्तमस्य ॥ ३ ॥ ॥४(दा)॥

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
 [धा० १३ । उ० १ । स्व० २]

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
 १५०० अहमिदं गितुं परि मेधाभृतस्य जग्रह । अहं सूर्य इवाजनि ॥ १ ॥

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
 १५०१ अहं प्रलेन जग्रना गिरः शुम्भामि कण्ववत् । येनेन्द्रः शुम्भमिदं ॥ २ ॥

१५०२ ये त्वामिन्न न तुष्टुचुर्ऋणयो ये च तुष्टुवुः । ममेद्वन्द्वस्तुष्टुतः ॥ ३ ॥ ५(थ)॥

॥ इति प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥ [अ० १४ । उ० २ । स्व० ५]

१५०३ अग्ने विश्वेमिरग्निमिर्जोपि ब्रह्म सहस्रकृत । ये देवत्रा य आयुषु तेभिर्नो भद्रया गिरः ॥१॥

१५०४ प्र स विभ्वैभिरग्निभिरग्निः स यस्थ वाजिनः । तनये तौके अस्मदा सव्यध्वजैः परीयुतः ॥ २ ॥

१५०५ त्वं नो अग्ने अग्निमित्रिह्य यक्षं च वर्धय । त्वं नो दैवतातये राये वा नाय चोदय ॥ ३ ॥ ॥६(डि)॥

[भा० १८ । उ० ३ । सू० ३]

१५०६ त्वे सोम प्रथमा वृत्तवर्हिपो महे वाजाय भवसे धियं दधुः । स त्वं नो वीर वीर्याय जोदय ॥ १ ॥

१५७ अभ्यभि हि श्रवसा ततर्दिथोत्सं न कं विज्जनपानमक्षितम् । शर्याभिर्न भरमाणो गमस्त्योः ॥२॥

१५०८ अजीजनो भमृत मर्त्याय भमृतस्य धर्मभमृतस्य चारुणः ।

१ २ ३ २ ३ १ ३ १ २
सदासरो वाजमच्छा सनिष्यदत्

॥ ३ ॥ ॥ ७ (ले) ॥

[धा० १० । उ० नास्ति । स्व० ७]

१५०९ ण्णुमिन्द्राय सिञ्चत पिबति सोम्यं मधु । प्र राधासि चोदयते महित्वना ॥ १ ॥

१५१० उपो हरीणां पतिं राघः पृञ्चन्तमब्रवम् । नूनं धृषि स्तुवतो भवन्त्यस्य ॥ २ ॥

१५११ न ह्य९३ग पुरा ख न ज्ञे वीरतरस्सवत् । न की राया नैवथा न भव्ना ॥ ३ ॥ ८(ख) ॥

[अ० १३ । उ० १ । सू० २]

१५१२ न^{३२३}व^{१२} ष^{३१} ओ^{११}द^{१२}तीनां न^{१२}व^{३१} यो^२यु^{३१}वतीनाम् । प^२ति^{३१} वो^२ अ^३न्यानां धे^२नूना^{३१}मि^२षु^{१२}षसि ॥ १ ॥ ९(ब) ॥

॥ इति द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥ [भा० ५ । उ० नास्ति । स्व० १]

१५१३ देवो वा द्रविणोदः पूर्णो विवद्वासिचम् । उद्धा सिञ्चन्मपु वा पूणश्चमादिहो देव ओहते ॥१॥

१५१४ तद्भोतारमध्वरस्य प्रचेतसं बर्हि देवा अकृण्वन् ।

१९३११ ३२ ३१२३१ ११ ३१२
दधाति रत्नं विधत्ते सुवीर्यमग्निर्जनाय दाशुवे

॥ २ ॥ ॥१७(लि)॥

[अ० १४ । उ० मा० । स्त० ३]

१५१५ अदशिं गान्विस्तमो यस्मिन्वतान्यादधः । उपो प जातमायैस्य वर्धनमग्निं नक्षन्तु नो गिरः ॥१॥

१५१६ यस्माद्रेजन्त कृपयार्थकृत्यानि कृष्वतः । सहस्रसां मेघसाताविव त्मनाग्निं धीभिर्नमस्यत ॥२॥

१०१७ प्रदेवोदत्तो अग्नि

॥ ३ ॥ ॥१२(छा)॥

[अ० १६ । उ० महि । ख० २]

१५१८ अग्न आरूपा पवस ^{१३ ११ ३} ॥ १ ॥

१५१९ अग्निर्देविः पवमानः पाञ्चजन्यः पुरोहितः । तमीमहे महागयम् ^{३२ ३ १२ ३ १२ ३ १२ ३ १२ ३ १२} ॥ २ ॥

१५२० अग्ने पवस्व स्वपा अस्मे वर्चेः सुवीर्यम् । दधद्रयि मयि पोषम् ^{१३ ११ ३ १२ ३ १२ ३ १२ ३ १२} ॥ ३ ॥ ॥१२(फ)॥
[भा० १० । उ० २ । ख० १]

१५२१ अग्ने पावक रोचिया मन्द्रया देव जिह्या । आ देवान्त्वक्षि यक्षि च ^{१३ ३ १ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ॥ १ ॥

१५२२ तं त्वा घृतस्नवीमहे चित्रमानो स्वदेशम् । देवाँ आ वीतये वह ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ॥ २ ॥

१५२३ वीतिहोत्रं त्वा कवे द्युमन्तं समिधीमहि । अग्ने गृहन्तमश्वरे ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १} ॥ ३ ॥ ॥१३(टौ)॥
॥ इति तृतीयः खण्डः ॥३॥ [भा० १८ । उ० १ । ख० नास्ति ।]

१५२४ अवा नो अग्न ऊतिभिर्गायत्रस्य प्रभर्मणि । विश्वास्तु धीषु वन्द्य ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ॥ १ ॥

१५२५ आ नो अग्ने रयि भर सन्नासाहं वरेण्यम् । विश्वास्तु पुस्तु दुष्टम् ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ॥ २ ॥

१५२६ आ नो अग्ने सुचेतुना रयि विश्वाधुपोपसम् । माडोँकं वेहि जीवसे ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ॥ ३ ॥ ॥१४(वौ)॥
[भा० १५ । उ० नास्ति । ख० नास्ति]

१५२७ अग्निं हिन्वन्तु नो धियः सतिमाशुभिवाजिषु । तेन जेषम धनेधनम् ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ॥ १ ॥

१५२८ यया गा आकरामहे सेनयाग्ने तवोत्या । तां नो हिन्व मघत्तये ^{२ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ॥ २ ॥

१५२९ आग्ने स्थूरं रयि भर पृथुं गोमन्तमाश्विनम् । अङ्घ्रिं वं वर्तया पविम् ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ॥ ३ ॥

१५३० अग्ने नक्षत्रमजरमा सूर्यं रोहयो दिवि । दधत्तु शोतिर्जनेभ्यः ^{२ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ॥ ४ ॥

१५३१ अग्ने केतुविशामसि प्रेष्ठः श्रेष्ठ उपत्यसत् । वोधा स्तोत्रे वयो दधत् ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ॥ ५ ॥ ॥१५(धा)॥
[भा० १६ । उ० १ । ख० २]

१५३२ अग्निर्धूर्वा दिवः ककुत्पतिः पृथिव्या अयम् । अपाँ रेताँ शसि जिहति ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ॥ १ ॥

१५३३ ईशिये वार्यस्य हि दात्रस्याग्ने स्वः पतिः । स्तोता स्यां तव शर्मणि ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ॥ २ ॥

१५३४ उदग्ने शुचयस्तव शुक्रा आजन्त ईरते । तव ज्योतीँष्य वैष्यः ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} ॥ ३ ॥ ॥१६(ली)॥

॥ इति चतुर्थः खण्डः ॥४॥ [भा० ४ । उ० नास्ति । ख० ४]

॥ इति सप्तमप्र ठके ऋषयोऽर्थः ॥ ७-१॥

॥ इति चतुर्दशोऽध्यायः ॥ १४ ॥

अथ पञ्चदशोऽध्यायः ।

[२]

अथ सप्तमपाठके द्वितीयोऽर्थः ॥७-२॥

(१-१४) १, ११ गोतमो राहुगणः; १, ९ विद्यामित्रो गायित्रः; ३ विरूप आक्षिप्तः; ७, ७ अर्गः प्रगाथा; ५ श्रित आत्स्यः; १० सोमरिः कायः; १२ गोपयज आत्रियः; १३ भरद्वाजो बार्हस्पत्यो, वीतहृत्स्व आक्षिप्तो वा; १३ प्रयोगो भार्गवः; पावकोऽभिर्जोहृत्स्वत्यो वा, गृहपति-नविष्टो सहस्रः पुत्रवान्यवरो वा ॥ अग्निः ॥ १-२, ६, ९, १४ गायत्री; ७, ७, ८ प्रगाथः= (विरमा बृहती, समा सतोहृदी); ५ त्रिष्टुप्; १० काकुमः प्रगाथः= (विरमा ककुप्, समा सतोहृदी); ११ उष्णिक्; १२ अनुष्टुप्सः प्रगाथः= (अनुष्टुप् + गायत्री); १३ जगती ॥

^{१ २ ३ १ १२ ३ २ ३ १ २} १५३५ कस्ते आमिर्जनानामग्ने को दाध्वध्वरः । को ह कस्मिन्नसि भितः ॥ १ ॥

^{१ २ ३ १ १२ ३ १ १ ३ १ २ ३ १ २} १५३६ त्वं आमिर्जनानामग्ने मित्रो असि प्रियः । सखा सखिभ्य ईक्ष्यः ॥ २ ॥

^{१ २ ३ १ १२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} १५३७ यज्ञा नो मित्रावदणा यज्ञा देवाः ऋतं बृहत् । अग्ने यक्षि स्वं वमम् ॥ ३ ॥ ॥२(क)॥
[भा० ८ । उ० नास्ति । स्व० ५]

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} १५३८ ईडेन्यो नमस्यस्तिरस्तमा रंसि वशतः । समक्षिरिभ्यते वृषा ॥ १ ॥

^{१ २ ३ १ १२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} १५३९ वृषो अग्निः समिभ्यतेऽभ्यो न वैषवाहनः । तं हविष्मन्त ईडते ॥ २ ॥

^{१ २ ३ १ १२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} १५४० वृषणं त्वा जयं वृषण्वृषणः समिधीमहि । अग्ने दीपतं बृहत् ॥ ३ ॥ ॥२(ख)॥
[भा० ९ । उ० नास्ति । स्व० ३]

^{१ २ ३ १ १२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} १५४१ उक्ते बृहन्तो अर्धयः समिधानस्य दीदियः । अग्ने शुक्रास ईरते ॥ १ ॥

^{१ २ ३ १ १२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} १५४२ उप त्वा जुहोः मम घृताचीर्यन्तु ह्येत । अग्ने हव्या जुषस्व नः ॥ २ ॥

^{३ १ १२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} १५४३ मन्द्रं होतारस्रुत्विजं चित्रभाजुं विभावसुम् । अग्निमीडे स उ अयत् ॥ ३ ॥ ॥२(ङ)॥
[भा० ९ । उ० नास्ति । स्व० १]

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} १५४४ पाहि नो अन्न एकया पाह्युदेत द्वितीयया । पाहि गीर्मिस्तस्रुभिरूर्जो पते पाहि चद्रस्रुभिर्वसो ॥ १ ॥

^{३ १ १२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} १५४५ पाहि विश्वसाद्रक्षसो अरावणः प्र स वाजेजु नोऽव ।

^{१ १२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} त्वामिद्धि नेविष्टं देवतातय आपि नक्षामहे वृधे ॥ २ ॥ ॥४(घि)॥

॥ इति प्रथमः खण्डः ॥ १॥ [भा० १० । उ० नास्ति । स्व० ३]

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} १५४६ इनो राजन्नरतिः समिद्धो रौद्रो वक्षाय सुपुमां अदार्शि ।

^{३ १ १२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} चिकिद्धि भाति भासा बृहन्नासिन्नीमेति वशतीमपाजन् ॥ १ ॥

^{३ १ १२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} १५४७ कृष्णां यदेनीममि वपसाभूज्जनयन्त्योपां बृहत्तः पितुर्जाम् ।

^{३ १ १२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अर्धं भानु रं सूर्यस्य स्नायान् दिवो वसुभिररतिर्वि भाति ॥ २ ॥

- १५४८ भद्रो भद्रया सचमान आगात्वसार्जारो अभ्येति पश्चात् ।
 सुप्रकैतैरुभिराग्निर्वितिष्ठुशर्द्धिर्गैराम राममस्थान् ॥ ३ ॥ ॥५(यो)॥
 [भा० २७ । उ० नास्ति । स्व० ९]
- १५४९ कया ते अग्ने अक्षिर ऊर्जो नपादुपस्तुतिम् । वराय देव मन्यवे ॥ १ ॥
- १५५० दाशेम कस्य मनसा यशस्य सहस्रो यदो । कदु वोच इदं नमः ॥ २ ॥
- १५५१ अथा त्वरं हि नस्करो विश्वा असम्यङ् सुक्षितीः । बाजव्रविणसो गिरः ॥ ३ ॥ ॥६(२)॥
 [भा० १८ । उ० १ । स्व० १]
- १५५२ अम् आ याह्यनिमिहोतारं त्वा वृणीमहे । आ त्वामनक्तु प्रयता हविष्मती यजिष्ठं वहिरासदे ॥ १ ॥
- १५५३ अच्छा हि त्वा सहस्रः सुनो अक्षिरः स्रजश्चरन्त्यचरे ।
 ऊर्जो नपातं घृतकेशमीमहेऽग्निं यशेषु पूर्वम् ॥ २ ॥ ॥७(या)॥
 [भा० १० । उ० नास्ति । स्व० २]
- १५५४ अच्छा नः शीरशोचिर्व गिरो यन्तु दशेतम् । अच्छा यज्ञासो नमसा पुरुवसुं पुरुप्रशस्तमृतये ॥ १ ॥
- १५५५ अक्षिरं सुतुं सहस्रो जातवेदसं वानाय गार्ग्याणाम् ।
 द्विता यो भूदसृतो मर्त्येषा होता मन्द्रतमो विशि ॥ २ ॥ ॥८(दा)॥
 ॥ इति द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥ [भा० ८ । उ० १ । स्व० २]
- १५५६ अदाम्यः पुरयता विशामभिर्मानुषीणाम् । तूर्णो रयः सदा नवः ॥ १ ॥
- १५५७ अग्निं प्रयाशसि वाहसा दाग्वाऽअश्रोति मर्त्यः । क्षयं पावकशोचिपः ॥ २ ॥
- १५५८ साह्यान्विष्वा अभियुजः क्रतुर्देवानाममृतकः । अग्निस्तुविश्रवस्तमः ॥ ३ ॥ ॥९(वि)॥
 [भा० १० । उ० नास्ति । स्व० ३]
- १५५९ भद्रो नो अनिरादुतो भद्रा रतिः सुभग भद्रो अप्पदरः । भद्रा ऊत प्रशस्तयः ॥ १ ॥
- १५६० भद्रं मनः रुणुष्व घृजन्त्य येना समस्तु सासहिः ।
 अव स्थिरा तनुहि भूरि शर्धतां वनेना ते अभिष्टये ॥ २ ॥ ॥१०(लि)॥
 [भा० ४ । उ० नास्ति । स्व० ३]
- १५६१ अग्ने बाजस्य गोमत रंशानः सहस्रो यदो । अस्मे देहि जातवेदो महि श्रवः ॥ १ ॥
- १५६२ स इधानो वसुक्कविराग्निरीडेन्यो गिरा । रेवदस्मभ्यं पुर्वणीक दीविहि ॥ २ ॥
- १५६३ क्षपो राजन्नुत त्वनाग्ने वस्तोक्तोपसः । स निग्मजम्भ रश्मसो दह प्रति ॥ ३ ॥ ॥११(दा)॥
 ॥ इति तृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥ [भा० १३ । उ० १ । स्व० २]

१५६४ विप्रोविप्रो वो अतिथि वाजयन्तः पुंस्रियम् । अग्निं वो दुयं बव स्तुये शूपस्य मन्मभिः ॥ १ ॥

१५६५ यं जनासो हविष्मन्तो मित्रं न सर्पिरास्तुतिम् । प्रशस्तन्ति प्रशस्तिभिः ॥ २ ॥

१५६६ पन्थासं जातवेदसं यो देवतास्तुयता । हव्यान्धैरयद्वि ॥ ३ ॥ ॥ १२ (टा) ॥

[पा० १३ । उ० १ । स्व० २]

१५६७ समिद्धमग्निं समिधा गिरा युगे शुचि पावकं पुरो अघ्वरे ध्रुवम् ।

विप्रं होतारं पुरुवारमद्रुहं कविं सुसैरीमहे जातवेदसम् ॥ १ ॥

१५६८ त्वां वृतमग्ने असृतं युगेयुगे हवपवाहं दक्षिरे पायुमीक्ष्यम् ।

देवासश्च मनीषश्च जायुर्वि विमुं विदपतिं नमसा नि वेदिरे ॥ २ ॥

१५६९ विभूषण्य उभयां अयं मता दूतो देवानां रजसी समीयसे ।

यतो धानिं सुमतिमावृणीमहेऽध स्म नम्रिवरुधः शिवो भव ॥ ३ ॥ ॥ ३ (या) ॥

[पा० २२ । उ० नास्ति । स्व० २]

१५७० उप न्वा जामयो गिरौ देदिशनीर्हविष्कृता । वायोरनीकं अस्थिरम् ॥ १ ॥

१५७१ यस्य विधास्थलं वहिरन्मगायमन्दिनम् । आपश्चिभि वृधा पदम् ॥ २ ॥

१५७२ पदं देवस्य मनुष्योऽनात्तुयः अकृतिभिः । मद्रा स्य इषोपदक् ॥ ३ ॥ ॥ १४ (ह) ॥

॥ इति ऋग्यजुः सप्तः ॥ ४ ॥ [पा० १६ । उ० नास्ति । स्व० ५]

॥ इति सप्तमप्राठके द्वितीयेऽर्धः ॥ ५-२ ॥

॥ इति पञ्चदशोऽध्यायः समाप्तः ॥ १५ ॥

अथ षोडशोऽध्यायः ।

[३]

अथ सप्तमप्राठके तृतीयेऽर्धः ॥ ७-३ ॥

(१-२१) १, ८, १८, मेघातिथिः काण्वः; २ मिथ्याभिन्नो गायिनः; ३-४ अर्गः प्रगाथः; ५ सोमरिः काण्वः;

६, १५ कुनसोप जाजीगर्धिः; ७ सुकृद्ध बाहिरसः; ८ विश्वकर्मा मौवनः; १० अनानतः पारुष्ठेयिः; ११ भरद्वाजो बार्हस्पत्यः; १२ गोतमो राहुगणः; १३ अजिथा मारद्वाजः; १४ वामदेवो गौतमः; १५ देवातिथिः काण्वः; १६ बाल-

क्षिप्यः (धृतिः काण्वः); २० पर्वतनारदोः; २१ आग्निर्मांसः ॥ १, ३-४, ७-८, १०, १०-१९ इन्द्रः;

२ इन्द्राग्नीः; ६ बरुणः; ९ विश्वकर्मा; १०, २०, २१ पवमानः सोमः; ११ पूषा; १२ मरुतः; १३ विधि देवाः;

१४ गाबावृधिवी १. अ. ग. २११९ वा ॥ १, ३-५, ८, १०-१९ प्रगाथः= (विश्वमा वृद्धती, समा

सरोवृद्धती); २, ७, ११-१६ गायत्री; ९ त्रिष्टुप्, १० अन्वष्टिः; २० उद्विक्कः; २१ अग्नी ॥

१५७३ अग्निं त्वा पूर्वैणीनय इन्द्र स्तोमभिरायव । ममीञ्चो नान्म ऋभवः समन्वरभुद्रा मृणन्त पदयम् ॥ १ ॥

१५७४ ^{३ १ १२ ३२ ३ २ ३ १ २ ३ २ ३ १ २} अस्येदिन्द्रो वावृधे वृण्व्यश्वो मवे सुतस्य विष्णवि ।

^{३ १ १२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अथा तमस्य महिमानमायवोऽनु ष्टुवन्ति पूर्वथा

॥ २ ॥ ॥ १ (रि) ॥

[भा० १८ । उ० नास्ति । स्व० ३ ।

१५७५ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ १ २ ३ २ ३ १ २} प्र वामर्चन्त्युक्थिनो नीपाविदो जरितारः । इन्द्राग्नी इष आ वृणे

॥ १ ॥

१५७६ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} इन्द्राग्नी नवति पुरो दासपत्नीरधुनुतम् । साकमेकेन कर्मणा

॥ २ ॥

१५७७ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} इन्द्राग्नी अपसस्यर्युप प्र यन्ति धीतयः । ऋतस्य पथ्याश्च अनु

॥ ३ ॥

१५७८ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} इन्द्राग्नी तविषाणि वाश्सधस्थानि प्रयासि च । युवोरपत्यैरहितम्

॥ ४ ॥ ॥ २ (डा) ॥

[भा० १९ । उ० १ । स्व० १]

१५७९ ^{३ २ ३ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ २ ३ १ २} शम्भुश्च पु शचीपत इन्द्र विभ्रामिभूतिभिः । भगं न हि त्वा यशस् वसुविदमनु शूर चरामसि ॥ १ ॥

१५८० ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} पौरो अश्वस्य पुष्कङ्गवामस्युरसो देव हिरण्ययः ।

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} न किर्हि दानं परि मर्धियत्वे यद्यपामि तदा भर

॥ २ ॥ ॥ ३ (ख) ॥

[भा० १९ । उ० १ । स्व० ५]

१५८१ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} त्वरहोहि चेरवे विदा भगं वसुतये । उद्धावृषस्य मधवन्गाविष्टय उदिन्द्राभ्रमिष्टये ॥ १ ॥

१५८२ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} त्वं पुरु सहस्राणि शतानि च यूया दानाय मश्हसे ।

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} आ पुरंदरं चक्रम विप्रवचस इन्द्र गायन्तोऽवसे

॥ २ ॥ ॥ ४ (फौ) ॥

[भा० १५ । उ० २ । स्व० नास्ति]

१५८३ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} यो विभ्वा दयते वसु होता मन्द्रो जनानाम् । मधोर्न पात्रा प्रथमान्यस्मै प्र स्तोमा यन्त्वग्नये ॥ १ ॥

१५८४ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अश्वे न गीर्मी रथ्यसुदानवो मर्मृजयन्ते देवयवः ।

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} उमे ताके तनये दस्म विष्टपते पथि राघो मघोनाम्

॥ २ ॥ ॥ ५ (पु) ॥

॥ इति प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥

[भा० १५ । उ० १ । स्व० ५]

१५८५ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} इमं मे वरुण भूधी हवमथा च मृडय । त्वामवस्युरा चके

॥ १ ॥ ॥ ६ (व) ॥

[भा० ५ । उ० नास्ति । स्व० १]

१५८६ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} कया त्वं न जलामि प्र मन्दसे वृषम् । कया स्तोतुभ्य आ भर

॥ १ ॥ ॥ ७ (य) ॥

[भा० २ । उ० नास्ति । स्व० १]

१५८७ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} इन्द्रमिहवतातय इन्द्र प्रयत्यध्वरे । इन्द्र रंसमीके वनिनो हवामह इन्द्र धनस्य सातये ॥ १ ॥

१५८८ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} इन्द्रो मक्ता रोवसी पप्रथच्छव इन्द्रः सूर्यमरोचयत् ।

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} इन्द्र ह विष्टवा भुवनानि येमिर इन्द्रे स्वानास इन्द्रवः

॥ २ ॥ ॥ ८ (वा) ॥

[भा० १५ । उ० नास्ति । स्व० ३]

१५८९ विश्वकर्मन्धविषा वावृधानः स्वयं यजस्व तन्व३९ स्वा हि ते ।

मुह्यन्त्यन्ये अभितो जनास इहास्माकं मधवा सूरिरस्तु

॥ १ ॥ ॥ ९(छा) ॥

[पा० ९ । उ० नास्ति । स्व० २]

१५९० अथा रुचा हरिण्या पुनानो विष्वा देवा१सि तरति सयुग्मभिः सूर्यो न सयुग्मभिः ।

वारा पृष्ठस्य रोचते पुनानो अरुषो हरिः । विष्वा यद्रूपा परियास्युकमिः समास्येभिर्हृदयभिः ॥ १ ॥

१५९१ प्राचीमनु प्रदिशं याति चेकितत्स१ रश्मिभिर्यते दर्शतो रथो दैव्यो दर्शतो रथः ।

अममृक्स्थानि पौ१स्येन्द्रं जैत्राय हर्ययन् । वज्रश्च यद्रूपा अनपच्युता समत्स्वनपच्युता ॥ २ ॥

१५९२ त्व३ह त्यत्यनीनां विदो वसु सं मातृभिर्मर्जयसि स्व आ दम ऋतस्य धीतिभिर्दमे ।

परावतो न साम तद्यत्रा रणान्ति धीतयः । विभातुभिररुषीभिर्वयो दधे रोचमानो वयो दधे ॥ ३ ॥ ॥ १०(डे) ॥

॥ इति द्वितीयः कण्डः ॥ २ ॥ [पा० ११ । उ० ५ । स्व० ७]

१५९३ उत नो गोपणि श्रियमश्वसां वाजसामुत । नृवत्कुण्डूतयै

॥ १ ॥ ॥ ११(यौ) ॥

[पा० १ । उ० नास्ति । स्व० नास्ति]

१५९४ शशमानस्य वा नरः स्वैश्वस्य सत्यशवसः । विदा कामस्य वेनतः

॥ १ ॥ ॥ १२(त्रे) ॥

[पा० ५ । उ० नास्ति । स्व० १]

१५९५ उप नः सूनवो गिरः श्रुवन्त्वसृतस्य ये । सुसृडीका भवन्तु नः

॥ १ ॥ ॥ १३(चै) ॥

[पा० ३ । उ० नास्ति । स्व० नास्ति]

१५९६ प्र वां महि चवी अभ्युपस्तुतिं भरामहे । शुची उप प्रशस्तये

॥ १ ॥

१५९७ पुनाने तन्वा मिथः स्वेन वक्षेण राज्ञथः । ऊहाये सनादतम्

॥ २ ॥

१५९८ मही मित्रस्य साधयस्तरन्ती पिप्रती ऋतम् । परि यज्ञं पेदधुः

॥ ३ ॥ ॥ १४(का) ॥

[पा० ६ । उ० १ । स्व० २]

१५९९ अयमु ते समतसि कपोत इव गर्भधिम् । ववस्तथिन्न ओहसे

॥ १ ॥

१६०० स्तोत्र१ राधानां पते गिवाहो वीर यस्य ते । विभूतिरस्तु स्रुता

॥ २ ॥

१६०१ उर्ध्वस्तिष्ठा न उत्तयेऽसिन्वाजे शतकतो । समन्येषु ब्रवावहै

॥ ३ ॥ ॥ १५(ङ) ॥

[पा० १६ । उ० नास्ति । स्व० १]

१६०२ गाव उप यदावटे मही यज्ञस्य रप्सुदा । उभा कर्णो हिरण्यया

॥ १ ॥

१६०३ अभ्यारमिदद्रयो निषिकर्णं पुष्करे मधु । अयदस्य विसर्जने

॥ २ ॥

१६०४ ^{३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} सिञ्चन्ति नमसावष्टमुखाचकं परिज्जमानम् । नीचीनयारमक्षितम् ॥ ३ ॥ ॥ १६(रा) ॥

॥ इति तृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥ [पा० ८ । उ० नास्ति । स्व० २]

१६०५ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} मा मेम मा धमिप्पोमस्य सव्ये तव । महसे वृष्णो अभिचक्ष्यं कृतं पश्येम तुर्वशं यदुम् ॥ १ ॥

१६०६ ^{३ १ २ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} सव्यामनु स्फिर्य वावसे वृषा न दानो अस्य रोपति ।

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} मध्या संपृक्ताः सारधेण धेनवस्तूयमेहि द्रवा पिब

॥ २ ॥ ॥ १७(वी) ॥

[पा० १० । उ० नास्ति । स्व० ४]

१६०७ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} इमा उ न्वा पुनवसो गिरी वधेन्तु या मम । पावकवर्णाः शुचयो विपश्चितोऽभि रतौमिरजूवत ॥ १ ॥

१६०८ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अयं सद्रश्मसृपिभिः सहस्कृतः समुद्र इव पप्रथे ।

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} सत्यः सो अस्य महिमा गृणे शवो यक्षेण विप्रराज्ये

॥ २ ॥ ॥ १८(रि) ॥

[पा० १८ । उ० नास्ति । स्व० ३]

१६०९ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} यस्यायं विश्व आया दासः शेषधिपा अरिः । तिरश्चिदयं रुशमे पवीरवि तुभ्येतसो अय्यते रयिः ॥ १ ॥

१६१० ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} तुरण्यवो मधुमन्तं घृतद्वचुनं विप्रासो अर्कमानुचुः ।

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अस्मे रयिः पप्रथे वृष्णयं दावोऽस्मे स्वानास इन्दवः

॥ २ ॥ ॥ १९(त) ॥

[पा० १९ । उ० १ । स्व० १]

१६११ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} गोमय इन्दो अभवन्सुतः सुदक्ष धनिय । शुचि चवर्णमग्नि गोषु धारय ॥ १ ॥

१६१२ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} स नो हरीणां पत इन्दो देवसरस्वतः । सन्वेष मय्ये नयो रुचे भव ॥ २ ॥

१६१३ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} सनेमि त्वमसदा अदेवं कं चिद्विजिणम् । साक्षा इन्दो परि याधो अप द्रुयम् ॥ ३ ॥ ॥ २०(ल) ॥

[पा० २० । उ० नास्ति । स्व० १]

१६१४ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अजने व्यजते समजते कतुरिहन्ति मध्वाभ्यजने ।

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} सिन्धोरुच्छ्रस पतयन्तमुक्षणं हिरण्यपायाः पशुमस्तु गुष्णने

॥ १ ॥

१६१५ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} विपश्चिते पवमानाय गायत मही न धागत्यन्धो अर्पति ।

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अहिर्न जृणामाति सर्पति त्वचमत्यो न कीडयसरदृषा हरिः

॥ २ ॥

१६१६ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अग्रेगो राजाभ्यस्तविष्यते विमानो अह्नां भुवनेष्वर्पितः ।

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} हरिर्घृनस्तुः सुदक्षीको अर्णवो ज्योतीरथः पवने राय आक्यः

॥ ३ ॥ ॥ २१(दे) ॥

॥ इति तृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥ [पा० ३२ । उ० नास्ति । स्व० ७]

॥ इति मधम

॥ इति मधमः सप्तमः प्रत्यक्ष समाप्तः ॥ ७ ॥ ॥

॥ इति पादशोऽष्टमः ॥ १४ ॥

अथ सप्तदशोऽध्यायः ।

[१]

अथाष्टमप्राठके प्रथमोऽर्धः ॥ ८-१ ॥

(१-१४) १, ७ शुभः शेष आजीर्णः; २ मधुच्छन्दा वैश्वामित्रः; ३ संयुर्वाहस्पत्यः; (तुणपाणिः) ४ वसिष्ठो मैत्रा-
वसिष्ठः; ५ वामदेवो गांतमः; ६ रससूनु काश्यपी; ७ नृमैत्र आगिरसः; ९, ११ गोवृक्षस्थसूक्तिनो काण्वायनो; १०
धुतकः सुकसो वा आगिरसः; १२ विरूप आगिरसः; १३ वरसः काण्वः ॥ १, ३, ७, १२ अग्निः; २, ८—११,
१३ इन्द्रः; ४ विष्णुः; ५ (१) वायुः, १ (२-३) इन्द्रवायुः ६ पवमानः सोमः ॥ १-२, ७, ९, १०, १२,
१३ गावत्री; ३, ८ प्रगाथाः= (विष्मा वृहती, समा सप्तोहृहती); ४ त्रिष्टुप्; ५, ६ अनुष्टुप्; ११ उग्निक् ।

१६१७ विश्वेभिरग्रे अग्निभिरिमं यज्ञमिदं वचः । चनो धाः सहस्रो यदो ॥ १ ॥

१६१८ यच्चिद्वि शम्भता तना देवदेवं यजामहे । त्वे हङ्गयते हविः ॥ २ ॥

१६१९ प्रियो नो अस्तु विष्पतिर्होता मन्द्रो वरेण्यः । प्रियाः स्वग्नयो वयम् ॥ ३ ॥ ॥ १ (त्री) ॥

[भा० ११ । उ० नास्ति । स्व० ४]

१६२० इन्द्रं वो विश्वतस्पति हवामहे जनेभ्यः । अस्माकमस्तु केवलः ॥ १ ॥

१६२१ स नो वृषस्तु चरुं सत्रादावधपा वृधि । अस्मभ्यमप्रतिष्कृतः ॥ २ ॥

१६२२ धृषा यूथेव वरसगः कृषीरित्योजसा । ईशानो अप्रतिष्कृतः ॥ ३ ॥ ॥ २ (र) ॥

[भा० ८ । उ० नास्ति । स्व० १]

१६२३ त्वं नश्चित्र ऊत्या वसा राधासि चोदय । अस्य रायस्वमग्ने रथीरसि विदा गाथं तुवे नु नः ॥ १ ॥

१६२४ पथि तोकं तनयं पथिभिष्टमवधैरप्रयुत्वभिः ।

अग्ने हेडासि वैव्या युयोधि नोऽदेवानि हरा शसि च ॥ २ ॥ ॥ ३ (की) ॥

[भा० ११ । उ० १ । स्व० ४]

१६२५ किमिसे विष्णो परिचक्षि नाम प्र यद्वक्षे शिपिविष्टो अस्मि ।

मा वर्षा अस्मदप गूह एतद्यदन्यरूपः समिधे बभूथ ॥ १ ॥

१६२६ प्र तसे अथ शिपिविष्ट हव्यमयः शरसामि ययुनानि विद्वान् ।

तं त्वा गृणामि तवसमतव्यान्धयन्तमस्य रजसः पराके ॥ २ ॥

१६२७ वषट् ते विष्णवासा आ कृणोमि तग्मे अषस्वं शिपिविष्ट हव्यम् ।

वर्धन्तु त्वा सुष्टुतयो गिरो मे यूयं पात स्वस्तिभिः सश नः ॥ ३ ॥ ॥ ४ (ने) ॥

॥ इति प्रथमः कण्डः ॥ १॥

[भा० ४४ । उ० १ । स्व० ७]

१६२८ ^{१ २ ३ १ १ २ २ ३ २ ३ १ २ १ २ ३ १ २} आयो शुको अयामि ते मधो अम दिविष्टिषु । आ याहि सोमपीतये स्वाहो देव नियुत्वता ॥ १ ॥

१६२९ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} इन्द्रश्च वायवेपांसोमानां पीतिमर्दयः । युवाहि यन्तीन्द्वो निस्समापो न सध्यक् ॥ २ ॥

१६३० ^{२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} वायविन्द्रश्च शुष्मिणा सरथश्शवसस्पती । नियुत्वन्ता न ऊतय आ यातंसोमपीतये ॥ ३ ॥ ॥ ५ (ता) ॥

[अ० १९। उ० १। स्व० २]

१६३१ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अथ क्षपा परिष्कृतो वाजांसमि प्र गाहसे । यदी धिवस्वतो धियो हृदिहिवन्ति यातये ॥ १ ॥

१६३२ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} तमस्य मर्जयामसि मदी य इन्द्रपातमः । यं गाव आसमिद्वेषुः पुरा नूनं च सूरयः ॥ २ ॥

१६३३ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} तं गायया पुराण्या पुनानमभ्यनूपत । उतो कृपन्त धीतयो देवानां नाम विभ्रतीः ॥ ३ ॥ ॥ ६ (ख) ॥

[अ० १९। उ० १। स्व० ५]

१६३४ ^{२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अभवं त्वा वारवन्तं वन्दध्या अंसि नमोभिः । सम्राजन्तमध्वराणाम् ॥ १ ॥

१६३५ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} स पा नः स्रुतः शवसा पृथुप्रगामा सुशेवः । मीढ्वांसस्माकं बभूयात् ॥ २ ॥

१६३६ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} स नो दूराच्चासाद्य नि मत्योद्घायोः । पादि स इमिद्विभ्वायुः ॥ ३ ॥ ॥ ७ (टि) ॥

[अ० १९। उ० १। स्व० ६]

१६३७ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} त्वमिन्द्र प्रतूर्तिष्वमि बिभ्वा असि स्पृधः । अशस्तिहा जनिता वृत्रतुरसि त्वं तूर्यं तरुष्यतः ॥ १ ॥

१६३८ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अनु ते क्षुप्मं तुरयन्तमीयतुः क्षोणी शिशु न मातरा ।

बिभ्वास्ते स्पृधः अथयन्त मन्यवे वृत्रं यविन्द्र तूर्वसि ॥ २ ॥ ॥ ८ (दा) ॥

॥ इति द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥ [अ० १८। उ० १। स्व० २]

१६३९ ^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} यज्ञ इन्द्रमवर्धयद्युमि व्यधर्तयत् । चक्राण ओपशं दिवि ॥ १ ॥

१६४० ^{२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} व्यश्नत्क्षिमतिरुन्मदे सोमस्य रोचना । इन्द्रो यदभिनद्वल्मु ॥ २ ॥

१६४१ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} उद्गा आजदङ्गिरोभ्य आविष्कृण्वन्गुहा सतीः । अर्वाञ्च नुनुदे बलम् ॥ ३ ॥ ॥ ९ (पी) ॥

[अ० २०। उ० १। स्व० ४]

१६४२ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} त्वमु वः सत्रासाहं बिभ्वास्तु गीर्वाणयतम् । आ रुपाचयस्यूतये ॥ १ ॥

१६४३ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} युष्मत्सन्तमनर्वाणसोमपामनपच्युतम् । नरमवार्यकतुम् ॥ २ ॥

१६४४ ^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} शिक्षा ण इन्द्र राय आ पुरु विद्राक्कृचीपम । अवा नः पार्यं धने ॥ ३ ॥ ॥ १० (ता) ॥

[अ० १८। उ० १। स्व० २]

१६४५ ^{२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} नथ त्वदिन्द्रियं वृहत्तव वक्षमुत क्रतुम् । वज्रश्शिक्षाति धिपर्णं वरेण्यम् ॥ १ ॥

१६४६ ^{२ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} तव चारिद्र पांसं पृथिवी वर्धति अबः । त्वामापः पर्वतासश्च हिन्विरे ॥ २ ॥

१२४७ त्वां विष्टुर्वहन्त्ययो मित्रो गृणाति वरुणः । त्वा९ शब्दो मवत्यनु मारुतम् ॥ ३ ॥ ॥११(की)॥
॥ इति हृत्वीयः खण्डः ॥३॥ [भा० १३ । उ० २ । स्व० ४ ।]

१२४८ नमस्ते अग्न ओजसे गुणान्ति देव कृष्टयः । अमेरमित्रमर्दय ॥ १ ॥

१२४९ कुवित्सु नो गविष्टयेऽग्ने संवेयिषो रयिम् । उरुक्रवुर गस्क्रुषि ॥ २ ॥

१२५० मा नो अग्ने महाधने परा वर्गारभ्यथा । संवर्गे९ स२ रयि जय ॥ ३ ॥ ॥१२(प)॥
[भा० १५ । उ० १ । स्व० १]

१२५१ समस्य मन्यवे विशो विश्वा नमस्त कृष्टयः । समुद्रायैव सिन्धवः ॥ १ ॥

१२५२ वि चिद्वजस्य दोधतः शिरो विभेद वृष्णिना । वज्रेण शतपर्वणा ॥ २ ॥

१२५३ ओजस्तदस्य तित्विष उमे यत्समवर्तयत् । इन्द्रश्चमव रोदसी ॥ ३ ॥ ॥१३(तौ)॥
[भा० १४ । उ० १ । स्व० नास्ति]

१२५४ सुमन्मा वल्ली रन्ती सुनरी ॥ १ ॥

१२५५ सरूप वृषजा गद्दीमौ भद्रौ धुर्यावमि । ताविमा उप सर्पतः ॥ २ ॥

१२५६ नीच शीर्षाणि मृद्वं मध्य आपस्य तिष्ठति । शूकेभिर्दशमिर्दिशन् ॥ ३ ॥ ॥१४(यि)॥
॥ इति चतुर्थः खण्डः ॥ ४ ॥ [भा० ७ । उ० नास्ति । स्व० ३]

इत्यहम-प्रपाठकस्य प्रथमोऽर्धः ॥ ८-१ ॥ ॥ इति सप्तदशोऽध्यायः ॥ १७ ॥

अथाष्टादशोऽध्यायः ।

[१]

अथाहमप्रपाठके द्वितीयोऽर्धः ॥ ८-२ ॥

(१-१९) १ मेधातिथिः काण्वः विषमेधमात्रिरसः; २ ध्रुवकक्षः सुकक्षो वा मात्रिरसः; ३ ध्रुवः क्षेत्राजीगर्भिः;
४ शंशुर्बाह्यस्त्वयः; ५ मेधातिथिः काण्वः; ६, ९ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः; ७ बालवित्त्वयम् (बाधुः काण्वः); ८ बन्ध-
रियो वारवतिरः, जजिष्ठा आरहाजम्; १० विश्वमना वैयथः; ११ सोमरिः काण्वः; १२ सप्तर्षयः (१ सरहाजो
बाह्यस्त्वयः, २ कश्यपो मारीचः, ३ गोतमो राहुगणः, ४ अत्रिर्गोमः, ५ विश्वामित्रो नाथिनः, ६ जमदग्निर्गोमः,
७ वसिष्ठो मैत्रावरुणिः); १३ ककिः प्रागायः; १४, १७ विश्वामित्रः प्रागायः; १५ सेष्यातिथिः काण्वः,
१६ निधुविः काश्यपः; १८ सरहाजो बाह्यस्त्वयः ॥ १-२, ४, ६-७, ९-१०, १३, १५ इन्द्रः १३, ११
१८ जमिः; ५ विष्णुः, ५ (६) देवो वा; ८, १२, १६ पवमानः सोमः; १४, १७ इन्द्रासी ॥ १-५,
१४ १६-१८ गावत्री; ६; ७, ९, १२, १६ प्रगायः = (विषमा बृहती, समा सतोबृहती);
८ अनुबुध् १० उज्जिह्व, ११ काकुभः प्रगायः = (विषमा ककुप्, समा सतोबृहती); १५ बृहती ॥

१२५७ पन्यपन्यमित्सोतार आ धावत मधाय । सोमं वीराय शूराय ॥ १ ॥

१२५८ एह हरी प्रहयजा शग्मा वक्षतः सखायम् । इन्द्रं गीर्भिर्गर्विणसम् ॥ २ ॥

१६५९ पाता वृजहा मृतमा घा गमआरे अस्मत् । नि यमते शतमृतिः ॥ ३ ॥ ॥१(ति)॥

[भा० १४ । उ० १ । स्व० ३]

१६६० आ त्वा विशन्तिन्धवः समुद्रमिव सिन्धवः । न त्वामिन्द्राति रिक्तये ॥ १ ॥

१६६१ विद्यकथ महिना वृषभक्षर सोमस्य जागृधे । य इन्द्र जडरेषु ते ॥ २ ॥

१६६२ अरं त इन्द्र कुक्षये सोमो भवतु वृजहन् । अरं धामभ्य इन्द्रवः ॥ ३ ॥ ॥२(क)॥

[भा० ११ । उ० १ । स्व० १]

१६६३ जरायोथ तद्विचिड्ढि विशेविशे यक्षियाय । स्तोमरं रुद्राय हशीकम् ॥ १ ॥

१६६४ स नो महारं अनिमानो धूमकेतुः पुरुषन्द्रः । धिये वाजाय हिन्वतु ॥ २ ॥

१६६५ स रेवाः इव विक्षपतिदेव्यः केतुः शृणोतु नः । उक्थैरग्निर्वृहद्भातुः ॥ ३ ॥ ॥३(ख)॥

[भा० ११ । उ० नास्ति । स्व० १]

१६६६ तद्रो गाय सुते सचा पुरुहताय सत्यने । शं यज्ञवे न शाकिने ॥ १ ॥

१६६७ न था वसुनि यमते दानं वाजस्य गोमतः । यत्सीमुपश्वन्निरः ॥ २ ॥

१६६८ कुबिन्सस्य प्र हि वज्रं गोमन्तं वसुधा गमत् । शचीमिरप नो वरत ॥ ३ ॥ ॥४(फी)॥

॥ इति प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥ [भा० १५ । उ० २ । स्व० ४]

१६६९ इदं विष्णुर्वि चक्रमे त्रेधा नि दधे पदम् । समूढमस्य पास्तुले ॥ १ ॥

१६७० त्रीणि पदा वि चक्रमे विष्णुर्गोपा अदाभ्यः । अतो धर्माणि धारयन् ॥ २ ॥

१६७१ विष्णोः कर्माणि पश्यत यतो ब्रतानि पस्पशे । इन्द्रस्य युज्यः सखा ॥ ३ ॥

१६७२ तद्विष्णोः परमं पदं सदा पश्यन्ति सूरयः । दिवीव चक्षुराततम् ॥ ४ ॥

१६७३ तद्विप्रासो विपन्युवो जागृवारसः समिन्धते । विष्णोर्धत्परमं पदम् ॥ ५ ॥

१६७४ अतो देवा अचन्तु नो यतो विष्णुर्विचक्रमे । पृथिव्या अधि सानवि ॥ ६ ॥ ॥५(इ)॥

[भा० १३ । उ० २ । स्व० १]

१६७५ मो पु त्वा वाघतक्ष नारे असाभि रीरमन् । आरात्ताहा सधमादं न आ गहीह वा समुप भुवि ॥ १ ॥

१६७६ इमे हि ते ब्रह्मकृतः सु ते सचा मधौ न मक्ष आसते ।

इन्द्रे कामं जरितारो वस्यवो रथे न पादमा दधुः

॥ २ ॥ ॥६(जी)॥

[भा० १३ । उ० ४ । स्व० ४]

१६७७ अस्तावि मन्म पूर्व्यं ब्रह्मेन्द्राय योचत । पूर्वीर्भुतस्य बृहतीरज्यत स्तोतुर्मथा असृक्षत ॥ १ ॥

१६७८ समिन्द्रो रायो बृहत्तरिभूजुत सं क्षोणीं समु सूर्यम् ।

संशुक्रासः शुच्यः सं गवाशिरः सोमा इन्द्रममन्विषुः

॥ २ ॥ ॥ ७ (घ) ॥

[पा० १३ । उ० २ । स्व० २]

१६७९ इन्द्राय सोम पातये वृत्रघ्ने परि विच्यसे । नरे च दक्षिणावते वीर्या सद्नासदे ॥ १ ॥

१६८० तथ सखायः पुरुषश्च वयं यूयं च सूरयः । अक्षयाम वाज्रगृह्यते सनेम वाजस्पत्यम् ॥ २ ॥

१६८१ परित्यक्तं ह्येतत् हरि

॥ ३ ॥ ॥ ८ (ङ) ॥

[पा० १६ । उ० नास्ति । स्व० २]

१६८२ कस्तमिन्द्र त्वा वस [वसो । आ]

॥ १ ॥

१६८३ मधोनः स्म वृत्रहत्येषु चोदय ये वदति मिया वसु ।

तव प्रणीती हर्यश्च सूरिभिर्विभ्वा तरेम दुरिता

॥ २ ॥ ॥ ९ (चि) ॥

॥ इति द्वितीयाः सप्तमः ॥ २ ॥

[पा० १७ । उ० नास्ति । स्व० ३]

१६८४ एषु मधोमैदिन्तरसिञ्जाष्वयो अन्धसः । एषा हि वीर स्तवते सदावधः

॥ १ ॥

१६८५ इन्द्र स्थातर्हरीणां न किष्टे पूज्यस्तुतिम् । उवानश्श शवसा न मन्दना

॥ २ ॥

१६८६ तं यो वाजानां पतिमहमहि अवस्यवः । अप्रायुमिथ्येभिर्वावृत्रेण्यम्

॥ ३ ॥ ॥ १० (क) ॥

[पा० १८ । उ० १ । स्व० १]

१६८७ तं गृक्ष्या स्वर्णरं देवासो देवमरति दधन्विरे । देवना हव्यमूहिरे

॥ १ ॥

१६८८ विभूतयति विप्र चित्रशोचिषमक्षिमीक्षिष्व यन्तुरम् ।

अस्य मेधस्य साम्यस्य सोमरे प्रेमव्वराय पूज्यम्

॥ २ ॥ ॥ ११ (घा) ॥

[पा० १७ । उ० नास्ति । स्व० २]

१६८९ आ सोम स्वानो अद्रिभिस्तिरो वाराण्यव्यया । जनो न पुरि चम्पाविशदरिः सद्यो वनेषु दग्धिषे १

१६९० स मासृजे तिरो अण्वानि मेप्यो मीद्वान्त्सत्तिर्न वाजयुः ।

अनुमाद्यः पवमानो मनीषिभिः सोमो विप्रैर्मिन्द्रकमिः

॥ २ ॥ ॥ १२ (तु) ॥

[पा० १८ । उ० १ । स्व० ५ ।]

१६९१ वयमेनमिदा ह्योऽपीपेमैह वज्रिणम् । तस्मा उ अथ सवने सुते मरा नूनं भूषत भुते

॥ १ ॥

१६९२ वृकश्विदस्य वारण उरामथिरा वयुनेषु भूषति ।

समं न स्तोमं जुजुषाण आ गहीन्द्र प्र चित्रया धिया

॥ २ ॥ ॥ १३ (जा) ॥

[पा० १६ । उ० २ । स्व० २]

- १६९३ इन्द्राग्नी रोचना दिवः परि वाजेयु भूयथः । तर्क्षा चेति प्र वीर्यम् ॥ १ ॥
- १६९४ इन्द्राग्नी अपसस्पति ॥ २ ॥
- १६९५ इन्द्राग्नी तविषाणि वां ॥ ३ ॥ ॥१४(क)॥
[पा० ६ । उ० १ । स्व० १]
- १६९६ क ई वेव सुते सचा ॥ १ ॥
- १६९७ दाना मुगौ न वारणः पुक्त्रा चर्यं दधे । न किष्ठा नि यमदा सुते गमो महारक्षरस्योजसा ॥ २ ॥
- १६९८ य उग्रः सन्ननिपूतः स्थिरो रणाय स रस्कृतः ।
यदि स्तोत्रमेषां शृण्वस्त्वयं नेन्द्रो योषत्या गमत् ॥ ३ ॥ ॥१५(ही)॥
॥ इति तृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥ [पा० ११ । उ० नास्ति । स्व० ४]
- १६९९ पवमाना असृक्षत सोमाः शुक्रास इन्दवः । अग्नि विश्वानि काण्या ॥ १ ॥
- १७०० पवमाना दिवस्पर्यन्तरिक्षादसृक्षत । पृथिव्या अधि सानवि ॥ २ ॥
- १७०१ पवमानास आशवः शुभ्रा असृग्मिन्दवः । प्रन्तो विश्वा अप द्विषः ॥ ३ ॥ ॥१६(क)॥
[पा० १५ । उ० २ । स्व० १]
- १७०२ तोषा वृत्रहणा हुवे सजित्वानापपाजिता । इन्द्राग्नी वाजसातमा ॥ १ ॥
- १७०३ प्र वामर्चन्त्युक्थिनः ॥ २ ॥
- १७०४ इन्द्राग्नी नवति पुरो ॥ ३ ॥ ॥१७(र)॥
[पा० ६ । उ० नास्ति । स्व० १]
- १७०५ उप त्वा रण्वसंसदो प्रयस्वन्तः सहस्कृत । अग्ने ससृजमहे गिरः ॥ १ ॥
- १७०६ उप ऋचायामिव धृणेरगम् शर्म ते वयम् । अग्ने हिरण्यसंसदशः ॥ २ ॥
- १७०७ य उग्र इव शर्यहा तिग्मशङ्खो न वंशगः । अग्ने पुरो करोत्रिय ॥ ३ ॥ ॥१८(य)॥
[पा० ७ । उ० नास्ति । स्व० १]
- १७०८ ऋतावानं वैश्वानरमृतस्य ज्योतिषस्पतिम् । अजलं अग्नेमीमहे ॥ १ ॥
- १७०९ य इदं प्रतिपप्रये यक्षस्य स्वकस्तिरत् । ऋतुत्सृजते वशी ॥ २ ॥
- १७१० अग्निः प्रियेषु धामसु कामो भूतस्य भव्यस्य । सम्राडेको विराजति ॥ ३ ॥ ॥१९(का)॥
॥ इति चतुर्थः खण्डः ॥ ४ ॥ [पा० ११ । उ० १ । स्व० २]
इत्यष्टमपाठके द्वितीयोऽर्थः ॥ ८-२ ॥
॥ इत्यष्टमोऽध्यायः ॥ १८ ॥

अथैकोनविंशोऽध्यायः ।

[१]

नथाहमप्रापके त्वयोऽर्थः ॥ ८-३ ॥

(१-१८) १ विष्णु आक्षिरसः, २, १८ अंबल्लारः काश्यपः, ३ विश्वामित्रो गायिनीः, ४ देवासिधिः काश्यपः, ५, ६, ७, १६ गोक्षमो राहुगणः, ८ वामदेवो गौतमः, ९ प्रसूतः काश्यपः, १० वसुधुत आत्रेयः, ११ सत्यमवा आत्रेयः, १२ मयसुरात्रेयः, १३ बुधगविष्टिरावात्रेयः, १४ कुल आक्षिरसः, १५ जत्रिमौसः, १६ दीर्घतमा जीवन्तः ॥ १, १०, १३ अग्निः, २, १८ पयमानः सोमः, ३-५ इन्द्रः, ६, ८, ११, १२ (१ उत्तरार्चः रात्रिम्), १६ उषाः, ७, ९, १२, १५, १७ अधिनौ ॥ १-२, ६-७, १८ गायत्रीः, ३, १३-१५ विष्णुः, ४-५ प्रगाथः= विषमः दृष्टी, समा सतोदृष्टी); ८-९ उष्णिक् १०-१२ पक्षिः, १६, १७ जगदी ॥

१७११ अग्निः प्रजेन जन्मना शुष्मानस्तन्व ३९ स्वाम् । कथिर्विमेण वाचुषे ॥ १ ॥

१७१२ अजो नपातमा हुवेऽग्निं पावकशोचिषम् । अस्मिन्यक्ते स्वध्वरे ॥ २ ॥

१७१३ स नो मित्रमहस्त्वमग्ने शुक्रेण शोचिषा । देवैरा सत्सि बहिषि ॥ ३ ॥ ॥१ (ली)॥

[भा० १ । उ० नास्ति । स्व० ४]

१७१४ उक्ते शुष्मासो अस्थू रक्तो मित्दन्तो अग्निवः । जुवस्व याः परिस्पृष्टः ॥ १ ॥

१७१५ अया निजमिरोजसा रथसङ्गे धने हिते । स्तवा अविभ्युषा हृदा ॥ २ ॥

१७१६ अस्य व्रतानि नाधूये पयमानस्य दुक्ष्या । रज यस्त्वा पृतन्यति ॥ ३ ॥

१७१७ तर्हिन्वन्ति मयच्युतं हरिं नवीयु वाजिनम् । इन्द्रमिन्द्राय मत्सरम् ॥ ४ ॥ ॥२ (पी)॥

[भा० २० । उ० १ । स्व० ४]

१७१८ आ मन्द्रैरिन्द्र हरिमिर्याहि मयूररोमभिः । मा त्वा के चिन्नि येसुरिभ पाणिनोऽति धन्वैव तां इहि १

१७१९ वृत्रकादो वलं रजः पुरां दमो अपामजः । स्थाता रथस्य हयोरभिस्वर इन्द्रो ददौ चिदावजः ॥ २ ॥

१७२० गम्भीराऽ उदधीरिव क्रतुं पुष्यसि गा इव ।

प्र सुगोपा यवसं धेनवो यथा हृदं कुल्या इवाशत ॥ ३ ॥ ॥३ (छा)॥

[भा० १७ । उ० १ । स्व० २]

१७२१ यथा गौरो अपा कृतं दृष्ट्यजेत्यवेरिणम् । आपित्वे नः प्रपित्वे तूयमा गहि कण्वेषु सु सत्वा पिय ॥१॥

१७२२ मन्दन्तु त्वा मघवसिन्ध्रेन्द्रवो राधोदेयाय सुन्वते ।

आमुष्या सोममपिबन्मू सुतं ज्येष्ठे तदधिषे सहः ॥ २ ॥ ॥४ (घ)॥

[भा० २१ । उ० ४ । स्व० १]

१७२३ त्वमङ्ग प्र शरसिपो देवः शविष्ठ मर्त्यम् । न त्वदन्यो मघवसि मर्दितेन्द्र अर्वाभि ते वचः ॥ १ ॥

१७२४ मा न्रे राधा५सि मा त ऊतयो वसोऽस्मान्कदा चना दमन् ।

विश्वो च न उपमिमीहि मानुष वसूनि चर्षणिभ्य आ

॥ २ ॥ ॥५(का)॥

॥ इति प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥ [भा० २१ । उ० १ । स्व० २]

१७२५ प्रति प्या सूनरी जनी न्युच्छन्ती परि स्वसुः । दिवो अदर्शि दुहिता

॥ १ ॥

१७२६ अभवे चित्राक्षी माता गवामुतावरी । सखा भूदश्विनोरुपाः

॥ २ ॥

१७२७ उत सखास्यश्विनोरुत माता गवामसि । उतयो वस्व ईशिपे

॥ ३ ॥ ॥६(लि)॥

[भा० २१ । उ० नाति । स्व० ३]

१७२८ एषो उषा अपुन्या न्युच्छति प्रिया दिवः । स्तुपे वामश्विना बृहत्

॥ १ ॥

१७२९ या वस्रा सिन्धुमातरा मनोतरा रयीणाम् । धिया देवा वसुविदा

॥ २ ॥

१७३० अश्वत्ते वां ककुहासो जूर्णायामधि विष्टपि । यद्वा५ रथो विभिण्पतात्

॥ ३ ॥ ॥७(लि)॥

[भा० १४ । उ० नास्ति । स्व० ३]

१७३१ उपस्तथिब्रमा भरासभ्यं वाजिनीवति । येन तोकं च तनयं च धामहे

॥ १ ॥

१७३२ उषो अपेह गोमत्यश्वोवति विभावति । रेवदस्मे न्युच्छ सूनृतावति

॥ २ ॥

१७३३ युस्वा हि वाजिनीवत्यश्वा५ अचारुणा५ उपः । अथा नो विश्वा सौभगान्धा बह ॥ ३ ॥ ॥८(हि)॥

[भा० ११ । उ० ना० । स्व० ३]

१७३४ अश्विना वतिरस्मदा गोमहस्रा हिरण्यवत् । अवीग्रथ५ समनसा नि यच्छतम् ॥ १ ॥

१७३५ पद देवा मयोभुवा वस्रा हिरण्यवर्तनी । उपवृथो बहन्तु सोमपीतये

॥ २ ॥

१७३६ यावित्या श्लोकमा दिवो ज्योतिर्जनाय चक्रधुः । आ न ऊर्जे बहत्तमश्विना युवम् ॥ ३ ॥ ॥९(भा)॥

॥ इति द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥ [भा० २० । उ० ४ । स्व० २]

१७३७ अग्निं तं मन्ये यो वसुरस्तं ये यन्ति धेनवः ।

अस्तमवन्त आशवोऽस्तं नित्यासो वाजिन इप५ स्तोतुभ्य आ भर

॥ १ ॥

१७३८ अग्निर्हि वाजिनं विशे वृदाति विश्वचर्षणिः ।

अग्नी राये स्वाभुव५ स प्रीतो याति वार्यमिप५ स्तोतुभ्य आ भर

॥ २ ॥

१७३९ सो अग्नियो वसुवृणं सं यमायन्ति धेनवः ।

समवन्तो रघुद्रुवः स५ सुजातासः सूर्य इप५ स्तोतुभ्य आ भर

॥ ३ ॥ ॥१०(घु)॥

[भा० १६ । उ० ४ । स्व० ५]

१७४० महे नो अद्य बोधयोयो राये विधितमसी ।

यथा चित्तो अबोधयः सत्यभवसि वाग्ये सुजाते अभ्यसूते

॥ १ ॥

१७४१ या सुनीथे शौचद्वये ज्यौच्छो दुहितर्विवः ।

सा व्युच्छ सहीयसि सत्यभवसि वाग्ये सुजाते अभ्यसूते

॥ २ ॥

१७४२ सा नो अद्याभरदसुव्युच्छा दुहितर्विवः ।

यो ज्यौच्छः सहीयसि सत्यभवसि वाग्ये सुजाते अभ्यसूते

॥ ३ ॥ ॥१२(ग)॥

[पा० १९ । उ० ३ । स्व० ५]

१७४३ प्रति प्रियतमं रथं वृषणं वसुवाहनम् ।

स्तोता वामाग्निवृषि स्तोमेभिर्मूषति प्रति माध्वी मम भुतं हवम्

॥ १ ॥

१७४४ अत्यायातमाग्निना तिरो विम्बा अहं सना ।

दक्षा हिरण्यवर्तनी सुपुष्पा सिन्धुवाहसा माध्वी मम भुतं हवम्

॥ २ ॥

१७४५ आ नो रत्नानि विभ्रतावग्निना गच्छतं युवम् ।

दक्षा हिरण्यवर्तनी जुषाणा वाजिनीवसू माध्वी मम भुतं हवम्

॥ ३ ॥ ॥१२(घ)॥

॥ इति तृतीयः खण्डः ॥ ३ ॥

[पा० ३० । उ० नास्ति । स्व० २]

१७४६ अबोध्याग्निः समिधो जनानां प्रति धेनुमिवायतीमुषासम् ।

यक्षा इव प्र वयामुज्जिहानाः प्र भानवः स्रक्षते नाकमच्छ

॥ १ ॥

१७४७ अबोधि होता यजथाय देवान्ध्वो अग्निः सुमनाः प्रातरस्थात् ।

समिधस्य रुशददर्शि पाजो महात् देवस्तमसो निरमोचि

॥ २ ॥

१७४८ यदो गणस्य रशनामजोः शुचिरङ्गते शुचिमिर्गोभिरग्निः ।

आदक्षिणा युज्यते वाजयंत्युसानाम्ध्वो अधयज्जुहामिः

॥ ३ ॥ ॥१३(लि)॥

[पा० १९ । उ० नास्ति । स्व० ३]

१७४९ इदं अष्टं ज्योतिषां ज्योतिरागाग्निः प्रकृतो अजनिष्ट विम्बा ।

यथा प्रसूता सवितुः सचायैषा रात्र्युषसे योनिमरैक्

॥ १ ॥

१७५० रुशद्रत्सा रुशती श्वेत्यागादारैर्गु रुष्णा सदनान्यस्याः ।

समातबन्धू अमृतं अनुची घावा वर्णं खरत आमिनाने

॥ २ ॥

१७५१ समानो अष्वा स्वस्मोरनतस्तमन्यास्या चरतो देवशिष्टे ।

न मेथेत न तस्यतुः सुमेके नक्तोवासा समनसा विरूपे

॥ ३ ॥ १४(म) ॥

[पा० १० । उ० ५ । स्व० १]

१७५२ आ भान्यनिरुपसामनीकमुग्निपाणां देवया वाचो अरुधुः ।

अवोञ्जा नूनं रण्यह यातं पीपिवा समभ्विना धर्ममच्छ

॥ १ ॥

१७५३ न सरस्कृतं प्र मिमीतो गमिष्ठान्ति नूनमभ्विनोपस्तुतह ।

दिवाभित्वेऽवसागमिष्ठा प्रत्यवर्ति दाशुषे शम्भविष्ठा

॥ २ ॥

१७५४ उता यात संगवे प्रातरहो मभ्यान्दन उदिता सूर्यस्य ।

दिवा नक्तमवसा शान्तमेन नेदानीं पीतिरभ्विना ततान

॥ ३ ॥ १५(लो) ॥

इति चतुर्थः खण्डः ॥ ४ ॥ [पा० २४ । उ० नास्ति । स्व० १]

१७५५ यता उ त्या उपसः कतुमकत पूर्वं अर्थे रजसो भानुमज्जते ।

निकृष्णाना आयुधानीव धृष्णवः प्रति गावोऽरुषीर्यन्ति मातरः

॥ १ ॥

१७५६ उदपत्तसरुणा भानवो वृथा स्वायुजो अरुषीर्गा अयुक्षत ।

अक्रुषुयासो वयनानि पूर्वथा कशान्तं भानुमरुषीरशिभयुः

॥ २ ॥

१७५७ अर्चन्ति नारीरपसो न विधिभिः समानेन योजनेना परावतः ।

इयं वहन्तीः सुकृते सुधानवे विश्वेदह यजमानाय सुन्वते

॥ ३ ॥ १६(कि) ॥

[पा० २६ । उ० १ । स्व० ३]

१७५८ अबोध्यक्षिर्जम उदेति सूर्यो व्यूषपाञ्चन्द्रा मखावो अर्चिषा ।

आयुक्षातामभ्विना यातवे रथं प्रासाधीद्वः सविता जगत्पृथक्

॥ १ ॥

१७५९ ययुजाथे वृषणमभ्विना रथं घृतेन नो मधुना क्षममुक्षतम् ।

अस्माकं ब्रह्म पृतनासु जिन्वतं वयं धना शूरसाता मजेमहि

॥ २ ॥

१७६० अवोक् मिचक्रो मधुवाहनो रथो जीराभ्यो अश्विनोर्वातु सुगदुतः ।

त्रिवम्बुरो मघवा विश्वसौभगः वां न आ वक्षद्विपदे चतुष्पदे

॥ ३ ॥ १७(छा) ॥

[पा० २२ । उ० २ । स्व० २]

१७६१ प्र ते धारा असञ्जतो दिवो न यन्ति घृष्टयः । अच्छा वाजं सहस्रिणम्

॥ १ ॥

१७६२ अमि प्रियाणि काव्या विश्वा चक्षणा अर्पति । हरिस्तुजान आयुधा

॥ २ ॥

^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००}
१७६३ स ममृजान आयुभिरिभो राजेव सुमतः । ह्येनो न वरसु वीदति

॥ ३ ॥

१७६४ स नो विश्वा दिवो वसूतो पृथिव्या अधि । पुनान इन्द्रो अर

॥ ४ ॥ ॥ १८ (वी) ॥

॥ इति पञ्चमः स्कन्धः ॥ ५ ॥ [अ० १४ । अ० १ । स्व० ४]

॥ इति महमप्रपाठके वृत्तीयोऽर्थः, महमप्रपाठक्य समाप्तः ॥ ८ ॥

॥ इत्येकोनविंशोऽध्यायः ॥ १९ ॥

अथ विंशोऽध्यायः ।

[१]

अथ नवमप्रपाठके प्रथमोऽर्थः ॥ १-१ ॥

(१-१८) १ वृमेव जागिरसः, २... ३ मियमेव जागिरसः, ४ दीर्घतमा जौचण्वः, ५ वामदेवो जौतमः, ६ प्रदक्ष्णः काण्वः, ७ वृहदुक्थो वामदेवः, ८ विन्दुः पृथक्को वा जागिरसः, ९, १० जमदग्निर्गोवः, १० सुकृश जागिरसः, ११-१३ वसिष्ठो मैत्रायण्यः, १४ सुवाः पैजवनः, १५ मेधाविधिः काण्वः, १६ वीपाविधिः काण्वः, १८ पृथक्को देवोवाशिः ॥ १, १७ पथमानः सोमः, ३, ७, १०, १६ इन्द्रः, ४-६, १८ अग्निः, ९ मरुतः, १० सूर्यः, २..... ॥ १, ८, १०, १५-१७ गायत्री; (१७ विल्यवा) २... .. ३ अनुवृत्तः प्रगाथः (१ अनुवृत्त+गायत्री), ४, ११, १३ विराट्, ५ पदपंक्तिः, ६, ९, १२ प्रगाथः (विपमा वृहती, समा समो वृहती); ७ विन्दुः, १४ वाक्री, १८ अलङ्घिः ॥

^{१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १० ११ १२ १३ १४ १५ १६ १७ १८ १९ २० २१ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५ ३६ ३७ ३८ ३९ ४० ४१ ४२ ४३ ४४ ४५ ४६ ४७ ४८ ४९ ५० ५१ ५२ ५३ ५४ ५५ ५६ ५७ ५८ ५९ ६० ६१ ६२ ६३ ६४ ६५ ६६ ६७ ६८ ६९ ७० ७१ ७२ ७३ ७४ ७५ ७६ ७७ ७८ ७९ ८० ८१ ८२ ८३ ८४ ८५ ८६ ८७ ८८ ८९ ९० ९१ ९२ ९३ ९४ ९५ ९६ ९७ ९८ ९९ १००}
१७६५ प्रास्य धारा अक्षरन्वृणाः सुतस्याजसः । देवो अनु प्रभूयतः

॥ १ ॥

१७६६ सति सृजन्ति वेधसो गृणन्तः कारवो गिरा । ज्योतिर्जहानमुक्थयम्

॥ २ ॥

१७६७ सुपहा सोम तानि ते पुनानाय प्रभूवसो । वर्धो समुद्रमुक्थय

॥ ३ ॥ ॥ १८ (वि) ॥

[अ० १२ । अ० नास्ति । स्व० ३]

१७६८ एष ब्रह्मा य ऋत्विग इन्द्रो नाम श्रुतो गृणे

॥ १ ॥

१७६९ त्वामिच्छवसस्पते यन्ति गिरो न संयतः

॥ २ ॥

१७७० वि श्रुतयो यथा पथः

॥ ३ ॥ ॥ २ (ए) ॥

[अ० ५ । अ० १ । स्व० १]

१७७१ आ त्वा रथं यथोतये

॥ १ ॥

१७७२ नुविशुष्म नुविक्तो शचीवो विश्वया मते । आ पथाय महित्वना

॥ २ ॥

१७७३ यस्य ते महिना महः पति ज्मापत्तमीयतुः । हस्ता वज्रं हिरण्ययम्

॥ ३ ॥ ॥ ३ (ब) ॥

[अ० १० । अ० नास्ति । स्व० १]

१७७४ आ यः पुरं नाभिपीमदोदित्यः कविर्नभन्यो ३ नावो । सूर्यो न रुक्मां कृतात्मा

॥ १ ॥

१७७५ अमि द्विजन्मा श्री रोचनानि विम्बा रजांसि शुशुचानो अस्यांत् । होता यजिष्ठो अपांसु सधस्ये ॥३॥

१७७६ अथ स होता यो द्विजन्मा विष्वा वधे वार्याणि अवस्था । मर्तो यो अस्मै सुतुको दवाश ॥३॥४(छ)॥

[धा० १२ । उ० २ । स्व० १]

१७७७ अमे तमघाभं न स्तोमैः कृतं न भद्रं हृदिस्पृशम् । श्रद्धायामा त ओर्ध्वैः ॥ १ ॥

१७७८ अथा ह्यहो क्रतोर्भद्रस्य दक्षस्य साधोः । रथीर्ऋतस्य शृङ्गतो बभूव ॥ २ ॥

१७७९. एभिर्नो अकैर्मवा नो अर्वाकृषस्वऽणं ज्योतिः । अग्रे विश्वेभिः सुमना अनीकैः ॥ ३ ॥ ॥५(चि)॥

॥ इति प्रथमः खण्डः ॥ १ ॥ [भा० ७ । उ० १ । स्व० ३]

१७८० अग्ने विवस्वदुपसाग्नित्रयं राधो अमर्त्य । आ दाक्षुषे जातवेदो यहा त्वमद्या देवाश्च उपर्बुधः ॥ १ ॥

१७८१ जुष्टो हि दूतो असि हव्यबाह्नोऽग्ने रथीरध्वराणाम् ।

३३३१ २३१ २३१३३ १ २३१ १ ३२
सजूरषिन्वामुषसा सवीर्यमस्मे धेदि श्रवो बृहत् ॥ २ ॥ ॥६(का)॥

[अ० १ । उ० नास्ति । सं० १]

१७८२ विष्णु वद्राणर समने बहूनां युवानर समं पालितो जगार ।

देवस्य पश्य कार्यं महित्वाद्या ममार स ह्यः समान ॥ १ ॥

१७८३ शाफमना शाफो अरुणः सुपर्ण आ यो महः शूरः सनादनीडः ।

यथिकेन सत्यमित्तज्ञ मोक्षं वसु स्याद्भिमुतं अतोत दाता ॥ २ ॥

१७८५ येमिर्वदे वृष्ण्या पौशस्यानि येमिरौषधप्रहृत्याय वर्षी ।

ये कर्मणः क्रियमाणस्य भूतान् भवतु कर्ममुदजायन्त देवाः ॥ ३ ॥ ॥७(घे)॥

[पा० ३१ । उ० ४ । स्व० ७]

१७८५ अस्ति सोमो अयं सुतः पिबन्त्यस्य मरुतः । उत स्वाशो अभिना ॥ १ ॥

३७८६ पिबन्ति मित्रो अर्यमा तना पूतस्य वरुणः । त्रिपथस्थस्य जावतः ॥ ३ ॥

१७८७ उत्तो म्वस्य औषमा इन्द्रः सुतस्य गोमतः । प्रातर्होतैव मरक्षति ॥ ३ ॥ ॥८८(ली)॥

[अ० १ । उ० नास्ति । स्व० ४]

१७८८ वषमहा५ अति सूर्य बडादित्य महा५ अति । महुसो संतो महिमा पनिष्टम महा देव महा५ अति ॥१॥

१७८९ बट् सूर्य भवसा महाऽ आसि सत्रा वेव महाऽ आसि ।

महा देवानामसुर्यः पुरोहितो विभु ज्योतिरदाम्यम् ॥ २ ॥ ॥९(ल)॥

॥ इति द्वितीयः खण्डः ॥ २ ॥ [पा० १४ । उ० १ । स्वं १]

- १७९० उप नो हरिमिः सुतं याहि मदानां पते । उप नो हरिमिः सुतम् ॥ १ ॥
- १७९१ क्षिता यो वृत्रहन्तमो विद इन्द्रः शतक्रतुः । उप नो हरिमिः सुतम् ॥ २ ॥
- १७९२ त्वरं हि वृत्रहक्षेपां पाता सोमानामसि । उप नो हरिमिः सुतम् ॥ ३ ॥ ॥१०(री)॥
- [भा० १३ । उ० नास्ति । स्व० ३]
- १७९३ प्र वो महे महेषुधे भरभवं प्रचेतसे प्र सुमतिं कृणुध्वम् । विशः पूर्वीः प्र चर चर्वणिप्राः ॥ १ ॥
- १७९४ उरुज्यचसे महिने सुवृकमिन्द्राय ब्रह्म जनयन्त विप्राः । तस्य व्रतानि न मिनन्ति धीराः ॥ २ ॥
- १७९५ इन्द्रं वाणीरजुसमन्युमेव सत्रा राजानं दधिरे सहस्रैः । हयैश्चाय नर्हया समपीनः ॥ ३ ॥ ॥११(हि)॥
- [भा० २६ । उ० नास्ति । स्व० ३]
- १७९६ यविन्द्र यावत्स्वमेतावदहमीशीय । स्तोतारमिदधिरे स्वावसो न पापत्वाय रक्षसिपम् ॥ १ ॥
- १७९७ शिखेयमिन्द्रहयते दिवेदिवे राय आ कुहचिद्विदे ।
- न हि त्वदन्यन्मघवन्न आप्न्यं वस्यो अस्ति पिता च न ॥ २ ॥ ॥१२(ता)॥
- [भा० १४ । उ० १ । स्व० २]
- १७९८ भुधी हव्यं विपिपानस्याग्नेर्वैधा विप्रस्याचतौ मनीषाम् । कृष्वा दुवा रस्यन्तमा सचेमा ॥ १ ॥
- १७९९ न ते गितो अपि मृष्ये तुरस्य न सुष्टुतिमसुर्यस्य विद्वान् । सदा ते नाम स्वयशो विचक्षिम् ॥ २ ॥
- १८०० भूरि हि ते सबला मातुषेभु भूरि मनीषी हवते त्वामित् । मादे अस्मन्मघव ज्योक्तः ॥ ३ ॥ ॥१३(बा)॥
- ॥ इति सूचीयः कण्डः ॥ ३ ॥ [भा० १५ । उ० ३ । स्व० २]
- १८०१ प्रो ष्वस्मै पुरोरथमिन्द्राय शूषमर्चत । अमीके चिदु लोकक्रुत्सङ्गे समत्सु वृत्रहा ।
- अस्माकं बोधि चोदिता नमन्तामन्यकेषां ज्याका अधि धन्वसु ॥ १ ॥
- १८०२ त्वरं सिधू रवास्त्रजोऽधराचो अहमहिम् । अश्वरिन्द्र जग्निषे विभ्रं पुण्यासि वार्यम् ।
- तं त्वा परि ष्वजामहे नमन्तामन्यकेषां ज्याका अधि धन्वसु ॥ २ ॥
- १८०३ वि पु विभ्रवा अंरातयोऽर्यो नशन्त नो धियः । अस्तासि शत्रवे वयं यो न इन्द्र जिघांससि ।
- या ते रातिदिवसु नमन्तामन्यकेषां ज्याका अधि धन्वसु ॥ ३ ॥ ॥१४(डि)॥
- [भा० ३३ । उ० १ । स्व० ३]
- १८०४ रवां रद्रेषत स्तोता स्यात्वावतो मघोनः । प्रेदु हरिवः सुतस्य ॥ १ ॥
- १८०५ उफ्ये च न शस्यमानं नागो रयिरा धिकेत । न गायत्रं गीयमानम् ॥ २ ॥
- १८०६ मा न इन्द्र पीत्यन्ववे मा शर्धते परा दाः । शिखा शचीवः शन्वीमिः ॥ ३ ॥ ॥१५(ति)॥
- [भा० १४ । उ० १ । स्व० ३]

^{१ २ ३ १ ३ ३ १ २ ३ १ ३ ३ ३ १ २ ३ १ २ ३ १}
१८०७ पन्द्र याहि हरिमिरुप कण्वस्य सुन्दुतिम् । दिवो अमुष्य शासतो दिवं यय दिवावसो ॥ १ ॥

^{२ ३ १ ३ १ २ ३ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १}
१८०८ अथा वि नेमिर्यामुरां न ध्रुते वृकः । दिवो अमुष्य शासतो दिवं यय दिवावसो ॥ २ ॥

^{१ ३ २ ३ १ २ ३ ३ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १}
१८०९ आ त्वा आवा वदन्निह सोमो योवेण वक्षतु । दिवो अमुष्य शासतो दिवं यय दिवावसो ३ ॥ १६ (ब) ॥

[धा० ५ । उ० नास्ति । स्व० १]

^{१ २ ३ १ ३ १ २ ३ १ २}
१८१० पवस्व सोम मन्दयन्निन्द्राय मधुमत्तमः ॥ १ ॥

^{१ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१८११ ते सुतासो विपश्चितः शुक्रा वायुमसृक्षत ॥ २ ॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २}
१८१२ असृग्रं देववीतये वाजयन्तो रथा इव ॥ ३ ॥ ॥ १७ (सौ) ॥

इति चतुर्थः खण्डः ॥ ४ ॥ [धा० ८ । उ० नास्ति । स्व० नास्ति]

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १}
१८१३ अग्निं होतारं मन्ये दास्वन्तं वसोः स्रुतं सहस्रो जातवेदसं विप्रं न जातवेदसम् ।

^{१ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १}
य ऊर्ध्वरो स्वर्ध्वरो देवो देवाच्या कृपा । घृतस्य विभ्राष्टिमनु शुक्रशोचिप आजुक्कानस्य सर्पिषः ॥ १ ॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १}
१८१४ यजिष्ठं त्वा यजमाना हुवेम ज्येष्ठमक्रिरसां विप्रं मन्मभिर्विप्रैभिः शुक्र मन्मभिः ।

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १}
परिज्मानमिव घातं होतारं चर्यणीनाम् । शोधिक्केशं घृणं यमिमा विशः प्रावन्तु जूतये विशः ॥ २ ॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १}
१८१५ स हि पुरु चिद्वोजसा विरक्मता दीधानो भवति ब्रुहन्तरः परशुर्न ब्रुहन्तरः ।

^{३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १}
वीडु चिरस्य सधुतौ भुवद्वनेव यत्स्थिरम् । निष्पहमाणो यमते नायते धन्वासहा नायते ॥ ३ ॥ १८ (ठी) ॥

[धा० ४३ । उ० २ । स्व० ४]

॥ इति नवमप्रपाठके त्रयसोऽर्थः ॥ ९-१॥

[२]

अथ नवमप्रपाठके द्वितीयोऽर्थः ॥ ९-२ ॥

(१-१२) १ अग्निः पावकः, २ सोमसिः काण्वः, ३ जहगो वैतहव्यः, ५-६ जवरसारः काहव्यः, ९ गोपृक्त्वयसृकिनो काण्वायनोः, १० शिशिरास्वच्छः, सिन्धुद्वीप आम्बरीषो वा, ११ उक्तो वातायनः, १३ वेनो भार्गवः, ४, ७, ८, १२ । १-३, ७-८, १२ अग्निः, ५-६ विषे देवाः, ९ इन्द्रः, १० आपः, ११ वायुः १३ वेनः, १ (१-२) विष्टार-पंक्तिः, १ (३-५) सरोवृहती, १ (६) उपरिष्टाग्नेतिः, २ काकुभः प्रगाथः = (विषमा ककुप, समा सरोवृहती) ; ३ जगती, ५-६, १३ त्रिष्टुप्, ४, ७-११, गायत्री, ४, ७, ८, १२ ।

^{१ ३ २ ३ १ ३ १ २ ३ १ २}
१८१६ अग्ने तव ध्रुवो वयो महि आजन्ते अर्चयो विमावसो ।

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
बृहद्भानो शवसा वाजमुक्थ्या २३ दधासि दाशुषे कवे ॥ १ ॥

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१८१७ पावकवर्चाः शुक्रवर्चा अनूनवर्चा उदियर्षिं भानुना ।

^{३ १ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
पुनो मातरा विचरन्नुपावसि पृणक्षि रोदसी उभे ॥ २ ॥

^{१ २} १८१८ ऊजो नपाजातवेदः ^{३ २ ३ १ २} सुधास्तिभिर्मन्दस्व ^{३ १ २ ३ १} धीतिभिर्हितः ।

^{१ ३ ३ १ २ ३ १ २} त्वे इषः सं वधुर्भूरिवर्षसाश्चिरोतयो वामजाताः

॥ ३ ॥

^{३ १ २} १८१९ इरज्यस्रग्ने प्रथयस्व जन्तुभिरस्मे रायो अमर्त्य ।

^{१ १ ३ २ ३ १ २ ३ १ २} स वशतस्य वपुषो वि राजसि पृणक्षि वशतं क्रतुम्

॥ ४ ॥

^{३ १ २} १८२० इष्कतारमध्वरस्य प्रचेतसे क्षयन्तं राधसो महः ।

^{३ १ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} रार्ति वामस्य सुभगां महीमिषं वधासि सानसि रयिम्

॥ ५ ॥

^{३ १ २} १८२१ ऋतावानं महिषं विश्वदर्शतमग्निं सुखाय वधिरे पुरो जनाः ।

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} श्रुत्कर्णं सप्रथस्तमं त्वा गिरा दैव्यं मानुषा युगा

॥ ६ ॥ १(दि)॥

॥ इति पञ्चमः खण्डः ॥ ५ ॥

[भा० ५९ । उ० ३ । स्व० ३]

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} १८२२ प्र सो अग्ने तवोतिभिः सुवीर्यामिस्तरति वाजकर्मभिः । यस्य त्वं सख्यमाविथ ॥ १ ॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} १८२३ तव द्रुप्सो नीलवान्वाशा ऋत्विथ इन्धानः सिष्णवा ददे ।

^{३ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} त्वं महीनामुपसामसि प्रियः क्षपो वस्तुषु राजसि

॥ २ ॥ २(यी) ॥

[भा० १२ । उ० नास्ति । स्व० ४]

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} १८२४ तमोषधीर्दधिरे गर्भसृत्विष्यं तमापो अग्निं जनयन्त मातरः ।

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} तमित्समानं वनिनश्च धीरयोऽन्तर्वेतीश्च सुवते च विश्वहा

॥ १ ॥ ३(रि)॥

[भा० १३ । उ० नास्ति । स्व० ३]

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} १८२५ अग्निरिन्द्राय पवते दिवि शुक्रो वि राजति । महिषीव वि जायते

॥ १ ॥ ४(या) ॥

[भा० ७ । उ० नास्ति । स्व० २]

^{१ ३ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} १८२६ यो जागार तमुचः कामयन्ते यो जागार तमु सामानि यन्ति ।

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} यो जागार तमयं सोम आह तवाहमस्मि सख्ये न्योकाः

॥ १ ॥ ५ (या) ॥

[भा० ७ । उ० नास्ति । स्व० २]

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} १८२७ अग्निर्जागार तमुचः कामयन्तेऽग्निर्जागार तमु सामानि यन्ति ।

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} अग्निर्जागार तमयं सोम आह तवाहमस्मि सख्ये न्योकाः

॥ १ ॥ ६ (वा) ॥

[भा० १० । उ० नास्ति । स्व० २]

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} १८२८ नमः सखिभ्यः पूर्वसङ्गयो नमः साकंनिषेभ्यः । युञ्जे वाचं शतपदीम्

॥ १ ॥

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २} १८२९ युञ्जे वाचं शतपदीं गाये सहस्रवर्तनि । गायत्रं त्रैष्टुभं जगत्

॥ २ ॥

१८३० गायत्रं त्रैष्टुभं जगद्धिष्वा रूपाणि सम्भृता । देवा ओकारसि चक्रिरे ॥ ३ ॥ ॥७(पु)॥

[पा० १२ । उ० नास्ति । स्व० ५]

१८३१ अग्निज्योतिर्ज्योतिरग्निरिन्द्रो ज्योतिर्ज्योतिरिन्द्रः । सूर्यो ज्योतिर्ज्योतिः सूर्यः ॥ १ ॥

१८३२ पुनरूर्जा नि वर्तस्व पुनरग्न इषायुषा । पुनर्नः पाहा श्वहः ॥ २ ॥

१८३३ सह रम्या नि वर्तस्वाग्ने पिन्वस्व धारया । विश्वप्स्व्या विदवत्स्परि ॥ ३ ॥ ८ ॥ (डा)॥

॥ इति पद्यः खण्डः ॥ १ ॥ [पा० ८ । उ० २ । स्व० २]

१८३४ यद्विन्द्राहं यथा त्वमीशीय चव्व एक इत् । स्तोता मे गोसखा स्यात् ॥ १ ॥

१८३५ शिक्षेयमस्मै दिक्सेयं शचीपते मनीषिणे । यदहं गोपतिः स्याम् ॥ २ ॥

१८३६ धेनुष्ट इन्द्र सूनृता यजमानाय सुन्वते । गामभ्य पिप्युपी हुहे ॥ ३ ॥ ॥९(पि)॥

[पा० १५ । उ० १ । स्व० ३]

१८३७ आपो हि छा मयोभुवस्ता न ऊर्जे दधातन । महे रणाय चक्षसे ॥ १ ॥

१८३८ यो धः शिवतमो रसस्तस्य भाजयतेह नः । उशतीरिष मातरः ॥ २ ॥

१८३९ तस्मा अर गमाम धौ यस्य क्षयाय जिव्यथ । आपो जनयथा च नः ॥ ३ ॥ ॥१०(वा)॥

[पा० १० । उ० नास्ति । स्व० २]

१८४० वान आ धानु मेपजं शम्भु मयोभु नो हृदे । प्र न आयू श्वि तारिषत् ॥ १ ॥

१८४१ उत वात पितासि न उत भ्रातात नः सखा । स नो जीवातवे कृधि ॥ २ ॥

१८४२ यदो वात ते गृहेऽसृते निहितं गुहा । तस्य नो धेहि जीवसे ॥ ३ ॥ ॥११(पौ)॥

[पा० १० । उ० १ । स्व० नास्ति]

१८४३ अभि वाजी विश्वरूपो जनित्रं हिरण्यं विश्वदत्कं सुपर्णः ।

सूर्यस्य भानुसृतुथा वसानः परि स्वयं मेघघृजो जजान ॥ १ ॥

१८४४ अप्सु रेतः शिथिये विश्वरूप तेजः पृथिव्यामधि यत्संयभूव ।

अन्तरिक्षे स्यं महिमानं मिमानः कनिकान्ति वृष्णो अभ्यस्य रेतः ॥ २ ॥

१८४५ अयं सहस्रा परि युक्ता वसानः सूर्यस्य भानुं यक्षो दाधार ।

सहस्रदाः शतदा भूरिदावा धर्ता दिवो भुवनस्य विस्पतिः ॥ ३ ॥ ॥१२(पु)॥

[पा० २० । उ० १ । स्व० ५]

१८४६ नाकं सुपर्णमुप यत्पतन्तं हृदा वेनन्तो अभ्यचक्षत त्वा ।

हिरण्यपक्षं वरुणस्य वृते यमस्य योनौ शकुनं भुरण्युम् ॥ १ ॥

॥ १ ॥

१८४७ ऊर्ध्वो गन्धर्वो अधि नाके अस्तात्प्रत्यङ्मुखा विभ्रदस्यायुधानि ।

वसानो अत्करं सुरभिं दसो करं स्वाश्वं नाम जनत प्रियाणि

॥ २ ॥

१८४८ ब्रह्मः समुद्रमभि यज्जिगाति पश्यन् गृध्रस्य चक्षसा विधर्मन् ।

भानुः शुकेण शोचिषा चकानस्पृतीयं चक्रे रजसि प्रियाणि

॥ ३ ॥ ॥१३(ख)॥

॥ इति सप्तमः स्कन्धः ॥७॥ [अ० २६ । उ० २ । स्व० ५]

॥ इति नवमप्रपाठकस्य द्वितीयोऽर्धः ॥ ९-२ ॥ ॥ इति विंशोऽध्यायः ॥ १० ॥

अथैकविंशोऽध्यायः ।

[३]

अथ नवमप्रपाठके तृतीयोऽर्धः ॥ ९-३ ॥

(१-९) १-४, ५ (१-२), अत्रतिरय ऐन्द्रः, ५ (३), ६ (३), ८ (१, ३) पादुमारहाजः, ७ (१-२) शासो

भारहासः, ९ (१) जय ऐन्द्रः, ९ (२-३) गेतमो राहुगणः, ४ (३) ६ (१-२)-१७ (३)... ८ (२)...

॥ १, २ (२-३), ३-४, ५ (२), ६, ७, ९ (१) इन्द्रः, ५ (२) इन्द्रो मरुतो वा; २ (१) बृहस्पतिः;

५ (१) अन्वा देवी, ५ (३) इषयः, ६ (३) (संग्रामाक्षिपः) युद्धभूमि-कवच-प्रक्षालनस्वादितयः;

८ (१, ३ [संग्रामाक्षिपः १ वर्म-सोम-वरुणाः, ३ देवमहाणि] ९ सोमारुह्यौ । (२-३) विधे

देवाः, ८ (३)... ॥ ३ ॥ १-४, ५ (१), ६ (१) ८ (१) ९ (१-२) विष्णुः,

५ (२-३), ६ (२) ७ (१-२), ८ (२) अमुष्णः, ६ (३) पंक्तिः;

९ (३) विराट्स्थानाः, ७ (३) विराट् जगती ८ (२)... ॥

१८४९ आशुः शिशानो वृषभो न भीमो घनाघनः क्षोभणक्षर्यणीनाम् ।

सङ्कन्दनोऽनिमिष एकवीरः शतं सेना अजयत्साकमिन्द्रः

॥ १ ॥

१८५० सङ्कन्दनेनानिमिषेण जिष्णुना युत्कारेण दुह्ययनेन धृष्णुना ।

तद्विन्द्रेण जयत तत्सहस्रं युधो नर इषुहस्तेन वृष्णा

॥ २ ॥

१८५१ स इषुहस्तैः स निषङ्गभिर्वशी सरसष्टा स युध इन्द्रो गणेन ।

सरं सृष्टजित्सोमपा बाहुशर्षुः प्रथम्या प्रतिहितामिरस्ता

॥ ३ ॥ ॥१(के)॥

[अ० ४० । उ० २ । स्व० ७]

१८५२ बृहस्पते परि दीया रथेन रक्षोहामित्रा अपवाधमानः ।

प्रमञ्जन्तसेनाः प्रमृणो युधा जयन्तस्माकमेधविता रथानाम्

॥ १ ॥

१८५३ बलाविशायः स्थविरः प्रवीरः सहस्रान्वाजी सहमान उग्रः ।

अमिवीरो अभिसत्त्वा सहोजा जैत्रमिन्द्र रथमा तिष्ठ गोवित्

॥ २ ॥

^{३ १ २ ३ २ ३ १ २ ३ १ ३ १ २ ३ २ ३ १ ०}
१८५४ गोत्रमिदं गोविदं वज्रबाहुं जयन्तमश्म प्रमृणन्तमोजसा ।

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ २ ३ १ २}
इमं सजाता अनु वीर्यध्वमिन्द्रं सखायो अनु सखं रभध्वम्

॥ ३ ॥ ॥२(हे)॥

[धा० ३६ । उ० नास्ति । स्व० ७]

^{३ १ ३ १ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१८५५ अमि गोत्राणि सहसा गाहमानोऽद्यो वीरः शतमन्युरिन्द्रः ।

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
दुह्यवतः पूतनापादयुधोऽस्माकं सेना अवतु प्र युस्तु

॥ १ ॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१८५६ इन्द्र आसां नेता गृहस्पतिर्वक्षिणा यक्षः पुर पतु सोमः ।

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
देवसेनानामभिमञ्जतीनां जयन्तीनां मरुतो यन्त्वध्वम्

॥ २ ॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१८५७ इन्द्रस्य वृष्णो वरुणस्य राक्ष आदित्यानां मरुताः शर्ध उग्रम् ।

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
महामनसां भुवनच्यवानां घोषो देवानां जयतामुदस्थात्

॥ ३ ॥ ३ ॥(च)॥

[धा० २७ । उ० १ । स्व० १]

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१८५८ उद्धय मघवधायुधान्युत्सत्त्वनां मामकानां मनांसि ।

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
उद्धवहन्वाजिनां वाजिनान्युग्रथानां जयतां यन्तु घोषाः

॥ १ ॥

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१८५९ अस्माकमिन्द्रः समृतेषु ध्वजेष्वस्माकं या इपवस्ता जयन्तु ।

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
अस्माकं वीरा उचरे भवन्त्वस्मां उ देवा अवता हवेषु

॥ २ ॥

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१८६० असौ या सेना मरुतः परेषामभ्येति न ओजसा स्पर्धमाना ।

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
तां गृहत तमसापमतेन यथैतेषामन्यो अन्यं न जानात्

॥ ३ ॥ ॥४(उ)॥

[धा० ३२ । उ० १ । स्व० ५]

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१८६१ अमीषां चित्सं प्रतिलोभयन्ती गृहाणाकान्यध्वे परेहि ।

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
अमि प्रेहि निर्दह हस्तु शोकेरन्धेनामित्रास्तमसा सचन्ताम्

॥ १ ॥

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१८६२ प्रेता जयता नर इन्द्रो वः शर्म यच्छतु । उग्रा वः सन्तु बाहवोऽनाघृण्या यथासथ ॥२॥

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१८६३ अवस्था परा पत शरव्ये ब्रह्मसंशिते । गच्छामित्रान् पथस्व मामीषां कं च नोच्छिषः ३ ॥५(उ)

[धा० १८ । उ० २ । स्व० २]

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१८६४ कङ्गाः सुपणां अनु यन्त्वेनान् गृध्राणामन्नमसावस्तु सेना ।

^{१ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
मैषां मोक्ष्यघहारम् नेन्द्र वयां स्पेनाननुसंयन्तु सर्वांन्

॥ १ ॥

^{३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २}
१८६५ अमित्रसेनां मघवन्नस्मां छव्रयतीममि । उभौ तामिन्द्र वृत्रहन्नमिह दहतं प्रति ॥ २ ॥

१८६६ यत्र बाणाः संपतन्ति कुमारा विशिखा इव ।

तत्र नो ब्रह्मणस्पतिरपितिः शर्म यच्छतु विश्वाहा शर्म यच्छतु ॥ ३ ॥ ॥६ (या)॥

[भा० २० । उ० नास्ति । स्व० २]

१८६७ वि रक्षो वि मृषो जहि वि वृत्रस्य हनू रुज । वि मनुमिन्द्र वृत्रहभूमिप्रस्यामिदासतः ॥ १ ॥

१८६८ वि न इन्द्र सृषो जहि नीचा यच्छं पृतन्यतः । यो अस्माँ अभिदासत्यधरं गमया तमः ॥ २ ॥

१८६९ इन्द्रस्य बाहू स्थविरौ युवानावनाष्ट्रयौ सुप्रतीकावसहौ ।

तौ युजीत प्रथमौ योग आगते याम्यां जितमसुराणाँ सहो महत् ॥ ३ ॥ ॥७ (थि)॥

[भा० २१ । उ० २ । स्व० ३]

१८७० मर्माणि ते धर्मेणा च्छादयामि सोमस्त्वा राजामृतेनानु वस्ताम् ।

उरोर्वरीयो वरुणस्ते कृणोतु जयन्ते त्वानु देवा मवन्तु ॥ १ ॥

१८७१ अन्धा अमित्रा भवताशीषाणोऽह्य इव । तेषां यो अग्निनुधानमिन्द्रो हस्तु वरंवरम् ॥ २ ॥

१८७२ यो नैः स्वोऽरणो यश्च निष्ठयो जिघाँसति ।

देवास्तँ सर्वं धूर्वन्तु ब्रह्म धर्म ममान्तरँ शर्म धर्म ममान्तरम् ॥ ३ ॥ ॥८ (वी) ॥

[भा० २५ । उ० नास्ति । स्व० ४]

१८७३ मृगो न भीमः कुचरो गिरिष्ठाः परावत आ जगन्था परस्याः ।

सृकँ सँशाय पविमिन्द्र तिम्रं वि शत्रू तादि मृषां नुदस्व ॥ १ ॥

१८७४ भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवा भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः ।

सिरैर्गोस्तुष्टुवाँ सस्तनूभिर्न्यशेमहि देवहितं यदायुः ॥ २ ॥

१८७५ स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः ।

स्वस्ति नस्तार्क्ष्यो अरिष्टनेमिः स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ॥

ॐ स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ॥ ३ ॥ ॥९ (इ) ॥

[भा० २६ । उ० १ । स्व० १]

॥ इति नवमप्रपाठकस्य तृतीयोऽर्धः, नवमप्रपाठकस्य समाप्तः ॥ १-३ ॥

॥ इत्येकविंशोऽध्यायः ॥ २१ ॥

॥ इत्युत्तरार्चिकः समाप्तः ॥

॥ इति सामवेदसंहिता समाप्ता ॥

सामवेदमन्त्राणां वर्णानुक्रमसूची ।

अकारप्रसुद्धः प्रथमे (५२९; १२५३) १.६.१.४.७; २.५.२.१.१.१
 अक्षममीमवन्त (४१५) १.५.१.३.७ ।
 अग्न्य महा नमसा (१३०४) १.५.२.९.१ ।
 अग्न्य वृत्रहन्तम् (८९) १.१.२.४.९ ।
 अम आ बाहि वीतये (१; ६६०) १.१.१.१.१; २.१.१.४.१ ।
 अम आ बाधामिनिहोतारं (१५५२) १.७.२.७.१ ।
 अम आर्युपि पवस (६२७; १४६४; १५१८) १.६.३.१०.३;
 १.७.१.१२.१ ।
 अम ओजिष्ठमा सर (८१) १.१.२.४.१ ।
 अमिः प्रलोच जन्मना (१७११) १.८.३.१.१ ।
 अमिः त्रियेषु वामसु (१७२०) १.८.२.१९.३ ।
 अमि तं मन्ये (४२५; १७३७) १.५.१.४.७; १.८.३.१०.१ ।
 अमि दत्तं वृणीमहे (३; ७९०) १.१.१.१.२; २.२.१.६.१ ।
 अमि नरो वीथितिभिः (७२; १३७३) १.१.२.२.१०;
 १.६.१.१०.१ ।
 अमि वो देवमभिभिः (१२१९) १.५.१.२.१ ।
 अमि वो वृन्ताम् (२१; ९४६) १.१.१.३.३; २.३.१.२०.१ ।
 अमि सूर्यं सहस्रो (१५५५) १.७.२.८.२ ।
 अमि हिमन्तु नो (१५२७) १.७.१.१५.१ ।
 अमि होतारं मन्ये (४६५; १८१३) १.५.२.३.९; २.९.१.१८.१ ।
 अमिनाभिः समिष्यते (८४४) १.२.२.५.१ ।
 अमिममि हवीमभिः (७९१) १.२.१.६.२ ।
 अमिमिधानो मवसा (१९) १.१.१.२.९ ।
 अमिमीषिष्वाक्ते (४९) १.१.१.५.५ ।
 अमिमीषे पुरोहितं (६०५)
 अमिरस्मि जन्मना (६१३)
 अमिरिन्द्राय पवते (१८२५) १.९.२.४.१ ।
 अमिरन्त्ये पुरोहितो (४८) १.१.१.५.४ ।
 अमिरैभिः पवमानः (१५१९) १.७.१.१२.१ ।
 अमिर्जागार तद्युचः (१८१७) १.९.२.६.१ ।
 अमिर्जुवत नो निरो (१४०६) १.६.२.१०.१ ।
 अमिर्जुवतिर्जोतिरभिः (१८३१) २.९.२.८.१ ।
 अमिर्जुवति दिवः (१७; १५३२) १.१.१.३.७; १.७.१.१६.१ ।
 अमिर्जुवति जंघनम् (४; १३९६) १.१.१.१.४; २.६.२.७.१ ।
 अमिर्हि वाजिनं विक्षे (१७३८) १.८.३.१०.१ ।

१७ (सा. सं.)

अमिस्तिग्मेन वोविषा (२२) १.१.१.३.२ ।
 अमे केतुर्विशामसि (१५३१) २.७.१.१५.५ ।
 अमे अरितर्विषयतिः (३९) १.१.१.४.५ ।
 अमे तमयावर्ष (४३४; १७७७) १.५.१.५.८; २.९.१.५.१ ।
 अमे तव भवो वयो (१८१६) १.९.२.१.१ ।
 अमे त्वं नो अन्तम (४४८; १२०७) १.५.२.२.२;
 १.४.१.२२.१ ।
 अमे देवां ह्रा (७९२) २.२.१.६.३ ।
 अमे नक्षत्रममरमा (१५३०) १.७.१.१५.४ ।
 अमे पवस स्वपा (१५२०) १.७.१.१२.३ ।
 अमे पावक ऐन्ध्या (१५२१) १.७.१.१३.१ ।
 अमे सुव महौ अन्त्यम (२३) १.१.१.३.३ ।
 अमे यजिष्ठो अन्त्यरे (१००) १.२.१.१.४ ।
 अमे युंक्ता हि ये तव (२५; १३८३) १.१.१.३.५;
 १.६.२.२.१ ।
 अमे रसा नो अंहसः (२४) १.१.१.३.४ ।
 अमे वाजस्व गोमत (९३; १५६१) १.२.१.१.३;
 १.७.२.११.१ ।
 अमे विवस्वता (१०) १.१.१.१.१० ।
 अमे निवस्वतुषसः (४०; १७८०) १.१.१.४.६; २.९.१.६.१ ।
 अमे विषेभिरतिनिभोवि (१५०३) १.७.१.६.१ ।
 अमे युञ्जतमे रये (१३५०) १.६.१.१.४ ।
 अमे स्तोमं मनामहे (१४०५) १.६.२.१०.१ ।
 अमेयो राजाप्यस्तविष्यते (१६१६) २.७.३.११.३ ।
 अमे सिन्धूनां पवमानो (१०३३) १.४.१.१.३ ।
 अथिक्कदवयुषा हरिः (४९७; १०४२) १.६.१.२.२;
 १.४.१.३.६ ।
 अथेत्यभिधिकितिः (४४७) १.५.२.२.१ ।
 अथोदसो नो धन्वमिन्द्रवः (५५५) १.६.२.२.२ ।
 अथ्वा कोसं मधुवज्रतं (६५८) १.१.१.३.१ ।
 अथ्वा नः शीरवोन्विषं (१५५४) १.७.२.८.१ ।
 अथ्वा नो यासा (१३८४) १.६.२.२.२ ।
 अथ्वा व इन्द्रं मातवः (३७५) १.४.२.४.६ ।
 अथ्वा समुद्रमिन्द्रवो (६५९) १.१.१.३.३ ।
 अथ्वा हि त्वा सहसः (१५५३) १.७.२.७.२ ।
 अजीवनो असुत (१५०८) १.७.१.७.३ ।

अजो जगो हि पवमान (१३६५) १.६.१.७.२ ।
 अजते व्यजते समजते (५६५; १६१४) १.६.२.१.१; २.७.३.२१.१ ।
 अतश्चिद्विन्द न तपा (२१५) १.३.१.३.२ ।
 अतस्सवारयिः (८३८) २.२.२.३.३ ।
 अतीहि मन्युवाविर्ण (२२३) १.३.१.४.१ ।
 अतो देवा अवन्यु नो (१६७४) २.८.२.५.६ ।
 अत्यावातमग्निना तिर्यो (१७४४) २.८.३.१२.२ ।
 अत्या हिमाना न (११९१) २.५.१.३.५ ।
 अत्रा वि नेमिरेषासुरो (१८०८) २.९.१.१६.२ ।
 अत्राह गोरमन्वत (१४४; ९१५) १.२.२.१.३; २.३.१.८.३ ।
 अथा ते अन्तर्मानां (१०८९) १.४.१.१५.३ ।
 अवर्द्धस्तमस्यो (३१५) १.४.१.३.३ ।
 अवर्ति यावुवित्तमो (४७; १५१५) १.१.१.५.३; २.७.१.११.१ ।
 अवाभ्यः पुरस्ता (१५५६) २.७.२.९.१ ।
 अद्वअमस्य केतवो (६३४)
 अयाथा यः ख इन्द्र (१४५८) २.६.३.७.१ ।
 अया नो देव सवितः (१४१) १.२.१.५.७ ।
 अय क्षपा परिष्कृतो (१६३१) २.८.१.६.१ ।
 अय ज्यो अय वा दिवो (५२) १.१.१.५.८ ।
 अय त्विषीमां अभ्योजसा (१४८८) २.६.३.१८.३ ।
 अय धारया मञ्जा (१०२०) १.३.२.२०.२ ।
 अय यदिमे पवमान (१४७६) १.७.१.३.३ ।
 अया त्वे हि नत्करो (१५५१) २.७.२.६.३ ।
 अया हिन्वान इन्द्रियं (८३९) २.२.२.३.४ ।
 अया हीन्द्र त्रिवर्ण (४०६; ७१०) १.५.१.२.८; २.१.१.२३.१ ।
 अया अग्ने क्रमोः (१७७८) २.९.१.५.१ ।
 अयि यदस्मिन्वाजिनीव (५३९) १.६.१.५.७ ।
 अयुस्य पित्रं मधु (१०३९) १.४.१.३.३ ।
 अय्यथो अक्षिभिः (४९९; १२१५) १.६.१.२.३; २.५.१.११.१ ।
 अय्यथो ह्यवया त्वं (३०८) १.४.१.२.६ ।
 अनवस्ते रथं (४४०) १.५.२.१.४ ।
 अनु ते शुष्मं सुरयन्तमीयतुः (१६३८) २.८.१.८.२ ।
 अनु त्वा रोदसी वने (९८९) २.३.२.९.२ ।
 अनु प्रयत्नस्वीकरो (७४४) २.१.२.११.२ ।
 अनु प्रत्यास आयवः (५०२) १.६.१.२.६ ।
 अनु हि त्वा मुतं (४३३; २३६६) १.५.१.५.६; २.६.१.७.३ ।
 अन्ये गोमान् गोमिः (९९८) २.३.१.१२.२ ।
 अन्तर्धरति रोचनास्य (६३३; १३७७) १.६.१.११.२ ।

अन्धा अमित्रा भवता (१८७१) २.२.३.८.२ ।
 अपमन्तो अराणाः (११९५) २.७.१.३.९ ।
 अपमन्पवते स्यो (५१०; १२१३) १.६.१.२.४; २.५.१.७.१ ।
 अपमन्पवते स्योः (४९९; १२३७) १.६.१.२.६; २.५.१.१५.३ ।
 अपरयं धुजिनं रिपुं (१०५) १.२.१.१.९ ।
 अपत्ये तापवो (६३३)
 अप द्वारा मतीनां (११२४) २.४.२.१.९ ।
 अपां नपातं सुमगं (१४१४) २.६.२.१६.२ ।
 अपां केनेन ननुयेः (२११) १.३.१.२.८ ।
 अपादु क्रिप्यन्वसः (१४५) १.२.२.१.१ ।
 अपामीवाभपत्विच (६९७) १.५.१.१.७ ।
 अपामिक्वेरुम्यस्ततुराणाः (५४४) १.६.१.५.१२ ।
 अपिबत्क्रुधः (१३१) १.२.१.४.७ ।
 अपूर्णां पुस्तमा (३२२) १.४.१.३.१० ।
 अप्सा इन्द्राय वायवे (९९५) २.३.२.११.२ ।
 अप्सु रेतः सिन्धिये (१८४४) २.९.२.११.२ ।
 अपोधि होता यज्ञथाय (१४७७) २.८.३.१३.२ ।
 अपोध्यग्निः सविषा (७३३; १७४४) १.२.२.३.१; २.८.३.१३.१ ।
 अपोध्यार्थानमं उवेति (१७५८) २.८.३.१७.१ ।
 अमिक्वन्कलकं (१०३२) २.४.१.१.२ ।
 अमि यम्यानि पीत्ये (१०६२) २.४.१.६.२ ।
 अमि पावो अचन्विपुरापो (९६२) २.३.२.३.२ ।
 असिगोत्राणि सहसा (१८५५) २.९.३.३.१ ।
 असि ते मधुवा (६५२) २.१.१.१.२ ।
 असित्यं देवं सविता (४६४) १.५.२.३.८ ।
 असि त्वं मेवं (३७६) १.४.२.४.७ ।
 असि त्रिष्टुभं स्वर्णं (५२८; १४०८) १.६.१.४.६; २.६.२.११.१ ।
 असि त्वा पूर्वपीतय (२५६; १५७३) १.३.२.२.४; २.७.३.१.१ ।
 असि त्वा इषया सुते (१६११; ७३१) १.२.२.२.७; २.२.२.७.१ ।
 असि त्वा मूर मोक्षमो (२३३; ६८०) १.३.२.५.१; २.१.१.११.१ ।
 असि युष्मं हृत्स्वमा (५७२; १०११) १.६.२.४.१; २.३.२.१७.१ ।
 असि त्रोग्निनि यज्ञवः (७६५) २.१.१.१९.२ ।
 असि द्विजन्मा त्रो (१७७५) २.९.१.४.२ ।
 असि प्रगोपति (१६८; १४८९) १.२.२.३.४; २.७.१.१.१ ।
 अनि प्रमांसि वाहसा (१५५७) २.७.२.९.२ ।
 अग्नि पवः सुरावसं (२३५; ८११) १.३.१.५.३; २.२.१.१३.१ ।
 अग्नि पित्रं दिवस्पदम् (११२७) २.४.२.१.१२ ।
 अग्निप्रियाणि काम्या (१७६६) २.८.३.१८.२ ।
 अग्नि प्रियाणि पवते (५५४; ७००) १.६.२.२.१; २.१.१.१९.१ ।

अग्नि त्रिधा दिवः (१२०४) २.५.१.४.९ ।
अग्नि त्रिधाऽनूयत (८७०) २.२.२.१४.९ ।
अग्नि वक्ता सुवसनाऽनूयति (१४२७) २.६.२.१८.२ ।
अग्नि वात्री विश्वरूपे (१८४३) २.९.२.१२.१ ।
अग्नि बाधुं विश्वपां (१४२६) २.६.२.१८.१ ।
अग्नि विप्रा अनूयत (११७७) २.५.१.४.२ ।
अग्नि नो वीरमन्थवो (२६५) १.३.२.३.३ ।
अग्नि प्रतापि पचते (१०२१) २.३.२.२०.३ ।
अग्नि सोमास आयवः (५१८५६) १.६.१.३.८ । २.२.२.९.१ ।
अग्नि हि सत्य सोमपा (१२४८) २.५.१.१९.२ ।
अग्नी नयन्ते अद्भुतः (५५०) १.६.२.१.६ ।
अग्नी नो अर्घ्य दिव्या (१४२८) २.६.२.१८.३ ।
अग्नी नो नाजसातमं (५४९; १२३८) १.६.२.१.५; २.५.२.१६.१ ।
अग्नीपतस्तदा (३०९) १.४.१.२.७ ।
अग्नी पु नः सखीनाम् (६८४) २.१.१.१२.३ ।
अन्यग्नि हि भवसा (१५०७) २.७.१.७.२ ।
अन्यर्घ्यं बृहस्पतो (९७१) २.३.२.४.४ ।
अन्यर्घ्यं वनायुष (१०५१) २.४.१.१४.७ ।
अन्यर्घ्यं वनायुष्यते (१०५४) २.४.१.१४.८ ।
अन्यर्घ्यमिद्वयो (१६०३) २.७.३.१६.२ ।
अन्नात्पुत्रो अना (३९९; १३८९) १.५.१.२.१; २.६.२.४.१ ।
अग्निश्च खेनां मथवन् (१८६५) २.९.३.६.२ ।
अग्निब्रह्मा विश्वर्षणिः (१४४७) २.६.३.३.४ ।
अग्नी ये देवाः (३६८) १.४.२.३.९ ।
अग्नीषां चित्तं प्रति (१८६१) २.९.३.५.१ ।
अग्ने त इन्द्र सोमो (१५९; ७२५) १.२.२.२.५; २.१.२.५.१ ।
अग्ने दक्षाय साधनोऽर्थः (११००) २.४.१.१९.३ ।
अग्ने पुनान उपवो (८२३) २.२.१.१७.३ ।
अग्ने पूषा रविर्भगः (५४६; ८१८) १.६.२.१.२; २.२.१.१६.१ ।
अग्ने अराय सानसिः (६९५) २.१.१.१७.२ ।
अग्ने यथा न आधुवत् (९४७) २.३.१.२०.२ ।
अग्ने वां मधुमत्तमः (३०६) १.४.१.२.४ ।
अग्ने वां मित्रावरुणा (९१०) २.३.१.७.१ ।
अग्ने विश्वर्षणिर्हितः (५०८) १.६.१.२.१२ ।
अग्ने विश्वा अग्नि (९४८) २.३.१.२०.३ ।
अग्ने विश्वाग्नि तिष्ठति (७५७) २.१.२.१६.३ ।
अग्ने स यो दिवस्पति (९००) २.३.१.४.३ ।
अग्ने सहस्रमानयो (४५८) १.५.२.३.२ ।
अग्ने सहस्रयुषिभिः (१६०८) २.७.३.१८.२ ।
अग्ने सहस्रा परि युष्ठाः (१८४५) २.९.२.१२.३ ।

अथ स होता यो (१७७६) १.९.१.४.३ ।
अथ सूर्य इवोपसर्ग्य (७५६) १.१.२.१६.२ ।
अथ सोम इन्द्र (१४७१) १.६.३.१.३.१ ।
अथमग्निः सुवीर्यस्य (६०) १.१.२.१.६ ।
अथमु ते समन्त्रि (१८३; १५९९) १.१.२.४.९; २.७.३.१.५.१ ।
अथा चित्तो विपालया (८०५) १.२.१.१.०.३ ।
अथा क्षिया च गन्ध्या (१८८) १.२.१.५.४ ।
अथा निजग्निरोगसा (१७६५) १.८.३.१.२ ।
अथा पवत्य देवयु (७७१) १.१.२.२२.१ ।
अथा पवत्य धारया (४९५; ११२६६) १.६.१.१.७; २.५.१.८.१ ।
अथा पथा पवत्यैना (५४१; ११०४) १.६.१.५.९; २.४.१.२१.१ ।
अथा हवा हरिण्या (४६३; १५९०) १.५.१.३.७; २.७.३.१.०.१ ।
अथा वाजं देवहितं (४५४) १.५.२.२.८ ।
अथावीती परिरुन (४९५; १११०) १.६.१.१.९; २.५.१.६.१ ।
अथा सोम ह्युक्त्यथा (५०७) १.६.१.२.११ ।
अथुक सप्त ह्युत्थुवः (६३९)
अथुक सूर गतसं (१११७) १.५.१.८.१ ।
अथुद्ध इयुद्धा वृत्तं (१३४०) १.५.२.२१.३ ।
अरं त इन्द्र कुक्षये (१६६२) १.८.२.२.३ ।
अरं त इन्द्र अक्षये (१०९) १.३.१.२.६ ।
अरण्योर्मिहितो जाटवेया (७९) १.१.२.३.७ ।
अरमन्थाय गायत (११८) १.२.१.३.४ ।
अरुक्चदुपसः प्रुधिः (५९६, ८७७) १.२.२.१६.६ ।
अर्चत प्रार्थत (३९२) १.४.१.३.३ ।
अर्चति नारीरपसो (१७५७) १.८.३.१६.३ ।
अर्चत्यर्कं महतः (४४५; १११४) १.५.२.१.९; १.४.१.२४.१ ।
अर्षाद् त्रिचक्रो (१७६०) १.८.३.१७.३ ।
अर्षो नः सोम हं गवे (१३३७) १.५.१.२०.३ ।
अर्षो सोम शुभत्तयो (५०३; ११५४) १.६.१.१.७; ३.२.१.१.१ ।
अर्षारिंरतिं वसुधासुप (१३२०) १.५.२.१४.२ ।
अथकश्चिन्मं युवसे (१३६१) १.६.१.५.२ ।
अथ घुतानः कलर्षीं (७०२) १.१.१.१९.४ ।
अथद्रष्टो अंशुमतीं (३२३) १.४.१.४.१ ।
अथमग्रा परापत (१८३३) १.९.३.५.३ ।
अथ स्म दुर्होणायतो (१०९१) १.४.१.१६.३ ।
अथा नो अरम कृतिभिः (१५२४) १.७.१.१४.१ ।
अथा वारे परि (११३३) १.४.२.२.६ ।
अथा वारेः परि (११०७) १.५.१.५.३ ।
अथं न गीमी रथ्यं (१५८४) १.७.३.५.१ ।
अथं न त्या वारवन्तं (१७; १६३४) १.१.१.१.७; २.८.१.७.१ ।

अक्षिना वर्तिरस्मय (१७३४) २.८.३.९.१ ।
 अक्षी रथी सुरूप (१७३७) २.३.२.४.५ ।
 अक्षेव पित्रास्वी (१७३६) २.८.३.६.२ ।
 अयो न चक्रदो वृषा (७८३) २.२.१.३.३ ।
 अषाढग्रमे घृतनासु (११५६) २.४.२.८.२ ।
 असर्जि कलशां जमि (९४२) २.३.१.१८.३ ।
 असर्जि रथ्यो यथा (४२०) २.३.१.१.४ ।
 असर्जि वक्त्रा रथ्ये (५४३) २.३.१.५.११ ।
 असावि देवं (३१३) १.४.१.३ ।
 असावि सोम इन्द्र (३४७; १०२८) १.४.२.१.६; २.३.२.२३.१ ।
 असावि सोमो अरयो (५६२; १३१६) १.६.२.२.९; २.५.२.१३.१ ।
 असाव्यर्ज्यमदायान् (४७३; १००८) १.५.२.४.७; २.३.२.१६.१ ।
 असि हि वीर सेन्यो (१००३) २.३.२.१४.२ ।
 अश्वस्य प्र नाजिनो (४८२; १०३४) १.५.२.५.६; २.४.१.२.१ ।
 अश्वस्य देववीर्ये (१८१२) २.९.१.१७.३ ।
 अश्वप्रसिन्दवः पथा (११२८) २.४.१.२.१ ।
 अश्वप्रसिन्द्वं ते गिरा (२०५) १.३.१.२.२ ।
 अथो वा सेना मरुतः (१८६०) २.९.३.४.३ ।
 अस्तासि मन्म पूर्वं (१६७७) २.८.२.७.१ ।
 अस्ति सोमो अयं सुतः (१७४; १७८५) १.२.२.३.१०; २.९.१.८.१ ।
 अरानु औषद् पुरो (४६१) १.५.२.३.५ ।
 अस्मन्मं त्वा वलुषिदमनि (५७५) १.६.२.३.१० ।
 अस्मन्मं रोदसी (११३६) २.४.२.२.९ ।
 अस्मन्मन्मिन्मिन्द्रियं (१०४६) २.४.१.३.१० ।
 अस्माज्जन्मा इक्ष्वाक्यो (१४४३) २.६.३.२.४ ।
 अस्माकमिन्द्रः सवृतेषु (१८१२) २.९.३.४.२ ।
 अस्थ प्रलामवुधुतं (७५५) २.१.२.१६.१ ।
 अस्थ मेवा हेमना (५१६; १३९९) १.६.१.४.४; २.६.२.८.१ ।
 अस्थ प्रानि ह्ये (१७१६) २.८.३.२.३ ।
 अस्थोदिन्द्रो मरेष्यः (६९६) २.१.१.१७.३ ।
 अस्थोदिन्द्रो वावृषे (१५७४) १.७.३.१.३ ।
 अहं प्रजेन जन्मना (१५०१) २.७.१.५.२ ।
 अहमदिम प्रथमया (५९४)
 अहमिदि पितृप्परी (१५२; १५००) १.२.१.१.८; २.७.१.५.१ ।
 आ गस्ता मा रिपव्यत (४०१) १.५.१.२.३ ।

आग्निं न स्वहृ किमिः (४२०) १.५.१.४.२ ।
 आग्ने स्थूरे रथि (१५२९) २.७.१.१५.३ ।
 आ वा गमगदि ध्रुवत् (७४५) २.१.२.११.३ ।
 आ वा त्वागात् त्मना (१०८५) २.४.१.१४.२ ।
 आ वा ये अग्निमिधते (१३३; १३३८) १.२.१.४.९; २.५.२.२३.१ ।
 आ जागुमिर्विप्रं ऋतं (१३५७) २.३.१.४.१ ।
 आ जागिरात्के अव्यत (१३८७) २.६.२.३.२ ।
 आ जुहोता हविषा (६३) १.१.२.२.१ ।
 आ तिष्ठ वृषहन्त्र्यं (१०२९) २.३.२.२३.२ ।
 आ त्वं न इन्द्र क्षुधन्तं (१६७; ७२८) १.२.२.३.३; २.१.२.६.१ ।
 आ त्वं न इन्द्र वृषहन् (१८१) १.२.२.४.७ ।
 आ ते अग्न इधीमहि (४१९; १०२२) १.५.१.४.३; २.३.२.२१.१ ।
 आ ते अग्न ऋचा हविः (१०२३) २.३.२.२.२.२ ।
 आ ते यक्षे मयोऽसुषे (४९८; ११३७) १.६.१.२.२; २.४.२.२.१० ।
 आ ते वसो मनो (८; ११६६) १.१.१.१.८; २.४.२.१२.१ ।
 आ त्वा गिरे (३४९) १.४.२.१.८ ।
 आ त्वा प्राजा वदमिह (१८०९) २.९.१.१६.३ ।
 आ त्वा रथ सवर्धुषां (२९५) १.४.१.१.३ ।
 आ त्वा मरुतयुजा हरी (६६७) २.१.१.६.२ ।
 आ त्वा रथं ययो (३५४; १७७१) १.४.२.२.३; २.९.१.३.१ ।
 आ त्वा रथे हिरण्ये (१३९२) २.६.२.५.२ ।
 आ त्वा विशान्विन्दवः (१२७; १६६०) १.३.१.१.४; २.८.२.२.१ ।
 आ त्वा सलायः (३४०) १.४.१.५.९ ।
 आ त्वा सहस्रवा (२४५; १३२९) १.३.२.१.३; २.६.२.५.१ ।
 आ त्वा सोमस्य (३०७) १.४.१.२.५ ।
 आ त्वेता नि धीरते (१६४; ७४०) १.२.२.२.१०; २.१.२.१०.१ ।
 आदह स्यामामनु (८५१) २.२.२.७.२ ।
 आदिप्रमस्य रेतसो (२०) १.१.१.२.१० ।
 आदित्यैरिन्द्रः सगणो (११२२) २.४.१.२.३.३ ।
 आदौ हंसो यथा यणं (७७०) २.१.२.२१.२ ।
 आदौ केचित्पश्यमानास (१४९५) २.७.१.३.२ ।
 आदौ प्रितस्य योग्यो (७७१) २.१.२.२१.३ ।
 आदीमथ न (१०१०) १.३.२.१६.३ ।
 आ न इन्द्रो ज्ञातमिव (८३५) २.२.२.२.३ ।

आ नः सुतास (१३२८) २.५.२.१७.३ ।
 आ नः सोम संयतं (११५४) २.४.२.७.३ ।
 आ नः सोम सद्यो (८३४) २.२.२.२.२ ।
 आ नस्ते गन्तु मत्सरो (१४३३) २.६.२.२०.२ ।
 आ नो अग्ने रयिं (१५२५) २.७.१.१४.२ ।
 आ नो अग्ने नयोवधं (४३) १.१.१.४.२ ।
 आ नो अग्ने सुचेतुना (१५२६) २.७.१.१४.३ ।
 आ नो भद्र परमेष्ठा (१४९९) २.७.१.४.३ ।
 आ नो मित्रावरुणा (२२०; ६६३) १.३.१.३.७; २.१.१.५.१ ।
 आ नो रत्नानि विप्रतौ (१७४५) २.८.३.१.२.३ ।
 आ नो वयो वयः (३५३) १.४.२.२.२ ।
 आ नो विश्वासु हव्यमिन्द्रं (२६३; १४९२) १.३.२.३.७;
 २.७.१.२.१ ।
 आ पत्राय महिना (८६३) २.२.२.११.२ ।
 आ पवमान धारवा (१२०३) २.५.१.४.८ ।
 आ पवमान सुवृत्तिं (९०६) २.३.१.५.३ ।
 आ पवस्व सुवीर्यं (७८६) २.२.१.४.३ ।
 आ पवस्व महिन्तमः (१२०८) २.५.१.५.४ ।
 आ पवस्व महीमिषं (८९५) २.३.१.३.४ ।
 आ पवस्व सहस्रिणं (५०१) १.६.१.२.५ ।
 आपानासो विवस्वतो (११२३) २.४.२.१.८ ।
 आपो हि द्वा मयोधुवः (१८३७) २.२.२.१०.१ ।
 आ प्रागाद्भ्रातृ (६०८)
 आ पुनं द्रष्टा वरे (२१६) १.३.१.३.३ ।
 आ मात्पमिर्यसां (१७५२) २.८.३.१५.६ ।
 आभिष्टवमभिष्टिभिः (६४२)
 आ मन्द्रमा वरेण्यमा (१३३८) २.४.२.२.११ ।
 आ मन्त्रेन्द्र हरिसिः (२४६; १७१८) १.३.२.१४;
 २.८.३.३.१ ।
 आमासु पक्षैर्य (१४३१) २.६.२.१२.३ ।
 आ मित्रे वरुणे भगे (११३५) २.४.२.२.८ ।
 आ यः पुरं नार्मिणीम् (१७४४) २.२.१.४.१ ।
 आये गोः धृदिनरकमीदृ (६३०; १३७६) २.६.१.११.१ ।
 आ यद् बुवः क्षतकृता (१०८६) २.४.१.१४.३ ।
 आ यवोर्जितं (१०६०) २.४.१.५.४ ।
 आ याहि वनसा (४४३) १.५.२.१.७ ।
 आ याहि सुपुमा हि त (१९१; ६६६) १.२.२.५.७;
 २.१.१.६.१ ।

आ वास्यमिन्द्रये (४०२) १.५.१.२.४ ।
 आ वास्य नः इतं (२२७) १.३.१.४.५ ।
 आ योनिमरुणो (९२५) १.३.२.१.२ ।
 आ रयिमा सुचेतुना (११३९) २.४.२.२.१२ ।
 आ व इन्द्रं कृषिं यथा (२१४) १.३.१.३.१ ।
 आ वंसते मयवा (८७९) २.२.२.१७.२ ।
 आ वचस्व महि (१०३८) २.४.१.३.२ ।
 आ वचस्व सुवस (१०१२) २.३.२.१७.२ ।
 आशिर्मर्वा आ वाजं (४३५) १.५.१.५.९ ।
 आशिवासन्मरुतो अयो (९०२) २.३.१.४.५ ।
 आशिवाकृच्छ्रो सुतो (४८२) १.६.१.१.३ ।
 आ नो राजानमभ्यरस्य (६९) १.१.२.२.७ ।
 आनुम शिशानो इयमो (१८७९) २.९.३.१.१ ।
 आशुर्यं वक्षन्मते (८९८) २.३.१.४.१ ।
 आ सुते पिबत भिवं (१४८०) २.६.२.१६.१ ।
 आ सीता परि (५८०; १३९४) १.६.२.४.३; २.६.२.६.१ ।
 आ सोम स्वातो (५१३; २६८२) १.६.२.३.३; २.८.२.१२.१ ।
 आ हर्यः सस्रिरे (१४९०) २.७.१.१.२ ।
 आ हर्यताय वृण्वे (५५१) १.६.२.१.७ ।
 आ हर्यतो गर्जुनो (७६८) २.१.२.२०.२ ।
 इच्छन्ति देवाः सुमन्तं (७२१) २.१.२.३.३ ।
 इच्छमभ्यस्य वसिष्ठः (९१४) १.३.१.८.१ ।
 इक्षामने पुररं (७६) १.१.२.३.४ ।
 इत ऊति वो अजरे (२८३) १.३.२.५.१ ।
 इत एत उवाकहन् (२२) १.१.२.५.२ ।
 इत्या हि सोम (४१०) १.५.१.३.२ ।
 इतं त एकं पर त त (६५) १.१.२.२.३ ।
 इतं वसो सुतमयः (१२४; ७३४) १.२.१.३.१०;
 २.१.२.८.१ ।
 इतं वो मरिचं (१०७५) २.४.१.१०.३ ।
 इतं विष्णुर्विचक्रे (२२२; १६६९) १.३.१.३.९;
 २.८.२.५.१ ।
 इदं श्रेष्ठं ज्योतिषां (१७४९) २.८.३.१४.१ ।
 इदं श्रेष्ठं ज्योतिषां (१४५५) २.६.३.५.३ ।
 इदं हान्वो जसा हतं (१६५; ७३७) १.२.२.३.१; २.१.२.२.१ ।
 इतो राजमरतिः समिधो (१५४६) २.७.२.५.१ ।
 इन्दुः पविष्ट (४३१) १.५.१.५.५ ।
 इन्दुः पविष्ट सेतनः (४८१) १.५.२.५.५ ।
 इन्दुरिन्द्राय पद्यं (८७३) २.२.२.१५.१ ।

इन्द्रुर्वाजी पवते (५४०; १०१९) १.६.१.५.८;

२.३.२.२०-११ ।

इन्द्रो यथा तव (९७६) २.३.२.५.२ ।

इन्द्रो यदग्निमिः (९६४) २.३.२.३.४ ।

इन्द्र आसां नेता (१८५६) २.९.३.३.२ ।

इन्द्र इन्द्रयोः सचा (५९७; ७९७) २.२.१.८.२ ।

इन्द्र इन्द्रो महोमां (७१५) २.१.२.१.३ ।

इन्द्र इन्द्रे ददातुन (१९९) १.३.१.१.६ ।

इन्द्र उक्थेमिर्मन्विष्टो (२२६) १.३.१.४.४ ।

इन्द्रः स दामने (१२२३) २.५.१.१०.२ ।

इन्द्रं वयं महाधन (१३०) १.२.१.४.६ ।

इन्द्रं वाणीरजुत्तमयुं (१७९५) २.९.१.११.३ ।

इन्द्रं विश्वा अवी (३४३; ८२७) १.४.२.१.२;

२.२.१.१९.१ ।

इन्द्रं वो विश्वतत्परि (१६२०) २.८.१.२.१ ।

इन्द्रं मरुतं न आ मर (२५९; १४५६) १.३.२.२.७;

२.६.३.६.१ ।

इन्द्र अठरं नव्यं (२५३) २.३.१.२२.२ ।

इन्द्र ज्येष्ठ प्र बहा (९५२) २.३.१.२२.१ ।

इन्द्र ज्येष्ठं न आ मर (५८६)

इन्द्र ज्यमिद्विष्टो (४१२) १.५.१.३.४ ।

इन्द्र त्रिषास्तु करणं (२६६) १.३.२.३.४ ।

इन्द्र नेदीय एदिहि (२८२) १.३.२.४.१० ।

इन्द्रं सं ज्यम्न पुषहन् (२३४) २.३.१.१५.१ ।

इन्द्रं नरो नेमयिता (३१८) १.४.१.३.६ ।

इन्द्रं धनस्य सातये (६४७)

इन्द्रमग्निं कविच्छ्वा (६७१) २.१.१.७.३ ।

इन्द्रमच्छ सुता (५६६; ६९४) १.६.२.३.१; २.१.१.१७.१ ।

इन्द्रमिन्द्राग्निनो वृहन् (१९८; ७९६) १.३.१.१.५; २.२.१.८.१ ।

इन्द्रमिन्द्रेवतातय (२४९; १५८७) १.३.२.१.७; २.७.३.८.१ ।

इन्द्रमिन्दरी बहते (१०३०) २.३.२.२.३.३ ।

इन्द्रमिद्यानमोजसाभि (१२५२) २.५.१.२०.३ ।

इन्द्र वाजेपु नोऽव (५९८; ७९८) २.२.१.८.३ ।

इन्द्र शुद्धो न आगहि (१४०३) २.६.२.९.२ ।

इन्द्र शुद्धो हि नो (१४०४) २.६.२.९.३ ।

इन्द्रस्य वायवेवां (१६१९) २.८.१.५.२ ।

इन्द्र जुतेपु सोमेषु (३८१; ७४६) १.४.२.५.१; २.१.२.१२.१ ।

इन्द्रस्वरापाभिजो (९५४) २.३.१.२२.३ ।

इन्द्रस्ते सोम सुनस्य (१३६९) २.६.१.८.३ ।

इन्द्र स्थातर्हरीणां (१६८५) २.८.२.१०.२ ।

इन्द्रस्य जु वांमणि (६१२)

इन्द्रस्य बाहु रथमिरी (१८६२) २.९.३.७.३ ।

इन्द्रस्य पृष्णो वरुणस्य (१८५७) २.९.३.३.३ ।

इन्द्रस्य सोम पवमान (१२३०) २.५.१.१२.३ ।

इन्द्रस्य सोम राधते (११८०) २.५.१.२.३ ।

इन्द्राग्निं अपसस्ययुं (१५७७; १६९४) २.७.३.२.३;

२.८.२.१४.२ ।

इन्द्राग्नी अपादियं (२८१) १.३.२.४.९ ।

इन्द्राग्नी आगतं सुतं (६६९) २.१.१.७.१ ।

इन्द्राग्नी जरितुः सचा (६७०) २.१.१.७.२ ।

इन्द्राग्नी तविषाणि वां (१५७८; १६९५) २.७.३.२.४;

२.८.२.१४.३ ।

इन्द्राग्नी नवतिं पुरो (१५७६; १७०४) २.७.३.२.२;

२.८.२.१७.३ ।

इन्द्राग्नी युषामिमे (९९१) २.३.२.१०.१ ।

इन्द्राग्नी रोचना दिवः (१६९३) २.८.२.१४.१ ।

इन्द्रा जु पूषणा वयं (२०२) १.३.१.१.९ ।

इन्द्राप्रवृता बृहता (३३८) १.४.१.५.७ ।

इन्द्राय गाव आशिर् (१४९१) २.७.१.१.३

इन्द्राय गिरो अनिषित (३३९) १.४.१.५.८ ।

इन्द्राय नूनमर्चत (९५१) २.३.१.२.३ ।

इन्द्राय पयते मदः (५२०) १.६.१.३.१० ।

इन्द्राय मद्रवे सुतं (१५८; ७२२) १.२.२.२.४; २.१.२.४.१ ।

इन्द्राय साम गावत (३८८; १०२५) १.४.१.५.८; २.३.२.२२.१ ।

इन्द्राय सोम जुषुतः (५६१) १.६.२.२.८ ।

इन्द्राय सोम पातये मदाय (१४४८) २.६.३.३.५ ।

इन्द्राय सोम पातये वृत्रमे (१३३१; १६७९) २.५.१.१८.३;

२.८.२.८.१ ।

इन्द्रा याहि चित्रमानो (११४६) २.४.२.५.१ ।

इन्द्रा याहि दत्तुजानः (११४८) २.४.२.५.३ ।

इन्द्रा याहि धियेयितो (११४७) २.४.२.५.२ ।

इन्द्रायेन्द्रो मरुतये (४७२; १०३६) १.५.२.४.६; २.४.१.११.१ ।

इन्द्रे अग्रा नवो वृहत् (८००) २.२.१.९.१ ।

इन्द्रेण सं हि हसवे (८५०) २.२.२.७.१ ।

इन्द्रेहि मरुतम्यसो (१८०) १.२.२.४.६ ।

इन्द्रो अंग महद्रयम् (२००) १.३.१.१.७ ।

इन्द्रो दृषीचो अर्यमिः (१७२; ९१३) १.२.२.४.५; २.३.१.८.१ ।

इन्द्रो दीर्घाय चक्षस (७९९) २.२.१.८.४ ।

इन्द्रो मदाय वायुवे (४११; १००२) १.५.१.३.३; २.३.२.१४.१ ।

इन्द्रो महा रौद्री (१५८८) २.७.३.८.२ ।
 इन्द्रो राजा जगतः (५८७)
 इन्द्रो विश्वस्य (४५६) १.५.२.२.१० ।
 इन्द्रे राजा समर्थो (७०) १.१.२.२.८ ।
 इन्द्र मदाय ते (२९४) १.४.१.१.२ ।
 इन्द्र इन्द्राय सुमित्रे (२९३) १.४.१.१.२ ।
 इमा उ त्वा पुत्रवसो (१४६) १.२.२.२.२ ।
 इम उ त्वा निवसते (१३६) १.२.२.५.२ ।
 इमं स्तोममर्हते (६६; १०६४) १.१.२.२.४; २.४.१.७.१ ।
 इममिन्द्रं कुतं पितृ (३४४; ९४९) १.४.२.२.३; २.३.१.२.१ ।
 इममू पु त्वमस्माकं (२८; १४२७) १.१.१.३.८; २.७.१.४.१ ।
 इमं मे वरुण भूषी (१५८५) २.७.३.६.१ ।
 इमं वृषणं कृणुतेकमिन्माम् (५९१)
 इमा उ त्वा पुत्रवसो गिरा (२५०; १६०७) १.३.२.१.८;
 २.७.३.१८. १ ।
 इमा उ त्वा सुमेसुते (२०१) १.३.१.१.८ ।
 इमा उ वां दिविष्ठय (३०४; ७५३) १.४.१.२.२; २.१.२.१५.१ ।
 इमा उ कं भुवना (४५२; १११०) १.५.२.२.६; २.४.१.२३.१ ।
 इमास्त इन्द्र पृथग्यो (१८७) १.२.२.५.३ ।
 इमे त इन्द्र ते वयं (३७३) १.४.२.४.४ ।
 इमे त इन्द्र सोमाः (२१२) १.३.१.२.९ ।
 इमे हि ते मखाकृतः (१६७६) २.८.२.६.२ ।
 इयं वामस्य मन्मन (९१६) २.३.१.९.१ ।
 इरज्यन्मम प्रथयस्व (१८१९) २.९.२.१.४ ।
 इषं तोकाय नो दधत् (९९६) २.३.२.१.३ ।
 इषे पवस्व धारया (५०५; ८४१) १.६.२.२.९; २.२.२.४.१ ।
 इष्कतस्मिन्धरस्य (१८२०) २.९.२.१.५ ।
 इष्टा होत्रा अद्यकृत (१५१) १.२.२.१.७ ।
 इह त्वा गोपरीगतं (७३३) २.१.२.७.३ ।
 इहेव ऋण एषां (१३५) १.२.१.५.१ ।
 इक्षिष्या हि प्रतीभ्यां (१०३) १.२.२.१.७ ।
 ईक्ष्यन्तीरपस्त्युन (१७५) १.२.२.४.१ ।
 ईक्ष्म्यो नमस्तस्मिन्स्तमांसि (१५३८) २.७.२.२.१ ।
 ईशान इमा भुवनांसि (९५७) १.३.२.१.३ ।
 ईक्षिषे वार्यस्य हि (१५३३) २.७.१.१६.२ ।
 ईषो हि शकस् (६४६)
 उक्थं य न शक्यमानं (२२५; १८०५) १.३.२.४.३;
 २.९.१.१५.१ ।
 उक्थामिन्द्राय सैत्यम् (३६३) १.४.२.३.४ ।

उक्था मिमेति प्रति (१३७२) २.६.१.९.३ ।
 उग्रा निचविना स्रव (८५४) २.२.२.८.२ ।
 उक्था ते आतमन्धो (४६७; ६७२) १.५.२.४.१; २.१.१.८.१ ।
 उत त्वा हरितो त्वे (१२१८) २.५.१.८.३ ।
 उत न एना पवया (११०५) २.४.१.२.२ ।
 उत नः त्रिया त्रियासु (१४६१) २.६.३.९.१ ।
 उत नो गोमतीरियो (१०६३) २.४.१.६.३ ।
 उत नो गोविद्ममिह (९७७) २.३.२.५.३ ।
 उत नो गोपति (१५९३) २.७.३.११.१ ।
 उत नो वाजसातये (११९०) २.५.१.१.४ ।
 उत प्र पिप्य उवरम्भया (१४२०) २.६.२.१५.३ ।
 उत म्रुवन्तु वन्तवः (१३८२) २.६.२.१.४ ।
 उत वात पितासि नः (१८४१) २.९.२.१.२ ।
 उत वक्तास्थानिहोस्त (१७२७) १.१.८.१.६.३ ।
 उत त्वा नो दिवा (१०२) १.२.१.१.६ ।
 उत स्वरागो अदितिरदन्वस्य (१३५३) २.६.१.२.३ ।
 उता यातं धंग्रे (१७५४) २.८.३.१५.३ ।
 उत्तो न्वस्य जोपमा (१७८७) २.९.१.८.३ ।
 उत्तिष्ठजोवा स्रव (९८८) २.३.२.९.१ ।
 उत्ते वृहन्तो अर्चयः (१५४१) १.७.२.३.१ ।
 उत्ते ह्युमास ईरते (१२०५) २.५.१.५.१ ।
 उत्ते क्षुप्यातो अस्थू (१७१४) २.८.३.२.१ ।
 उरवा मंदन्तु सोमाः (१९४; १३५४) १.३.१.१.२;
 २.६.१.३.१ ।
 उरान् भारत युमत् (१३८५) २.६.२.२.३ ।
 उर्यमे सुचयस्तव (१५३४) २.७.१.१६.३ ।
 उदपत्तवरेणा भाववो (१७५६) २.८.३.१६.२ ।
 उदुत्तमं वरुण पाशमस्मद् (५८९)
 उदु त्यं जातवेदसं (३१) १.१.१.३.१ ।
 उदु त्वे मधुमतामा (२५१; १३६२) १.३.२.१.२; २.६.१.६.१ ।
 उदु त्वे सुखो गिरः (२२१) १.३.१.३.८ ।
 उदु व्रक्षाभैरत (३३०) १.४.१.४.८ ।
 उदुक्षिमाः उजते सूर्यः (७५२) २.१.२.१४.२ ।
 उरु भाजदक्षिरोम्यः (१६४१) २.८.१.९.३ ।
 उरुवेदिमि धुतामर्षं (१२५; १४५०) १.२.१.४.१; २.६.३.४.१ ।
 उदुक्षेय मपवत् (१८५८) २.९.३.४.१ ।
 उरुस्य ते नवजातस्य (१२२१) २.५.१.९.३ ।
 उर्यामेपि राजः (६३८)
 उपपञ्चमामिष घृणेः (१७०६) २.८.२.१८.२ ।

उप त्रितस्य पाण्यो (१०१४) २.३.२.१८.२ ।
 उप त्वा कर्मन्तये स नो (७०९) २.१.१.२२.२ ।
 उप त्वा मे विवेदिने (१४) १.१.१.२.४ ।
 उप त्वा जामयो गिरो (१३; १५७०) १.१.१.२.३;
 २.७.२.१४.१ ।
 उप त्वा शुद्धो मम (१५४२) २.७.२.३.२ ।
 उप त्वा रण्तेरुषे (१७०५) २.८.२.१८.१ ।
 उप नः सवना गहि (१०८८) २.४.१.१५.२ ।
 उप नः सुनयो गिरः (१५९५) २.७.३.१३.१ ।
 उप नो हरिभिः (१५०; १७२०) १.२.२.१.६; २.९.१.१०.१ ।
 उप श्रेष्ठे मनुमति (४४४; १११५) १.५.२.१.८;
 २.४.१.२.४ ।
 उपप्रयन्तो अन्तरं (१३७९) २.६.२.१.१ ।
 उप शिक्षापतस्थयो (७६१) २.१.२.१८.१ ।
 उप लोकेशु बन्धतः (१४८२) २.६.३.१३.३ ।
 उपहरे निरीणाम् (१४३) १.२.१.५.९ ।
 उपारसे यामता नरः (६५१; ७६३) २.१.१.१.३;
 २.१.२.१८.३ ।
 उषो मतिः पृथ्वते (१३७१) २.६.१.९.२ ।
 उषो जु जातमन्तुरं (४८७; ७६५; १३३५) १.६.१.१.१;
 २.१.२.१८.२; २.५.२.२०.१ ।
 उषोषु श्युहि (४१६) १.५.१.३.८ ।
 उषो हरीणां पति (१५१०) २.७.१.८.२ ।
 उमर्ष. धृणवच न (१९०; १२३३) १.३.२.५.८;
 २.५.१.१४.१ ।
 उमयतः पवमानस्य (८८७) २.३.१.१.२ ।
 उमे यन्दिन् रोदधी (३७९; १०९०) १.४.२.४.१०;
 २.४.१.१६.१ ।
 उदगम्युगिरमयानि (१४१०) २.६.२.११.३ ।
 उदगम्यते महिने (१७९४) २.९.१.११.२ ।
 उदरुसा जमोयुषा (६६४) २.१.१.५.२ ।
 उदस्तवित्रा अरा (१७३१) १.८.३.८.१ ।
 उषा अप स्वसुष्ठमः (४५१) १.५.२.२.५ ।
 उषो अयेह गोमत्य (१७३२) २.८.६.८.१ ।
 उसा केद वसुतां (१०५८) २.४.१.५.२ ।
 ऊर्जा मित्रो वरुणः (४५५) १.५.२.२.९ ।
 ऊर्जा नवाभातवेदः (१८१८) २.९.२.१.३ ।
 ऊर्जा नपातमा (१७१२) २.८.३.१.१ ।
 ऊर्जा नपातं स. (७०४) २.१.१.२०.२ ।

ऊर्ध्व ऊ बु ण क्तये (५७) १.१.२.१.३ ।
 ऊर्ध्वस्तिष्ठा न क्तये (१६०१) १.७.३.१५.३ ।
 ऊर्ध्वो गन्धर्वो अवि (१८४७) २.९.२.१३.२ ।
 ऊर्ध्वं साम यजामहे (३६९) १.४.२.३.१० ।
 ऊर्ध्वनीची नो वरुणो (२१८) १.३.१.३.५;
 ऊर्ध्वयतेन सप्तोविरे (१४६६) २.६.३.११.२ ।
 ऊर्ध्वस्य जिह्वा एवते (७०१) २.१.१.१९.२ ।
 ऊर्ध्वान्नं महिषं (१८२१) २.९.२.१.६ ।
 ऊर्ध्वान्नं वैश्वानरं (१७०८) २.८.२.१९.१ ।
 ऊर्ध्वेन मित्रावरुण (८४८) २.२.२.६.२ ।
 ऊर्ध्वेन यजुनायुषा (७९४) २.२.१.७.२ ।
 ऊर्ध्वस्योम स्वस्तये (६५६) २.१.१.२.३ ।
 ऊर्ध्वमना य ऊर्ध्वस्त्वर्वाः (११७६) २.५.१.१.२ ।
 ऊर्ध्वविभ्रः पुरस्ता (६७९) २.१.१.१०.३ ।
 एतं त्वं हरिती वरा (१३७९) २.५.२.४.६ ।
 एतं त्रितस्य योषणो (११७५) २.५.२.४.२ ।
 एतमु स दस (१०८१) २.४.१.१३.१ ।
 एतमु स दस क्षिणो (१२७३) २.५.२.३.८ ।
 एतमु स मवच्युतं (५८१) १.६.२.४.४ ।
 एतं नृजनि मर्ष्युष (१२६८) २.५.२.३.१ ।
 एता उ त्या उपसाः (१७५५) २.८.३.६.१ ।
 एते अद्यप्रमिन्वः (८३०) २.२.२.१.१ ।
 एते सोमा अवि (११७८) २.५.१.२.२ ।
 एते सोमा अद्यकत (१०६१) २.४.१.६.१ ।
 एतो निवर्त्तं स्तवाम शुद्धम् (३५०; १४०२) १.४.२.१.९;
 २.६.२.९.१ ।
 एतो निवर्त्तं स्तवाम सत्वायः (३८७) १.४.२.५.७ ।
 एदु मयोमैन्दिनं (१८५; १६८४) १.४.२.५.५; २.८.२.१० ।
 एना विश्वाम्यर्व आ (५९३; ६७४) २.१.१.८.३ ।
 एना नो अमि नमसो (४५; ७४९) १.१.१.५.१;
 २.१.२.१३.१ ।
 एन्दुमिन्त्राय सिवत (३८६; १५०९) १.४.२.५.६;
 २.७.१.८.१ ।
 एन्द्र नो अवि मित्र (३३३; १२४७) १.५.१.१.३;
 २.५.१.१९.१ ।
 एन्द्र वृद्ध ऋषु (२३१) १.३.१.४.९ ।
 एन्द्र याहि हरिभिः (३४८; १८०७) १.४.२.१.७ ।
 २.९.१.१६.१ ।

एन्द्र बाह्युप नः (४५९) १.५.२.३.३ ।
 एन्द्र सालसि रवि (१२९) १.२.१.४.५ ।
 एभिर्नो अर्कैर्मेवा (१७७९) १.२.१.५.३ ।
 एतेनं प्रत्येतन (१४४१) २.६.३.२.२ ।
 एषा नः सोम परि (८६१) २.२.२.१०.३ ।
 एषा पवस्व महिते (८०८) २.२.१.११.३ ।
 एषासुतास महि (१३६८) २.६.१.८.२ ।
 एषा रातिस्तुविमव (८२५) २.२.१.१८.२ ।
 एषा हासि वीरधुरेवा (२३२; ८२४) १.३.१.४.१०;
 २.२.१.१८.१ ।

एषा हि प्रकी (६४३)
 एषासोऽ३३३३ व (६५०)
 एष इन्द्राय नायवे (१२८७) २.५.२.६.२ ।
 एष उ त्व पुस्ततो (१२६५) २.५.२.२.१० ।
 एष उ त्व वृषा (१२७४) २.५.२.४.१ ।
 एष कविरभिन्दुतः (१२८६) २.५.२.६.१ ।
 एष गन्धुरधिकदत् (१२८९) २.५.२.६.४ ।
 एष दिवं वि धावति (१२६२) २.५.२.२.७ ।
 एष दिवं व्यासरति (१२६३) २.५.२.२.८ ।
 एष देवः शुभायते (१२८२) २.५.२.५.३ ।
 एष देवो अमर्त्यः (१२५६) २.५.२.२.१ ।
 एष देवो रथयति (१२५२) २.५.२.२.४ ।
 एष देवो विपन्नुभिः (१२६०) २.५.२.२.५ ।
 एष देवो विषा कृतो (१२६१) २.५.२.२.६ ।
 एष विषा बाह्यध्या (१२६६) २.५.२.३.१ ।
 एष वृमिर्वि नीयते (१२८८) २.५.२.६.३ ।
 एष पवित्रे अक्षराधोमो (१२८१) २.५.२.५.२ ।
 एष पुरु विषायते (१२६७) २.५.२.३.२ ।
 एष प्र कोनो मधुर्वी (५५६) १.६.२.२.३ ।
 एष प्रलेन जन्मना (७५८; १२६४) २.१.२.१७.१; २.५.२.२.९ ।
 एष प्रलेन मन्मना (७५९) २.१.२.१७.२ ।
 एष अक्षा न न्यविष्य (४३८; १७६८) १.५.२.१.२;
 २.२.१.१८.१ ।

एष कविमित्रीयते (१२७०) २.५.२.३.५ ।
 एष वसुनि विन्दनः (१२७२) २.५.२.३.७ ।
 एष बाजी हितो (१२८०) २.५.२.५.१ ।
 एष विप्रैरभिन्दुतो (१२५७) २.५.२.२.२ ।
 एष विधानि नावो (१२५८) २.५.२.२.३ ।
 १८ (सा. सं.)

एष इषा कविकवद् (१२८३) २.५.२.५.४ ।
 एष शुभमवाभ्यः (१२९१) २.५.२.५.६ ।
 एष शुभमसिधदद् (१२९०) २.५.२.६.५ ।
 एष ग्राणि वोडुनच्छीते (१२७१) २.५.२.३.६ ।
 एष सुर्वमरीचयत् (१२८४) २.५.२.५.५ ।
 एष सुर्वेण हावते (१२८५) २.५.२.५.६ ।
 एष त्व ते मधुर्वी (५३१) १.६.१.४.९ ।
 एष त्व धारया (५८४) १.६.२.४.७ ।
 एष त्व पीतये सुतो (१२७८) २.५.२.४.५ ।
 एष त्व मयो रवोऽव (१२७७) २.५.२.४.४ ।
 एष त्व मनुवीणा (१२७३) २.५.२.४.३ ।
 एष हितो वि नीयते (१२६९) २.५.२.३.४ ।
 एषो वषा अपूर्णा (१७८; १७२८) १.२.२.४.४; २.८.३.७.१ ।
 एष देवा मयोभुवा (१७३५) २.८.३.९.२ ।
 एष हरी प्रमथुवा (१६५८) २.८.२.१.१ ।
 एषुपु जवालि तेऽम (७५७०५) १.१.२.१.७; २.१.२.१.१ ।
 ऐमिर्वि वृष्णा (१७८४) २.९.१.७.३ ।
 ओजस्तदस्य तितिव (१८२; १६५३) १.२.२.४.८;
 २.८.१.१३.३ ।

ओमे सुबन्ध विपते (१०४४) २.३.२.२.३ ।
 ओर्वसुधुनच्छिप्तिम् (१८) १.१.१.२.८ ।
 क इमं नाहुवीणा (१९०) १.२.२.५.६ ।
 क ई वेदकुतं वषा (२९७; १६९६) १.४.१.१.५;
 २.८.२.२५.१ ।

क ई म्यका नरा (४३३) १.५.१.५.७ ।
 कक्षाः सुपर्णा भव (१८६४) २.९.२.६.१ ।
 कक्षा इन्द्रं यवकत (१३०८) २.५.२.१०.२ ।
 कक्षा इव मृगः (१३६३) २.६.१.६.२ ।
 कक्षेर्गिष्णवा वषद् (८६६) २.२.२.१२.३ ।
 कदा जन स्तरासि (३००) १.४.१.१.८ ।
 कदा मर्तमरावधे (१३४३) २.५.२.२.३ ।
 कदा वसो स्तोत्रं हर्षत (२२८) १.३.१.४.६ ।
 कदु प्रवेतते महे (२२४) १.३.१.४.२ ।
 कनिकन्ति हरिरा (५३०) १.६.१.४.८ ।
 कया ते अमे आश्रि (१५४९) २.७.२.६.१ ।
 कया त्वं न ज्ञयाभि (१५८६) २.७.३.७.१ ।
 कया नथिश्च आ (१६९; ६८२) १.२.२.३.५; २.१.१.१२.१ ।
 कविमणिमुप स्तुति (३२) १.१.१.३.१२ ।

कविमिव प्रशंस्य (१२४५) २.५.१.१८.२ ।
 कविर्वैवस्या पर्येहि (१३१८) २.५.२.१३.३ ।
 कवी नो विज्ञावस्या (८४९) २.२.२.६.३ ।
 कदपयस्व स्वर्षिदो (३६१) १.४.२.३.२ ।
 कस्तमिन्द्र त्वा कसरा (१८०; १६८२) १.३.२.४.८; २.८.२.९.१ ।
 कस्ते जामिर्जनानाममे (१५३५) २.७.२.१.१ ।
 कस्तवा सुत्वा मदानां (६८३) २.१.१.६.२.२ ।
 कस्य नूनं परीणसि (३४३) १.२.१.३.१४ ।
 कायमानो वना त्वं (५३) १.१.१.५.२ ।
 किमिते विष्णो परिचक्षि (१६२५) २.८.१.४.१ ।
 कुविस्त्वस्य ग्रं हि (१६६८) २.८.२.४.३ ।
 कुविस्त्व नो गविष्ठये (१६४७) २.८.१.१.२.२ ।
 कुष्ठः को वामधिया (३०५) १.४.१.२.३ ।
 कुण्वन्तो बतितो गवे (८३२) २.२.२.१.३ ।
 कुण्यां यदेनीममि (१५४७) २.७.२.५.२ ।
 केतुं कृण्वं दिवस्पदि (९५९) २.३.२.२.२ ।
 केतुं कृण्वन्केतवे (१४७०) २.६.३.१.२.३ ।
 को अय युष्मं (३४१) १.४.१.५.१० ।
 कल्पा महीं अनुध्ववं (४२३) १.५.१.४.५ ।
 कौडर्मखो न मेहयुः (९७३) २.३.१.४.७ ।
 क्वरस्व ह्यमो (१४२) १.२.१.५.८ ।
 क्वेयथ क्वेयसि (२७१) १.३.२.३.२.२ ।
 क्षयो राजन्नुत स्मनामे (१५६३) २.७.२.१.३ ।
 गम्भीरीं उदधीरिव (१७२०) २.८.३.३.३ ।
 गर्भे यातुः पित्रुपिता (१३९७) २.६.२.७.२ ।
 गन्धो पु णो यया पुरा (१८६) १.२.२.५.२ ।
 गायत्रं त्रेष्टुमं जगत् (१८३०) २.९.२.७.३ ।
 गायन्ति त्वा गायत्रिणं (३४२; १३४४) १.४.२.१.१;
 २.५.२.३.१ ।
 गाव उप वदावटे (११७; १६०२) १.२.१.३.३; २.७.३.१६.१ ।
 गावन्विद् या समन्वयः (४०४) १.५.१.२.६ ।
 गिरस्त इन्द्र योजसा (१०४३) २.४.१.३.७ ।
 गिरा वज्रो न सम्भूतः (१२२४) २.५.१.२०.३ ।
 गिर्वयः पाहि नः सुतं (१९५) १.३.१.१.२ ।
 गुणाना जमदग्निना (६६५) २.१.१.५.३ ।
 गुणे तदिन्द्र ते श्व (२९१) १.५.१.१.१ ।
 गोत्रभिर्द् गोविद् (१८५४) २.९.३.२.३ ।
 गोमम इन्द्रो अश्ववत् (५७४; १६११) १.६.२.३.९;
 २.७.३.२०.१ ।

गोवित्पवस्व वज्रविद् (२५५) २.३.१.१.१ ।
 गोपा इन्द्रो वृषा (१०४५) २.४.१.३.२ ।
 गोर्धयसि मरुतां (१४७) १.२.२.१.५ ।
 घृतं पयस्व वारया (१४३७) २.६.३.१.१ ।
 घृतवती भुवनानाम (३७८) १.४.२.४.७ ।
 चर्कं यदस्याप्या (३३१) १.४.१.४.९ ।
 चन्द्रया अथवा (४१७) १.५.१.३.९ ।
 चमूयचमूयः शुकुनो (११७७) २.५.१.१.३ ।
 चर्वणीवृत्तं मयवाभं (३७४) १.४.२.४.५ ।
 चित्रं देवानामुपगदनीकं (६२९)
 चित्र इच्छितोत्तरणस्य (६४) १.१.२.२.२ ।
 अयुष्मा ते दक्षिणम् (३१७) १.४.१.३.५ ।
 अक्षिर्वृत्रमित्रिणं (८१६) २.२.१.१.५.२ ।
 अज्ञानः सप्त मातुमिः (१०१) १.२.१.१.५ ।
 अज्ञानो वाचमिष्यसि (२६०) २.३.२.२.३ ।
 अनश्य गोपा अजनिष्ठ (९०७) २.३.१.६.१ ।
 अनीयन्तो न्वमवः (१४६०) २.६.३.८.१ ।
 अरात्रोष तक्षिर्विद् (१५; १६६३) १.२.१.२.५; २.८.२.३.१ ।
 आता परेण चर्वणा (९०) १.१.२.४.१० ।
 अष्ट इन्द्राय मरुतः (११९४) २.५.१.३.८ ।
 अष्टो हि द्वाो असि (१७८१) २.९.१.६.२ ।
 अयोतिर्वृक्षस्य पयते (१०३१) २.४.१.१.१ ।
 तं वः सखायो मयाम (५६९; १०९८) १.६.२.३.४;
 २.४.१.१९.१ ।
 तं वो दस्मसृतीपदे (१३६; ६८५) १.३.१.५.४; २.१.१.१३.१ ।
 तं वो वाजानां पतिं (१६८६) २.८.२.१०.३ ।
 तं सखायः पुक्कवं (१६८०) २.८.२.८.२ ।
 तं दिव्यमिति मयद्युतं (१७१७) २.८.३.२.४ ।
 तं हि स्वराज्यं वृषमं (१२३४) २.५.१.१४.२ ।
 तं होतारमध्वरस्य (१५१४) २.७.१.२०.२ ।
 तस्यध्वी मनसो (५३७) १.६.१.५.५ ।
 तं गायया पुराण्या (१६३३) २.८.१.६.३ ।
 तं गृध्रया स्वर्णैरं (१०९; १६८७) १.२.१.२.३; २.८.२.११.१ ।
 ततो विराडजायत (६२१)
 ततो यज्ञो अजायत (१४३०) २.६.२.१९.२ ।
 तस्मिन्निर्वरेण्यं (१४६३) २.६.३.१०.१ ।
 तवमे गुणमा भर (११३) १.२.१.१.७ ।
 तदया भित्ति वयिनी (८८१) २.२.२.१८.३ ।
 तदिदास भुवनेषु (१४८२;) २.६.३.१७.१ ।

तद्विषयो विपश्यतो (१६७३) २.८.२.५.५ ।
 तद्विष्णोः परमं पदं (१६७२) २.८.२.५.४ ।
 तद्विषयं यत्नेन सखा (११५; १६६६) १.२.१.३.१; २.८.२.४.१ ।
 तं ते मर्दं गृणीमसि (१८३; ८८०) १.४.२.५.३; २.२.२.१८.१ ।
 तं ते यच्च यथा गोमिः (७३६) २.१.३.८.३ ।
 तं त्वा गोपवने (२९) १.१.२.३.२ ।
 तं त्वा घृतलवीमहे (१५२१) २.७.१.१३.२ ।
 तं त्वा वतारमोष्योः (८०४) २.२.१.१०.२ ।
 तं त्वा वृष्णानि विभ्रतं (८३६) २.२.२.३.१ ।
 तं त्वा मयाय धृष्य (१०४४) १.४.१.३.८ ।
 तं त्वा विप्रं वचोविदः (१०७७) २.४.१.११.२ ।
 तं त्वा गोविष्टर्षदिवः (११०९) २.४.१.२२.३ ।
 तं त्वा समिद्धिरंगिरो (६६१) २.१.१.४.२ ।
 तं दुरोपममी नरः (६९९) २.१.१.१८.३ ।
 तपोष्पवित्रं नितर्त (८७६) २.२.२.१६.२ ।
 तमग्निमस्ते नववो (१५७४) २.६.१.१०.२ ।
 तमस्य मर्जयामसि (१३३२) २.८.१.६.२ ।
 तमिद्धर्षन्तु नो गिरो (१३३६) २.५.२.२०.२ ।
 तमिन्द्रं जीहवीमि (४६०) १.५.२.३.४ ।
 तमिन्द्रं वाजयामसि (११९; १२२२) १.२.१.३.५; २.५.१.१०.१ ।
 तमीधिव्य यो अर्षिषा (११४९) २.४.२.६.१ ।
 तमु धमि प्रगायत (३८२) १.४.२.५.२ ।
 तमु त्वा नूनमसुर (१४१२) २.६.१.१२.२ ।
 तमु हवाम यं गिर (८८५) २.२.१.१९.३ ।
 तमु हुवे वाजसातव (७४८) २.१.२.१२.३ ।
 तमोपशीर्षिरे (१८२४) २.९.२.३.१ ।
 तया पवस्व धारया (१४३६) २.६.३.१.२ ।
 तरणि नो जनानाम् (२०४) १.३.१.२.१ ।
 तरणिर्दिग्धिसासति (२३८; ८३७) १.३.१.५.६; २.२.२.१३.१ ।
 तरणिर्विश्वदर्शतो (६३५)
 तरस्य मन्दो जावति (५००; १०५७) १.६.१.२.४; २.४.१.५.१ ।
 तरस्समुद्रं पवमान (८५७) २.२.२.९.२ ।
 तरोभिर्नो विद्वद्भूमिर्न (१३३७; ८७०) १.३.१.५.५;
 २.१.१.१४.१ ।
 तस्य क्रत्वा तपोतिमिः (१०५२) २.४.१.४.१ ।
 तस्य स्य इन्दो जन्मसो (१२२६) २.५.१.११.२ ।
 तस्य स्थितिर्नयं ब्रह्मत्वं (१६४५) २.८.१.११.१ ।
 तस्य स्वर्गं वृत्तोऽय (४६६) २.५.२.३.१० ।
 तस्य दौहित्रं पौर्ण्यं (१६४६) २.८.१.११.१ ।

तस्य ब्रह्मा तद्विष्णु (१३२७) २.५.२.१७.२ ।
 तस्य ब्रह्मा नीम्बान् (१८२३) २.९.२.२.२ ।
 तस्य भिद्यो नवर्षेभ्यः (९८२) २.३.२.७.१ ।
 तस्यार्धं नक्षत्रं सोम (९२३) २.३.१.११.२ ।
 तस्यार्धं योमं रात्रि (५१६; ९२२) १.६.१.३.६; २.३.१.११.१ ।
 तथैदिन्द्रायमं वसु (२७०) १.३.२.३.८ ।
 तस्मा अरं गमाम वो (१८३९) २.९.२.१०.३ ।
 ता अस्य नमसा सहः (१००७) २.३.२.१५.३ ।
 ता अस्य वृक्षान्मुवः (१००६) २.३.२.१५.२ ।
 ता नः सर्गं पार्थिवस्य (११४५; १४६१) २.४.२.४.३;
 २.६.३.११.१ ।
 ता नो वाजवतीरिप (११५१) २.४.२.६.३ ।
 तामिरा गच्छतं (९९३) २.३.२.१०.३ ।
 ता वा सम्बन्धद्वय (९८६) २.३.२.८.२ ।
 ता वा यीर्भिर्पन्थुः (८०२) २.१.१.९.३ ।
 तावानस्य महिमा (६२०)
 ता सन्नाया वृत्तामुती (९१२) २.३.१.७.३ ।
 ता हि वास्तव ईदृ (८०१) २.२.१.९.२ ।
 ता हुवे यगैरिदं (८५३) २.२.१.८.१ ।
 तिस्रो वाच शैर्यमि (५२५; ८५२) १.६.१.४.३; २.२.२.१०.१ ।
 तिस्रो वाच उर्वीरते (४७१; ८६९) १.५.२.४.५; २.२.२.१४.१ ।
 तुचे तुनाम तस्य नो (३९५) १.५.१.१.५ ।
 तुह्यं मुतासः सोमाः (२१३) १.३.१.१.१० ।
 तुह्येमा मुचना कवे (७७७) २.२.१.१.३ ।
 तुरण्यवो मधुमन्तं (१६१०) २.७.३.१९.२ ।
 तुविशुष्म तुमिक्तो (१७७२) २.१.१.३.२ ।
 ते अस्य सन्तु केनो (१४२५) २.६.२.१७.३ ।
 ते जानत स्वमेकमं (१४८१) २.६.३.१६.२ ।
 ते नः सहासि (११९२) २.५.१.३.६ ।
 ते नो वृद्धि दिवस्पति (११६५) २.४.२.११.३ ।
 ते पृतावो विपश्चितः (११०२) २.४.१.२०.२ ।
 ते मन्वत् प्रथमं (६०६)
 ते विश्वा वायुवे (१०३६) २.४.१.२.३ ।
 ते मुतावो विपश्चितः (१८११) २.९.१.१७.२ ।
 ते श्याम देव वरुण (१०६९) २.४.१.३.३ ।
 तोसा वृक्षणा हुवे (१७०२) २.८.१.१७.१ ।
 तोसासा वृक्षाना (१०७४) २.४.१.१०.३ ।
 त्वमु वः सन्नासा (१४०; १६४१) १.२.२.३.६; २.८.१.१०.१ ।
 त्वमु वो अक्षरार्थ (३५७) २.४.२.२.६ ।

एषु कु बाजिनं (३३३) १.४.१.५.१ ।
 एवं सु मेवं महया (३७७) १.४.२.४.८ ।
 आसारमिन्द्रं (३३३) १.४.१.५.२ ।
 विश्वदाय वि रावति (६३२; १३७८) २.६.१.१.१.३ ।
 विश्वरूपे चेतनं (७२४) २.१.२.४.३ ।
 विश्वरूपे महिषो (४५५; १४८६) १.५.२.३.१; २.६.१.१८.१ ।
 विषाकर्ष्यं नैवैषुषः (६१८)
 अरिस्ते सप्त येनयो (५६०; १४२३) १.६.२.७.२.६.२.१७.१ ।
 ऋणि त्रितस्य धारया (१०१५) २.३.२.१८.३ ।
 ऋणि पद्या वि चक्रमे (१६७०) २.८.२.५.२ ।
 एवं यविष्ठ दानुषो (१२४६) २.५.१.१८.३ ।
 एवं राजेव सुमतो (९७९) २.३.२.४.५ ।
 एवं वरुण उत मित्रो (१३०६) २.५.२.२.३ ।
 एवं वलस्य गोमतो (१२५१) २.५.१.२०.२ ।
 एवं विप्रस्त्वं कविर्मथ (१०९४) २.४.१.१७.२ ।
 एवं समुद्रिया अपो (७७६) २.२.१.१.२ ।
 एवं सिंहराष्ट्रयो (१८०२) २.९.१.१४.२ ।
 एवं सुतो मदिन्तमो (१३२४) २.५.२.१६.२ ।
 एवं सुष्वाणो अत्रिमिः (१३२५) २.५.२.१६.३ ।
 एवं सुयें न आ भव (१०५१) २.४.१.४.५ ।
 एवं सोम नृमादनः (९६५) २.३.२.३.५ ।
 एवं सोम परि खव (९८१) २.३.२.३.३ ।
 एवं सोमाग्नि चारयुर्मन्त्र (१३२३) २.५.२.१६.१ ।
 एवं ह स्वल्पणीनां (१५९२) २.७.३.१०.३ ।
 एवं ह स्वस्तमन्त्रो (३१६) १.४.१.४.४ ।
 एवं हि क्षेत्तवयसो (८४) १.१.२.४.४ ।
 एवं हि नः पिता वसो (११७०) २.४.२.१३.२ ।
 एवं हि रावसरपते (१३२२) २.५.२.१.५.२ ।
 एवं हि वृत्रदमेयां (१७९२) २.९.१.१०.३ ।
 एवं हि शशसीनामिन्द्र (१२४९) २.५.१.१९.३ ।
 एवं हि शूरः सनिता (१४३४) २.६.२.२०.३ ।
 एवं ह्यारुण देव्यं (५८३; ९३८) १.६.२.४.६; २.३.१.१७.१ ।
 एवं होदि वेवे (२४०; १५८१) १.३.१.५.८; २.७.३.४.१ ।
 एवं आभिर्जनानामो (१५३६) २.७.२.१.२ ।
 एवं दाता प्रथमो रावसो (१४९३) २.७.१.२.२ ।
 एवं यो च महिमत (१०१८) २.३.२.१९.३ ।
 एवं न इन्द्र वाजयुस्त्वं (७१८) २.१.२.२.३ ।

एवं न इन्द्रा मर (४०५; ११६९) १.५.१.२.७; २.४.२.१३.१ ।
 एवं नथिन्न ऊन्वा (४१; १६२३) १.१.१.४.७; २.८.२.३.१ ।
 एवं नृचक्षा अग्नि नोम (२५६) २.३.२.१.२ ।
 एवं नो अग्ने अग्निर्मिथ (१५०५) २.७.१.६.३ ।
 एवं नो अग्ने महोमिः (६) १.१.१.१.६ ।
 स्वममे गृह्यतिस्त्वं (६१) १.१.२.१.७ ।
 स्वममे यज्ञानां होता (२; १४७४) १.१.१.१.२; २.६.३.१४.१ ।
 स्वममे वसुतिष्ठ (९६) १.१.२.५.६ ।
 स्वममे सप्रथा अग्नि (१४०७) २.६.२.१०.३ ।
 स्वमम प्र वांसिषो देवः (२४७; १७२३) १.३.२.१.५; २.८.३.५.१ ।
 स्वमिरसप्रथा अत्यमं (४१) १.१.१.४.८ ।
 स्वमिन्द्र प्रतर्त्तव्यमि (३११; १६३७) १.४.१.२.९; २.८.१.८.१ ।
 स्वमिन्द्र वरादधि (१२०) १.२.१.३.६ ।
 स्वमिन्द्र यशा अस्त्युनी (२४८; १४११) १.३.२.१.६;
 २.६.२.१२.१ ।
 स्वमिन्द्राभिभूरधि (१०२६) २.३.२.२२.२ ।
 स्वमिमा ओषधीः (६०४)
 स्वमीक्षिषे सुराणामिन्द्र (१३५६) २.६.१.३.३ ।
 एवं गुरु सहाणि (१५८२) २.७.३.४.२ ।
 स्वमेतदधारयः कृष्णामु (५९५)
 स्वया वयं पवमानेन (५९०)
 स्वया ह स्विषुजा (४०३) १.५.१.२.५ ।
 स्वया नो दैव्यं वचः (२९९) १.४.१.१.७ ।
 स्वां यक्षैरविष्टपन् (१०५५) २.४.१.४.९ ।
 स्वां रिदन्ति चीनयो (१०१७) २.३.२.१९.२ ।
 स्वां विधे अमृत जायमानं (११४१) २.४.२.३.२ ।
 स्वां विष्णुर्ब्रह्मस्यो (१६४७) २.८.१.११.३ ।
 स्वां शुष्मिन्पुच्छत (११७१) २.४.२.१३.३ ।
 स्वां दूतममे अमृतं (१५६८) २.७.२.१३.२ ।
 स्वाममे अक्षिरसो शुक्रा (२०८) २.३.१.६.२ ।
 स्वाममे पुष्करादध्य (२) १.१.१.१.९ ।
 स्वाभिच्छवसपते (१७६९) २.९.१.२.२ ।
 स्वामिदा ह्यो नरो (३०२; ८१३) १.४.१.१.१०; २.२.१.१४.१ ।
 स्वामिदि हवामहे (२३४; ८०९) १.३.१.५.२; २.१.१.२२.१ ।
 स्वावतः गुरुवसो (१९३) १.२.२.५.२ ।
 स्वे अग्ने स्वाहुत (३८) १.१.१.४.४ ।
 स्वे कथमपि वृत्तान्ति (१४८५) २.६.३.१७.३ ।

त्वे विद्धे सज्जोषो (१०९५) २.४.१.१७.३ ।
 त्वेयस्ते धूम ऋषति (८३) १.१.२.४.३ ।
 त्वे सोम प्रथमा (१५०६) २.७.१.७.१ ।
 दधन्ने वा यदीमनु (९४) १.१.२.५.४ ।
 दधिक्राण्यो अकारिषं (३५८) १.४.२.२.७ ।
 दधियुतस्या क्वा (६५४) २.१.१.२.१ ।
 दाया मृगो न वारणः (१६९७) २.८.२.१५.२ ।
 दास्ये कस्य मनसा (१५५०) २.७.२.६.२ ।
 दिवः पीयूषमुत्तमं (१२२७) २.५.१.११.३ ।
 दिवो धर्तासि शुक्रः (११४३) २.५.१.१७.३ ।
 दिवो नाभा विचक्षणो (११९९) २.५.१.४.४ ।
 दीर्घं वाक्कुर्वन् यथा (१०९१) २.४.१.१६.२ ।
 दुहान कचर्दिन्यं (६७६) २.१.१.९.२ ।
 दुहानः प्रनमित्यथा (७६०) २.१.२.१७.३ ।
 दूर्तं नो विश्वेदं (१२) १.१.१.२.२ ।
 दुरादिहेव यस्वतो (२१९) १.३.१.१.६ ।
 देवानामिद्वो महत् (१३८) १.२.१.५.४ ।
 देवेभ्यस्त्वा भवाय (११८२) २.५.१.२.५ ।
 देवो नो द्रविणोदाः (५५; १५६३) १.१.२.१.१.७.१.१०.१ ।
 दोषो भागाद् बृहदाय (१७७) १.२.२.४.३ ।
 दुर्धं सुरार्जं तविधीभिः (६८६) २.१.१.१३.२ ।
 द्रष्टाः समुद्रमभि यत् (१८४८) २.२.२.१३.३ ।
 क्षिता नो ह्यग्रहन्तमो (१७९१) २.२.१.१०.२ ।
 क्षिप्रं पंच स्वयवाचं (१३३०) २.५.२.१८.२ ।
 धर्ता दिवः पवते (५५८; १२२८) १.६.२.२.५ । २.५.१.१२.१ ।
 धानावन्तं कराभिणस्य (२१०) १.३.१.१.७ ।
 धिया चक्रे वरेण्यो (१४७३) २.६.३.१५.३ ।
 धीमिर्धुमन्ति वाजिनं (२४१) २.३.१.१८.२ ।
 धेनुश्च इन्द्र सज्जना (१८३३) २.९.२.२.३ ।
 ध्वजयोः पुष्पन्योरा (१०५२) २.४.१.५.३ ।
 न किं इन्द्र त्वजुत्तरं (२०३) १.३.१.१.१० ।
 नकि देवा इनीमसि (१७६) १.२.२.४.२ ।
 न किंरस्य सहन्य (१४१६) २.६.२.१४.२ ।
 नक्षिर्धं कर्मणा (२४३; १६५५) १.३.२.१.१.२.४.२.८.१ ।
 न किं ब्रह्मर्षीतरो (९५०) २.३.१.६.१.२ ।
 न की रेवन्तं सहसाय (१३९०) २.६.२.४.२ ।
 न धा वसुभि रयते (१६६७) २.८.२.४.२ ।
 न चेमन्यदा पपन (७२०) २.१.२.३.२ ।

न तमंहो न दुरितं (४२६) १.५.१.४.८ ।
 न तस्य मायया च (१०४) १.२.१.१.८ ।
 न ते गिरो अपि सुन्ये (१७९९) २.२.१.१३.२ ।
 न त्वा कृतन्तो अद्रयो (६९६) १.४.१.१.४ ।
 न त्वातो अन्यो (६८१) २.१.१.११.२ ।
 न त्वा ज्ञतं च न (१२१५) २.५.१.७.३ ।
 नदं व ओदतीनां (१५१२) २.७.१.९.१ ।
 न दुष्पुतिर्विणोदेषु (८६८) २.२.२.१३.२ ।
 नमः सखिभ्यः (१८९८) २.९.२.७.१ ।
 नमसेषु सीयत (१४४६) २.६.३.३.३ ।
 नमस्ते अन्न ओजसे (११; १६४८) १.१.१.२.१.१;
 २.८.१.१२.१ ।
 न यं बुध्रा वरन्ते न त्विरा (६८८) २.१.२.१४.२ ।
 नराक्षसमिह (१३४९) २.६.१.१.३ ।
 नम गो नवति पुरो (१४५१) २.६.३.४.२ ।
 न संस्कृतं प्र मिमीतो (१७५३) २.८.३.१५.२ ।
 न सोमदेव आप (२६८) १.३.२.३.६ ।
 न हि ते पूतमक्षिपुः कुचक्षमानां (७०७) २.१.१.२१.३ ।
 न हि त्वा आ देवा न (७३०) २.१.२.६.३ ।
 न हि वक्षरं च न (२४१) १.३.१.५.९ ।
 न रंशं प्ररा न न (१५११) २.७.१.८.३ ।
 नाके सुपुंरुप (३२०; १८४६) १.४.१.३.८; २.९.२.१३.१ ।
 नाया नाभि न आ दवे (११२६) २.४.२.१.११ ।
 नाभि यज्ञानां सदनं (११४२) २.४.२.३.३ ।
 नित्यस्तोत्रो वनस्पतिः (१२८९) २.५.१.४.७ ।
 नि त्वा नद्य विवपते (२६) १.१.१.३.६ ।
 नि त्वाममे मनुर्दधे (५४) १.१.१.५.१० ।
 नियुत्वा न्वावया गणयं (६००)
 नीच शीर्षाणि सुरवं (१६५६) २.८.१.१४.३ ।
 नूनं पुत्रानोऽविभिः (१३१४) २.५.२.१२.२ ।
 नू नो रधि महामिन्यो (९२६) २.३.१.१२.३ ।
 नृवक्षसे त्वा वयमिन्द्रपीतं (११८५) २.५.१.२.८ ।
 नृभिर्जितः सुतो अस्तेरभ्या (७३५) २.१.२.८.२ ।
 नृभिर्धमाणा हर्षतो (८५८) २.२.२.९.३ ।
 नेभि नमति चक्षसा (९३१) २.३.१.१४.२ ।
 पदं देवस्य मीनुवो (१५७२) २.७.२.१४.३ ।
 पश पथीनराधयो (१३५५) २.६.१.३.२ ।
 पद्मपद्ममिसोतारः (१२३; १६५७) १.१.१.३.९; २.८.२.१.१ ।

पन्थासं जातवेदसं (१५६६) २.७.२.१२.३ ।
 परि कोष्ठं मधुसुतं (५७७) १.६.२.३.१२ ।
 परि त्वं हव्यंते (५५२; १३२५; १६८१) १.६.२.१.८;
 २.५.२.१८.१; २.८.२.८.३ ।
 परि बुधं सनहवि (४९६) १.६.१.१.१० ।
 परि णः शर्मयन्त्या (८९७) २.३.१.१.६ ।
 परि जो अश्वमधविद् (१२१२) २.५.१.६.३ ।
 परि प्र धन्वेन्नाम (४९७; १३६७) १.५.१.५.१; २.६.१.८.१ ।
 परि प्रासिष्यदक्षविः (४८६) १.५.२.५.१० ।
 परि त्रिया दिवः (४७६; १३३५) १.५.२.४.१०; २.३.१.१६.१ ।
 परि यस्त्राग्या (१२३१) २.४.२.२.४ ।
 परि वाजपतिः कविः (३०) १.१.१.३.१० ।
 परि विश्वानि चेतसा (९७०) २.३.२.४.३ ।
 परिष्कृण्वमनिष्ठतं (८९९) २.३.१.४.२ ।
 परि स्य स्वावो (१२४०) २.५.१.१६.३ ।
 परि स्थानव्यसते (१३१५) २.५.२.१२.३ ।
 परि स्वानास इन्द्रवो (४८५; ११२२) १.५.२.५.९; २.४.२.१.७ ।
 परि स्वानो निरिष्टाः (४७५; १०९३) १.५.२.४.९;
 २.४.१.१७.१ ।
 परितो विश्वाता सुतं (५१२; १३१३) १.६.१.३.१; २.५.२.१२.१ ।
 पञ्चम्यः पिता महियस्य (१३१७) २.५.२.१३.२ ।
 पर्यु प्र वन्व (४२८; १३६४) १.५.१.५.२; २.६.१.७.१ ।
 पर्यि तोकं तम्यं (१६२४) २.८.१.३.२ ।
 पवते हव्यतो हरिरति (५७३; ७७३) १.६.२.३.११;
 २.१.२.२२.२ ।
 पवन्ते वाजसातये (११८९) २.५.१.३.३ ।
 पवमान विद्या हितो (९२१) २.३.१.१०.३ ।
 पवमान नि तोहसे (१२३६) २.५.१.१५.१ ।
 पवमानमवस्थवो (११८८) २.५.१.३.२ ।
 पवमान रघस्तव (८९०) २.३.१.२.२ ।
 पवमान रुचाववा (९०५) २.३.१.५.१ ।
 पवमान व्यद्वुहि (१३१२) २.५.२.११.३ ।
 पवमान सुवीर्यं रयिं (१४४९) २.६.३.३.८ ।
 पवमानस्य जिघ्रतो (१३१०) २.५.२.११.१ ।
 पवमानस्य ते कवे (६५७) १.१.१.३.१ ।
 पवमानस्य ते रघो (८९१) १.३.१.१.३ ।
 पवमानस्य ते वयं (७८८) २.२.१.५.१ ।
 पवमानस्य विश्वविद् (९५८) २.३.१.२.१ ।

पवमाना अक्षस्त पवित्रमति (५२२) १.६.१.३.१२ ।
 पवमाना अक्षस्त सोमाः (१६९९) २.८.२.१६.१ ।
 पवमाना दिवस्पर्यन्तरिसादक्षस्त (१७००) २.८.२.१६.२ ।
 पवमानास आश्वः (१७०१) २.८.२.१६.३ ।
 पवमानो अजीजनत् (४८४; ८८५) १.५.२.५.८; २.३.१.२.१ ।
 पवमानो अग्निं सृष्टो (११३२) २.४.२.२.५ ।
 पवमानो अशिष्यदत् (१४३९) २.६.३.१.५ ।
 पवमानो रणीतमः (१३११) २.५.२.११.२ ।
 पवस्व दक्षसावनो (४७४; ९१९) १.५.२.४.८; २.३.१.१०.१ ।
 पवस्व देव आयुष (४८३; १२३५) १.५.२.५.७; २.५.१.१५.१ ।
 पवस्व देववीतय (५७१; १३२६) १.६.२.३.३; २.५.१.१७.१ ।
 पवस्व देववीरति (१०३७) २.४.१.३.१ ।
 पवस्व मधुमत्तम (५७८; ६९२) १.६.२.४.१; २.१.१.१६.१ ।
 पवस्व वाचो अग्रिया (७७५) २.२.१.१.१ ।
 पवस्व वाजसातयो (५२१) १.६.१.३.११ ।
 पवस्व वाजसातये (१०१६) २.३.२.१९.१ ।
 पवस्व विद्वधवर्षण (८९६) २.३.१.३.५ ।
 पवस्व वृषस्तम (९६६) २.३.२.३.६ ।
 पवस्व वृष्टिमा वृ नो (१४३५) २.६.३.१.१ ।
 पवस्व सोम वृन्तो (४३६) १.५.१.५.१० ।
 पवस्व सोम मधुर्गो (५३२) १.३.१.४.१० ।
 पवस्व सोम मन्दयन् (१८१०) २.९.१.१७.१ ।
 पवस्व सोम महाः (४२५; १२४१) १.५.१.५.३; २.५.१.१७.१ ।
 पवस्व सोम महे (४३०; १३३२) १.५.१.५.४; २.५.१.१९.१ ।
 पवस्वेन्द्रो वृषा सुतः (४७९; ७७८) १.५.२.५.३; २.२.१.२.१ ।
 पवित्रं ते विततं (५६५; ८७५) १.६.२.२.१२; २.२.२.१६.१ ।
 पवीतारः पुनीतन (१०५०) २.४.१.४.४ ।
 पातं नो मित्रा पायुमिः (९८७) २.३.२.८.३ ।
 पाता वृत्रहा सुदमा (१६५९) २.८.२.१.३ ।
 पात्यभिर्जियो अग्ने (६१४)
 पान्तमा नो अन्धस (१५५; ७१३) १.२.२.२.१; २.१.२.१.१ ।
 पावकवर्चाः शुक्रवर्चा (१८१७) २.९.२.१.२ ।
 पावका नः सरस्वती (१८९) २.२.२.५.५ ।
 पावमानीर्वचन्तु न (१३०१) २.५.२.८.४ ।
 पावमानीर्वो अध्येत् (१२९९) २.५.२.८.२ ।
 पावमानीः स्वस्त्ययनीः (१३००) २.५.२.८.६ ।
 पावमानीः स्वस्त्ययनीस्तामिरेच्छते (१३०३) २.५.२.८.६ ।
 पाहि ना अन्धसो मद् (१८९) १.३.२.५.७ ।

अ व इन्द्राय वृषभन्तमाय (४४६; १११३) १.५.२.१.१०;
२.४.१.२.४ ।

अ नामर्चनयुक्चिनो (१५७५; १७०३) २.७.३.२.२;
२.८.२.१७.९ ।

अ वां महि ववी (१५९६) २.७.३.१४.१ ।

अ वाचमिन्द्रुचिगति (१२०१) २.५.१.४.६ ।

अ बाज्यक्षाः सहस्रवारस्तिरः (११६०) २.४.२.१०.१ ।

अ वो धियो मन्द्रयुवो (११५३) २.४.२.७.१ ।

अ वो महे यतयो (४६२) १.५.२.३.६ ।

अवो महे महे (३१८; १७९३) १.४.१.४.६; २.९.१.११.१ ।

अ वो मित्राय गायत (११४३) २.४.२.४.१ ।

अ वो महं पुरुषाम् (५९) १.१.२.१.६ ।

अ सप्तजमघ्नरस्य (७८) १.१.२.३.६ ।

अ सप्तार्च चर्पणीनाम् (१४४) १.२.१.५.१० ।

अ स विधेमिरामिभिरमिः (१५०४) २.७.१.६.१ ।

असवे त उदीरते (१२०६) २.५.१.५.१ ।

अ सुन्वानायान्वधो (५५३; ७७४; १३८६) १.६.२.१.२;
२.१.२.२.३; २.६.२.३.१ ।

अ सेनांगीः शूरो (५३३) १.६.१.५.१ ।

अ सो अमे तर्पतिभिः (१०८; १८२१) १.२.१.२.२; २.२.२.२.१ ।

अ सोम देववीतये (५१४; ७६७) १.६.१.३.४; २.१.२.२०.१ ।

अ सोम याहीन्द्रस्य कृशा (११६२) २.४.२.१०.३ ।

अ सोमासो अयन्विषुः (९६१) २.३.२.३.१ ।

अ सोमासो मन्व्युना (४७७; ७६९) १.५.२.५.१; २.१.२.२.१ ।

अ सोमासो विपश्चतो (४७८; ७६४) १.५.२.५.२; २.१.२.१.२.१ ।

अ स्कानासो रया इव (१११९) २.४.२.१.४ ।

अ हंसामस्तुपला (१११७) २.४.२.१.२ ।

अ हिन्वानो जनिता (५३६) १.६.१.५.४ ।

अ होता जातो महान् (७७) १.१.२.३.५ ।

अ होत्रे पूर्वं वचो (९८) १.२.१.१.२ ।

आर्चयामु प्रदिशं याति (१५९१) २.७.३.१०.२ ।

आषा शिष्टमर्हीनां (५७०; १०१३) १.६.२.३.५; २.३.२.१८.१ ।

आशरभिः प्रश्रियो (८५) १.१.२.४.५ ।

आवीविपश्चाच कर्म (९४५) २.३.१.६.३ ।

आस्य घारा अक्षरम् (१७६५) २.९.१.१.१ ।

अयो नो अस्तु विस्पतिः (१६१९) २.८.१.१.३ ।

अतो जयता नर (१८६२) २.९.३.५.२ ।

अवो भमं वीविधि (१३७५) २.३.१.१०.३ ।

अवो नो अतिधि (५; १२४४) १.१.१.१.५; २.५.१.१८.१ ।

अवोमीहि वृष्णहि (४१३) १.५.१.३.५ ।

अवो मङ्गाणस्पतिः (५६) १.१.२.१.२ ।

अवो अयासीविन्दुरिन्द्रस्य (५५७; ११५२) १.६.२.२.४;
२.४.१.७.१ ।

अथद्वयो न सवे (१२२०) २.५.१.२.२ ।

अवो अस्मै पुरोरथं (१८०१) २.९.१.१४.१ ।

अवो मूर्धं अवसा मर्ही (१७८९) २.२.१.९.२ ।

अवमर्ही अस्ति सूर्ये (१७६; १७८८) १.३.२.४.४; २.९.१.२.१ ।

अववे जु स्वतवते (१४४४) २.६.२.३.१ ।

अववेहायः स्वविरः (१८५३) २.९.३.२.२ ।

अववुधं हवामहे (२१७) १.३.१.३.४ ।

अवविन्द्राय गायत (२५८) १.३.२.२.६ ।

अवविन्द्रमो अविभिः (३७) १.१.१.४.३ ।

अववुधो हि मानवे (८८) १.१.२.४.८ ।

अवविन्द्रम्य एषां (१३३९) २.५.२.१.२ ।

अववुधो परि वीरा रयेन (१८५२) २.९.३.२.१ ।

अववुधो इत्यु नो (१४०) १.१.१.५.६ ।

अवो नु मे मयवन् (९२९) २.३.१.१.३.३ ।

अवो जहायं प्रथमं (३२१) १.४.१.३.९ ।

अवो प्रजावदा भर (१३९८) २.६.२.७.३ ।

अवो देवानां पदवीः (९४४) २.३.१.१९.२ ।

अवो इन्द्रं (४३९) १.५.२.१.३ ।

अवो अस्त्वा गुणा वयं (६६८) २.१.१.६.३ ।

अवो अस्त्वा राधसः (२२९) १.३.१.४.७ ।

अवो न विप्रो (४४९) १.५.२.२.३ ।

अवो कर्णोऽभिः मृणुषाम देवाः (१८७४) २.९.३.९.२ ।

अवो नो अपि वातय (४२२) १.५.१.४.४ ।

अवो मर्हं न जा मरे (१७३) १.२.२.३.९ ।

अवो मनः कृणुज (१५६०) २.७.२.१०.२ ।

अवो मद्रा सचमल (१५४८) २.७.२.५.३ ।

अवो मद्रा सचमल (१०६५) २.४.१.७.२ ।

अवो मद्रा सचमल (१०६५) २.४.१.७.२ ।

अवो मद्रा सचमल (१०६५) २.४.१.७.२ ।

अवो मद्रा सचमल (१०६५) २.४.१.७.२ ।

अवो मद्रा सचमल (१०६५) २.४.१.७.२ ।

अवो मद्रा सचमल (१०६५) २.४.१.७.२ ।

अवो मद्रा सचमल (१०६५) २.४.१.७.२ ।

अवो मद्रा सचमल (१०६५) २.४.१.७.२ ।

अवो मद्रा सचमल (१०६५) २.४.१.७.२ ।

भूरि हि ते सवना (१८००) २.९.१.१३.३ ।
 आत्मन्वाग्ने सविधान (३१५)
 मर्षेन आ पत्न्य (११८४) २.५.१.१.७ ।
 मयोनः स्म वृत्रहृत्पु (१६८३) २.८.२.९.२ ।
 मत्सि वायुभिर्ये (१२५४) २.५.१.१.२ ।
 मत्स्यगणयि ते महा (१४३२) २.६.१.२०.१ ।
 मत्स्या मुष्मिन् (८१४) २.२.१.१४.२ ।
 मदभ्युत्थेति साधने (११९८) २.५.१.४.३ ।
 मधुमन्तं तनूनपाथं (१३४८) २.६.१.१.२ ।
 मनीषिभिः पवते (८२२) २.२.१.१७.१ ।
 मन्वंतु त्वा मयवन् (१७२२) २.८.३.४.३ ।
 मन्त्रं होतारवृत्तिर्जं (१५४३) १.७.७.३.३ ।
 मन्त्रया वीम धारया (५०६) १.६.१.२.१० ।
 मन्त्रे वा धावाप्रायेक्षी (६२२)
 मांथे वचो अथोवासां (६०२)
 ममाणि ते वर्मणा (१८७०) २.९.३.८.१ ।
 महत्प्रबोधो महिष्यकारापां (५४२, १२५५) २.६.१.५.१० ।
 २.५.१.१.३ ।
 महौ इन्द्रः पुरश्चनो (१६६) १.२.२.३.२ ।
 महौ इन्द्रो य ओजसा (१३०७) २.५.२.१०.१ ।
 महान्ते त्वा महीरतु (१०४०) २.४.१.३.४ ।
 महि मीनामवरस्तु (१९२) १.२.२.५.८ ।
 मही मित्रस्य साधयः (१५९८) १.७.३.१४.३ ।
 महीमे अस्म ह्य नाम (११०६) २.४.१.११.३ ।
 महं च न त्वाक्षिः (२९१) १.३.२.५.९ ।
 महं नो अथ बोधयौषो (४२१, १७४०) १.५.१.४.३ ;
 २.८.३.११.१ ।
 महो नो राय आ भर (१६१४) २.५.१.७.२ ।
 मा त्विन्द्र्यक्षि शंसत (२४२, १३३०) १.३.१.५.१०, २.६.१.५.१ ।
 मा ते राधांसि मा त (१७२४) २.८.३.५.२ ।
 मा त्वा सूर्या आभेप्यथो (७३२) २.१.१.७.२ ।
 मा न इन्द्र परा वृणु (२६०) १.३.२.२.८ ।
 मा न इन्द्र पीयस्वये (१८०६) २.२.१.१५.३ ।
 मा न इन्द्राभ्या इमिः (१२८) १.७.१.४.४ ।
 मा नो अग्ने महाधने (१३५०) २.८.१.१२.३ ।
 मा नो अज्ञाना वृत्रना (१४५७) २.६.३.३.२ ।
 मा नो हवीषा अग्निभि (११०) १.२.१.४.४ ।
 १९ (आ. सं.)

मा पापभाष नो (९१८) २.३.१.९.३ ।
 मा भेम मा अमिषोप्राय (१६०५) २.७.३.१७.१ ।
 मित्रं वयं इयामे (७९३) २.२.१.७.१ ।
 मित्रं कुवे पूनयसं (८४७) २.२.२.६.१ ।
 मृषां विषा अतिर्वि (१६४०) १.६.१.२.५ ; २.४.२.३.१ ।
 मृगो न भिमः कुचगे (१८७३) २.९.३.९.१ ।
 मृजान् त्वा दद्या क्षिपो (१६८१) २.५.१.२.४ ।
 मृजमानः सुहस्तया (५१७, १०७९) १.६.१.३.७ ; २.४.१.२.२ ।
 मर्दि न त्वा वक्षिणं (३२७) १.४.१.४.५ ।
 मेधाकरं विदधत्य (९८४) २.३.२.७.३ ।
 मो पु त्वा वचनम् (१८४, १६७५) १.३.२.५.२ ; २.८.२.६.१ ।
 मो पु मृजव तन्द्रवुः (८२६) २.२.१.१८.३ ।
 य आनयरावतः (१२७) १.२.१.४.३ ।
 य आर्चिकु कुरुषु (११३५) २.४.२.११.२ ।
 य इदं प्रतिपश्ये (१७०९) २.८.२.१९.२ ।
 य इद आनिवासति (११५०) २.४.२.६.२ ।
 य इन्द्र चमतेष्वा (१६२) १.२.२.२.८ ।
 य इन्द्र सोमपातयो (३९४) १.५.१.१.४ ।
 य उग्र इव शर्वहा (१७०७) २.८.२.१८.३ ।
 य उग्रः समानिपुतः (१६९८) २.८.२.१५.३ ।
 य उक्त्वा अपि मा (५८५) १.६.२.४.८ ।
 य ऋते विद्विधियः (२४४) १.३.२.१.२ ।
 य एक इन्द्रिदवतं (१८९, १३४१) १.४.२.५.९ ; २.५.१.२.२ ।
 य ओजिष्ठस्तमा भर (८१०) २.२.१.१६.३ ।
 यः पावमानीर्य्योति (१२९८) २.५.१.८.१ ।
 यः सत्राद्वा विचर्य्येभिः (२८६) १.३.२.५.४ ।
 यः सोमः कलशोष्वा (१२००) २.५.१.४.५ ।
 यः रसोक्षितीषु एवै (१३८०) २.६.१.१.२ ।
 यं रक्षन्ति प्रचेतसो (१८५) १.२.२.५.१ ।
 यं वृत्रेषु क्षितय (३३७) १.४.१.५.६ ।
 यं विद्विध साधता (१६१८) २.८.१.१.२ ।
 यच्छकांसि परावति (२६४) १.३.२.३.२ ।
 यज्ञा नो नित्रावण (१५३७) २.७.२.१.३ ।
 यज्ञामद इन्द्रं वज्र दक्षिणं (३३४) १.४.१.५.३ ।
 यजिष्ठं त्वा यजमाना (१८४४) २.९.१.१८.२ ।
 यजिष्ठं त्वा वदमहे (११२, १४३१, १२.१.२.६ ; २.६.३.१३.३ ।
 यज्ञायथा अग्नये (६०१, १४३३) २.६.१.१९.१ ।

यद्वा इन्द्रमवर्षयद् (१२१; १६३२) १.२.१.३.७; २.८.१.९.१ ।
 यज्ञे च नस्तन्वं च (११११) २.४.१.२३.२ ।
 यज्ञस्य केतुं प्रथमं (९०९) २.३.१.६.३ ।
 यज्ञस्य हि स्य ऋषिजा (१०७३) २.४.१.१०.१ ।
 यज्ञायज्ञा नो अग्रये (३५७०३) १.१.१.४.१; २.१.१०.२ ।
 यं जनासां हविष्मन्तो (१५६५) २.७.२.१२.२ ।
 यत इन्द्र मयामहे (१७४; १३११) १.३.२.४.२; २.५.२.१५.१ ।
 यस्ते विष्णु प्रराण्यं मनो (११७४) २.४.२.१४.३ ।
 यत्र क्व च ते मनो (७०६) २.१.१.२१.२ ।
 यत्र नाणाः संपतन्ति (१८६६) २.९.३.६.३ ।
 यस्मानोः सान्त्वाकहो (१३४५) २.५.२.२३.३ ।
 यस्मिन् विप्रमुक्यं (९३९) २.३.२.१३.१ ।
 यस्मिन्मिन्द्र विष्णवि (३८४) १.४.२.५.४ ।
 यथा गौरो अथा कृतं (२५२; १७२१) १.३.२.१०; २.८.१.४.१ ।
 यद्वो वात ते युवे (१८४२) २.९.२.११.३ ।
 यदग्निः परिपिच्यते (७८५) २.२.१.४.२ ।
 यदथ कच्च वृत्रहन् (१२६) १.२.१.४.२ ।
 यदथ सूर उदिते (१३२१) २.६.१.२.१ ।
 यदा कदा च मीनुषे (२८८) १.३.२.५.६ ।
 यदिन्द्र विप्रम इह (३४५; ११७२) १.४.२.१.४; २.४.२.१४.१ ।
 यदिन्द्र वाहुदीप्या (२६७) १.३.२.२.१० ।
 यदिन्द्र प्रागायगुवन् (१७९; १२३१) १.३.२.४.७; २.५.१.२३.१ ।
 यदिन्द्र वाक्नस्त्वमेता (३६०; १७९६) १.४.१.२.८; २.९.१.२२.१ ।
 यदिन्द्र शांसो अमृतं (२९८) १.४.१.१.६ ।
 यदिन्द्राहं यथा त्वं (१२२; १८३४) १.२.१.३.८; २.९.२.९.१ ।
 यदिन्द्रो अनयद्वितो (१४८) १.२.१.१.४ ।
 यदि वीरो अनुष्मार (८२) १.१.२.४.२ ।
 यद्यौ गणस्य रक्षनाम् (१७४८) २.८.३.१३.३ ।
 यद्यी वदन्त्याशवो (३५६) १.४.२.२.५ ।
 यद्यी कुतेर्भरिन्नुमिः (१४४२) २.६.३.२.३ ।
 यदुदीरत आजत्रो (४१४; १००४) १.५.१.३.६; २.३.२.१४.३ ।
 यदथास इन्द्र ते शक्ते (२७८; ८६२) १.३.२.४.६; २.२.२.११.१ ।
 यद्युजाभि वृषणम् (१७५९) २.८.३.१७.१ ।
 यद्वा नो हिरण्यस्य (६२४)
 यद्वा उ विरपतिः (११४) १.२.१.२.८ ।

यद्वा स्मे रुक्मिणे (११३२) २.५.१.१३.२ ।
 यद्वादिष्ठ तवमये (८६) १.१.२.४.६ ।
 यद्वादिवाविन्द्र वरिस्थिरे (२०७; १०७२) १.३.१.२.४; २.४.१.९.३ ।
 यन्मन्यसे वरं यमिन्द्र (११७३) २.४.२.१४.२ ।
 यमो पुस्तु मर्यमवा (१४१५) २.६.२.१४.१ ।
 यथा गा आकरामहे (१५२८) २.७.२.१५.२ ।
 यवयवं नो अन्धसा (२७५) २.३.२.५.६ ।
 यथो मा वावापुषिवी (६११)
 यथिदि स्वा भुङ्गम आ (१३४२) २.५.२.२२.२ ।
 यस्त इन्द्र नवीयसी (८८४) २.२.२.१९.२ ।
 यस्ते अशु स्वधामसत् (७३८) २.१.२.९.२ ।
 यस्ते नूनं शतक्रनवित्र (११६) १.२.१.३.२ ।
 यस्ते मवो युज्यथावा (९२८) २.३.१.१३.२ ।
 यस्ते मवो वरेण्या (४७०; ८१५) १.५.२.४.४; २.१.१.१५.२ ।
 यस्ते श्वरुषो नपात् (७२७) २.१.२.५.३ ।
 यस्त्वाममे हविष्पतिः (८४५) २.२.२.५.२ ।
 यस्मादेजन्त रुक्मं श्वरुष्यानि (१५१६) २.७.१.१२.२ ।
 यस्मिन्विधा अवि (७२३) २.१.२.४.२ ।
 यस्त त इन्द्रः पिताश्वस्य (१०९७) २.४.१.१८.२ ।
 यस्त ते पीत्वा वृषभो (६९३) २.१.१.१६.२ ।
 यस्त ते महिना महः (१७७३) २.२.१.३.३ ।
 यस्त ते विश्वमानुषगमूरेदतस्य (१०७१) २.४.१.९.२ ।
 यस्त ते सख्ये वयं (७७९) २.२.१.२.२ ।
 यस्त त्यच्छम्बरं (३९२) १.५.१.१.२ ।
 यस्त त्रिधात्वहत् (१५७१) २.७.२.१४.२ ।
 यस्त्वावं विश्व आगो (१६०९) २.७.३.१९.१ ।
 यस्वैदवा रभोगुजस्तुले (५८८)
 या इन्द्र भुज आमराः (२५४) १.३.२.२.२ ।
 या ते भीमान्यायुवा (७८०) २.२.१.२.३ ।
 या वक्ता सिन्धुवातरा (१७२९) २.८.३.७.२ ।
 या वा सन्ति (९९२) २.३.२.१०.२ ।
 याविस्था ऋक्मा दिवो (१७३६) २.८.३.९.३ ।
 या सुमीषे यौचद्रे (१७४१) २.८.३.११.२ ।
 यास्ते धारा मधुक्षुतो (९७९) २.३.२.६.१ ।
 युक्त्वा हि केचिना (१३४६) २.५.२.२६.३ ।
 युक्त्वा हि वाजिनीवती (१७३३) २.८.३.८.३ ।
 युक्त्वा हि वृत्रहन्ताम् (३०१) १.४.१.१.९ ।

युजन्ति ब्रह्ममर्त्यं (१४६८) २.६.३.१२.१ ।
 युजन्ति हरी इषिरस्य (७१२) २.१.१.२३.३ ।
 युजन्त्यस्य काम्या (१४६९) २.६.३.१२.२ ।
 युञ्जे वाचं शतपदी (१८२९) २.९.२.७.२ ।
 युष्मं सन्तमनवानां (१६४३) २.८.१.१०.२ ।
 युष्मं चित्रं दक्षयुर्मौजसं (७५४) २.१.२.१५.२ ।
 युष्मं हि स्याः स्वःपती (१००१) २.३.२.१३.३ ।
 ये ते पन्था अजो दिवो (१७९) १.२.२.३.८ ।
 ये ते पवित्रमूर्त्यो (७८८) २.१.१.५.२ ।
 ये स्वाभिन्त्र न तुष्टुः (१५०२) २.७.१.५.३ ।
 येन ज्योतीष्यान्वे (८८१) २.२.२.१८.२ ।
 येन देवाः पवित्रेणास्मान् (१३०२) २.५.२.८.५ ।
 येना नवमा दध्यङ् (२३९) २.३.१.१७.२ ।
 येना पाक चक्षसा (६३७)
 ये सोमासः परावति (११६३) २.४.२.११.१ ।
 यो अस्मि देववीतये (८४६) २.२.२.५.३ ।
 योगयोगे तवस्तरे (१६३, ७४३) १.२.२.२.३; २.१.२.११.१ ।
 यो जागार तमुचः (१८२६) २.९.२.५.१ ।
 यो जिनाति न जीयते (१७८) २.३.२.५.३ ।
 यो धारया पाषक्या (६१८) २.१.१.१८.२ ।
 यो न इदमिदं पुरा (४००) १.५.१.२.२ ।
 येन नः स्तोत्रयो यथ (१८७१) २.९.३.८.३ ।
 योनिह इन्द्र सवने (३११) १.४.१.३.२ ।
 यो नो वज्रजम् (३३६) १.४.१.५.५ ।
 यो मंथिष्ठो मथोनाम् (६४५)
 यो रथि वो गमिन्तसो (३५१) १.४.२.१.१० ।
 यो राजा वर्षणीनां (१७३; ९३३) १.३.१.४.१; २.१.१.१५.१ ।
 यो वः शिवतसो रसः (१८३८) २.९.२.१०.२ ।
 यो विधा दयते वसु (४४; १५८३) १.१.१.४.१०; २.७.३.५.१ ।
 रक्षोहा विश्ववर्णिगिभि (६२०) २.१.१.१५.२ ।
 रथि नक्षित्रमधिनम् (१०५६) २.४.१.४.१० ।
 रथं ते मित्रो अयमा (१०७८) २.४.१.११.३ ।
 रसाग्न्यः पयसा (८०७) २.२.१.११.२ ।
 राजानावनमिद्बुद्धा (९११) २.३.१.७.२ ।
 राजानो न पञ्चस्तिसिः (११२१) २.४.२.१.६ ।
 राजा मेधागिरीयते (८३३) २.२.२.१.१ ।
 रायः समुद्राच्चतुरो (८७१) २.२.२.१४.३ ।
 राया क्षिरयया (१०६८) २.५.१.८.२ ।

राये अने महे (९३) १.१.२.५.३ ।
 राक्षसा राक्षसी (१७५०) २.८.३.१४.२ ।
 रैवतीर्षः सप्तमद् (१५३; १०८३) १.२.२.१.३; २.४.१.१४.१ ।
 रैवो ह्येवत स्तोता (१८०४) २.९.१.१५.१ ।
 रचन्ते वां ककुद्वातो (१७३०) २.८.१.७.३ ।
 रचः सुपर्वा उप (३१९) १.४.१.३.७ ।
 रचं च त्वा सुतापन्ता (१६१; ८६४) १.३.२.२.३; २.१.२.१२.१ ।
 रचं वा ते अपि स्मरि (२३०) १.३.१.४.८ ।
 रचं ते अस्या राघवो (१२३९) २.५.१.१६.२ ।
 रचमिन्द्र त्वावो (१३२) १.२.१.४.८ ।
 रचमु त्वापुर्वं (४०८; ७०८) १.५.१.२.१०; २.१.१.२२.१ ।
 रचमु त्वा तदिदं (१५७; ७१९) १.२.२.२.३; २.१.२.३.१ ।
 रचमेतमिदा (२७२; १६९१) १.३.३.१०; २.८.१.११.१ ।
 रचमिन् पतत्रिणो (३६७) १.४.२.३.८ ।
 रचिरोपातमो भुवा (६९१) १.३.१.१५.३ ।
 रचयः प्राविता भुविमित्रो (७९५) २.२.१.७.३ ।
 रचद् ते विष्णवा (१६२७) २.८.१.४.३ ।
 रचन्त इन्द्र रत्यां (६१६)
 रचमिन्द्रमथ (११०८) २.४.१.२२.२ ।
 रच्यो इन्द्राति मे (२९२) १.३.२.५.१० ।
 राचमग्रापरीमहं (२९०) २.३.२.९.३ ।
 राजी वाज्ये धीवते (१४७८) २.३.३.१५.२ ।
 रात आ रातु अयं (१८४; १८४०) १.२.१.४.१०; २.९.२.११.१ ।
 रातोपजुत इषितो (२८३) २.३.२.७.२ ।
 रायजिन्द्रश्च क्षमिणा (१६३०) २.८.१.५.३ ।
 रायो शुक्रो अयामि (१६२८) २.८.१.५.१ ।
 रायं त्वा यस्यामिर्वायति (७११) २.१.१.२३.२ ।
 राक्षसानः वायसा (१४८४) २.६.३.१७.२ ।
 राधा अर्थन्तन्वो (११२३) २.५.१.३.७ ।
 रास्तोष्यते भुवा (२७५) १.३.१.४.३ ।
 रश्मिन्तां द्रुतिता (८३१) २.२.२.१.२ ।
 वि चिद् वृत्रस्य दोषतः (१६५२) २.८.१.१२.२ ।
 वि त्वदापो नृपर्वतस्य (६८) १.३.२.२.६ ।
 विदा मयवद् विदा (६४१)
 विदा राये सुचार्ये (६४४)
 विद्या हि त्वा दुर्विदुर्मि (७२९) २.१.२.६.२ ।
 विष्णु व्रतार्ण समने (३२५; १७८२) १.४.१.४.३; २.९.१.७.१ ।

वि न इन्द्र मृषो अहि (१८६८) २.९.३.७.२ ।
 विपच्छिते पशमानाय (१६२५) २.७.३.२१.२ ।
 विप्रमोक्ष विप्रमोक्षो (१४७८) २.७.१.४.२ ।
 विप्रमृषम उमर्षो (१५६९) २.७.२.६३.३ ।
 विप्रोष्ट इन्द्र राघवो (३६६) १.४.२.३.७ ।
 विप्रोष्ट उयोतिषा (१०२७) २.६.२.२२.३ ।
 विप्रोष्ट वृद्धिपयस (६२८; १४५३) २.६.३.५.१ ।
 विप्रोष्ट वृद्धिपयस (१४५४) २.६.३.५.२ ।
 वि रक्षो वि मृषो अहि (१८६७) २.९.३.७.१ ।
 विमृषय महिना (१६६१) २.८.२.२.२ ।
 विमो विमो वो असिभिः (८७; १५६३) १.१.२.४.७.२.२.२.२ ।
 विमृषमन्त्रविषा वावृषानः (१५८९) २.७.३.९.१ ।
 विमृषतोदमविमृषतो (४३७) १.५.२.१.१ ।
 विमृषमा इ स्वर्णे (८४०) २.२.२.३.५ ।
 विमृषय प्र स्तोम पुरो (४५०) १.५.२.२.४ ।
 विम्याः पृतना अभिमृतरं (३७०; २३०) १.४.२.४.१;
 २.३.१.१४.१ ।
 विम्या घामानि विमृषय (८८८) २.३.१.१.३ ।
 विम्यावरय वरपत्निम् (३६६) १.४.२.३.५ ।
 विषे देवा मम मृषयन्तु (६१०)
 विषेभिरमे अभिमिभिर्न (१६१७) २.८.१.१.१ ।
 वि पु विषा अरातयो (१८०३) २.९.१.१४.३ ।
 विष्णोः कर्मणि पदयत (१६७१) २.८.२.५.३ ।
 विद्युतयो यथा पथा (४५३; १७७०) १.५.२.२.७.२.२.१.२.३ ।
 वीडु विद्यावजस्तुभिः (८५२) २.२.२.७.३ ।
 वीतिहोत्रं त्वा कवे (१५२३) २.७.१.१३.३ ।
 वृकविषयस्य वारण (१६९२) २.८.२.१३.२ ।
 वृत्रकायो वलं रुद्रः (१७१९) २.८.३.२.२ ।
 वृत्रस्य त्वा असया (३२४) १.४.१.४.२ ।
 वृत्रस्य त्वा वर्यं (१५४०) २.७.२.२.३ ।
 वृषा पवस्व धारया (४६९; ८०३) १.५.२.४.३; २.२.१.१०.१ ।
 वृषा पुनान आर्यं (१०००) २.३.२.१३.२ ।
 वृषा मतीनां पवते (५५९; ८२१) १.६.२.२.६; २.२.१.१७.१ ।
 वृषा मृषेय वंसयः (१६२२) २.८.१.२.३ ।
 वृषा गोणो अभि (८०६) २.२.१.११.१ ।
 वृषा गोम दुर्मो (५०४; ७८१) १.६.१.२.८; २.२.१.३.१ ।
 वृषा हवि भातुना (४८०; ७८४) १.५.२.५.४; २.२.१.४.१ ।

वृषो अभिः ममिष्यते (१५३९) २.७.२.२.२ ।
 वृष्टि दिवः परि स्रव (११८६) २.५.१.२.९ ।
 वृष्टिवायः रीत्यापेयस्पर्ती (१४६७) २.६.३.११.३ ।
 वृष्यस्ते वृष्यं स्रवो (७८२) २.२.२.३.२ ।
 वेत्या हि निर्मलीनां (३९६) १.५.१.१.६ ।
 वेत्या हि वेथो (१४७६) २.६.३.१४.३ ।
 व्यङ्ग्यन्तरिक्षमतिरम्भे (१६४०) २.८.१.९.२ ।
 वसिष्ठुवर्षं वृदानय (७६७) २.१.२.२.२ ।
 वो नो देवीरभिष्टो (३३) १.१.१.३.१३ ।
 वो पदं मयं (४४१) १.५.२.१.५ ।
 वृकमे त्वा समिधं (१०६३) २.४.१.७.३ ।
 वृक्युः वृषा वीर्य (२५३; १५७९) १.३.२.२.१; २.७.३.३.१ ।
 वृचीमिर्नः वृचीवम् (२८७) १.३.२.५.५ ।
 वृत्तानीकेषु प्र जिघासि (८१२) २.२.१.१३.२ ।
 वृषामानस्य वा नरः (१५९४) २.७.३.१२.२ ।
 वृषामना वार्क्यं अरण्यः (१७८३) २.९.१.७.२ ।
 वृषावो वृषावृषानां (७२६) २.२.२.५.२ ।
 वृषा ण इन्द्र राय (१६४४) २.८.१.१०.३ ।
 वृषिषमस्मै दिव्यं (१८३५) २.९.२.९.२ ।
 वृषिषमिन्महवते (१७९७) २.१०.२.१२.२ ।
 वृषिं जहानं हरिं (१३३४) २.५.२.१९.३ ।
 वृषिं जहानं हर्यते (११७५) २.५.१.१.१ ।
 वृषा पवस्व देवेभ्यः (१२४२) २.५.१.१७.२ ।
 वृषं ते अन्वस्यते (७५) १.१.२.३.३ ।
 वृषिः पावक स्रवते (९६७) २.३.२.३.७ ।
 वृषं वृषेय मयदानं (३२९) १.४.१.४.७ ।
 वृषमन्त्रो देववातमष्ट (१००९) २.३.२.१६.२ ।
 वृषममाना वृत्तावृषिः (१०३५) २.४.१.२.२ ।
 वृषमी भवो न मास्तं (१४७३) २.६.३.१३.३ ।
 वृष्यामः सर्ववीरः (१४०३) २.६.२.११.२ ।
 वृषो न घत आधुषा (१२६९) २.५.१.१२.२ ।
 वृषुतं जरितुः (९१७) २.३.१.९.२ ।
 वृषे वृष्टिष त्वनः (८९४) २.३.१.३.३ ।
 वृषे वनेषु मातुषु (४६) १.१.१.५.२ ।
 वृषो वृषामि प्रथमाय (३७१) १.४.२.४.२ ।
 वृषान्त इव सूर्यं (२६७; १३१९) १.३.२.३.५; २.५.२.१४.१ ।
 वृषं वो वृत्रहन्तम् (२०८) १.३.१.२.५ ।

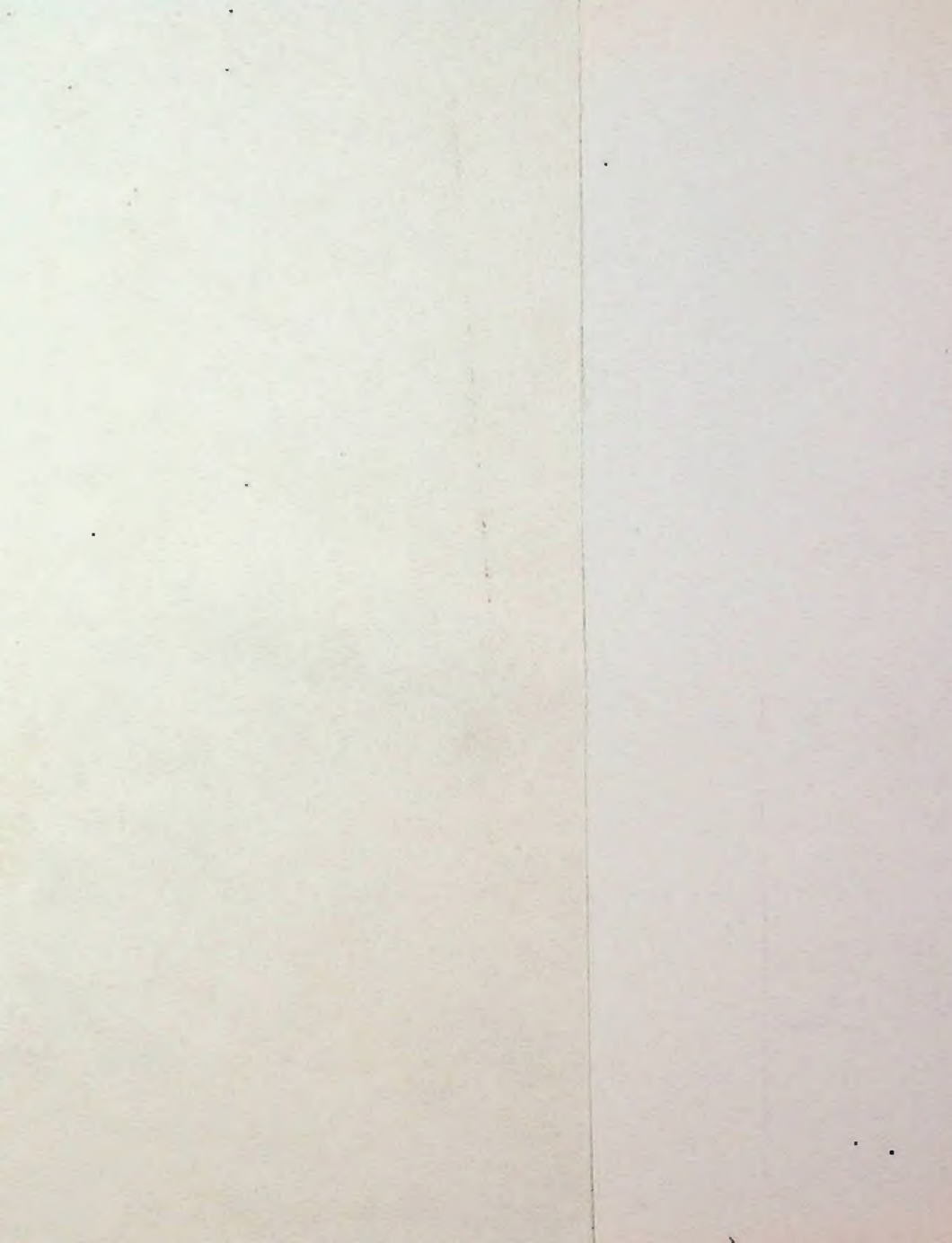
भुवि भ्रूकर्णं वह्निभिः (५०) १.१.१.५.६ ।
 भुवी ह्रवं सिरहस्या (३४६; ८८१) १.४.१.१.५; १.१.१.१९.१ ।
 भुवी ह्रवं विपिपानस्य (१७९८) १.१.१.१.३.१ ।
 भ्रूष्यमे नवस्य मे (१०६) १.१.१.१.१० ।
 स इमानो बहुलविः (१५६१) १.७.१.१.१.१ ।
 स इषुहस्तैः स विपक्षिभिः (१८५१) १.९.१.१.३ ।
 स ई रथो न (१४७२) १.६.१.१.३.१ ।
 सं ते पयसि समु (६०३)
 सं वस इव मातुभिः (१०९९) १.४.१.१.९.१ ।
 संवत्सवृत्तमुकम्बं (८३७) १.१.१.३.१ ।
 सखाय आ नि (५६८; ११५७) १.६.१.३.३; १.४.१.९.१ ।
 सखाय आ विषामहे (३९०) १.४.१.५.१० ।
 सखायसुखा वनमहे (६१) १.१.१.१.८ ।
 सख्ये त इन्द्र वाजिनो (८२८) १.१.१.१.९.१ ।
 स था तं वृष्यं (४२४) १.५.१.४.६ ।
 स था नाः सुतः (१३३५) १.८.१.७.१ ।
 स था मो वोग आ (७४२) १.१.१.१०.३ ।
 स था मस्तं दिवो (३६५) १.४.१.३.६ ।
 संक्षन्नेनानिमियेय (१८५०) १.९.१.१.१ ।
 सत्यमित्था वृषेति (१६३) १.३.१.३.१ ।
 सत्राहणं दातुभिः (३३५) १.४.१.५.४ ।
 स तितस्यापि सानवि (१२९५) १.५.१.७.३ ।
 स त्वं नक्षित्रं वज्रहस्तं (८१०) १.१.१.१.२.१ ।
 सत्सत्यतिमद्भुतं (१७१) १.१.१.३.७ ।
 सदां यावः शुचयो (४४२) १.५.१.१.६ ।
 सदा व इन्द्रवर्षपदा (१९६) १.३.१.१.३ ।
 स देवः कविनेपिनो (१२९७) १.५.१.७.६ ।
 स न इन्द्रः विवः (१४५२) १.६.३.४.३ ।
 स न इन्द्राय यज्यवे (५९२; ६७३) १.१.१.८.२ ।
 स न जैर्ष्यं व्यज्यं (१४६८) १.६.१.३.४ ।
 स नः पवस्व तं मये (६५३) १.१.१.१.३ ।
 स नः पुनान आ मर (७८९) १.१.१.५.३ ।
 स नः पृथु अवाप्सच्छा (६६२) १.१.१.४.३ ।
 सना च सोम जेवि (१०४७) १.४.१.४.१ ।
 सना ज्योतिः सना (१०४८) १.४.१.४.१ ।
 सना वसुमत (१०४९) १.४.१.४.३ ।
 सभायमे सृणुं (८०) १.१.१.३.८ ।
 सनेति त्वमस्मदा (१६१३) १.७.१.२०.३ ।

स नोः दृग्वासाय (१६३६) १.८.१.७.३ ।
 स नो भगव वायवे (१०८३) १.४.१.१.३.३ ।
 स नो मन्त्राविरम्बरे (१४७५) १.६.३.१.४.२ ।
 स नो मर्षी अतिमानो (१६६४) १.८.३.३.१ ।
 स नो मित्रमदः (१७१३) १.८.३.१.१ ।
 स नो विद्या दिवो (१७६४) १.८.३.१.८.४ ।
 स नोः श्वस्यं वरं (१६११) १.८.१.२.१ ।
 स नो वेरो अवात्स्यमर्षी (१३८१) १.६.१.३.३ ।
 स नो हरीणां पत (१३११) १.७.३.२०.१ ।
 सं देवैः सोमसं (१२०) १.३.१.१०.२ ।
 स पवस्व मदित्ताम (१२०९) १.५.१.५.५ ।
 स पवस्व य आविष्यन्तं (४९४) १.६.१.१.८ ।
 स पवित्रे विचक्षणो (१२९३) १.५.१.७.२ ।
 स पुनान उप सृरे (१३५८) १.६.१.४.१ ।
 स पृथ्वी मरुतो (३५५) १.४.२.२.४ ।
 सत्त त्वा हसितो रथे (६४०)
 सति सृजन्ति वेद्यसो (१७६६) १.१.१.१.१ ।
 स प्रथमे व्योमनि देवानो (७४७) १.१.१.११.२ ।
 स मन्त्राणो अमृतस्य (१४२४) ०.६.१.७.१ ।
 समस्तवमिमन्त्रं (११६८) १.४.१.१.३ ।
 समन्या यन्सुपयन्मन्याः (६०७)
 स मर्षजान् मातुभिः (१७६३) १.८.३.१.८.३ ।
 समस्त मन्त्रवे विदो (१३७; १६५१) १.१.१.५.३.१.८.१.१.३.१ ।
 स महा विश्वा (१३०५) १.५.१.९.१ ।
 समानो अष्वा रथजोः (१७५१) १.८.३.१.४.३ ।
 स मास्ये तीर्णे (१६९०) १.८.१.१.१.१ ।
 समिद्धमग्निं समिधा (१५६७) १.७.१.१.३.१ ।
 समिद्रेणीतं वायुना (१०८९) १.४.१.१.३.१ ।
 समिदो रायो वृहतीः (१६७८) १.८.१.७.१ ।
 समी वसं न मनुभिः (११५८) १.४.१.९.१ ।
 समीचीना अनृत (९०३) १.३.१.४.६ ।
 समीचीनास आसत (११२५) १.४.१.१.१० ।
 समुद्रो अप्सु मास्ये (१०४१) १.४.१.३.५ ।
 समु विश्वा अनृत (८१९) १.१.१.१.६.१ ।
 समु भियोः सुश्रुते सानो (१४०१) १.६.१.८.३ ।
 समु रेमासो अस्वरत् (९३२) १.३.१.१.४.३ ।
 समेत विश्वा ऋषिणा (३७२) १.४.१.४.३ ।
 सं मातृभिर्न विप्रविधानो (१४१९) १.१.१.१.५.१ ।
 संक्षिप्तं अथवा ध्रुवः (८१७) १.१.१.१.५.३ ।

सन्नात्रा वा वृत्तयोनी (११४४) २.४.२.४.२ ।
 स योजत उक्तावस्य (११४८) २.४.२.१.३ ।
 स योजते जगता (७५०) २.१.२.१.३.२ ।
 सरूप वृषमा गङ्गामौ (१६५५) २.८.१.१४.२ ।
 स रेवौ ह्य विपतिर्वैभ्यः (१६६५) २.८.२.३.३ ।
 स वर्धिता वर्धनः (१३५२) २.६.१.४.३ ।
 स यद्विरप्नु दुष्टो (१७३) २.३.२.४.६ ।
 स वाजं विश्ववर्षणिरवैजिरस्तु (१४१७) २.६.२.१४.३ ।
 सा वायो रोचनं (१२९४) २.५.२.७.३ ।
 स गाम्भ्याः सहसरेणाः (११६१) २.४.२.१०.२ ।
 स नायुर्मित्रमहिना (११३४) २.४.२.२.७ ।
 स यीरो वसुधावनो (१३८८) २.६.२.३.३ ।
 स पुत्रहा वृषा (१२९६) २.५.२.७.५ ।
 सभ्यामनु सिन्धुयं वावसे (१६०६) २.७.३.१७.२ ।
 स ध्रुवः पीतये (१२५२) २.५.२.७.१ ।
 स सुन्ये वो वपूनां (५८२; १०९६) १.६.२.४.५; २.४.१.१८.१ ।
 स सुभ्रुमोतरा (२३६) २.३.२.१६.२ ।
 सद् रत्या मि वतस्व (१८३३) २.१.२.८.३ ।
 सद्द्वेषाः सहस्रयाः (६२६)
 सहस्रभारः पवते (८७४) २.२.२.१५.३ ।
 सहस्रचारं वृषमं (१३९५) २.६.२.६.२ ।
 सहस्तम इन्द्र (६२५)
 सहस्रशीर्षाः पुरयः (६१७)
 स हि पुर विद्वोजसा (१८१५) २.२.१.१८.३ ।
 स हि व्या जरितुम्य (९६९) २.३.२.४.२ ।
 सार्क जातः कनुना (१४८७) २.६.३.१८.२ ।
 साकृष्टस्यो मर्जयत (५३८; १४१८) १.६.१.५.६; २.६.२.१५.१ ।
 सा यो अथामरहसुः (१७४२) २.८.३.११.३ ।
 साह्यान्विषा अमिषुजः (१५५८) २.७.२.९.३ ।
 सिन्ध्वंति नमसावष्टमृत्वाचकं (१६०४) २.७.३.१६.३ ।
 सीदन्तस्ते यो (४०७) २.५.१.२.२ ।
 सुत एति पथिज आ (१०१) २.३.१.४.४ ।
 सुता इन्द्राय वायवे (७६६) २.१.२.१९.३ ।
 सुतसो मधुमतमाः (५४७; ८७२) १.६.२.१.३; २.२.२.१५.१ ।
 सुनीयो वा स मर्त्यो (२०६) १.३.१.२.३ ।

सुनीता सोमपति (२८५) १.३.२.५.३ ।
 सुप्रावीरस्तु स क्षयः (१३५२) २.६.१.२.२ ।
 सुपन्मा नरवी (१६५४) २.८.१.१४.१ ।
 सुस्पृक्तुस्तुतये (१६०; १०८७) १.२.२.२.६; २.७.२.१५.१ ।
 सुवितस्य वनामहे (८९३) २.३.१.३.२ ।
 सुवमिदो न आ वह (१३४७) २.६.१.१.१ ।
 सुवहा सोम तामि ते (१७६७) २.७.१.१.३ ।
 सुव्याणास इन्द्र (३१६) १.४.१.३.४ ।
 सुव्याणासो व्यामिधिताना (११०३) २.४.१.२०.३ ।
 सूर्यस्यैव रश्मयो (१३७०) २.६.१.९.१ ।
 सो अमिर्त्यो नक्षत्रेण (१७६९) २.८.१.१०.३ ।
 सो अर्धेन्नाम पीतये (९८०) २.३.२.६.२ ।
 सोम उ व्याणः सोतुमिरभि (५१५; ९७७) १.६.१.३.५;
 २.३.२.१२.१ ।
 सोमः पवते जमिता (५२७; ९४३) १.६.१.४.५; २.३.१.१९.१ ।
 सोमः पुनान कर्मिणाव्यं (५७२; ९४०) १.६.२.३.७; २.३.१.१८.१ ।
 सोमः पुनानो अर्धति (११८७) २.५.१.३.१ ।
 सोमः पूषा च (१५४) १.२.२.१.१० ।
 सोमं गावो वेनवो (८६०) २.२.२.१०.२ ।
 सोमं रात्रानं वरुणं (९११) १.१.२.५.१ ।
 सोमा अस्रप्रमिन्दवः (११९६) २.५.१.४.१ ।
 सोमाः पवन्ता इन्द्रवो (५४८; ११०१) १.६.२.१.४; २.४.१.२०.१ ।
 सोमानां स्वरुणं (१२९२; १४६३) १.२.१.५.५; २.६.३.१०.२ ।
 स्तोत्रं रात्रानां पते (१६००) २.७.३.१५.२ ।
 स्वरुति ला सुते (८६५) २.२.२.१२.२ ।
 स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः (१८७५) २.९.३.९.३ ।
 स्वादिष्ठया मदिष्ठया (४६८; ६८९) १.५.२.४.२; २.१.१.१५.१ ।
 स्वादोरित्य विपुवतो (४०९; १००५) १.५.१.३.१; २.३.२.१५.१ ।
 स्वायुषः पक्ते देव (६७८) २.१.१.१०.२ ।
 हयो इन्द्राग्यावो (८५५) २.२.२.८.३ ।
 हरी त इन्द्र रश्मधुपुते (६२३)
 हस्तपुतेमिरदिभिः (१४४५) २.६.३.३.२ ।
 हिन्वान्ति सरमुलमः (२०४) २.३.१.५.१ ।
 हिन्वानासो रथा (११२०) २.४.२.१.५ ।
 हिन्वानो हेतुभिः (६५५) २.१.१.२.२ ।
 होता देवो अमर्त्यः (१४७७) २.६.३.१५.१ ।

- ❖ ऋग्वेदसंहिता । मूलमात्र । (निर्णयसागर संस्करण)
- ❖ ऋग्वेदसंहिता । मूलमात्र ।
- ❖ ऋग्वेदसंहिता । भाषामात्र । रामगोविन्द त्रिवेदी
- ❖ ऋग्वेदसंहिता । सायणभाष्य एवं हिन्दी व्याख्या सहित । पं. गोविन्द त्रिवेदी
1-9 भाग सम्पूर्ण
- ❖ शुक्लयजुर्वेदसंहिता । मूलमात्र ।
- ❖ शुक्लयजुर्वेदसंहिता । (गुटका) । सम्पादक श्री दौलतराम गौड़
- ❖ शुक्लयजुर्वेदसंहिता । मूलमात्र । (निर्णयसागर संस्करण)
- ❖ शुक्लयजुर्वेदसंहिता । पदपाठ-उक्वट-महीधरभाष्य सहित 'तत्त्वबोधिनी'
हिन्दी व्याख्या सहित । डा. रामकृष्णशास्त्री
- ❖ सामवेदसंहिता । मूलमात्र ।
- ❖ सामवेदसंहिता । सायणभाष्य तथा पं. रामस्वरूप शर्मा 'गौड़' कृत भाषानुवाद
सहित ।
- ❖ अथर्ववेदसंहिता । मूलमात्र ।
- ❖ अथर्ववेदसंहिता । सायणभाष्य तथा पं. रामस्वरूप शर्मा 'गौड़' कृत भाषानुवाद
सहित । 1-8 भाग सम्पूर्ण
- ❖ सुभाषितरत्नभाण्डागारम् । नारायण राम आचार्य "काव्यतीर्थ"
- ❖ कात्यायनश्रौतसूत्रम् । शल्बसूत्रवृत्ति एवं सरलावृत्ति सहित
- ❖ गोपथब्राह्मणभाष्यम् । हिन्दी भाष्य सहित ।
- ❖ ताण्ड्यमहाब्राह्मणम् । सायणभाष्य सहित । 1-2 भाग
- ❖ निरुक्तम् । निघण्टुभाष्य एवं निरुक्तविवृति ।
- ❖ शुक्लयजुर्वेद-प्रतिशाख्यम् अथवा वाजसनेयिप्रातिशाख्यम् । हिन्दी अनुवाद
सहित ।
- ❖ शुक्लयजुर्विधानसूत्रम् । श्रीकात्यायनमहर्षि प्रणीत ।

चौखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठान
दिल्ली